

Δ. Μ. ΓΙΑΝΝΑΡΑΚΗ ΚΑΙ Η. Χ. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

1890

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἄδεια τοῦ Ἀυτοκράτορος. Ὑπουργείου τῆς Παιδείας

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ:

† Ε. ΚΑΒΟΥΣΙΑΣ. — Χρ. ΧΑΤΖΗΚΡΗΤΟΥ. — ΜΑΝΟΥΣΑ Ι. ΓΕ-
ΛΕΩΝ. — ΣΑΠΦΩ ΛΕΟΝΤΙΑΔ. — ΒΙΡΓΙΝΙΑ Π. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΔΟΥ. —
ΑΠ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ. — ΙΑΚΩΒΟΣ ΒΑΣΙΛΑΪΔΗΣ. — ΚΩΝΣΤ. ΓΟΥΣΣΟ-
ΠΟΥΛΟΣ. — Γρ. ΕΓΓΕΝΟΠΟΥΛΟΣ. — Μ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ. — ΦΙΛΑ-
ΛΗΝΗΣ ΕΥΓΕΝΗΣ. — ΠΟΛΥΞΕΝΗΣ. — ΕΓΩ. — Γ. Κ. ΚΟΥΤΣΟΥ-
ΡΗΣ. — Δ. Μ. ΓΙΑΝΝΑΡΑΚΗΣ. — Η. Χ. ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΣ. — *δμγ.*

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ

(Ὅδος Περαιωτικῆς, ἀρ. 1).

1890.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Δ. Μ. ΓΙΑΝΝΑΡΑΚΗΣ
Η. Χ. ΡΑΪΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΑΙ ΥΙΟΣ

ΚΟΝ / ΠΟΛΕΙ-ΓΑΛΑΤΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ.

Ὁ Φοιτητέλλος ἀναφέρει πον τῶν συγγραμμάτων του —
ρομίζω εἰς τὸ περὶ «Πληθὺς κόσμων» — βασιλέα τινὰ τῆς
Καστιλλίας, τὸν μαθηματικὸν ἐπαγγελλόμενον, εἰπόντα ποτὲ
ὅτι, κατὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ σύμπαντος, ἔαρ ὑπῆρχεν, ἔπρε-
περ ἀφεύκτως γὰρ τὸν συμβουλευθῆ ὁ Πλάστης πρὸς καλλιτέ-
ραν ταξινόμησιν τῶν οὐρανίων σωμάτων.

Ὁ καστιλλιανὸς μονάρχη βεβαίως δὲν ἔλεγε τίποτε· ἀλλὰ
τὸ εἶπε, διότι ἐθεώρει τὸ σύμπαν σφαλερῶς λειτουργοῦν. Ἐρ-
ροεῖται ὅτι ἡ μαρκτησία, πρὸς ἡν, κατὰ τὰς ἀστρονομικὰς ἐκεί-
νας ἐσπερίδας τὸ ἐξέθετεν ὁ γλαφυρὸς συγγραφεὺς τῆς «Ἱστο-
ρίας τῶν χρησμῶν» ἀρκετὰ κατειρωνεύθη τῆς ιδέας τοῦ μα-
θηματικῆ βασιλέως. Δὲν πιστεύω ὅμως ὅτι καὶ ἡ ἡμετέρα ἰ-
δέα θέλει καταστῆ ἀντικείμενον εἰρωνίας ἐκείνων, ὅσοι δὲν
θέλουν γὰρ παρεκκλίνουσι τῶν τυπικῶς καθιερωμένων μέρ,
ἀλλ' οὐχὶ καὶ τῶν ἀκριβῶς ἐφηρμοσμένων συστημάτων καὶ
συνηθειῶν.

Λοιπόν, τῶν συνηθειῶν μία ὑπάρχει ἐν ἰσχύϊ ἡ ἀναγραφὴ
ἐν ἀρχῇ ἐκάστου βιβλίου τοῦ τίτλου: **τοῖς ἀναγνώσταις**
ἢ πρὸς τοὺς ἀναγνώστας. Ἄλλοτε ἀντ' αὐτοῦ ὑπῆρ-
χον συνηθέστατα, τὰ: **προλεγόμενα ἢ τοῖς ἐντευξο-**
μένοις. Σήμερον ὅμως, ὅποτε εἰς τι βιβλίον, εἴτε ἀνάγκη
προλεγομένων ὑφίσταται, εἴτε μὴ, ἐρίοτε προτάσσεται ἀδια-
κρίτως ὁ τίτλος: **τοῖς ἀναγνώσταις,** ὡσεὶ τὰ λοιπὰ ἐν
τῷ βιβλίῳ δὲν ἀπευθύνονται πρὸς τοὺς ἀναγνώστας, ἢ δὲν

γράφονται δι' αὐτούς, ἀλλὰ δι' ἕτερα ὄντα οὐχὶ ἐκ τοῦ κοσμοῦ τούτου. Κρίνομεν λοιπὸν εὐκαιροί, ἡμεῖς τοῦλάχιστον, νὰ καταργήσωμεν τὸ τετριμμένον: **πρὸς τοὺς ἀναγνώστας**, ἀντικαθιστῶντες αὐτὸ διὰ τοῦ: **ἀντὶ προλόγου**. Ἐν αὐτῷ οἱ φίλοι ἀναγνώσται ἡμῶν δὲν θὰ εὐρωσιν, οὔτε φιλολογικὴν τινα διατριβήν, οὔτε ἀνάπτυξιν ἐπιστημονικοῦ θέματος, οὔτε αὐτοτελές τι ἄρθρον ποιῶν τιος ἐνδιαφέροντος. Θὰ εἴπωμεν αὐτοῖς ἀπλούστατα, καὶ ἐξωμολογημένη ἀμαρτία οὐκ ἔστιν ἀμάρτημα, τὰς ἐλλείψεις μας.

Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ θεωρήσωσι καὶ ὡς ἐλλείψιν ἐὰν ὅλον τὸ σύγγραμμα δὲν περιέχῃ που καὶ ἄρθρον τι περὶ «διδασκαλίας», περὶ «παιδείας», περὶ «γλώσσης» καὶ περὶ «ἐκπαιδευτικῶν συστημάτων», περὶ ὧν τοσάκις, ἐν τε τῷ περιοδικῷ καὶ τῷ ἡμερησίῳ τύπῳ, ἀναρμοδίως τὸ πλεῖστον, γίνεται λόγος. Τὰ θέματα ταῦτα ἠθελήσαμεν νὰ τ' ἀποκλείσωμεν τοῦ **Ἡμερολογίου** μας, ἅν καὶ ἱκανὰ τοιαῦτα ἐν χειρογράφοις εὐρηγῆται ἐν τοῖς γραφείοις ἡμῶν, ἀποσταλέντα ὑπὸ φίλων λογίων. Τ' ἀπεκλείσαμεν δὲ διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι δὲν προῆρχοτο ἐξ ἀρμοδίῳ καὶ εἰδικῶν καλῶν. Ἡ αὐστηρότης, ἢ ἐτηρησαμεν ἀπέραντι τῶν θεμάτων τούτων, πιστεύομεν ὅτι ἔσται συγγνωστή. Ἐὰν ἐπετρέπομεν τὴν καταχώρισιν ἐνδὸς ἐκ τῶν ἄνω εἰρημένων θεμάτων, δὲν ὀφείλομεν νὰ ἀρρηθῶμεν τότε καὶ τὴν καταχώρισιν διδασκαλικοῦ τιος λόγου ἐν ἐξετάσειν ἀπαγγελλέντος, τὸ ὅποιον ἠθελεν εἶσθαι ὅλως ἀνοίκειον, ἵνα μὴ τι ἄλλο εἴπωμεν.

Διὰ τὰ θέματα δέ, τὰ μὴ ἀναγόμενα μὲν εἰς τὸν ἄνω κύκλον, ἀποσταλέντα δ' ἡμῶν πρὸς δημοσίευσιν καὶ μὴ καταχωρισθέντα ἔνεκα πλεθῆος ὕλης, αἰτούμεθα συγγνώμην.

Τὰ τρία τέταρτα τῶν ἀξιοτίμων συνδρομητῶν μας, ἀπή-

τησαν καὶ τὴν ὑπαρξίν εἰκόνων ἐν τῷ **Ἡμερολογίῳ** καὶ οὐχὶ ἀδίκως, διότι τοιαῦτα ἀναγνώσματα δέον νὰ κοσμῶνται δι' εἰκόνων· ἀλλὰ δὲν ὑπεχωρήσαμεν εἰς τὴν ἀπαιτήσιν τῶν ταύτην σκευθέτες, ἴσως οὐχὶ ἀλόγως, ὅτι προκειμένου νὰ καταχωρίσωμεν τοιαύτας, ἐπεξεργασθείσας ἐν Κωνσταντινουπόλει πρὸς ὄνειδος τῆς καλλιτεχνίας, τὸ ὅποιον κατ' οὐδένα λόγον παραδεχόμεθα, διότι προσεπαθήσαμεν νὰ περιβάλωμεν, ὅσον ἔνεστι τὸ βιβλίον διὰ τῆς ἀπαιτουμένης φιλοκαλίας, προτυμήσαμεν νὰ φανῶμεν ἐλλειπεῖς εἰς τοῦτο. Σὺν θεῷ κατὰ τὸ 91 θὰ ἐκκληρώσωμεν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν ταύτην, ἐπαξίως τῶν καλλιτεχνικῶν αἰσθημάτων αὐτῶν καὶ τῆς τέχνης τοῦ Ἀπελλοῦ.

Πρὸς τοὺς προφρόνως λίαν ἀποδεξαμένους τὴν συνεργασίαν πολυτίμους φίλους, ἀπονέμομεν τὰς θερμὰς ἡμῶν εὐχαριστίας καὶ πιστεύομεν ὅτι δὲν θὰ μᾶς λησμονήσωσι καὶ διὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος. Τὰς αὐτὰς εὐχαριστίας ἀπευθύνομεν καὶ πρὸς ὅλους τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ φίλους τινὲς ἀναλαθόντας λίαν ἐυγενῶς καὶ ἀφιλοκερδῶς τὴν ἐγγραφήν συνδρομητῶν.

Ἡ ὑποστήριξις ἧς ἐτύχομεν ἐφέτος, παρέχει ἡμῶν ἱκανὰ ἠθικὰ ἐφόδια ὅπως συνεχίσωμεν τὴν ἔκδοσιν τοῦ **Οἰκογενειακοῦ Ἡμερολογίου**, καταστήσωμεν δ' αὐτὸ ἐν τῷ μέλλορτι, οὐχὶ μόνον χρησιμώτατον ἀνάγνωσμα, ἀλλὰ καὶ ἀπαραίτητον κόσμημα πάσης αἰθούσης.

Οἱ Ἐκδοταί.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῆ, 1 Δεκεμβρίου 1889.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ.

Ο. Ν. Π.

- 23 13 1 ✠ Δε. Ἡ περιτομὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ Βασ. τοῦ Μ.
 24 14 2 Τρ. Προεόρτια τῶν Θεοφανείων, καὶ Σιλβέστρου
 Πάπα Ῥώμης.
 25 15 3 Τε. Μαλαχίου τοῦ Προφήτου, καὶ Γορδίου Μάρτ.
 26 16 4 Πε. Ἡ Σύναξις τῶν Ὁ. Ἀποστ. καὶ Θεοκτίστου
 τοῦ Ὁσίου.
 27 17 5 Πα. Παραμονὴ τῶν Φώτων. Θεοπέμπτου καὶ
 Θεωνᾶ. Νηστεία.
 28 18 6 ✠ Σα. Τὰ Ἁγία Θεοφάνεια. Ἀργία καὶ κατά-
 λυσις εἰς πάντα.
 29 19 7 ✠ Κυ. Ἡ Σύναξις τοῦ Προδρόμου.
 30 20 8 Δε. Δομνίκης τῆς Ὁσίας καὶ Γεωργίου τοῦ Χο-
 ζεβίτου.

Ἰανουάριος λέγομεν ἐνίοτε καὶ ῥιγοῖ ὄλον τὸ σῶμά μας, καίτοι διατελοῦμεν ἐν πλήρει θέρει, καθ' ἣν ὥραν ἐγένετο λόγος. Οὐδεὶς βεβαίως σκέπτεται περὶ τοῦ κήπου, παρ' ἡμῖν ἰδίως, καὶ ὁμοῦς ἢ μὲν σκέψις καὶ γενομένη δὲν εἶναι ἀκριβής, ἢ δὲ πλήρης ἀπουσία ἀδίκημα. Ἐὰν ὀλίγα ἀνθὴ ἔχη ἡ διόλου δὲν ἔχη νὰ μᾶς προσφέρῃ, δύναται ὁμοῦς ἐν τῇ χειμέρινῃ του περιβολῇ νὰ μᾶς παράσχῃ ἀφθονίαν ἐλπίδων. Ὅταν ἐν μηνί Ἰανουαρίῳ δὲν ἐπέλθωσι παγετοί, τὸ κηπάριον δύναται νὰ ἔχη ἠνθισμένον ἐν ἰδίῳ, ὅπερ ἔχει μεγάλην ἀξίαν ὡς ἐκ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀνθοφορίας του, τὸ λευκίον. Ὁ κόρυμβος ἐκεῖνος, τὸ πλοκαμοειδὲς τῶν κλωνίσκων καὶ τοῦ φυλλώματος ἐν μέσῳ ἀειθαλῶν τινῶν δενδρυλλίων παρέχει ὄψιν εἰς τὸ κηπάριον βελκτικὴν κατὰ τὰ διαλείμματα, ἅτινα διακρίνουσι τὰς παγετώδεις τοῦ Ἰανουαρίου περιόδους. Τότε, φίλη ἀναγνώστρια, δύνασθε νὰ ἐξέλθητε εἰς τὸ κηπάριον καὶ ἐπωφελουμένη τὴν ἡρεμούσαν κατὰ τὰ διαλείμματα φύσιν νὰ φυτεύσητε μερικὰ δένδρα καὶ δενδρύλλια κοσμητικά, ἅτινα θὰ ἴδῃτε ν' ἀνθίσουν κατὰ φεβρουάριον καὶ μάρτιον.

Μην ὀθωμανικὸς ΤΖΕΜΑΖΙ ΟΥΛ-ΑΧΗΡ (ἔχων ἡμ. 29.)

Ο. Ν. Π.

- 1 21 9 Τρ. Πολυεύκτου Μάρτυρος.
 2 22 10 Τε. Γρηγορίου Ἐπισκόπου Νύσσης.
 3 23 11 Πε. Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου.
 4 24 12 Πα. Τατιανῆς Μάρτυρος.
 5 25 13 Σα. Ἐρμούλου καὶ Στρατονίκου τῶν Μαρτύρων.
 6 26 14 ✠ Κυ. Τῶν ἐν Σινᾶ καὶ Ραιθῶ ἀναιρεθέντων Πατ.
 7 27 15 Δε. Ἰωάν. τοῦ Καλυβίτ. καὶ Παύλου τοῦ Θηβαίου.
 8 28 16 Τρ. Ἡ Προσκύνησις τῆς Ἀλύσεως Πέτρ. τοῦ Ἀπ.

Ἐν τῷ δευτέρῳ τούτῳ κηπουρικῷ δελτίῳ δὲν θά σᾶς ἐκθίσω εἰς φυτείας, διότι δὲν σᾶς ὑποθέτω, φίλοι ἀναγνώσται, τόσον εὐρεῖς κήπους ἔχοντας, ἰδίως δὲ ἀν ἀνήκῃτε εἰς τὴν τάξιν μας· θὰ λάβητε ὀλίγας ὀδηγίας περὶ τῆς καθαριότητος καὶ τῆς ὕψεως τῶν ὀπωροφόρων δένδρων σας, τὰ ὅποια δεινῶς κατατρώνονται ὑπὸ τῶν ζωύφιων καὶ τῶν σκωλήκων, εἶμαι βεβησιότατος περὶ τούτου. Μεταξὺ πολλῶν ζωύφιων ὑπάρχει ἐν τῷ ὅποιον ὀνομάζουσι αἱ γάλλοι βοτανικοὶ puceron lanigère σκώληξ λινοφόρος, τὸ ὅποιον ἔχει τὸ ὄνομα τοῦ ἐκ τοῦ περικαλύπτοντος αὐτὸν πυκνοῦ τριχώματος, ὡς ἐκ τοῦ ὅπουοι καθίσταται ἄτρωτος ἐν μέρει ὑπὸ τῶν οὐσιῶν, τὰς ὁποίας γαιωπόνοι τινεῖς, ἐπιμελεῖς εἰς τὸ ἔργον των, ἐγγέουσι εἰς τὰς σχηματιζομένας ὑπὸ τῶν ζωύφιων ὄπας. Τὸ ζωύριον τοῦτο πολλαπλασιάζεται ἀστραπιαίως καταναλίσκον τὸν φλοιὸν τῶν ὀπωροφόρων δένδρων, ἰδίως δὲ τῶν ἔχουσῶν πυρῆνα ὀπωρῶν, ὃν ἐκμυζᾷ μανιωδῶς, ἐξ οὗ γεννῶνται πληγαὶ οὕτως εἰπεῖν, θανάσιμοι διὰ τὸ δυστυχῆς δένδρον. Ὑμεῖς, τὸ γνωρίζω, θλίβεσθε εἰς ἄκρον βιέποντες τὸν μαρμαρὸν καὶ τὴν καταστρεφὴν του ἄλλ' ἄγνοεῖτε μέσον τι θεραπείας τοῦ κακοῦ. Ὅσοι θελήσετε ν' ἀκολουθήσετε τὴν συμβουλήν μου, θὰ σώσετε τὰ ταλαιπώρα δένδρα σας. Κατὰ τὸν παρόντα μῆνα, μεταξὺ δύο παγετωδῶν περιόδων, πρὶν οἱ βλαστοὶ τῶν ὀπωρῶν τούτων δεῖξωσι τὰ πρῶτα σημεῖα τῆς ἀναπλαστικῆς, ἐὰν μασιζῶνται ὑπὸ τῶν σκωλήκων τούτων, πρέπει νὰ ἀπαλλαγῶσιν ὅσον τάχιον αὐτῶν τὰ δένδρα διὰ τοῦ πυρός. Ἀνάπτεται ῥητινώδης τις ῥάβδος βεβαμμένη ἐν πισσασφάλτῳ, ἣ καὶ κατασκευάζεται ἐπιμήκη τινα μάζαν ἐξ ἀχύρων καὶ πισσασφάλτου, τὴν ὅποιαν ἀνημμένῃ περιάγετε ταχέως ἐπ' ὅλης τῆς ἐπιφανείας τῶν προσβεβλημένων δένδρων σας. Ἡ φλόξ, διαρκούσης τῆς ναρκωτικῆς περιόδου αὐτῶν, οὐδεμίαν ἐπιφέρει βλαβὴν, ἀλλὰ τούναντιον καταστρέφει τὸ κακὸν ἐκεῖνο ζωύριον, πυρπολουμένης τῆς λοιπῆς περιόδου του, ἐνῶ αἱ καυστικαὶ χημικαὶ οὐσίαι εἰς οὐδὲν ὠφελούσι. Τὴν μέθοδον ταύτην χρησιμοποιοῦσιν νῦν εἰς πολλὰ μέρη τῆς Γαλλίας, ἰδίως δ' εἰς τὰς δυτικὰς αὐτῆς ἐπαρχίας.

Ο. Ν. Π.

- 9 29 17 ✠ Τε. Ἀντωνίου τοῦ Μεγάλου. Ἀργία.
 10 30 18 ✠ Πε. Ἀθανασίου καὶ Κυρίλλου Πατρ. Ἀλεξαν.
 11 31 19 Πα. Μακαρίτου τοῦ Αἰγυπτ. καὶ Εὐφρασίας μαρτ.

Φεβρουάριος.

- 12 1 20 ✠ Σα. Εὐθυμίου τοῦ Μεγάλου. Ἀργία.
 13 2 21 ✠ Κυ. Τοῦ Τελόνου καὶ Φαρισαίου καὶ Μαξιμίου τοῦ Ὁμολογητοῦ, καὶ Νεοφύτου Μάρτυρος.

Ἀρχὴ τοῦ Τριμήνου.

- 14 3 22 Δε. Τιμοθέου τοῦ Ἀποσ. καὶ Ἀνας. τοῦ Πέρσου.
 15 4 23 Τρ. Κλήμεντος Ἱερομ., καὶ Ἀγαθαγ. Μάρτυρος.
 16 5 24 Τε. Ξένης τῆς Ὀσίας.

Ὅσον ὀλιγώτερον καὶ συμπαγῆς ἂν εἶνε τὸ χῶμα τοῦ κήπου σας, μὴ νομῆσετε ὅτι ἔχετε καλὴν καλλιεργήσιμον γῆν· αὕτη μόνον δ' ἂν τῆς μερίμνης ἀποκτάται, ἣ δὲ γονιμότης διατηρεῖται ἀναλόγως τῶν περιβάλλουσιν, ἅς λαμβάνει παρ' ὑμῶν. Διὰ νὰ καταστήσῃτε τὸ χῶμα καλλίτερον, ἐπίδεκτικὸν μείζονος καὶ λεπτοτέρας ἐπεξεργασίας, ἦν ἀναντιρρήτως ἀπαιτοῦσιν αἱ κοσμητικαὶ φυτεῖαι, νὰ προμηθεύσθε συνεχῶς φυτ.κὴν γῆν. Ἡ φυτικὴ γῆ εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς ἀνθοκομίας. Ἡ φυτικὴ γῆ καὶ αὐτοαὐτῶς ἐν τινι γωνίᾳ τοῦ κήπου σας ἐκ συσσωρεύσεως φύλλων καὶ ἄλλων εἰς σῆψιν ὑποκειμένων ὑλῶν προέργεται ἐνίοτε, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τακτικούς λαχανοκήπους παρασκευάζεται, διότι ἡ σαπισμένη κόπρος δὲν εἶνε αὐτῆ καθ' ἑαυτὴν κατάλληλος δι' ἄμεσον εἰς ὄνην χρησιμοποίησιν. Τὴν μεταχειρίζονται λοιπὸν οἱ κηπουροὶ εἰς τὰ λαχανικά των, ἐν αὐτοῖς χάνει τὴν ὀξύωσίν τῆς, ἐλαττοῦται ἡ θερμαντικὴ τῆς δύναμις καὶ μεταβάλλεται εἰς μάζαν ὀμογενῆ καὶ εὐθρυπτον, σχεδὸν κονιώδη. Τὰ πλεῖστα τῶν καλλιπετάλων καὶ εὐδύμων ἀνθῶν εὐδοκιμοῦσιν μόνον ὅταν αἱ ρίζαι των τρέφονται ὑπὸ μίγματος καλῆς γῆς καθαρῆς καὶ φυτικῆς ἐξ ἴσου. Ὅπου δὲ ὑπάρχουσι πολλοὶ λαχανοκήποι ἡ φυτικὴ γῆ ἀφθονεῖ, ὡς ἐκ τούτου, ἐὰν ζητηθῇ παρὰ τῶν κηπουρῶν ὀλίγη, δὲν διστάζουσι νὰ χορηγήσουσι ἀντὶ εὐτελοῦς ἀμοιβῆς, παρ' ὑμῖν δὲ οἱ λαχανοκήποι εἶνε πλεῖστοι.

Ο. Ν. Π.

17	6	25	Πε. Γρηγορίου του Θεολόγου. 'Αργία.
18	7	26	Πα. Ξενοφάντος του 'Οσίου και των συν αυτώ.
19	8	27	✠ Σα. 'Η 'Ανακομιδή του Λειψ. 'Ιωάν. του Χρ.
20	9	28	✠ Κυ. Τού 'Ασώτου και 'Εφραίμ 'Οσ. του Σύρου.
21	10	29	Δε. 'Η 'Ανακομιδή του Λειψ. 'Ιγν. ιερ. του Θεοφ.
22	11	30	✠ Των Τριών 'Ιεραρ. Βασιλ. του Μ. Γρηγ. του Θεο- λόγου και 'Ιωάν. του Χρυσοστ. 'Αργία.
23	12	31	Τε. Κύρου και 'Ιωάν. των 'Αναργύρων.

"Όταν ο χειμών είναι πρώιμος, εις δε τον Ιανουάριον δὲν ἔχωμεν παγετούς, ἡμπορεῖτε νὰ φυτεύσητε μερικά ὀπωροφόρα καὶ ἄλλα καλλυντικά τοιαῦτα, πρὸ πάντων ὅμως ἐὰν τὸ χῶμα τοῦ κήπου σας εἶνε μᾶλλον ξηρὸν καὶ ἑλαφρὸν παρὰ ἀργιλιῶδες, συμπαγῆς καὶ κατὰ συνέπειαν ἐνδεχόμενον νὰ συκραθῆ τὸ βρόχινον ὕδωρ ἐπὶ πολὺ πρὶν ἢ ἀποσταλλαχθῆ ὑπὸ τῆν γῆν. Τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ εἶδους τοῦ χειμῶνος. "Αλλ' ἅμα δύνασθε νὰ προεικάσετε ὅτι ἔχετε ἦδη ὀπισθὲν σας τὸν χειμῶνα, ὡς λέγουσιν οἱ κηπουροὶ, πρέπει νὰ ἀσχοληθῆτε εἰς τὰς φυτείας· συγχρότατα μετενόησαν ὅσοι ἐρύττευσαν ἀργά, σπανίως ὅμως οἱ φυτεύσαντες ἑνωρίς.

Συνήθως οἱ ἀνθοκόμοι καὶ ὅσοι τῶν φιανθῶν δὲν ἀποκοῦσιν εἰς τὰς ἀθώας ταύτας ἐνασχολήσεις, παραγώνουσι κατὰ τὰ τέλη τοῦ φθινοπώρου τοὺς βολβοὺς τῶν ἀνθῶν ἅτινα εἶνε περιζήτητα κατὰ τὴν πρώτην ἄνοιξιν καὶ, ἂν οἱ καιροὶ ὡς γλυκεῖς, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν φεβρουάριον. Οἱ βολβοὶ τῶν λειριῶν τὰ ὅποια προωρίσασθε διὰ τὴν διακόσμησιν τοῦ κήπου σας, τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἀνοιξίως δὲν βλάπτουσι ἀπὸ τοὺς παγετούς· μετὰ τὴν τελευταίαν διάλυσιν τῶν χιόνων ἀναδίδουσι ἐκτός τοῦ ἐδάφους τὰ εὐθυτενῆ αὐτῶν φυλάκια. Τοῦναντίον ὅμως, οἱ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν φυτεύμενοι τῶν Ἰακίνθων βολβοὶ, φοβοῦνται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον τὰ μεγάλα ψύχη, ἐπειδὴ δὲ εἶνε ἀδύνατον νὰ προῖδῃ τις θετικῶς, ἐὰν ὁ χειμῶν ἔσται ἥπιος ἢ ὀριμύς, συντεπῶς πράττοντες ὀφείλετε νὰ τὰ σκεπάζετε, οὐχὶ ὅμως μὲ κόπρον ἀποσυντεθειμένην, τοιαύτην ὄηλ. οἷαν σᾶς παρέστησα τὴν ἀποτελοῦσαν τὴν φυτικήν. Οἱ ἐν ὑπαίθρῳ καλλιεργούμενοι ὑάκινθοι, μόνον μὲ ἄχυρον ἢ μὲ ξηρὰ φύλλα δένων νὰ σκεπάζονται, ἐὰν δὲ ὀπωσθῆποτε καλυφθῶσι, παρὰ τὴν ταπεινὴν συμβουλήν μου διὰ τῆς κόπρου, δὲν θὰ ἔχετε καλοὺς ὑάκινθους, διότι ἢ ἐν δευδύσῳ διατελοῦσα κόπρος καθιστᾷ ὀχρῶτάτων τὸν χρωματισμόν των, τοὺς βολβοὺς των μαλακύνει καὶ τοὺς προδιθέτει εἰς σήψιν. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον πολλοὶ φιανθνεῖς δὲν τοὺς φυτεύουσι, παρὰ μόνον κατὰ φεβρουάριον καὶ ἂν ὁ χειμῶν εἶνε ὀριμύς τίποτε ἐπιβλαβὲς δὲν τοῖς συμβαίνει, ἀλλ' ἂν εἶνε ἥπιος, οἱ βολβοὶ ἀνθῶσι πρὸ τοῦ καρποῦ των, χωρὶς νὰ δύνασθε νὰ τοὺς ἐμποδίσθητε· καὶ ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς νὰ τοὺς φυτεύσητε, θὰ ὄντι πλέον ἐξησθημένοι, ἢ δὲ ἀνθησὶς των θὰ ἢ ἀνάλογος, μετρία δηλαδὴ καὶ ὠχρά. Ἰψ' ὅλας τὰς ἐπόψεις λοιπόν, προτιμώτερον νὰ φυτεύωνται τὸ φθινοπώρον καὶ νὰ τὰ προστατεύητε κατὰ τῶν μεγάλων παγετῶν Δεκεμβρίου καὶ Ἰανουαρίου δι' οἰουδήποτε μέσου, ἐκτός τοῦ τῆς κόπρου.

Ο. Ν. Π.

24	13	1	Πε. Προεόρτια τῆς Ὑπαπαντῆς καὶ Τρύφ. Μάρτ.
25	14	2	✠ Πα. 'Η Ὑπαπαντῆ τοῦ Κυρ. ἡμῶν 'Ιησ. Χρ.
26	15	3	Σα. Τῶν Κεκοιμημένων καὶ Συμειῶν τοῦ Θεο- δόχου καὶ Ἀννης τῆς Προφήτιδος.
27	16	4	✠ Κυ. Τῆς Ἀποκρέας καὶ Ἰσιδώρου τοῦ Πηλοῦς.
28	17	5	Δε. Ἀγάθης Μάρτυρος.
29	18	6	Τρ. Βουκόλου Ἐπισκ. Σμύρ. καὶ τοῦ ἁγ. Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ἰσαπος. Φωτ. Πατρ. Κων/πόλεως. <i>Μῆν ὀθωμανικὸς</i> PETZEP (<i>ἔχων ἡμέρας 30</i>).
1	19	7	Τε. Παρθ. Ἐπισκ. Λαμφάκου, καὶ Λουκᾶ τοῦ 'Οσ.
2	20	8	Πε. Θεοδώρ. τοῦ Στρατηλάτου, καὶ Ζαχαρίου τοῦ Προφ. καὶ Μάρθας καὶ Μαρίας τῶν μαρτύρων.

"Ἡ ἀτμοσφαιρική κατάστασις τῆς πρώτης δεκαπενθημερίας τοῦ φεβρουαρίου σπανίως συμβαίνει νὰ εἶνε εὐνοϊκὴ εἰς κηπουρικὰς ἀσχολίας, ἰδίως δὲ τοῦ εἶδους τῆς ἀνθοκουλίας. Δὲν εἶμαι δὲ τὸσον σκληρὸς ὥστε νὰ σὲ ὀδηγήσω μὲ τὸσον ψυχῶς καὶ ὑπὸ μολύβδινον οὐρανὸν εἰς τὰ νερά καὶ ταῖς λάσπαις, διότι δὲν εἴμεθα, οὐτ' ἐγὼ οὔτε σύ, φίλη ἀναγνώστρια, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἐξωκείμενοι εἰς τὰς ἐν τῷ Δουνάθει παγοδρομίας. "Όταν ὁ παγετὸς εἶνε τοιοῦτος, ὥστε νὰ σκάνῃ ἢ πέτρα κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενον, δὲν ἔχομεν διόλου ἐργασίαν ἐν τῷ κήπῳ. Καὶ μὲ ὅλον αὐτὸ τὸ προλογιστικὸν μου ὕφος πάλιν φοβοῦμαι, μὴ ἀκούσω ἀναγνώστην μου τινα, λέγοντα: Νὰ ἢ ὥρα τώρα, ἄλλο δὲν μᾶς ἔλειπε, νὰ βγοῦμε στὸ βουνὸν καὶ νὰ σκάπτουμε τὰ χιόνια διὰ νὰ σὲ ἱκανοποιήσωμεν, κύριε ἀρθρογράφε. "Επειτα, συνήθως ἐπαναληπτικαὶ βροχαὶ συνοδεύουσι τὴν διάλυσιν τῶν χιόνων· αἱ βροχαὶ αὐταὶ μὲ τὴν τῆξιν τῶν χιόνων ἐξυγραίνουσι τὸσον πολὺ τὴν γῆν ὥστε δυσκόλως καλλιεργεῖται. "Αλλ' ὅταν αἱ ἐποχαὶ διαδέχωνται ὀμαλῶς καὶ φυσικῶς ἀλλήλας, ἀπὸ τῆς δευτέρας δεκαπενθημερίας τοῦ φεβρουαρίου, τότε, ἐπειδὴ ἐπαρκῶς ἦδη ἄρξεται ἀποστεγνομένη ἢ γῆ, δύναται νὰ σκαφῆ καὶ νὰ ἀναμιχθῆ μὲ ὀλίγην κόπρον καὶ φυτικὴν γῆν καὶ εὐχερῶς τότε νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ φυτοκομία.

Σὰς βεβαίῳ, πολὺ εὐχαριστοῦμαι ἐνίοτε βλέπων εἰς τὰ τοιαῦτα παζάρια καλοῦς τινας φιανθνεῖς ἀγοράζοντας διάφορα σπορικά καὶ βλαστήματα πρὸς διακόσμησιν τῶν κηπαρίων των! Νομίζω ὅτι καὶ ἡ καρδιά των εἶνε ἀγνή ὡς τὰ εἰς τὴν καλαισθησίαν των παραδιδόμενα ἄνθη καὶ ἡ ψυχὴ των λίαν εὐαίσθητος, διότι τοὺς εὐαίσθητους μεγάλως αἱ τοιαῦτα ἀσχολοῖαι τέρπουσι.

Ο. Ν. Π.

- 3 21 9 Πα. Νικηφόρου Μάρτυρος.
 'Απόδοσις τῆς 'Εορτῆς τῆς 'Υπαπαντῆς.
 4 22 10 Σα. Τῶν ἐν 'Ασκήσει λαμβάντων' και Χαραλ. 'Ιερ.
 5 23 11 ✠ Κυ. Τῆς Τυριῆς' και Βλασίου 'Ιερομάρτυρος
 και Θεοδώρας τῆς Αὐγούστης.
 6 24 12 Δε. Μελετίου 'Αρχιεπισκόπου 'Αντιοχείας τοῦ Μ.
 'Αργῆ τῆς 'Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.
 7 25 13 Τρ. Μαρτιανοῦ τοῦ 'Οσίου.
 8 26 14 Τε. Αὐξεντίου τοῦ 'Οσίου.
 9 27 15 Πε. 'Ονησίμου τοῦ 'Αποστόλου.
 10 28 16 Πα. Παμφίλου Μάρτυρος και τῶν σὺν αὐτῷ.

Καιρὸς πλέον νὰ ἀσκοληθῆτε διὰ τὰ περιθώρια τῶν διαχωρισμάτων ἐν τῷ κήπῳ. Εὐαρεστοτάτην ἐντύπωσιν ἀποτελεῖ εἰς κήπος καλῶς διηρημένος και φιλοκάλλως περιβεβλημένος τὴν πρασίνην ἐκείνην ταινίαν ἣν ἀποτελοῦσι, τὸ θῦμον, ὁ πύξος (τσιμηρή) και τὸ συνηθέστερον ταφλάρι. Διὸ ἀπὸ τοῦδε διαρθρωτά τὰ περιθώρια και οἱ δρομίσκοι. 'Αλλὰ τὸ συνηθέστερον τοῦτο ἀειθαλὲς ἔχει τοῦτο τὸ ἐλαττωματικόν, ὅτι εὐνοεῖ εἰς ἀπίστευτον βαθμὸν τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν λοιμάκων, ἤτοι τῶν γυμῶν ἐκείνων κοχλιῶν, οἵτινες τόσον ἀπῆλθ' ὅψιν παρέχουσι. Καὶ ἂν μὲν εἰς τοῦτο μόνον συνίστατο ἡ ἐλαττωματικότης του μικρὸν τὸ κακόν, ἐν τούτοις διευκολύνει. ὡς ἐκ τοῦ πυκνοῦ φυλλώματός του, σπερ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους διήκει, πλῆθος ἐντόμων ἐπιβλαθῶν εἰς τὰ προϊόντα τοῦ κηπαρίου σας, ἐκ περισοῦ δὲ τὸ ταφλάρι δὲν εἶνε ἀνοσφόρον. Τὰ δὲ ἐκ θύμου περιθώρια εὐωδιῶσι διαρκῶς και μὴ ἔτι ἀνοσφοροῦντα. Ἐνεκα δὲ τούτου προτιμητέα, μόνον δ' ἐν ἐλλείψει νὰ ἀντικαθίστῃ τὸ θῦμον ὁ πύξος ὁ ὁποῖος ὁμοῦς ἀπαιτεῖ ἑδαφος ἀσβεστοῦχον ὀλίγον. 'Εὰν ἡ ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις τοῦ ἰανουαρίου και τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ τρέχοντος δὲν σας ἐπέτρεψε ν' ἀσκοληθῆτε εἰς φυτείας, δύνασθε νὰ τὰς ἐπιτελέσητε κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τούτου τοῦ μηνός.

Εἰς τὰ κηπάρια τὰ ὅποια ἔχω πάντοτε ὑπ' ὄψιν γράφων τὰς ὁδηγίας ταύτας, τὰ ὀπωροφόρα δένδρα δὲν πρέπει νὰ καταλαμβάνωσι πολλὸν χώρον. Τοῦτο δὲ εἶναι εἰς ἐπὶ πλέον λόγος διὰ νὰ γίνεται καλὴ ἐκλογή. "Ὅσον τὸ δυνατόν δὲ ὀλιγώτερα, ἐν ἧ τὸ πολλὸν δύο πρέπει νὰ ὦσιν ἐκείνα ἅτινα χρειάζονται ἄερα και ἔχουν κορμὸν ὑψηλόν· διότι ταῦτα δύνανται νὰ περιλάβωσι ἐν τῇ σιᾷ των σχεδὸν ὅλον τὸν κήπον και τότε καταστρέφονται οἱ κόποι σας διὰ τὰ λοιπὰ ἀνοσφόρα φυτὰ. Πολλοὶ συνηθίζουν ὅσοι διέσωσαν τὴν πρὸς τὰ ἄνθη και τὸν κήπον στοργῆν των, νὰ ἔχωσι και μίαν ἢ δύο βερυκοκκίας εἰς τὰ κηπάρια των. 'Η βερυκοκκία ἀνθεῖ ἐνωρίτερα σχεδὸν συγχρόνως μὲ τὸ πρῶτον ἀνθὸν δένδρον, τὴν ἀμυγδαλέαν. "Ὅταν ὁμοῦς εὖρη ἑδαφος ὀλίγον τιτανοῦχον ἀναπτύσσεται γιγαντιαίως και τότε διὰ νὰ δώσῃ και καρπὸν ἀνέλογον καταστρέβεται ἢ ἐπιλοιπὸς φυτεία. Προτιμότερα αἱ κερασεαὶ ἰδίως ἐκ τοῦ γένους τῶν πρωιμώτατα ἀνθουσῶν και τῶν ἀβθόνως καρποροῦσῶν, καλουμένων δὲ ἀγγλιστὶ May-Duke και Chery-Duke αἵτινες διακρίνονται ἐκ τοῦ εὐθιυενοῦς και τοῦ συμπίκνου τῶν κλωνῶν των, ὡς και ἐκ τοῦ ἀρεοῦ φυλλώματος, ἐξ οὗ ὀλίγη προκύπτει σιὰ.

Ο. Ν. Π.

Μάρτιος.

- 11 1 17 Σα. Τοῦ διὰ Κολλύβων γενομένου θαύματος
 παρὰ Θεοδώρου τοῦ Τήρωνος' και Θεοδώρου
 Μεγαλομάρτυρος τοῦ Τήρωνος.
 12 2 18 ✠ Κυ. Τῆς ὀρθοδοξίας' και Λέοντος Πάπα 'Ρώμ.
 13 3 19 Δε. 'Αρχίππου τοῦ 'Αποστόλου.
 14 4 20 Τρ. Λέοντος 'Επισκόπου Κατάνης.
 15 5 21 Τε. Τιμοθίου τοῦ ἐν Συμβόλ. και Εὐστ. 'Αντιοχ.
 16 6 22 Πε. Τῶν ἐν τοῖς Εὐγενίου Μαρτύρου.
 17 7 23 Πα. Πολυκάρπου 'Επισκ. Σμύρ. και Πολυχ. 'Οσ.
 18 8 24 Σα. 'Η α' και β' Εὐρεσις τῆς Τιμ. Κεφ. τοῦ Προδρ.

'Υποθέτω ὅτι τὸ κηπαρίον σας εἶναι τόσον εὐρύχωρον ὥστε νὰ δύναται νὰ χωρέσῃ και μία σιὰ εἰς ἡς ν' ἀναρριχθῶσιν ἡ κλημεταρία, τὸ αἰγόκλημα, ἡ ἰάσμη και ἄλλα δενδρύλλια πολύκλαδα ἀνοσφόρα Προτιμητέα ὁμοῦς ἡ μεσιπέλα ἐκ τοῦ εἶδους τῶν ἀλεξηλίων, δένδρον λίαν ἀνοσφοροῦν, οὐ τὰ ἄνθη ἐν εἶδει ἀνοσφόμενης ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ τῆς λευκακάνθης ἧς ἔχουσι και τὴν εὐωδιαν. 'Εὰν ἀφεθῇ εἰς ἑαυτὴν ἡ μεσιπέλα ἐκτείνεται ὀριζοντίως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους πανταχόθεν. Ἡ ἐνοσφαιμιζομένη ἢ ἐγκεντριζομένη ἡ μεσιπέλα ἐπὶ τῆς ἀγαριᾶς ἢ ἀσυρβιάς, βλαστάνει ὥσει ἔρπει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους και ἀποτελεῖ πραγματικὸν ἀλεξήλιον ἀδιάβροχον και διαρκῶς σιάζον ἂν και τὰ φύλλα του εἶναι σμικρότατα. Πρὸς τούτοις εἶνε πολλὸ βολικόν ὡς λέγομεν, τὸ δένδρον τοῦτο, οἰσθεῖποτε καιρὸς δὲν τὸ βλάπτει και εἰς πᾶν οἰονδεῖποτε ἑδαφος δύναται νὰ προκόψῃ.

Συγγνώματα συμφαίνει ὥστε τὰ πάθη γ' ἀποτυφλοῦσι μὲν τοὺς πνευματωδεστεροὺς, δια φωτίζουσι δὲ τοὺς μωρατέροους.

*
*

Αἰ εὐεργεταὶ ἐρίστε γεννώσιν ἀγαρίστους.

*
**

Ο. Ν. Π.

19 9 25 ✠ Κυ. *Ψαλλεται ἡ ἀκολουθία τοῦ Ἀγ. Γρηγορ. τοῦ Παλαμᾶ* καὶ Ταρρασίου Ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως.

20 10 26 Δε. Πορφυρίου Ἐπισκόπου Γάζης.

21 11 27 Τρ. Προκοπίου τοῦ Δεκαπολίτου.

22 12 28 Τε. Βασιλείου τοῦ Ὁμολογητοῦ.

Κατὰ τὸν μῆνα τούτου εἶναι ἀρμόδιος καιρὸς νὰ φυτευθῶσι δύο εἶτι δενδρύλλια ἐκ τῶν πρωϊμωτέρων ὄλων ὅσα δύνανται νὰ προκόψωσιν ἐν ὑπαίθρῳ ὑπὸ τὸ εὐκραεὲς ἡμῶν κλίμα. Ἡ ἀγριοστάμη ἢ καλούμεν ἡμεῖς καὶ ἰώδη ροδὴν καὶ ἡ *Forssithia viridissima*. Τὴν ἀγριοστάμη, ἣτις γαλλιστὶ λέγεται *Jasmin de la Chine* ὅταν δὲν εἶνε εἰς ἀνθῆσιν εὐχερῶς δύνανται τις νὰ τὴν ἐκλάβῃ ἀντὶ τοῦ κοινοῦ φλόμου, πρὸς ὃν καθ' ὄλοκληρίαν ὁμοιάζει. Ἡ *Forssithia viridissima*, ἣς τὸ κοινὸν ὄνομα, εὐτυχῆς λίαν θὰ ἐλογιζόμενη ἐὰν σᾶς τὸ ἔλεγον, ἀν᾿ ἣ ἐννοεῖται τοιοῦτον, καλύπτεται ὑπὸ ὠραιότητων ἀνθέων γρουσοκίτρινων ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν πρώτων ἡλιακῶν ἀκτίνων τοῦ φεβρουαρίου. Πρέπει νὰ τὴν φυτεύσητε, ἀπὸ τὰς πρώτας εἶτι ἡμέρας τοῦ μηνός, ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι παγετοί, ἐνῶ οἱ ἄπειροι κάλυκες ἀρχονται ἐκφυόμενοι καὶ χαρραττομένοι ἐπὶ τῶν κλωνῶν τῆς.

Ἀλγεῖ τις ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς τόσον πλειότερον ὅταν τὰς ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν του, ὡς ὁ φθισιῶν ὅστις αἰσθάνεται μείζονα ἀλγηδὸνα ὅταν βλέπῃ τὸ πνυόμενον κυτρινοπράσινον πῦρον ὅπερ θεωρεῖ ὡς μέρος τῆς καρδίας του ἀποσπώμενον καὶ συντέμνον τὰς ἐναπολειπομένας αὐτῷ ἡμέρας.

Σχεδὸν εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκτιμῆσῃ τις τὴν ἐποχὴν ἐν ἣ ἔῃ.

Ἡ ἐκρίζωσις τῶν παρασίτων φυτῶν, δὲν σημαίνει ὅτι ἐσπάρη ὁ καλὸς σπόρος.

ΜΑΡΤΙΟΣ.

Ο. Ν. Π.

23 13 1 Πε. Εὐδοκίας Ὁσιομάρτυρος.

24 14 2 Πα. Ἡσυχίου τοῦ Συγκλητικοῦ, καὶ Εὐθαλίας Μάρτ. καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.

25 15 3 Σα. Εὐτροπίου, Κλεονίκου καὶ Βασιλ. τῶν Μαρτ.

26 16 4 ✠ Κυ. *Τῆς Σταυροπροσκυνήσεως* καὶ Γερασίμου τοῦ Ὁσίου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ.

27 17 5 Δε. Κόνωνος Μάρτυρος.

28 18 6 Τρ. Τῶν ἐν Ἀμορίῳ 42 Μαρτύρων.

29 19 7 Τε. Βασιλέως Ἐπισκόπου Χερσῶνος μετὰ τῶν λοιπῶν Ἱερομαρτύρων.

30 20 8 Πε. Θεοφυλάχτου Ἐπισκόπου Νικομηδείας.

Ἐλέγηθη καὶ δικαίως ὅτι ὁ κηπουρὸς δὲν πρέπει νὰ ἀναπαύεται ὅπως ἡ γῆ τοῦ κήπου του. Δὲν ὑπάρχει ἐποχὴ καθ' ὅλον τὸ εἶος καθ' ἣν τῷ ἐπιτρέπεται ν' ἀναπαυθῆ ὀριστικῶς· τὸναντίον μάλιστα ὑπάρχουσιν ἡμέραι συνεχεῖς, καθ' ἃς ἡ ἐργασία εἶναι τόσον ἐπείγουσα, καθ' ὅσον ἡ ἡμέρα μόλις ἐξαρκεῖ διὰ νὰ συντελεσθῇ τι ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου. Ὁ μὲν μάρτιος εἶναι ἐκ τῶν μηνῶν οἵτινες δὲν ἐπιτρέπουσιν ἡσυχίαν, διότι ἡ μεγαλειτέρα ἐργασία τώρα πρέπει νὰ καταβληθῇ. Ὁ ἐρασιτέχνης ὁ ὁποῖος μόνος του περιποιεῖται τὸν κήπόν του, πρέπει οὕτω πως νὰ ἐξοικονομῆσῃ τὰς διαθεσίμους δι' αὐτὸν ὥρας του, ὥστε νὰ ἐπαρκέσῃ κατὰ μάρτιον εἰς τὰς πολλαπλᾶς ἀπαιτήσεις τῆς ἐποχῆς· ἐὰν δὲν δύνανται νὰ τὸ κατορθώσῃ, ἀνάγκη νὰ προσλάβῃ διὰ τίνας ἡμέρας κατάλληλων ἐργάτην ἢ τοῦλάχιστον ἐξ ἐπαγγέλματος κηπουρῶν. Διότι ἐν τῇ κηπουρικῇ πρέπει, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τις ὅτι σκοπεῖ, νὰ γίνῃ ἐκάστη ἐργασία εἰς τὴν ὥραν τῆς.

Κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ μαρτίου πρέπει νὰ ὦσιν περικτωμένοι αἱ φυτεύσεις τῶν ριθισιοειδῶν, ἧτοι τῶν φραγκοσταφυλῶν, τῶν σμεουρεῶν καὶ τῶν καλλωπιστικῶν δενδρύλλιων, φυτεύσεις ἃς δὲν ἐπροφθάσατε νὰ τὰς ἐκτελέσητε κατὰ Φεβρουάριον. Μετὰ ταῦτα δέον νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἐν τοῖς φυτωρίοις προπαρασκευῇ τῶν ἐτησίας διαρκείας φυτῶν. Ἡ ἐκ σπόρων φυτεία τῶν καλλωπιστικῶν φυτῶν γίνεσθαι κατὰ μάρτιον εἴτε ὅλος ἀδιαφόρως ἐν τῷ κήπῳ, εἴτε ἐν φυτωρίοις. Καὶ ἀδιαφόρως μὲν σπείρονται, ὅσα δυσχερῶς ὀφίστανται κατόπιν τὴν μεταφύτευσιν, τοιαῦτα δ' εἶνε αἱ Σχιζάνθαι ἢ Ἡμεροκαλλίς, τὸ Φιλέσπερον καὶ ἄλλα.

Μην ὀθωμανικὸς ΣΑΜΠΑΝ (ἔχων ἡμέρας 29).

O. N. Π.

- 1 21 9 ✠ Πα. Τῶν ἐν Σεβαστείᾳ 40 Μαρτύρων. Ἀργία.
 2 22 10 Σα. Κοδράτου Μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
 3 23 11 ✠ Κυ. *Ψάλλεται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἀγίου Ἰωάν.*
Συγ. τῆς Κλίμ. καὶ Σωφρον. Ἀρχ. Ἱεροσολ.
 4 24 12 Δε. Θεοφάνους τοῦ Ὁμολογητοῦ.
 5 25 13 Τρ. Ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ Λειψ. Νικηφ. Ἀρχ. Κωνσ.
 6 26 14 Τε. Βενεδίκτου τοῦ Ὁσίου.
 7 27 15 Πε. Ἀγαπίου Μάρτ. καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
Ψάλλεται ὁ Μέγας Κανὼν.
 8 28 16 Πε. Σαβίνου μάρτυρος καὶ Χριστοδ. τοῦ Ὁσίου.
Ψάλλεται ὁ Ἀκάθιστος Ὕμνος.

Σπείρατε πολλοὺς σπόρους εἰς τὸ φυτώριόν σας ἐκ τῶν καπαρριδῶν—ἰδίως τὸν παυσώδυνον δηλ. τὸν ρεζεδᾶν, οὗ τὸ χρῶμα τόσον ὑπέρξει τοῦ συρμού κατὰ τὰς τελευταίας δύο τριμηγίας. Ὅταν ἔλθῃ τὸ μετώπρον, τὸ ταπεινὸν αὐτὸ ἀλλ' ἀρωματωδέστατον εἶνε τὸ τελευταῖον τὸ ὅποιον θ' ἀντιστῆ εἰς τὰ πρῶτα ψύχη καὶ τότε θὰ ἐνοήσετε ὅτι ὀλίγους καὶ πάλιν ἐσπείρατε. Ἐν ἐνί τῶν ἀνδρῶν σας, τῷ κοινῶς βραγιᾶν ἢ τουρκιστὶ ταχῶς λεγομένῳ σπείρατε ἀφθόνας σπόρους Πετωνίας, λευκανθέμων, ἄτινα γαλλιστὶ καλοῦσι Reine Marguarite καὶ Βαλσαμίνης. Τὰ φυτὰ ταῦτα δέχονται τὴν μεταφύτευσιν, ἐν εὐθέτῳ δὲ χρόνῳ θὰ ἴδητε ὅτι δὲν ἐσπείρατε ἀδικῶς, διότι τὰ ἐξαντληθέντα κατὰ τὴν ἀνοιξιν φυτὰ θὰ ἀναπληρωθῶσι δι' αὐτῶν, ἀλλὰ μὴ λησμονήσετε νὰ προμηθεύσητε εἰς τὸ φυτώριον τοῦτο ἀρκετὴν φυτικὴν γῆν.

Ὁ ζηλότυπος πολλὰκις προκαλεῖ ὅ,τι φοβεῖται καὶ ὑποπένει.

*
*

Μία ἀρχὴ ἦτις προϊόντος τοῦ χρόνου ἐξαγλεῖ ἐν ἔθνος δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὑγιής.

O. N. Π.

- 9 29 17 Σα. Ἀλεξίου τοῦ Ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ.
 10 30 18 ✠ Κυ. *Ψάλλεται ἡ Ἀκολουθία Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας* καὶ Κυρίλλου Ἀρχιεπισκ. Ἱεροσολ.
 11 31 19 Δε. Χρυσάνθου καὶ Δαρείας τῶν Μαρτύρων.
Ἄπριλιος.
 12 1 20 Τρ. Τῶν ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Ἀγ. Σάβ. ἀναireθ. Πατ.
 13 2 21 Τε. Ἰακώβου τοῦ Ὁμολογητοῦ.
 14 3 22 Πε. Βασιλείου Ἱερομάρτυρος.
 15 4 23 Πα. Νίκωνος Ὁσ. καὶ τῶν 199 Μαθητῶν αὐτοῦ.
Νομικὸν Φάσκα.
 16 5 24 Σα. *Τοῦ Λαζάρου.* Προεόρτια τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. *Ζαχαρίου τοῦ Ὁσίου.*

Ὅφειλετε πάντοτε νὰ κρατῆτε μέρος τῆς φυτικῆς γῆς, ὅσον ὀλίγην καὶ ἂν ἐπρομηθεύητε, διότι ὅπου σπείρατε δέον νὰ ἀναμίξετε τὸ ἀνασκαφὲν χῶμα μετ' ἀρκετῆς δόσεως φυτικῆς γῆς. Συμφέρει πολὺ ὅταν ἀργίζουσι νὰ ἐξέρχωνται τοῦ σπόρου τῶν αἰρίτσι, νὰ εὐρωσιν ἕαφος καλῶς ἐφωδιασμένον διὰ θρεπτικῶν οὐσιῶν, βραδύτερον ὅταν αἰρίτσι αὐτὰ εἰσχωρήσωσιν εἰς βάθος ἤττον πλούσιον εἰς φυτικὴν γῆν, θὰ ὡσι πλέον εἰς θέσιν ὥστε νὰ μὴ ἐξασθενήσωσι, ἢ βλάστησι δὲ τῶν φυτῶν ἔσται ὅποια ὀφείλει νὰ ᾖ.

Οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι ὅσον μικροὶ εἶνε οἱ σπόροι τόσον ὀλιγώτερον βαθεῶς δέον νὰ σπείρωνται καὶ ὅτι οἱ ὀγκώδεις σπόροι, ὡς οἱ τοῦ Φιλεσπέρου ἔχουσιν ἀνάγκην τούναντιον, ὅπως προκόψωσι, νὰ καλύπτωνται ὑπὸ πολλῶν ἐκατοστομέτρων βάθους γῆς. Προτιμώτερον νὰ σπείρητε ἐν καιρῷ συνεφῶδει, ὑγρῷ, βροχερῷ καὶ πρὸς βροχὴν ἀποκλίνοντι. Ἐὰν ἐπέλθῃ ξηρασία, τὰ φυτάρια δέον νὰ ποτίζωνται συχνάκις τῆς ἡμέρας.

Μὴ αἰ ἐξεις καὶ αἰ ἀπαιτήσεις δὲν ἀποτελοῦσιν αἰωνίαν ἀπόκρῳν, τὰς μὲν τῶν αἰθουσῶν βλακειᾶς τραγελαφικῶς μερεθύνουσαν, τὰς δὲ ἀδυναμίας τοῦ κοιτωνίτου γελωτοποιούσαν;

Paul Feval

Ο. Ν. Π.

17 6 25 ✠ Κυ. Τῶν Βαϊῶν· καὶ ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. Κατάλυσις ἰχθύος.

Λατῶν Πάσχα.

18 7 26 Δε. Ἡ Σύναξις τοῦ Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ.

Ἀρχεται ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Ἑβδομαΐς.

19 8 27 Τρ. Ματρῶνης τῆς Ὁσίας τῆς ἐν Θεσσαλονίκη.

20 9 28 Τε. Ἰλαρίωνος τοῦ Νέου.

21 10 29 Πε. Μάρκου ἐπισκ. Ἀρεθουσίων. καὶ Κυρίλ. Διακ.

22 11 30 Πα. Ἰωάννου τοῦ Συγγραφέως τῆς Κλίμακος.

23 12 31 Σα. Ὑπατίου Ἱερομάρτυρος Ἀπισκοπ. Γαγγρῶν.

Ἐπάρχει ἡμέρα, εἰς τινὰς κήπους, ἅτινα ἔχουσι φυσικὴν ἰσχύοντα καὶ εἶναι μᾶλλον ἀργιλώδη. Τοιαύτης φύσεως ἐδάφη ὑπόκεινται συνεπεία τῶν ποτισμάτων εἰς πῆξεις, ἐν εἰδεί ἀπεσκληρωμένης ἐπιφανείας. Τὴν τοιαύτην φύσιν τοῦ ἐδάφους κοτυλήθωνα ἐκ τῶν φυτῶν δὲν δύνανται νὰ διασχίσωσιν, αἱ δὲ φυτεῖαι μένουσιν οὕτω ἀνευ ἀποτελέσματος ἐν τοῖς φυτῶσι, εἰς ἃ ὑμεῖς ἔχετε προσηλωμένα καθ' ἐκάστην τὰ βλέματά σας, παραδοκοῦντες τὴν ἐμφάνισιν τῶν βλαστῶν. Ὅταν δὲ ἡ γῆ εἶναι ἀργιλώδης, τὸ πρῶγμα θεραπεύεται μόνον διὰ συχοῦ ποτισματος, οὕτως ὥστε νὰ μὴ παρεμβάλλεται χρόνος ἰκανὸς νὰ ἀπορροφήσῃ τὸ πρῶτον πότισμα. Οὕτω μόνον δύναται νὰ κατανοηθῇ ἡ ἀποσκληρυνσις ἐκείνη τῆς ἐπιφανείας, ἣν οἱ γάλλοι κηπουροὶ καλοῦσι *se plomber*. Ἐπάρχει ὅμως ἐκτός τοῦ συχοῦ ποτισματος καὶ ἕτερον μέσον πρὸς παρεμβολὴν τῆς ἐπιβλαβῆς εἰς τὰ σπορικὰ πῆξεως. Ῥίπτετε κατὰ μήκος ἐπὶ τῶν φυτῶν ἄχυρα καὶ κόπρον ἐν τῇ περιστάσει δὲ ταύτῃ πρέπει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ ἀνασκάπτετε ὀλίγον τὰ ἄχυρα διὰ νὰ δίδεται οὕτω διεξόδος εἰς τὰς κοτυλήθωνας. Ἐξεύρετε δὲ ἐκ τῶν σχολείων ἔτι ὅτι τὸ σπορικὸν ἐμβρυον ἔχει τρία μέρη ἐξ ὧν ἀποδεικνύεται ὅτι μέλλει ν' ἀναπτύχθῃ τὸ ἔμβρυον καὶ τὸ σπορὸν νὰ μὴ ριφθῇ εἰς μάτην. Ταῦτα δὲ καὶ τοι ἀόρατα ἐν μέρει εἰς ὑμᾶς, εἶναι τὸ ριζίδιον, ὁ κορμίσκος καὶ αἱ κοτυλήθονες αἵτινες πολλαῖς φαίνονται εἰς δύο κερωρισμένοι λοβοὶ καὶ σχηματίζουσι τὰ πρῶτα φυλλάρια. Διὰ τοῦτο ἅμα οἱ λοβοὶ ἐμφανισθῶσι πρέπει ν' ἀποχωρισθῶσι τὰ ἄχυρα καὶ ἡ κόπρος, διότι εἶναι μὲν εὐεργητικὰ, ἐνόσω δὲν ἐγένετο ἡ βλάστησις, ἀλλὰ καὶ λίαν ἐπιβλαβῆ μετ' αὐτῆν.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ.

Ο. Ν. Π.

24 13 1 ✠ Κυ. Τὸ ἍΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ. Ἀργία τριήμερος καὶ κατάλυσις εἰς πάντα καθ' ὅλην τὴν Διακοινωνίαν Ἑβδ.

25 14 2 ✠ Δε. Τίτου Ὁσίου τοῦ Θαυματουργοῦ.

26 15 3 ✠ Τρ. Νικήτα τοῦ Ὁσ. καὶ Ἰωσήφ τοῦ Ὑμνογρ.

27 16 4 Τε. Γεωργίου τοῦ Ὁσίου τοῦ ἐν Μαλεφῷ.

28 17 5 Πε. Κλαυδίου Μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

29 18 6 Πα. ✠ Τῆς Ζωῆς Πηγῆς· καὶ Εὐτυχίου Ἀρχ. Κηλεως. Μῆν' Ὁθωμανικὸς ΡΑΜΑΖΑΝ (ἔλωρ ἡμέρας 30).

1 19 7 Σα. Γεωργίου Ἐπισκ. Μιτυλήνης, καὶ Καλλιπίου Μάρτ.

2 20 8 ✠ Κυ. Τοῦ Θωμᾶ· καὶ Ἡρωδίωνος τοῦ Ἀποστ.

*Εἰ ἀναπνεύσατε μὲ ὅλους τοὺς πνευμένους σας. Ἐλθεμεν εἰς τὸν Ἀπρίλιον, ὅστις τόσας ἐλπίδας ἀναγενᾷ. Ἀλλ' ὁ κῆπος πρέπει νὰ εἶναι τοῦ λοιποῦ ἐν τῶν κυριωτέρων μελημάτων σας, διότι κατ' αὐτὸν τὸν μῆνα, οὐχὶ μόνον αἱ κοινωνικαὶ ἐλπίδες ἀναπερροῦνται, ἀλλὰ καὶ αἱ κηπουρικὰ πολλαπλασιάζονται. Τὰ ὀπωροφόρα δένδρα εἶναι ἠνθισμένα· τὰ βερυκκοκα ἠδρύνθησαν ἤτοι ἐσχημάτισαν τοὺς μετὰ τὴν ἄνθησαν φυσίμους κῆμους, ἢ ἀνθῆλτε, κυριολεκτικῶς ὠζώθησαν, ἐὰν δὲν κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν διαλειπόντων παγετῶν τοῦ παρελθόντος μηνός, ὥστε δύνασθε ἀπὸ τοῦδε νὰ προΐδετε τὸ προῖόν. Αἱ ροδακινεῖαι, ὧν ἡ ὄνθησις παρατείνεται ἕως τῶν μέσων τοῦ Ἀπριλίου ἔχουν ἀνάγκην προφυλάξεως ἐναντίον τῶν αἰνιδίων βροχῶν μετὰ χαλάζης ἀναμικτων, αἵτινες εἶναι ἐπιφοβοὶ ὅχι μόνον τὸν μάρτιον ἀλλὰ καὶ τὸν Ἀπρίλιον, ὃν καὶ οὗτοί οἱ ἀθίγγανοι φοβοῦνται εἰπόντες ποτὲ νὰ πρῖσθῇ καὶ τὰ σκάση. Λοιπὸν πρέπει νὰ καλύπτονται διάτυνας γονοῦ κανοθα, ναὶ μὴ γελᾶτε, κυριαί, διὰ γονοῦ κανοθα, ἐὰν θέλετε νὰ ἔχητε ἐκτόκτου ποιότητος ροδακινὰ πρὸς τῶν ὀπίων τὸ χρῶμα καὶ τὴν γνοῦν τόσον πωθῆτε πάντοτε νὰ ὁμοιάζῃ τὸ πρόσωπόν σας, μὴ προτρέχουσαι εἰς τὰς φθοροποιὰς καὶ κοκοζήλους παιπάλας. Ἐὰν εὐρίσκετε ὅμως πολυάπανον τὸ μέσον τοῦτο, ὑπάρχει καὶ ἕτερον ἥττον δαπανηρὸν, τὸ διὰ τῆς ἀραιῆς ἐκείνης τῶν κηπευμάτων ψιάθου. Ἀλλ' ἐνοῶν ἂν περιποιηθῆτε οὕτω ροδακινεῖαν, οὐχὶ τὴν ἀργίαν ἐκείνην καὶ μηδέποτε ἔγχετρισεῖσαν ἢ ἐμβολιασθεῖσαν, ἥτις τότε ἀδύνατον νὰ καλυφθῇ, ὡς ἀναδίδουσα κλώνας μακροῦς καὶ ὀρθίνας, ἀλλὰ τὴν ἡμέρον τὰν μικρόσχημον, τὴν παράγουσαν ἐκεῖνα τὰ ὠραία ροδακινὰ ὧν τὴν ὀρθιστικὴν γένησιν τὸσον ἐπιζητεῖτε. Τὸ κλάδευμα τῆς ροδακινεῆς, ἐφ' ὅσον τὸ ἔαρ δὲν εἶναι πολὺ πρόωμον, δύναται νὰ γείνη καὶ κατ' ἀπρίλιον, διότι ἡ κρᾶσις τοῦ δένδρου τούτου ὑφίσταται τὸ κλάδευμα καὶ κατὰ τὴν ὄνθησιν, ὅποτε καὶ δύνασθε σαφέστερον ἂν ἐνοήσατε τὴν δυνάμιν του. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μὴ ἀφίνετε ὅλους τοὺς κῆμους νὰ καρποφορήσουσιν, ἀλλ' ὅσους ἀπαιτεῖ ἡ κρᾶσις του, ἰδίως δὲ ὅταν δὲν πάθῃ ἡ ὄνθησις ἀπὸ παγετοῦ, ὅλα τὰ ἄνθη θὰ πιάσουν, ὥστε ἀναλόγως κλαδεύετε τοὺς νέους βλαστοὺς ὅσοι μάλιστα, δὲν εἶναι εἰς κατάλληλον θέσιν ἀποκόψατέ τους ἐπανειλημμένως, χωρὶς νὰ τοὺς ἀφήσετε καιρὸν νὰ ἐκμυζῶσι τὸν διὰ τοὺς καρποφόρους κλώνας χυμὸν.

Ο. Ν. Π.

3 21 9 Δε. Εὐψυχίου μ.

4 22 10 Τρ. Τερεντίου Μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

5 23 11 Τε. Ἀντίπα Ἱερομάρ. Ἐπισκόπου Περγάμου.

6 24 12 Πε. Βασιλείου Ἐπισκ. Παρίου.

7 25 13 Πα. Μαρτίνου Πάπα Ῥώμης.

8 26 14 Σα. Ἀριστάρχου, Πούδη καὶ Τροφίμου ἐκ τῶν
Ο' Ἀποστόλων.9 27 15 ✠ Κυ. *Τῶν Μυροφόρων* καὶ Κρήσκεντος Μάρτ.

10 28 16 Δε. Ἀγάπης, Εἰρήνης καὶ Χιονίας τῶν Μαρτύρ.

Τώρα νὰ εἰπωμεν ὀλίγα καὶ περὶ ἀμπέλου, θέλετε βεβαίως καὶ ἴσως προτιμᾶτε νὰ ἔχητε ἐν κλήμα· ἰδίως ὅταν θέλετε ἡ σκιά τῆς νὰ βλάψῃ τὴν πρόβον τῶν ἀνοσφόνων φυτευμάτων σας, προτιμητέα ἢ θέσις τοῦ δένδρου τούτου ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ κήπου σας ἢ ἐπὶ τῆς φραγῆς του. Εἶνε καίριος, ἂν ἔχετε κληματαριὰ πλέον νὰ τὴν κλαδεύσετε καὶ μὴ ἀνησυχεῖτε ἐὰν τὸ πράττητε μετὰ τὸν χειμῶνα, ὅποτε, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ἀνατολιτῶν ἡμῶν, ἔπρεπε νὰ ἦ κλαδευμένη, διότι πολλοὺς ἔχει τὸ σύστημα τούτου ὀπαδοῦς, ἰδίως δὲ δι' ἐκείναι ἐξ αὐτῶν, ὅσα παράγουσι μεγάλας βέργας καὶ δύνανται νὰ παρατεθῶσιν εἰς τὴν τράπεζαν ὡς ἐπιδόρπιον.

Ἐν τῷ κηπαρίῳ σας δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἐν μέρος ὀρισμένον, εἰς ὃ νὰ φυτεύσῃτε κλήματα παραλλήλως, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐπὶ τοῦ τοίχου τὴν φυτεῖαν ταύτην ἠμπορεῖτε νὰ παρασκευάσετε διὰ τῆς λεγομένης μεθόδου τοῦ Ὑδελῶ ἧτις συνίσταται εἰς τὸν ἐξῆς τρόπον. Κόψετε ἐκ τῶν κλωνῶν τοῦ πρὸ τοῦ χειμῶνος κλαδεύματος τὸ ἄνω μέρος καὶ τὸ κάτω μέρος· τὰ δύο αὐτὰ τεμάχια, ἔχοντα ὀλίγα μᾶτια ἐξ ὧν θὰ προέλθωσιν οἱ βλαστοί, κόψετε εἰς μικρὰ τεμάχια μὲ ἐν μᾶτι ἕκαστον· περικόψετε εἰτα ἕκαστον τῶν τεμαχίων τούτων οὕτως ὥστε νὰ μείνῃ μόνον τὸ μᾶτι μετὰ τοῦ ὀλίγου κορμοῦ του καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα τοῦ Ἀπριλίου ἀνοίγετε εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ὀρισμένην γωνίαν τοῦ κήπου σας αὐλακα ἕως τεσσάρων δακτύλων βάθους. Ἐν τῇ αὐλακῇ ἐκείνῃ σπείρετε τὰ μᾶτια τοῦ κλήματος ἀπαράλλακτα ὡς σπείρετε τὰς φασιόλους. Πρὸ τοῦ τέλους Μαΐου θὰ ἴδωτε φυομένους ἐκ τῆς γῆς νέους βλαστοὺς ἀμπέλου, τὰ κληματακία ἐκείνα θὰ ριζοβολήσωσιν ἄρκετὰ, διαρκούντος τοῦ θέρους καὶ τότε τὰ κλαδεύετε ἕως τὸ ἓνα μᾶτι. Μετὰ τὸ κλάδευμα τοῦτο τὸ κλήμα προσδεδνόμενον ἐπὶ τοῦ περιφράγματος θ' ἀρχίσῃ νὰ καρποφορῇ ἢ σταφυλῇ του θὰ σᾶς φανῇ τόσοσιν πολλὴ καλλιτέρα, ὅσον ὀλιγώτερον σᾶς ἐστοίχισε, ἐκτὸς ἂν ὑπολογίσετε τὸν καταβληθέντα κόπον, ὅστις ὁμοσ εἶνε ἡ ἀγνωτέρα τέρψις.

Ο. Ν. Π.

11 29 17 Τρ. Συμεῶν τοῦ ἐν Περσίδι.

12 30 18 Τε. Ἰωάννου τοῦ Ὁσ. καὶ Ἰωάν. Μάρτ. τοῦ
ἐξ Ἰωαννίνων.**Μάϊος.**

13 1 19 Πε. Παφνουτίου Ἱερομάρτυρος.

14 2 20 Πα. Θεοδώρου τοῦ Τριχινᾶ.

15 3 21 Σα. Ἰανουαρίου Ἱερομάρτυρος.

16 4 22 ✠ Κυ. *Τοῦ Παραλύτου* καὶ Θεοδ. τοῦ Συκεώτου.

17 5 23 ✠ Δε. Γεωργίου Μεγαλομ. τοῦ Τροπαιοφόρου.

18 6 24 Τρ. Ἐλισάβετ τῆς Ὁσίας καὶ Θαυματουργοῦ.

Ἄν τὸν μάρτιον ὡς κυριώτερον κηπευτικὴν ἐνασχόλησιν εἴχετε τὴν σποράν, τὸν ἀπρίλιον ὀφείλετε νὰ φυτεύετε ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον. Λοιπὸν φυτεύσατε ἐνοσφραλισθεῖσας ῥοδὰς ἄλλας μὲν θαμνωδεῖς, ἄλλας δὲ με ὀλίγον κορμὸν· αἱ τελευταῖαι αὐταὶ πάντοτε σχεδὸν πωλοῦνται ἐντὸς γαστρῶν. Πρέπει νὰ εἰσθε βέβαιοι, ὅταν τὰς ἀγοράζητε, ὅτι δὲν ἐτέθησαν εἰς τὰς γάστρας ὀλίγας ὥρας πρὶν νὰ μετενεχθῶσιν εἰς τὰ ἀνοσπολεῖα καὶ ὅτι αἱ ρίζαι των ἐπῆραν χῶμα τῆς γάστρας τὸ ὅποιον εὐχερῶς ἐξελέγγετε, κενούντες τὴν γάστραν πρὸς ἐξέλεγγιν τῶν ριζῶν. Ἐὰν παρελήφθησαν ἐκ τοῦ φυτωρίου τὴν ἡμέραν τῆς πωλήσεώς των, δυσχερῶς καὶ πάλιν θὰ ριζοβολήσωσιν εἰς τὸν κηπὸν σας καὶ ἂν τύχῃ ν' ἀνθίσουν, ἔλεινῃ θὰ εἶνε ἡ ἀνθησις των, ἴσως μάλιστα διόλου δὲν ἀνθίσουν. Τούναντίον συμβαίνει διὰ τὰς διαρκούντος τοῦ χειμῶνος τεθείσας ἐντὸς γαστρῶν, αἱ ὁποῖαι ἕως τὴν ἡμέραν τῶν ἀγορῶν σας ἐρριζοβόλησαν ἐν αὐταῖς καὶ διὰ τοῦτο αὐταὶ ἀμέσως βλαστάνουν μετὰ τὴν φυτευσιν καὶ ἀνοῦν ὡς εἰ δὲν μετετοπίστησαν. Ἀλλὰ πρέπει, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ἀμέσως ἡ μεταφυτεύσει· πρὶν ἢ ἐκτελεσθῇ, νὰ μείνουν αἱ γάστραι ἀπότιστοι δύο ἡμέρας, μεθ' ὃ ἀνοίγετε διὰ τοῦ λισγαρίου σας λάκκου, εἰς οὗς ἐγγέετε ἄρκετον ὕδωρ. Πρὶν τὸ χῶμα πῆθῃ ὅλον τὸ ὕδωρ, ἐξίχονται αἱ ῥοδαὶ τῶν γαστρῶν των ἀνεπαφῇ, δηλ. μετὰ τὸ χῶμα των καὶ φυτεύονται χωρὶς νὰ διαταραχθῶσιν αἱ ρίζαι των· τὸ χῶμα τοῦ λακκίσκου χύνετε πάλιν περίξ καὶ ἐλαφρῶς συμπιέζετε· ὑπὸ τοιοῦτους ὁρους ἀμέσως βλαστάνουν καὶ ἀνοσφοροῦν· ἀλλὰ περὶ τοῦ ῥόδου καὶ τῶν εἰδῶν του ἐκτενέστερον ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ μου περὶ ἀνοσφορίας ἀρθρῳ.

Ο. Ν. Π.

19 7 25 ✠ Τε. Τῆς Μεσοπερτηκοστῆς· καὶ Μάρκου τοῦ
Εὐαγγελιστοῦ.

20 8 26 Πε. Βασιλέως ἐπισκ. Ἀμασειας.

21 9 27 Πα. Συμεὼν Ἱερομάρ., συγγενοῦς τοῦ Κυρίου.

22 10 28 Σα. Τῶν ἐν Κυζίκῳ 9 Μαρτύρων.

23 11 29 ✠ Κυ. Τῆς Σαμαρείτιδος· καὶ Ἰάκωνος καὶ Σω-
σιπάτρου τῶν Ἀποστόλων.

24 12 30 Δε. Ἰακώβου τοῦ Ἀποστόλου καὶ ἀδελφοῦ τοῦ
Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.

Δὲν πρέπει μόνον νὰ ἐπιμελήσθε τῆ· ἐαρινῆς ἀνήσεως τῶν φυτῶν τὸν ἀπρίλιον, ἀλλὰ καὶ νὰ παρασκευάζετε τὴν τοῦ φθινοπώρου, γνωρίζετε δὲ, ὅσοι ἔχετε συμπάθειαν πρὸς τὰ ἀνθὴ, πόσον ζωηρὰ τοιαῦτα ὑπάρχουσι τὸ φθινοπώρον. Λοιπὸν κατὰ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς τούτου εἶνε πλέον καιρὸς νὰ ἀποσύρετε ἐκ τοῦ ὑπογείου σας, ἐνθα ἐτέθησε νὰ τοποθετηθῶσιν πρὸς διαχείμανσιν μακρὰν τῶν παγετῶν αἱ κονδυλώδεις ρίζαι τῆς Δαλίας, τῆς βασιλίδος ταύτης τοῦ φθινοπώρου, ὡς καλοῦσιν αὐτὴν οἱ ἄγγλοι. Ἡ μεγάλη εὐνοια ἧς πρὸ εἰκοσαετίας ἀπέλαυε τὸ ἔθνος τοῦτο, ἐξέπεσε μὲν, ἀλλ' εἰσέτι διατελεῖ ὁ ἀχώριστος σύντροφος τῶν λοιπῶν, πρὸς ἐπιτυχῆ καλλωπισμὸν τοῦ κηπαρίου σας καὶ πραγματι, τί εἶδος κῆπον θὰ ἔχετε κατὰ σεπτέμβριον καὶ ὀκτώθριον, ἂν δὲν ἦσεν ὑπάρχει αἱ Δαλιαί· Ἀλλὰ μὴ βιασθῆτε νὰ τὰς φυτεῖσθε ἀμέσως εἰς τὸ ὑπαίθρον. Ἐπειδὴ τὸ ἄθος τοῦτο εἶνε θερινοῦ κλιματος, τοῦ Μεξικικοῦ, δὲν ἀντέχει εἰς τὸ ἐλαφρὸν τοῦ Ἀπριλίου ψυχῆς, ὅπερ ἐνίστε μεταβάλλεται εἰς ἀληθῆ παγετόν· αἱ ρίζαι λοιπὸν πρέπει νὰ φυτευθῶσι πρῶτον εἰς ζυλινῆν κασαν ὀλίγον βαθεῖαν πλήρη χυμῶτος καὶ πολλῆς φυτικῆς γῆς καὶ κατὰ τὰς 15 ἢ 20 μαΐου νὰ μεταφυτευθῶσιν εἰς αὐτὴν τοῦ κήπου τὴν γῆν, ἀφοῦ ἀποκτήσουν νέους βλαστούς, διότι ἄλλως θὰ βραδύνῃ μὲν ἡ ἀνθῆσις των καὶ τὰ πρῶτα φθινοπωρινὰ ψύχη ἐξ ἄλλου θὰ τὰς κατοστρέψωσιν, ἐνῶ διὰ τῆς λήψεως τοῦ ἄνω μέτρου κατὰ ἓνα μῆνα ἐνωρίτερον θὰ ἀνθῆσουν. Μὴ λησμονήσετε, ἂν ἔχετε ρίζας χαμαικεράσων νὰ τὰς καθαρίσετε ἀπὸ ἐν ζυμῶν τοῦ ὁποῖον ἐμφωλευεῖ εἰς τὴν ρίζαν των· θὰ τὸ ἐννοήσετε τοῦτο, ἂν ἔχοντες μονοετοῦς ρίζας, ἰδῆτε ὅτι δὲν ἤνθησαν· τότε ἐρευνήσατε.

ΜΑΪΟΣ.

Ο. Ν. Π.

25 13 1 Τρ. Ἱερεμίου τοῦ Προφήτου.

26 14 2 Τε. Ἡ Ἀνακομιδὴ τοῦ Λειψάνου Ἀθ. τοῦ Μεγ.

27 15 3 Πε. Τιμοθέου καὶ Μαύρας τῶν Μ.

28 16 4 Πα. Πελαγίας Μάρτυρος.

29 17 5 Σα. Εἰρήνης Μεγαλομάρτυρος.

30 18 6 ✠ Κυ. Τοῦ τρωλοῦ· καὶ Ἰῶβ τοῦ Πολυάθλου.

Μὴν ὀθωμανικὸς ΣΕΒΑΛ (ἔχωρ ἡμέρας 29).

1 19 7 Δε. Ἡ Ἀνάμν. τοῦ ἐν οὐρανῷ φανερωθέντος σημείου τοῦ Σταυροῦ ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐπὶ Κωνσταντίνου υἱοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου· καὶ Ἀκακίου καὶ Κοδράτου τῶν Μαρτύρων.

2 20 8 ✠ Τρ. Τοῦ Ἀγ. Ἀποστ. καὶ Εὐαγγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Ἀργία.

Εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θὰ κουράζεσθε πολὺ, φίλοι ἀναγνώσται. Μετ' ἀληθοῦς ὁμως γαρμονῆς δὲν θὰ χορταῖνῃ τὸ ματι σας, βλέποντας τοὺς καρπούς τῶν τόσων σας κόπων. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ μηνὸς τούτου ἔχετε ὁμως νὰ κάμετε κῶτι ἄλλο, τὸ ὅποιον δὲν θέλουσιν ἀποφύγετε οἱ ἡμέτεροι γεωργοί. Λέγω δὲν θέλουσιν, διότι περιττὸν νὰ τὸ μάθουν ἀφοῦ τὸ βλέπουσιν. Ἐγὼ ὁμως σῶς τὸ συνιστῶ, διὰ νὰ πεισθῆτε σεῖς καὶ μεθ' ὑμῶν ὅσοι κηπουροὶ με ἀναγνώσων. Ἐν τῶν πρωτίστων στοιχείων τῆς ἐπιτυχῆς καλλιέργειας τῶν ὀπωροφόρων δένδρων εἶνε ἡ βλαστολογία, δηλ. ἡ ἐκκόπη τῶν πολυπληθῶς φουμένων ἐν ἐνὶ δένδρῳ βλαστῶν· ἡ μέθοδος αὕτη εἶνε σήμερον παρά τοῖς κηπουροῖς τῆς Εὐρώπης κοινοτάτη. Χωρὶς νὰ περιμείνετε ὁ ἐτήσιος βλαστὸς νὰ λάβῃ τὴν ἀνάπτυξιν του καὶ ἔπειτα ἀναλόγως νὰ πράξητε περικόπτοντες ἢ ἀποκόπτοντες ὀλοτελῶς αὐτόν, ἐκκόπτετε διὰ τῶν δικτύλων, τῶν ὀνύχων σας μᾶλλον, τὸ ἀκρότατον αὐτοῦ μέρος, τὸ ὅποιον προκαλεῖ τὴν πλήμμυραν τοῦ χυμοῦ, εἴτε πρὸς τὸ μέρος τῆς ὀπώρας, ἢ ὅπως παχύνει, εἴτε πρὸς τὸ μέρος τῶν ὑπὸ τὰς μασχάλας τῶν φύλλων ἐφθαλμῶν. Διὰ τῆς πρακτικῆς ἀποκοπῆς κατ' ἀπρίλιον τῶν τῆδε κἀκεῖσε ἀτάκτως φουμένων βλαστῶν ἡμμοδισθῆ ἢ βλάστησις πλειόνων κλωνῶν, διὰ τῆς βλαστολογίας συγκρατοῦνται ἐνδυναμοῦμενοι ἐκείνοι, ὅσους ἐκρίνατε ἀναγκαῖον νὰ αὐξήσωσιν καρποφόρως. Ἡ πρώτη βλαστοτομία ἐνεργεῖται ἀποξ κατὰ μάιον καὶ ἀκοῦσῶς κατὰ τοὺς λοιποὺς μῆνας, ἐν ἀνάγκῃ. Οὕτω ἡ ῥοδακινέα, δὲν θὰ προκαλέσῃ εἰς ἐπιμήκη ἐκφυσιν κλάδων, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς παραγωγὴν εὐγύμων ὀπωρῶν

Ο. Ν. Π.

3 21 9 Τε. Ἡσαίου τοῦ Προφήτου καὶ Χριστοφόρου Μ.
Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τοῦ Πάσχα.

4 22 10 ✠ Πε. Τῆς Ἀναλήψεως καὶ Σίμωνος Ἀπ. τοῦ
Ζηλωτοῦ. Ἀργία.

5 23 11 Πα. Μωκίου Ἱερ. καὶ τὰ Ἐγκαίνια τῆς Κων/λεως.

6 24 12 Σα. Ἐπιφανίου Ἐπισ. Κύπρ., καὶ Γερ. Κων/λεως.

7 25 13 ✠ Κυ. Τῶν ἁγίων 318 Θεοφόρων Πατέρων τῆς
τῆς ἐν Νικαίᾳ Α' Οἰκουμένης Συνόδου καὶ
Γλυκερίας Μάρτυρος.

8 26 14 Δε. Ἰσιδώρου Μάρτυρος τοῦ ἐν Χίφ.

9 27 15 Τρ. Παχωμίου τοῦ Μεγάλου καὶ Ἀχιλλίου Ἀρ-
χιεπισκόπου Λαρίσσης τοῦ Θαυματουργοῦ.

10 28 16 Τε. Θεοδώρου τοῦ Ἠγιασμένου.

Ἀπὸ τῆς δεκάτης πέμπτης τοῦ μηνὸς ὑπάρχει ὀλίγη καὶ διὰ τινὰς
ἡμέρας μόνον ἐργασία διὰ τὸν κήπον σας. Ἐχετε καιρὸν ν' ἀποσύρετε
πλέον ἐκ τοῦ μέρους ἐν ᾧ διεγείμασαν ὅπως προσφυλαχθῶσιν ἀπὸ τοῦς
παγετούς, τὰ δενδρόλια τῆς Ροδοδάφνης τῆς Μύρτου, τῶν ἐσπεριδοει-
δῶν¹. Ἐκαστος ἰδιοκτήτης κηπαρίου δὲν δύναται νὰ ἔχη ἐξ ὧλων αὐτῶν
παρὰ μόνον ὀλίγα, δύο ἢ τρεῖς γάστρας ἐξ ἐκάστου εἶδους, δι' αὐτὸ
δὲ ἀκριβῶς πρέπει τίποτε νὰ μὴ ἀμελῆ πρὸς ἐπιτυχή ἄνθησιν
καὶ καρπορορίαν ὅσον ὀλιγώτερα ἔχει τις τόσον περισσότερον δέον
νὰ τὰ ἐπιμελῆται. Πρὶν ἢ τὰ ἐξαγάγετε εἰς τὸ ὑπαίθριον, δέον ν' ἀ-
ποκόψετε τοὺς τυχόν ἀπέξηραμένους κλάδους ἢ τοὺς ἀδυνάτους φαι-
νομένους, νὰ ἐκπλύνετε ὅλον τὸ φύλλωμα τῶν ἐσπεριδοειδῶν, ν' ἀνα-
νεώσετε τὸ χῶμα τῶν γαστρῶν ἢ τῶν κιβωτιῶν των, ἐνθέτοντες εἰς
μεγαλειτέρων διαστάσεων δοχεῖα τὰ προκόψαντα καὶ αὐξηθέντα καὶ
νὰ τὰ ποτίσετε ὅλα, κατ' ἄρχας μετρίως, εἶτα ὁμοῦ τακτικά, ἰδίως
ὅταν ἰδῆτε ὅτι εἰσῆλθον εἰς τὴν περίοδον τῆς βλαστήσεως.

¹ Ἐσπεριδοειδῶν καλοῦνται, κινρέα ἢ χουσόμηλος, (πορτοκαλέα)
κινρέα ἢ κοινὴ (νεραντζιά), κινρέα ἢ ἀξύχημος (λεμονέα), καὶ κινρέα
ἢ μυρτόφυλλος (ἢ μανταρινιά).

Ο. Ν. Π.

11 29 17 Πε. Ἀνδρονίκου καὶ Ἰουνίας τῶν Ἀποστόλων.

12 30 18 Πα. Πέτρου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Μαρτύρων.

Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῆς Ἀναλήψεως.

13 31 19 Σα. Τῶν κεκοιμημένων καὶ Πατρικίου Πρού-
σης Ἱερομάρτυρος.

Ἰούnius.

14 1 20 ✠ Κυ. Τῆς Πεντηκοστῆς καὶ Θαλλελαίου Μαρτ.

15 2 21 ✠ Δε. Τῆς ἁγίας Τριάδος καὶ τῶν Ἀγ. Μεγ.
Βασιλέων καὶ Ἰσαπός. Κωνστ. καὶ Ἐλένης.

16 3 22 Τρ. Βασιλίσκου Μάρτυρος.

17 4 23 Τε. Μιχαὴλ Ἐπισκόπου Συννάδων τοῦ Ὁμολ.

18 5 24 Πε. Συμ. τοῦ ἐν τῷ Θαυμαστῷ Ὄρει.

Κατὰ τὸ τρίτον τοῦτο ὀκταήμερον τοῦ Μαΐου δὲν ἔχετε παρὰ νὰ μὴ
λησμονήσετε τὰς Δαλίας σας. Τὸ χῶμα τοῦ κήπου πρέπει νὰ εἶνε κα-
θαρὸν καὶ εἰς ἱκανὸν βάθος, χωρὶς πετράδια διὰ νὰ μὴ εὖρη προσκόμ-
ματα ἢ ἀνάπτυξις τῶν βολβωδῶν ῥιζῶν των. Διὰ νὰ ἐπιτύχετε καλὴν
ἄνθησιν, πρέπει ἕκαστον πρέμνον ἢ στύπος τοῦ κορμοῦ νὰ διατηρῆται
μόνον βλαστὸν, τὸν ὅποιον προσδένετε, ἅμα μεγαλώσῃ εἰς ἐν ἐπιτή-
δες χωνόμενον παρ' αὐτῷ ζύλον, ὅπερ λίαν προσφυῶς οἱ γάλλοι γαιω-
πόνιοι ὀνομάζουσι *tuteur*, μὴ τὸν σφίγγετε ὁμοῦ τὸν δεσμόν, διότι ἡ
διάμετρος τοῦ κορμοῦ ἐντὸς τινῶν ἡμερῶν γίνεται διπλασία. Ἐξακο-
λουθήσατε μεταφυτεύοντες διαδοχικῶς τὰ ἐνδυναμωθέντα πλέον φυ-
τεύματα τῶν Μαργαριτῶν τῶν Πετωνιῶν καὶ τῶν Βαλσαμινῶν.
Ὀλίγα Πελαργίτιδες (*pelargonium zonale*) φυτευόμεναι ἀτάκτως
ἐν τῷ κήπῳ, ἰδίως δὲ ἐν μέσῳ τῶν ἡττον ζωηρῶν ἀνθῶν, συντελοῦ-
σι μεγάλως εἰς τὴν διακόσμησιν τοῦ κήπου σας, ἕνεκα τοῦ καταπορ-
φύρου χρώματός των. Τὸ φυτὸν τοῦτο εἶνε πολλὴ εὐαίσθητον εἰς τὸ
ψῦχος, διὸ καὶ μόνον κατὰ τὴν τελευταίαν φάσιν τοῦ μηνὸς δέον νὰ
ἐκτίθεται.

Τὰ ὑψηλότερα δένδρα εἶναι τὰ ὑποκείμενα ταχύτερον εἰς
τὰς προσβολὰς τοῦ κερανοῦ καὶ τῶν ἀναστατωμένων στοι-
χείων τῆς φύσεως.

Ο. Ν. Π.

19 6 25 Πα. Ἡ τρίτη Εὐρεσις τῆς Τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου.

20 7 26 Σα. Κάρπου τοῦ Ἀποστόλου.

Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς.

21 8 27 ✠ Κυ. Τῶν Ἀγ. Πάντων· καὶ Ἑλλαδίου Μάρτ.

22 9 28 Δε. Εὐτυχοῦς Ἱερομ. Ἐπισκόπου Μελιτινῆς.

Ἀρχεται ἡ νηστεία τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων.

23 10 29 Τρ. Θεοδοσίας Μάρτυρος.

24 11 30 Τε. Ἰσαακίου τοῦ Ὁσίου.

25 12 31 Πε. Ἐρμείου Μάρτυρος.

Ὁ μὴν Μάιος ἀφιερῶται ὀλόκληρος εἰς τὰ λειριοειδῆ, δὲν σὰς λέγω ὅλα, διότι τὰ εἶδη του εἶνε ὑπὲρ τὰ χίλια πεντακόσια· ἀλλὰ καὶ τὰ αἰγοκλήματα χρειάζονται περιποίησιν. Ἐσ' ἔσον τῶν δενδρύλλων τούτων εἰς τὴν παρούσαν ἐποχὴν ἔξασθενεῖ ἡ ὄνθησις. πρέπει νὰ ἀποκόπτετε τὰ μαρανθέντα ἄνθη πρὶν ἢ μεταβληθῶσιν εἰς σπόρον. Ἡ παραγωγή τοῦ σπόρου εἰς τὰ λείρια καὶ τὰ αἰγοκλήματα οὐδὲν ἔνδιαφέρει τὸν γεωπῶνον ἢ τὸν ἐρασιτέχνην, ἔξαντλοῦσα μόνον τὰ δενδρύλλια καὶ καθιστῶσα καχεκτικὴν τὴν ἄνθησιν τοῦ ἐπιόντος ἔτους. Ἐὰν κόψητε ἐγκαίρως τὰ μαρανθέντα ἄνθη τῶν λειριῶν, δεόν νὰ περιποιηθῆτε μετὰ προσοχῆς τὰ δύο αἰέτως εὐρισκόμενα κάτωθεν τοῦ ἄνθους μάτια, διότι αὐτὰ θὰ σὰς γορηγῆσῃσι κλώνας ἀνθοφοροῦντας κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ ἐπιόντος ἔτους. Οἱ κόμβοι ἐκείνοι, δηλ. τὰ (μπουμπούκια) ἐξαμβλοῦνται ὅταν καταντήσωσιν εἰς τὸν σπόρον, ὅστις ἔλκει ὅλον τὸν χυμὸν καὶ διὰ τοῦτο βλέπετε ὅτι, ὅπου ὑπάρχουσι πολλὰ δενδρύλλια λειριῶν, δὲν ἀνθοῦν τόσον ἐτήσιως, ὅσον κατὰ διετίαν, διότι δὲν τὰ περιποιήθησαν. Εἰς τὸ τέλος τούτου τοῦ μηνὸς παραγίνετε εἰς τὰ περιθώρια τῶν δρομίσκων ὀλίγας γάστρας Βερονίκης ἢν ἔχετε, Φοιξίας καὶ ἄλλων τοιούτων, ἅτινα δὲν εἶνε διὰ τὸ ὑπαιθρον, οὐδὲ θὰ ἴητο δυνατόν νὰ εὐδοκίμησῃσι ποτε ἐχθρώνοντα τῶν γαστρῶν των κατὰ δὲ τὸν Σεπτέμβριον ἢ ὀκτώβριον ἐπανατιθέμενα εἰς αὐτάς.

Τὰ καλά τοῦ μέλλοντος ὀνομάζονται χίμαιραι. Πῶς δὲ καταί τις τὰ ὀνομάσῃ τὰ παρελθόντα καλά, τὴν ἐξαγαρισθεῖσασιν εὐδαιμονίαν, τὴν νεκρωθεῖσασιν χαρμονίην;

ΙΟΥΝΙΟΣ.

Ο. Ν. Π.

26 13 1 Πα. Ἰουστίνου τοῦ Φιλοσόφου καὶ Μάρ.

27 14 2 Σα. Νικηφόρου Κων/πόλεως τοῦ Ὁμολογ.

28 15 3 ✠ Κυ. Λουκιλιανοῦ Μάρτυρος.

29 16 4 Δε. Μητροφάνους Ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως.

Μῆν ὀθωμανικὸς ΖΙΑΚΑΔΔΕ (ἔχων ἡμέρας 30).

1 17 5 Τρ. Δωροθέου Ἐπισκόπου Τύρου Ἱερομάρτυρος.

2 18 6 Τε. Ἰλαρίωνος Ὁσίου τοῦ Νέου.

3 19 7 Πε. Θεοδώρου Ἱερομαρτ. Ἐπισκότου Ἀγκύρας.

4 20 8 Πα. Ἡ Ἀνακομιδὴ τοῦ λειψάνου Θεοδώρου τοῦ

Στρατηλάτου.

Συχνότατα συμβαίνει ὥστε, ἀφοῦ ἡ ἐποχὴ τῆς ἀνθήσεως παρελήθεν εὐσίωνος κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου, τὰ δένδρα νὰ εἶνε κατάφυτα ἐξ ὀπωρῶν. Αἱ ῥοδακινεαὶ καὶ αἱ βερυκοκκεαὶ δὲν συγχομίζονται ἀφ' ἑαυτῶν, δηλ. ὁ καρπὸς των δὲν πίπτει μετὰ ὠρίμανσιν. Διὸ καὶ πρέπει νὰ τὰς βηθήσωμεν ἡμεῖς. Ὅταν ἐξ ἀπρονοησίας ἢ ἐκ πλεονεξίας πολλάκις διαπράττετε τὸ σφάλμα ἀφίνοντες ἐπ' αὐτῶν πολὺ προῖον, τὰ ῥοδάκινα καὶ τὰ βερυκοκκεὰ δὲν ἀποκτώσι τὸν συνήθη αὐτοῖς ὄγκον καὶ μένουσι μικρὰ καὶ ἀνοήσια. Τὰ δένδρα ταῦτα πολὺ ὑποφέρουν ἐκ τῆς υπερβολικῆς παραγωγῆς, διότι ὑπὲρ τὰς δυνάμεις των προσπίθειαν καταβάλλον, ὅπως σχηματίσωσιν τὸν πυρῆνα (κουκούτσι) καὶ τὸ περικάρπιον, διὰ τοῦτο ὀλόκληροι κλάδοι παθαίνουν ἀτροφίαν, πολλάκις δὲ ἡ υπερβολικὴ συγχομιδὴ θέτει εἰς κίνδυνον καὶ αὐτὸ τὸ δένδρον. Δὲν συμβαίνει ὁμοίως τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὰς σπερματοφόρους ὀπώρας· αὐτὰ, ὅταν βρῖθουσι, καταπίπτουν μόναι των, ὅταν δὲ μένουσιν ἐπὶ τῶν δένδρων κατὰ τὴν περισσότατον δὲν πάσχουσι, ὅσα αἱ πυρηνόφοροι ὀπῶραι, διότι ἐκείναι δὲν πρόκειται νὰ σχηματίσωσιν πυρῆνα, οὐδὲ εὐρίσκονται ἐκθεθειμένα εἰς κίνδυνον ἐνεκα τούτου κατὰ τὰ μέσα τοῦ Ἰουνίου.

Συχνότατα συμβαίνει ὥστε τὰ πάθη ν' ἀποτυφλοῦσιν μὲν τοὺς πνευματωδετέρους, διαφωτίωσι δὲ τοὺς μωροτέρους.

Ο. Ν. Π.

- 5 21 9 Σα. Κυρίλλου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.
 6 22 10 ✠ Κυ. Ἀλεξάνδρου καὶ Ἀντωνίνης τῶν Μαρτύρων.
 7 23 11 Δε. Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα τῶν ἀποστ.
 8 24 12 Τρ. Ὀνουφρίου καὶ Πέτρου τῶν Ὁσίων.
 9 25 13 Τε. Ἀκυλίνης Μάρτυρος.
 10 26 14 Πε. Ἐλισσαίου τοῦ Προφ. καὶ Μεθοδίου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.
 11 27 15 Πα. Ἀμῶς τοῦ Προφήτου.
 12 28 16 Σα. Τύχωνος Ἐπισκ. Ἀμαθοῦντος τοῦ Θαυματουργοῦ.

Τὸ κηπάριόν σας εὐρίσκεται πλέον κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἰς ὄλην τὴν λαμπρότητα· πρέπει λοιπὸν καὶ ὑμεῖς καλαισθητικώτεροι τῆς φύσεως δεικνύμενοι ἢ ἐναμιλλώμενοι πρὸς αὐτὴν νὰ μὴ φεισθῆτε ὀλίγου κόπου. Εἶνε πλέον καιρὸς νὰ γίνῃ μία ἀντικατάστασις μερικῶν φυτῶν, ἅτινα ἐτέλεσαν τὴν ἄνθησιν δι' ἄλλων τῆς ἐποχῆς, καὶ δεθῶσι προσερέσματα εἰς ἐκεῖνα ἐκ τῶν φυτῶν, ἅτινα ἐκφύουσι κορυμοὺς ἀνθοφοροῦντας, τοὺς ὁποίους μία πνοὴ ἀνέμου, κατὰ τινα θυέλλαν δύνανται νὰ καταθραύσῃ. Τὸ πότισμα δεόν νὰ γίνεταί δις τῆς ἡμέρας τοῦλάχιστον, ἀλλὰ πλουσιώτερον τὸ τῆς ἐσπέρας νὰ ᾖ, διὰ νὰ δύνανται τὰ φυτὰ, κατὰ τὰς χλιαρὰς τοῦ ἰουνίου νύκτας ν' ἀναλαμβάνωσιν ἐκ τοῦ καμάτου, εἰς ὃν ὑποβάλλονται ὡς ἐκ τῆς ὁσημέραι αὐζούσης τοῦ ἡλίου θερμότητος.

Τὸ πνεῦμα καὶ ἡ εὐφυΐα εἶναι ἐνδύματα τῆς ψυχῆς· ὡς τοιαῦτα δὲ ἔχουσι τὴν ἀγορὰν τῶν καὶ τοὺς ἐμπορευομένους αὐτά, ὡς τὰ βαρῦντα ἢ μηδαμινὰ ὑγάζματα τὰ καλύπτοντα τὰ σώματά μας.

*
**

Αἱ παραγεγραμμέναι περιγραφαὶ λαλοῦσι μὲν τ' ἀληθῆ, διατυπῶσιν ἀπατηλοὺς κατοπιρισμοὺς τοῦ μέλλοντος, ἀλλ' ἢ τοῦ παρόντος γλῶσσα εἶναι ὀδυνηρὰ πάντως ὡς ἐκφράζουσα τὰς ἐπιποχίας τοῦ παρελθόντος.

Ο. Ν. Π.

- 13 29 17 ✠ Κυ. Μανουήλ, Σαβέλ, Ἰσμαήλ καὶ Ἰσαύρου τῶν μαρτύρων.
 14 30 18 Δε. Λεοντίου Μάρτυρος.
Ἰούλιος.
 15 1 19 Τρ. Ἰούδα τοῦ Ἀποστόλου.
 16 2 20 Τε. Μεθοδίου Ἱερομάρτυρος, Ἐπισκ. Πατάρων.
 17 3 21 Πε. Ἰουλιανοῦ Μάρτυρος τοῦ Ταρσεῶς.
 18 4 22 Πα. Εὐσεβίου Ἱερομάρ., Ἐπισκ. Σαμοσατών.
 19 5 23 Σα. Ἀγριππίνης Μάρτυρος.
 20 6 24 ✠ Κυ. Τὸ Γενέθλιον τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Αἱ ῥοδαὶ, βάσις τῆς διακοσμήσεως τοῦ κήπου ἐν μηνὶ ἰουνίῳ, ἔχουσιν ἀνάγκην ἰδιαζουσῶν φροντίδων κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον. Πρέπει κατὰ πρῶτον νὰ ἐποπτεύετε τὰς θέσεις, αἰτινὰς ἐνοφθαλμίσθησαν. Γνωρίζετε δὲ ὅτι ὁ ἐνοφθαλμισμὸς εἶνε εἶδος τι γάμου, ὅστις ἐνίστε δὲν εἶνε ἐπιτυχῆς· εἰν τὸ ἐνοφθαλμιζόμενον μέρος εἶνε στίβαρότερον, αἱ ῥίζαι τοῦ ἐκφύουσι βλαστῶν οἱ ὅποιοι, ἂν ἀφειθῶσιν εἰς τὴν τύχην τῶν, θὰ καταντήσωσι ἀπλοὶ βλαστοὶ μὲνιχροτάτα ἄνθη, ὅμοια πρὸς ἐκεῖνα, τὰ φυόμενα ἐντὸς τῶν ἐκ χαμοδένδρων φρακτῶν, μετ' οὐ πολὺ δὲ θ' ἀπορροφήσωσιν ὅλον τὸν χυμὸν καὶ τότε τὸ μὲν ἐμβόλιασμα θὰ καταστραφῇ μαρνανθὲν, τὰ δὲ ῥοδα δὲν θὰ προκόψωσιν. Ὅθεν ἅμα τὰ ἐκφύματα ἐκεῖνα τῶν βλαστῶν ἀναφανῶσι, πρέπει μὲ ψαλίδα τινα νὰ κοπῶσι.

Τίς δὲν δύναται νὰ εὕρῃ τὴν ρεάνιδα εἰς τὸ στοιχεῖόν της ἔταν βλέπῃ αὐτὴν δεκαεξαετῆ, ριπτομένην παραφόρος καὶ ἐρροηθεῖα εἰς αἰσθηματικὰς ἀπολαύσεις; Εἶμαι ρεαρωτάτη, λεγει, θέλω νὰ μὲ ἴδωσιν ὅλοι ὁμοῦ, τώρα ἐξέρχομαι εἰς τὴν κοινωλίαν, θέλω νὰ θαμβώσω πάντας διὰ τῆς καλλιοῆς μου.

A. Dumas fils

Ο. Ν. Π.

- 21 7 25 Δε. Φεβρωνίας Ὁσιομάρτυρος.
 22 8 26 Δαβὶδ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκη.
 23 9 27 Τε. Σαμφῶν Ὁσίου τοῦ Ξενοδόχου.
 24 10 28 Πε. Ἡ Ἀνακομιδὴ τῶν Λειψάνων Κύρου καὶ
 Ἰωάννου τῶν Ἀναργύρων.
 25 11 29 ✠ Πα. Πέτρου καὶ Παύλου τῶν Κορυφαίων Ἀ-
 ποστόλων. Ἀργία.
 26 12 30 ✠ Σα. Ἡ Σύναξις τῶν ἸΒ'. Ἀποστόλων. Ἀργία.

Θέλετε νὰ δρῆψητε ῥόδα, δεσποινίς, δὲν ἔχει οὕτω; Εἶνε ἡ ἐποχὴ
 των, τὸ βλέπετε καὶ ἡ ἐπιθυμία σας αὕτη εἶνε τόσον δικαιολογημένη,
 ὅσον περισσότερο συχνὰ ὀφείλετε νὰ δρῆπετε τοιαῦτα, πρὶν ἢ μαραν-
 θῶσι. Ἀλλὰ δὲν ἔπεται ὅτι πρέπει καὶ νὰ καταστρέψητε τοὺς τρυφε-
 ροὺς κλώνας τῆς ῥοδῆς σας. Ὅσάκις δρῆπετε ῥόδα πρέπει νὰ μετα-
 χειρίζεσθε ψαλίδι τινα, προσέχουσα μὴ πληγώσητε τοὺς κάλυκας
 ὅσοι περικυκλοῦσι τὸ ἀνήθισαν ῥόδον. Ἀλλὰ θὰ εἰπῆτε ὅτι τὸ τοιοῦτον
 δὲν εἶνε πάντοτε δυνατόν, ἰδίως δ' ὅταν εἶνε ἀνάγκη νὰ προσφέρητε
 ῥόδα ἐν ἀνοθέσμη εἰς μίαν φίλην σας ἢ εἰς τινα οἰανδῆποτε κυρίαν,
 τότε ὅμως σὰς συμβουλεύω νὰ προσφέρητε τοιαῦτα οὐχὶ συχνάκις.
 Ὅσον συχνότερον κόπτετε τοὺς κυριωτέρους κλώνας οἵτινες φέρουσιν
 ἄνθη ἐν μηνὶ ἰουνίῳ, τόσον ὀλιγωτέρας ἐλπίδας ἔχετε διὰ τὸ προσεχὲς
 ἔτος, σὺν τούτοις δὲ ἀποστερεῖτε ὅλους διόλου τὸν κηπόν σας τοῦ τερ-
 πνοῦ θεάματος, ὅπερ παρέχουσιν αἱ ἀνθοφοροῦσαι ῥοδαί. Μὴ ἀφι-
 νετε ποτὲ τὰ ῥόδα σας νὰ φθάσουν εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ σπόρου, διότι
 ἐλπίζοντες ὅτι δύνασθε διὰ τοῦ σπόρου νὰ ἀποκτήσητε ἐν τῷ κήπῳ
 νέον τι εἶδος, ἐφαντλεῖτε μεγάλως τὰς ῥοδάς καὶ τὰς ἐξολοθρεύετε
 σχεδόν.

Ἡ εὐτυχία ἐπιζητεῖ τὸ φῶς· ὅταν κρυθῇ, ἀσφυκτιᾷ, ὡς ὁ
 ἔχων τὰς ἀπολαύσεις του, ἐπιζητεῖ τὰς διαχύσεις, τὰς διασχε-
 δάσεις, τὰς ἐκδρομάς.

*
 **

Τὸ φιλαρέσκως ἐπιδεικνύεσθαι σημαίνει ἀνελευθέρειαν.

ΙΟΥΛΙΟΣ.

Ο. Ν. Π.

- 27 13 1 ✠ Κυ. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τοῦ Θαυματουργῶν
 Ἀναργύρων.
 28 14 2 Δε. Ἡ Κατάθεσις τῆς Τιμίας Ἐσθῆτος τῆς ἐν
 Βλαχέρναις.
 29 15 3 Τρ. Ἰακίνθου Μάρτ. καὶ Ἀνατολίου Ἀρχιεπι-
 σκόπου Κωνσταντινουπόλεως.
 30 16 4 Τε. Ἀνδρέου Ἐπισκ. Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου.
 Μηνὸς ὀθωμανικὸς ΖΙΑΧΙΔΖΕ (ἔχων ἡμέρας 29).
 1 17 5 Πε. Ἀθανασίου τοῦ ἐν Ἄθῳ καὶ Λαμπαδοῦ
 τοῦ Θαυματουργοῦ.
 2 18 6 Πα. Σισῶη Ὁσίου τοῦ Μεγάλου.
 3 19 7 Σα. Κυριακῆς Μεγαλομάρτυρος.
 4 20 8 ✠ Κυ. Προκοπίου Μεγαλομάρτυρος.

Μερικὰ ῥοδάκινα ὀριμάζουσι καὶ κατὰ τὸν ἰούλιον, ἵνα δὲ ἔχωσιν
 ὄλον τὸν ἀπαιτούμενον χρωματισμὸν των καὶ τὴν γαστρονομικὴν των
 ἀξίαν, φροντίσατε νὰ ἀποκόψητε ἐλαφρῶς οἱς κατ' ἐπανάληψιν, τὰ
 φύλλα διὰ τῶν ὁποίων ἐμποδίζονται ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ἡλιακῶν
 ἀκτίνων. Εἶδη τινὰ ῥοδακίων, ἐκ τῶν ὀριμαζόντων τὸν ἰούλιον ἔχου-
 σι πυκνὸν χνοῦν τριχοειδῆ, ὀλίγοι δὲ εὐρίσκονται οἱ γνωρίζοντες, ὅτι
 ὁ χνοὺς οὗτος εἶναι δηλητήριον οἱ γεωπόνοι ὁμοίως μᾶς τὸ λέγουσι
 καὶ διὰ τοῦτο φροντίζουσι κατὰ τοιαύτην τινὰ συγκομιδὴν νὰ ἀπο-
 σῶρσιν ἀπὸ τῶν ῥοδακίων διὰ ψήκτρας τὸν χνοῦν αὐτὸν καὶ διὰ τὸν
 ὄνω λόγον καὶ διὰ νὰ παράσχωσιν εἰς τὰς ὀπώρας εὐαρεστοτέραν ὄ-
 ψιν πρὶν ἢ τὰς διαθέσωσι πρὸς πώλησιν. Κατὰ τὴν διαρκείαν, ὁμοίως
 τῆς καθαρίσσεως ταύτης πρέπει νὰ εὐρίσκισθε εἰς θέσιν τοιαύτην ὡ-
 στε ὁ ἄηρ νὰ παρασύρῃ τὸν ἐκπίπτοντα χνοῦν ἵνα μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὰ
 ὄργανα τῆς ἀναπνοῆς σας ἅτινα δύνανται ἐκ τούτου νὰ παθῶσι σο-
 βαρῶς. Καὶ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ἀναφέρω ταῦτα καὶ ἐρανιζόμενος
 ἐκ πολλῶν ἐπιφανῶν βοτανικῶν, ὧν ἡ γνώμη πάντοτε περιεβλήθη
 διὰ τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἠγαπητῶν αὐτῶν. Δι' αὐτὸν δὲ τὸν λόγον
 δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ἐσθίητε ῥοδάκινα χωρὶς πρότερον νὰ τὰ ἐκδάρη-
 τε τοῦ περιβάλλοντος αὐτὰ φλοιοῦ.

Ο. Ν. Π.

- 5 21 9 Δε. Παγκρατίου Ἱερομάρτυρος, Ἐπισκ. Ταυρο-
μενίας τῆς ἐν Σικελίᾳ.
6 22 10 Τρ. Τῶν ἐν Νικοπόλει τῆς Ἀρμενίας 45 Μαρτ.
7 23 11 Τε. Εὐφημίας τῆς Μεγαλομάρτυρος καὶ Πανευ-
φήμου, ὅτε τὸν ὄρον τῆς πίστεως ἐπεκύρωσε.
8 24 12 Πε. Πρόκλου καὶ Ἰλαρίου τῶν Μαρτύρων.
9 25 13 Πα. Ἡ Σύναξις τοῦ Ἀρχαγ. Γαβριήλ, καὶ Στε-
φάνου τοῦ Σαββαΐτου.
10 26 14 Σα. Ἀκύλα τοῦ Ἄποσ. καὶ Ἰωσήφ Θεσσαλονίκης.
11 27 15 ✠ Κυ. Τῶν Ἀγ. καὶ Θεοφόρων Πατέρων τῶν εἰς
τὰς ἑξ Οἰκουμενικὰς συνόδους συνεληθόντων
καὶ Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης τῶν μαρτύρων.
12 28 16 Δε. Ἀθηνογένους Ἱερομάρτυρος.

Ἐγχετε τὰς φραγκοσταφυλάς σας, φροντίσατε καὶ δι' αὐτάς. Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ὀφείλετε νὰ ῥίψητε περὶ τὰς ρίζας τῶν ὀλίγων ἀγυρονωπώτατον, αὐτὸ δὲ μόνον, ἔστε βεβαίον, εἶνε τὸ καταλληλότερον μέσον, δι' οὗ θὰ δυναθῆτε νὰ ἔχητε, τὸν ὀριμάσαντα καρπὸν τῶν ὅστις λίαν ἀσθενῶς ἀντέχει καὶ εἰς τὰ ὑποστηρίγματα τοῦ δενδρυλλίου καὶ ὅστις ἅμα ὀριμάσῃ, ἀποσπᾶται καὶ πίπτει εἰς τὴν ἐλαχίστην πνοὴν τοῦ ἀνέμου.

Ἡ γυνὼς τοῦ γήρατος ἔχει ὡς ἐφόδιον καὶ πειστήριον τὴν πείραν· ἐνῶ τὸ μάρτευμα τῆς νεότητος, ἀπορρέον ἐξ ἀπαλῆς φαντασίας, εἶναι ἥκιστα πειστικόν.

*
**

Ἡ χάρις εἶναι τὸ ἄλλας τῆς ὠραιότητος.

*
**

Μόνον ἐν τῷ ἔρωτι εἶναι τις συγχρόνως δοῦλος καὶ κύριος.

Ο. Ν. Π.

- 13 29 17 Τρ. Μαρίνης Μεγαλ.
14 30 18 Τε. Αἰμιλιανοῦ Μάρτυρος.
15 31 19 Πε. Δίου καὶ Μακρίνης τῶν Ὁσίων.

Αὔγουστος.

- 16 1 20 ✠ Πα. Ἡλίου τοῦ Προφήτου. Ἀργία.
17 2 21 Σα. Συμείων τοῦ διὰ Χριστ. Σαλοῦ, καὶ Ἰωάν.
τοῦ συνασκητοῦ αὐτοῦ.
18 3 22 ✠ Κυ. Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς.
19 4 23 Δε. Φωκᾶ Ἱερομάρτυρος, καὶ Ἰεζεκιήλ τοῦ Προφ.
20 5 24 Τρ. Χρηστίνης Μεγαλομάρτυρος.

Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ὀφείλετε νὰ συλλέξητε μερικὸς σπόρους τῶν Βατραχίων Pensées ἰδίως καὶ τῶν Pieds d' Alouette Αἱ ἐμπεριέχουσαι τὸν σπῆρον θῆκαι τῶν Πανσέων ἀνοίγονται, ἀμα ὡς ὀριμάσουν· ἐν δὲν ἐπιβλέψητε καιροφυλακτοῦντες τὴν ὥραν τῆς ὀριμάσεως πρὸς συλλογὴν, δὲν θὰ εὑρετε κανένα, διότι οἱ κατὰ γῆς πίπτοντες περὶ τοῦ φυτοῦ γονιμοποιῶνται εὐθὺς ἀνα ἐπέβη τακτικῆ τις βροχῆ. Οὕτω δὲ σχηματίζεται φυτῶριον, ἐξ οὗ ὑμεῖς δέον νὰ τὰ ξεριζώσητε καὶ νὰ τὰ μεταφυτεύσητε εἰς σκιερὸν τι μέρος τοῦ κήπου σας, ὅπου μετ' οὐ πολὺ περὶ τὰ τέλη τοῦ θέρους θὰ ἴδητε ἀνθίζοντα τὰ νέα ταῦτα φυτεύματα.

Σκανδαλώδης περιουσία εἶναι ἡ γεννωμένη καὶ αὐξάνουσα εἰς τὸ βάθος καταγωγῶν, ἐνθα ὑποβάλλεται ἡ οἰκονομολογικὴ ἐπαιτεία.

*
**

Τὸ λαχειοφόρον γραμματίον εἶναι ἀληθὲς ἐγγραφον μεταξὺ τῆς ἀναίσχυρτίας τῶν κωδικολενομένων καὶ τῆς ἀπληστίας τῶν κούφων.

Ο. Ν. Π.

21 6 25 ✠ Τε. Ἡ Κοίμησις τῆς Ἀγίας Ἄννης, μητρὸς τῆς Θεοτόκου. Ἀργία.

22 7 26 Πε. Ἐρμούλου Ἱερομάρτυρος καὶ Παρασκευῆς

23 8 27 ✠ Πκ. Παντελεήμονος Μεγαλομάρτυρος τοῦ Ἰαματικοῦ. Ἀργία.

24 9 28 Σκ. Προχόρου, Νικάνορος, Τίμωνος καὶ Παρμενῆ τῶν Ἀποστόλων.

25 10 29 ✠ Κυ. Καλλινίκου καὶ Θεοδότης τῶν Μαρτύρων.

26 11 30 Δε. Σίλλα, Σιλουανοῦ, Κρήσκεντος, Ἐπαινετοῦ καὶ Ἀνδρονίκου τῶν Ἀποστόλων ἐκ τῶν Ο΄.

27 12 31 Τρ. Εὐδοκίμου τοῦ Δικαίου.

Οἱ σπερματοφόροι καρποὶ ἰδίως δὲ τὰ δένδρα τῶν καρπῶν τούτων δοκιμάζουσι κατὰ τὰ μέσα τοῦ θέρους νέαν κυκλοφορίαν τοῦ χυμοῦ, γνωστὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα κυκλοφορίαν τοῦ θέρους. Περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνός, μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ, ὡς λέγουσιν οἱ κηπουροὶ μας, ὁ δευτέρος χυμὸς, ἡ κυκλοφορία του δηλονότι, παράγει τὰ ποθητὰ ἀποτελέσματα, καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης δύνασθε νὰ προβῆτε εἰς τὴν βλαστολογίαν, ἣν εἰς ἓν τῶν προηγουμένων δελταρίων σᾶς ἀνέφερα· καὶ εἰς τὴν θραύσιν ἐνίων μπουμπουκίων τῆς μηλέας καὶ ἀπιδέας. Οἱ ἐνιαύσιοι βλαστοὶ ἐθραύθησαν κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ μήκους των, συνήθως δὲ τὰ τετραυτέμην μέρη δὲν ἀποσπῶνται καθ' ὅλοκληρίαν μένοντα ἐκκρεμῆ καὶ διατηροῦντα τὴν ὑγρότητα τοῦ κλωνός ἐξ οὗ τέλος ἀποσπῶνται.

Πᾶσα καταστροφή κέκτηται τὸ μεγαλεῖον αὐτῆς.

Paul Feval

*

**

* Ὁ ἀνήρ συγχωρεῖ ἢ γυνὴ λησμορεῖ.

*

**

* Ἡ τὰς ἐπιστήμας ὑπεραγαπῶσα γυνὴ δὲν στέργει τῷ λίκνῳ.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.

Ο. Ν. Π.

28 13 1 Τε. Ἡ Πρόοδος τοῦ Σταυροῦ καὶ τῶν 7 Παίδων τῶν Μακκαβαίων.

Ἀρχεται ἡ νηστεία τῆς Θεοτόκου.

29 14 2 Πε. Ἡ Ἀνακομιδὴ τοῦ Λειψάνου Στεφάνου τοῦ Ἀρχιδιακόνου καὶ Πρωτομάρτυρος.

Μὴν ὀθωμανικὸς ΜΟΥΧΑΡΡΕΜ (ἔχων ἡμέρας 30).

ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ 1307.

1 15 3 Πα. Ἰσαακίου, Δαλμάτου καὶ Φαύστου τῶν Ὁσ.

2 16 4 Σα. Τῶν ἐν Ἐφέσῳ Ἑπτὰ Παίδων.

3 17 5 ✠ Κυ. Προεόρτια τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ, καὶ μνήμη Εὐσιγνίου Μάρτυρος.

4 18 6 ✠ Δε. Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος. Ἀργία καὶ κατάλυσις ἰχθύος.

5 19 7 Τρ. Δομετίου Ὁσιομάρτυρος.

6 20 8 Τε. Αἰμιλιανοῦ Ἐπισκόπου Κυζικίου τοῦ Ὁμολ.

Εἶπομεν εἰς τὸ προηγούμενον δελτίον περὶ τῆς θραύσεως κλωνῶν τινων τῆς μηλέας καὶ ἀπιδέας, ἵνα μὴ ὡς ἐκ τῆς γονιμότητος τοῦ ἐδάφους προκόψωσιν εἰς κλώνας μόνον χωρὶς νὰ χορηγήσωσι καρπούς. Εἶνε ἀληθές, ὅτι ὁ τρόπος οὗτος τῆς καλῆς παραγωγῆς ὀπωρῶν διαχέει καλλίτερον τὸν χυμὸν εἰς ὠρισμένα σημεῖα τοῦ δένδρου προκαλῶν τὸν σχηματισμὸν νέων μπουμπουκίων πρὸς καρποφορίαν, ἀλλὰ δὲν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν κιδωνίαν. Τὸ δένδρον τοῦτο, ὡς γινώσκετε, φέρει τὸν καρπὸν εἰς τὰς ἄκρας τῶν κλωνῶν, οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὸ τὰς μασχάλας τῶν φύλλων ὡς τὰ προειρημένα δένδρα· ἐὰν λοιπὸν ἀποσπασθῶσιν οἱ ἐνιαύσιοι τοῦ βλαστοῦ, τὸ ἐπιπὸν ἔτος δὲν θὰ γένηται συγχομιδῆ.

Ο. Ν. Π.

- 7 21 9 Πε. Ματθία τοῦ Ἀποστόλου.
 8 22 10 Πα. Λαυρεντίου τοῦ Ἀρχιδιακόνου καὶ Μάρτυρ.
 9 23 11 Σα. Εὐπλου τοῦ Διακόνου καὶ Μάρτυρος.
 10 24 12 ✠ Κυ. Φωτίου καὶ Ἀνικήτου τῶν Μαρτύρων.
 11 25 13 Δε. Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ.
 Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως.
 12 26 14 Τρ. Προεόρτια τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ
 Μιχαίου τοῦ Προφήτου.
 13 27 15 ✠ Τε. Ἡ Κοίμησις τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκ. Ἀρ.
 14 28 16 Πε. Τοῦ Ἁγίου Μανδηλίου καὶ Διομηδους Μάρ.

Νῦν ὅποτε εὐρισκόμεθα εἰς τὰ μέσθ τοῦ αὐγούστου παρὰ τὰς ῥοδάς
 φυτεύετε τὰς Πετωνίας καὶ τὰς Ἡμεροκαλλίδας. λέγω δὲ παρὰ τὰς
 ῥοδάς διὰ νὰ μὴ πιάνεται ἀνωφελῶς τόπος, ὁ ὁποῖος ἕνεκα τῆς σμι-
 κρότητος τοῦ κήπου σας δύναται καὶ εἰς ἄλλα νὰ χρησιμεύσῃ, ἀφ' ἑ-
 τέρου ὁμοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἀνθήσις τῶν ῥοδῶν εἶνε πλέον ἐξ-
 ηντημένη. Ὁμοίως φυτεύσατε, ἀφού τὰ ἐκρίζωσετε τοῦ φυτωρίου,
 τὰ ἰνδικὰ χρυσάνθεμα· θὰ ριζοβολήσουν ἅμα αἱ τελευταῖαι Δαλίαι ἐ-
 ξαφανισθῶσιν ἐκ τῶν ὀμιχλῶν τοῦ Ὀκτωβρίου, ἐὰν φυτευθῶσιν ἐνω-
 ρίς καὶ ποτισθῶσιν ἀρκούντως τὸν αὐγούστου, ἐφ' ὅταν αἱ ξηρασίαι
 διαρκέσωσι.

Περὶ τοῦ χρυσαυθῆμου δὲ τοῦ λόγου ὄντος σᾶς παραθέτω τὸ ἐξῆς
 τετράστιχον τοῦ μακαρίτου Γ. Παράσχου.

Ἡ Κύπρις ὅτε κλαίουσα τὸν Ἀδωνίαν τῆς μόνῃ
 Τὸν ἀνεκάλ' εἰς τὴν ζωὴν μὲ τὰ φιλήματά της
 Ἀπὸ τὸ αἶμα τοῦ βοσκού ἐφύ' ἡ ἀνεμώνη
 Καὶ τὸ χλωμὸν χρυσάνθημον ἀπὸ τὰ δάκρυά της.

* Ἡ δυοπιστία εἶναι συχνάκις δύναμις, διότι ἐπιτρέπει εἰς
 τὸν ἄνθρωπον νὰ φυλάττῃ τὴν κρίσιν του καὶ νὰ συγκρίνῃ
 τὴν ἰδίαν ἐκτίμησιν πρὸς τὴν τοῦ ἄλλου.

Ο. Ν. Π.

- 15 29 17 Πα. Μύρωνος Μάρτυρος.
 16 30 18 Σα. Φλώρου καὶ Λαύρου τῶν Μαρτύρων.
 17 31 19 ✠ Κυ. Ἀνδρέου Μάρτυρος τοῦ Στρατηλάτου καὶ
 τῶν σὺν αὐτῷ.

Σεπτέμβριος.

- 18 1 20 Δε. Σαμουὴλ τοῦ Προφήτου.
 19 2 21 Τρ. Θαδδαίου τοῦ Ἀποστόλου, καὶ Βάσσης Μάρτ.
 20 3 22 Τε. Ἀγαθονίκου Μάρτυρος.
 21 4 23 Πε. Λούππου τοῦ Ἀποστόλου.
 Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῆς Θεοτόκου.
 22 5 24 Πα. Εὐτυχοῦς Ἱερομάρτυρος.

Σπείρατε τοὺς σπόρους τῶν Πανσέδων, οὓς συνελέξατε τὸν παρελ-
 θόντα μῆνα· τὸ ἐκ τούτων φυτώριον θὰ ἀνθήσῃ πρὶν ἐπιτεκίψουν τὰ
 πρῶτα ψύχη. Δύνασθε ὁμοῦ νὰ ἀποσπάσῃτε ἐκ τοῦ μέσου τῶν νέων
 τούτων φυτῶν σας τὰ καχεκτικά ἐξ αὐτῶν διατηροῦντες μόνον τὰ δυ-
 ναμένα νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς πρότυπα εὐδοκίμου ἀνθοκομίας. Ὁ
 Πανσὲς εἶνε, ὡς δὲν ἄγνωστε, ἐν τῶν κοσμητικῶν ἐκείων φυτῶν, ὧν
 τὰ ἄνθη, ποτὲ δὲν ἀναπαράγονται ἄνευ μεταβολῆς τινος εἰς τὸν τό-
 πον τῆς φυτείας, ἀλλ' ὅταν σπείρῃτε τὸν συλλεγέντα ἐκ καλῶν εἰδῶν
 σπῆρον, δύνασθε νὰ ἐλπίζετε ὅτι τὸ φυτώριόν σας τοῦτο θὰ τὰ διατη-
 ρήσῃ πάντοτε πλοῦσις εἰς ἀνθήσιν καὶ περιζήτητα θὰ καταστήσῃ.

* Ὁ παρημακῶς ἔρωσ εἶναι ἐπίγρυσος.

* Ἀδύνατον νὰ συγκρατηθῇ σφαῖρα ἅπαξ ἐκσφενδομισθεῖ-
 σα· οὕτω καὶ ἡ συγκοφαντία, ἅπαξ προσσφθεισα, δὲν ἐξελίφεται.

* Τὸ τέκνον εἶναι προφυλακτικὸν τῆς μοιρίας.

Ο. Ν. Π.

23 6 25 Σα. Ἡ Ἐπάνοδος τοῦ Λειψάνου Βαρθολομαίου τοῦ Ἀποστόλου· καὶ μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Τίτου.

24 7 26 Κυ. Ἀδριανῶν καὶ Νυκταλίας τῶν Μαρτύρων.

25 8 27 Δε. Ποιμένος τοῦ Ὄσιου.

26 9 28 Τρ. Μωϋσέως τοῦ Αἰθίοπος.

27 10 29 ✠ Τε. Ἡ Ἀποτομή τῆς Τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου. Ἀργία καὶ νηστεία.

28 11 30 Πε. Ἀλεξάνδρου Ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως.

29 12 31 Πα. Ἡ Κατάθεσις τῆς Τιμίας Ζώνης τῆς Θεοτ.

*Ἐχετε τὰς Ῥεναγκούλας ἢ Νεραγκούλας· καὶ αὐταὶ εἶνε ἐξηγτη-
μένοι ἀπὸ τῆν ἄνθησιν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἔχετε παρὰ νὰ
ἀναλάβητε ἐκ τοῦ ἐδάφους τὰ μάτια των, τὰ ἔπο α ξηραίνετε εἰς τὸν
ἄερα πρὶν νὰ τὰ κρύψητε εἰς τὸν σύρτην σας, ὅπου θὰ φυλαχθῶσι διὰ
τῆν κατάλληλον στιγμήν, καθ' ἣν θὰ παραχωθῶσιν εἰς τὸ χῶμα κατὰ
τὸ ἔαρ τοῦ προσεχοῦς ἔτους.

* Ἡ γυνὴ ὁμοιάζει πρὸς ῥόδον τὸ ὅποῖον εἶναι ὠραῖον,
ὅταν εἶναι μόνον ἡμίκληιστον.

* Ἡ ἀξία τοῦ ἐνεργητήματος εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν πε-
ριουσίαν τοῦ δωρητοῦ.

* Ἡ γυνὴ εἶναι αἰτήριμα, ὅστις τὴν λύσει καὶ αὐτὴ
ἀγροεῖ.

* Ἀρέχονται τὸν πλοῦτον, ἀλλ' οὐκ καὶ τὴν εὐτυχίαν
τοῦ ἄλλου.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ.

Ο. Ν. Π.

30 13 1 Σα. Ἀρχὴ τῆς Ἰνδικτου, ἧται τοῦ νέου ἔτους.
Ἡ Σύναξις τῆς Θεοτόκου τῶν Μιασσηνῶν
καὶ μνήμη Συμεῶν τοῦ Στυλίου.

Μὴν Ὀθωμανικὸς ΣΕΦΕΡ (ἔχων ἡμέρας 29).

1 14 2 ✠ Κυ. Μάμαντος Μάρτυρος, καὶ Ἰωάννου Πα-
τριάρχου Κων/πόλεως τοῦ Νηστευτοῦ.

2 15 3 Δε. Ἀνθίου Νικομηδείας Ἱερομάρτυρος, καὶ
Θεοκτίστου τοῦ Ὄσιου.

3 16 4 Τρ. Βαβύλα Ἀντιοχείας, καὶ Μωϋσέως τοῦ Προφ.

4 17 5 Τε. Ζαχαρίου τοῦ Προφήτου.

5 18 6 Πε. Ἡ Ἀνάμνησις τοῦ ἱερὸς Κολοσσαῖς θαύματος
τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ.

6 19 7 Πα. Προεόρτια τῆς Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου· καὶ
Σώζοντος Μάρτυρος.

7 20 8 ✠ Σα. Τὸ Γενέθλιον τῆς Ὑπερ. Θεοτόκου. Ἀρ.

Τὸ κλημά σας βεβαίως εἶνε κατάφορτον σταφυλῶν, ὧν ἡ ὀρίμαν-
σις πλησιάζει ἀπὸ τῶν μέσων ἤδη τοῦ Σεπτεμβρίου. Ὁ ἥλιος ἀπώ-
λεσε πλέον τὴν ἰσχύν του ἐπομένως δὲν θὰ δώσῃ εἰς τὰς σταφυλὰς
σας τὸ χρυσοειδὲς χρώμα των, ὅπερ ἐστὶ τὸ κυριώτερον συστατικόν
των, εἴαν δὲν φροντίσῃτε νὰ ἔλθῃτε εἰς βοήθειάν των, ἀποφυλλίζοντες
μέρος τῶν φύλλων των ὅσα πολλὴ σκιάζουσι τὸν καρπὸν. Διὰ τοῦ τρό-
που τούτου οἰδεταὶ ποιά τις ἀνακούφισις εἰς τὴν ἐξαντλουμένην ἡση-
μέραν γονιμότητα.

Κατὰ τὸν μῆνα τούτον ἡ φθινοπωρινὴ ἄνθησις, προεξαρουσῶν τῶν
Δαλιῶν μὲ τὸν ζωηρὸν καὶ ποικίλον χρωματισμὸν των, εἶνε μεγαλο-
πρεπής. Διότι ἐκτός τούτων ἔχετε τὰς Ζινίας, τὰς Πετωνίας, τὰς Βαλ-
σαμίνας καὶ τὰς Μαργαρίτας, ὧν ἡ ὑπόληψις εἶνε πάντοτε ἀμειψτος.

Ο. Ν. Π.

8 21 9 ✕ Κυ. Ἰωακείμ και Ἄννης και Σεβηριανοῦ Μάρ.

9 22 10 Δε. Μηνοδώρας, Μητροδώρας και Νυμφοδώρας
τῶν Μαρτύρων.

10 23 11 Τρ. Θεοδώρας τῆς Ὀσίας.

11 24 12 Τε. Αὐτονόμου Ἱερομάρτυρος.

Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῆς Θεοτόκου.

12 25 13 Πε. Τὰ Ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἀναστάσεως, και Προεόρτια τοῦ Σταυροῦ και μνήμη Κορνηλίου Ἱερομάρτυρος τοῦ Ἐκατοντάρχου.

13 26 14 ✕ Πα. Ἡ Παγκόσμιος Ὑψωσις τοῦ Τιμίου και Ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Ἀργία και νηστεία.

14 27 15 Σα. Νικήτα Μάρτυρος.

15 28 16 ✕ Κυ. Εὐφημίας Μεγαλομάρ. τῆς Πανευφήμου.

Μόνον τὸν Σεπτέμβριον, ὁπότε ἀπὸ πολλοῦ ἤδη αἱ ῥοδαῖ σας δὲν ἔχουν ἄνθη, μόνον τότε δύνασθε νὰ ἐκτιμήσετε τὴν ἀξίαν αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι εἰς ὡς καλοῦ γένους, τοῦ λεγομένου τῆς Βεγγάλης και τῆς Σινικῆς δὲν διατάζουν ν' ἀνθίσουν μεθ' ὅλην τὴν συχνῶς κατὰ τὸ φθινοπῶρον ἐπισκῆπτουσαν οὐμίχλην.

Φυτεύσατε Ῥεζεδῶν εἰς πολλὰ μέρη και εἰς συνηνωμένα στελέχη· ἐν γείει ἢ ἄνθησις τοῦ φθινοπῶρου εἶνε ὄσμος, μερικὰ μάλιστα ἐκ τῶν κοσμητικῶν φυτῶν ἰδίως τῶν παρεισάκτων ἀναδίδουσι δυσάρεστον ὄσμην, ὥστε μόνον ὁ Ῥεζεδῶς ἐκπληροῖ τὸν προορισμὸν του ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ Ἡλιοτροπίου· τὰ δύο ταῦτα φυτὰ δὲν εἶνε μὲν εὐπαρουσίαστα διότι μῶλις διακρίνονται τ' ἄνθη των ἀλλὰ αἰσθάνεσθε τὴν ὑπαρξίν των και τοῦτο εἶνε ἀρκετόν.

* Ὁ ἄνθρωπος εἶναι θιασώτης ὄλων τῶν μεταρρυθμίσεων αἰτινες δὲν παραβλάπτουσι μὲν τὰ συμφέροντά του, βλάπτουσιν ὅμως τὰ τοῦ πλησίον.

Ο. Ν. Π.

16 29 17 Δε. Σοφίας Μάρτυρος και τῶν σὺν αὐτῇ.

17 30 18 Τρ. Εὐμενίου Ἐπισκ. Γορτύνης τοῦ Θαυματοῦ.

Ἰουλιὸς.

18 1 19 Τε. Τροφίμου, Σαββατίου και Δορυμέδοντος τῶν Μαρτύρων.

19 2 20 Πε. Εὐσταθίου Μεγαλομάρ. και τῶν σὺν αὐτῷ.

20 3 21 Πα. Κοδράτου τοῦ Ἀποστ., και Ἰωνᾶ τοῦ Προφ.

Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τοῦ Σταυροῦ.

21 4 22 Σα. Φωκᾶ Ἱερομάρτυρος Ἐπισκόπου Σινώπης.

22 5 23 ✕ Κυ. Ἡ Σύλληψις τοῦ Τιμίου Προδρόμου.

23 6 24 Δε. Θέκλης τῆς Πρωτομάρτυρος.

Παραχώσατε τοὺς βολβοὺς τῆς Τολύπης εἰς βάθος ἰκανὸν και πλούσιον εἰς φυτικὴν γῆν. Καθ' ἣν ὥραν σκαπτετε δι' αὐτὴν τὴν ἐργασίαν, ἀναζητεῖτε ἐπιμελῶς τὰ λιθάρια και τὰ τεμάχια σπηλαιῶν ξυλαρίων ἅτινα ἐνδέχεται νὰ εὐρεθῶσι. Τὰ σπηλαιῶνα ξύλα τὰ κεχωσμένα εἰς τὸ χῶμα, γενῶσι σκώληκας, οἱ ὁποῖοι ὅταν ἔλθουν εἰς συνάφειαν μετὰ τῶν βολβῶν τῆς Τολύπης μεταδίδουσι τὴν σαπρίαν των εἰς αὐτοὺς. Δύνασθε μετὰ τῶν αὐτῶν προφυλάξωσιν και κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν νὰ φυτεύετε και τοὺς βολβοὺς τῶν Ὑακίνθων, ἀλλ' εἰς τὸ κλίμα τοῦ τόπου σας εἶνε δριμύ, ἐκτεθειμένον εἰς τοὺς σφοδροὺς τοῦ Βορρᾶ ἀνέμους και εἰς τὰς ἀφθόους χιόνας, προτιμώτερον νὰ βραδύνετε τὴν φύτευσίν των μέχρι τῆς ἀνοιξέως.

* Ὁ ἀνώτερος κατὰ τὴν τάξιν ἀγὴρ δύναται νὰ συμβιβασθῇ πληρέστατα μετὰ γυναικὸς κατωτέρας αὐτοῦ· ἐν γυνῇ ἀνωτέρα τὴν τάξιν, δυσχερῶς δύναται νὰ ἀρεχθῇ ἄνδρα μηδαμνόν.

**

* ἀφοσίωσις εἶναι συνάλλαγμα τῆς εὐγνωμοσύνης.

Ο. Ν. Π.

- 24 7 25 Τρ. Εὐφροσύνης τῆς Ὀσίας.
 25 8 26 ✠ Τε. Ἡ Μετάστασις Ἰωάν. τοῦ Θεολόγου. Ἄρ.
 26 9 27 Πε. Καλλιστράτου Μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
 27 10 28 Πα. Χαρίτωνος τοῦ Ὁμολ. καὶ Βαρούχ τοῦ Προφ.
 28 11 29 Σα. Κυριακοῦ τοῦ Ἀναχωρητοῦ.
 29 12 30 ✠ Κυ. Γρηγορίου Ἱερομ. Ἐπισκόπου τῆς Με-
 γάλης Ἀρμενίας.

Κατὰ τὸ φθινόπωρον ὑπάρχουσιν ἀνοσφόρα φυτὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ περιποιεῖσθε διὰ νὰ ἔχετε παντοτε ἄνθη ζωηρὰ καὶ διαρκῶς. Ἐὰν ἀφίνετε τὰ ἀκμάσαστα ἄνθη χωρὶς νὰ τ' ἀποσπάσατε, βλάπτει τὸν χρωματισμὸν των. Πρέπει καθ' ἐκάστην νὰ ἐπιθεωρῆτε τὸ κηπᾶριόν σας, διὰ ν' ἀποκόπτετε τὰ μαρινόμενα ἄνθη τῆς ἐποχῆς καὶ ἐν γένει πᾶν ὅ,τι κηλιδοὶ τὴν ἐξωραϊστικὴν τὴν τάσιν τῆς σεπτεμ-
 βριανῆς ἀνοσφορίας. Συγχρόνως συλλέγετε τοὺς ὀρίμους σπόρους τοῦ Ρεζεδᾶ, τῶν Βαλσαμινῶν καὶ τῶν Μαργαριτῶν. Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων, τοῦ ἄνθους ὅπερ φέεται περὶ τὸν καρμὸν καὶ πρῶτον μαραι-
 νεται, ὁ σπόρος πάντοτε εἶνε προτιμητέος.

* Ἡ εὐσπλαγχνία εἶναι γυνή, καὶ ὡς τοιαύτη δὲν πρέπει νὰ εἶναι κοινή.

* Ἡ περία εἶναι ἡ φθίσις τῆς εὐτυχίας.

* Δὲν μέμφονται τὴν παρθένον μητέρα διὰ τὴν διαγωγήν της ἀλλὰ τὴν γονιμότητά της.

* Ὁ ἰατρὸς εἶναι ὁ μᾶλλον συγκαταβατικὸς ἐν τῇ γῆ· διότι αἱ παραφωρήσεις του εἶναι διαρκεῖς.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ.

Μῆρ Ὀθωμανικὸς ΡΕΒΒΙΟΥΑ ΕΒΒΕΛ (ἔχων ἡμ. 30).

Ο. Ν. Π.

- 1 13 1 Δε. Ἀναντίου τοῦ Ἀποστ., καὶ Ῥωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ.
 2 14 2 Τρ. Κυπριανοῦ Ἱερομ. καὶ Ἰουστίνης Μάρτυρος.
 3 15 3 Τε. Διονυσίου Ἱερομάρτυρος τοῦ Ἀρεοπαγίτου.
 4 16 4 Πε. Ἐροθέου Ἐπισκόπου Ἀθηνῶν.
 5 17 5 Πα. Χαριτίνης Μάρτυρος.
 6 18 6 Σα. Θωμᾶ τοῦ Ἀποστόλου.
 7 19 7 ✠ Κυ. Σεργίου καὶ Βάκχου τῶν Μαρτύρων.
 8 20 8 Δε. Πελαγίας τῆς Ὀσίας.

Ὁ μὴν Ὀκτώβριος εἶνε ἡ ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς τῶν περισσοτέ-
 ρων σπερματοφόρων ὄπωρῶν. Ἀλλὰ μὴ βιασθῆτε διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην. Ὅσον μικρότερος εἶνε εἰς κῆπος, τόσο σημαντικώτερα θὰ εἶνε καὶ ἡ συγκομιδὴ τῶν σπερματοφόρων ὄπωρῶν καὶ τῶν σταφυλῶν, διὰ τοῦτο καὶ ὀφείλετε νὰ κίμετε τὴν συγκομιδὴν σας ὑπὸ τοὺς καλ-
 λιτέρους σχετικῶς ὄρους. Ὑπάρχει συνήθεια ἐπιβλαβὴς νὰ συγκομι-
 ζοῦσιν ὅλας τὰς ὄπώρας τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἐνῶ δὲν πρέπει, οὔτε ἐνός καὶ τοῦ αὐτοῦ δένδρου τὸν καρπὸν νὰ συλλέγητε, διότι ὅλαι αἱ ὄπωραι ὡς ἐκ τῆς διαφόρου θέσεώς των δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὀριμάσουν διὰ μιᾶς, καθόσον, οἱ μὲν μᾶλλον εἰς τὸν θερινὸν ἤλιον ἐκτεθέντες κλά-
 δοι ἔσχον τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν νὰ προκόψωσιν εἰς καρποφορίαν, ἐνῶ οἱ λοιποὶ δὲν εἶχον τὸ πλεονέκτημα τοῦτο.

* Ἡ σχολαστικὴ εἶναι τὸ γελοιογράφημα τῆς γυναικός.

* Δυσπίαται πρὸς τὸ ἡρεμοῦν ὕδωρ, δυσπίαται πρὸς τὸν σι-
 γῶντα ἄνθρωπον.

Ο. Ν. Π.

- 9 21 9 Τρ. Ἰακώβου Ἀλφαίου τοῦ Ἀποστόλου.
 10 22 10 Τε. Εὐλαμπίου καὶ Εὐλαμπίας τῶν Μαρτύρων.
 11 23 11 Πε. Φιλίππου τοῦ Ἀποστ. ἐνὸς τῶν Ἑπτὰ Διακόνων, καὶ Θεοφάνους τοῦ Ὁσ. τοῦ Γραπτοῦ.
 12 24 12 Πα. Πρόβου, Ταράχου καὶ Ἄνδρον. τῶν Μαρτ.
 13 25 13 Τα. Κάρπου, Παπύλου, Ἀγαθοδώρου καὶ Ἀγαθονίκης τῶν Μαρτύρων.
 14 26 14 ✠ Κυ. *Τῶν Ἁγίων 350 Θεοφόρων Πατέρων τῶν εἰς τὴν Ζ' Οἰκουμένην Σύνοδον συνεληθόντων τῷ 787 ἔτει* καὶ Ναζαρίου, Γερβασίου, Προτασίου καὶ Κελσίου τῶν Μαρτύρων καὶ Κοσμᾶ Ἐπισκ. Μαΐουμᾶ, πόλεως τῆς Παλαιστίνης, τοῦ Μελωδοῦ.
 15 27 15 Δε. Λουκιανοῦ Μάρτυρος.
 16 28 16 Τρ. Λογγίνου τοῦ Ἐκατοντάρχου.

Μετά τινα ὀκτωβριανὴν νύκτα εὐρίσκατε ἐνίοτε τὴν πρωΐαν, παρὰ τὴν ρίζαν τῶν δὲ ὄρων σας, τινὰς ὀπίρας πεσοῦτας χωρὶς νὰ προσβληθῶσιν ὑπὸ σιῶλης. Ἡ πτώσις αὕτη δὲν προῆλθεν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, διότι ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μας νύκτα γαληναίαν, ἀλλὰ μᾶλλον δεικνύει ὅτι ὁ καιρὸς τῆς συγκομιδῆς ἐπέστη καὶ διὰ τοῦτο σᾶς συνιστῶ νὰ προβῆτε εἰς τὴν συλλογὴν τῶν καρπῶν τοῦ δένδρου ἐκείνου, ἐκτός, ἐννοεῖται, τῶν μὴ ὀριμασάντων εἰσέτι, τὸ ὅποιον διακρίνετε ἐκ τῆς ἰσχυροτέρας συνολικῆς τοῦ κλάδου πρὸς τὸν καρπόν.

Ἡ σταφυλὴ ἅμα προσεγγίση εἰς ὀριμανσιν ἔχει ἐθροὺς τὰς σφῆκας, αἱ ὅποια κεντῶσι τὰς βάργας διὰ νὰ φάγωσι τὸ περιεχόμενον. Τὸ καλλίτερον μέσον ὅπως προφυλάξητε τὰς ὀριμαίας σταφυλάς ἀπὸ τῶν σφῆκῶν εἶνε νὰ περιτυλίξητε τοὺς στάχεις τῶν ἐντὸς χαρτίνων σάκκων ἅμα ἀρχίζου νὰ ὀριμάζου.

* Ἡ εὐτυχία εἶναι φειδωλή, ἐνῶ ἡ δυστυχία εἶναι γενναιοδωρος.

Ο. Ν. Π.

- 17 29 17 Τε. Ὡσηὲ τοῦ Προφήτου, καὶ Ἀνδρέου Ὁσιομαρ.
 18 30 18 Πε. Λουκᾶ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.
 19 31 19 Πα. Ἰωὴλ τοῦ Προφήτου, καὶ Οὐάρου Μάρτυρ.

Νοέμβριος.

- 20 1 20 Σα. Ἀρτεμίου Μεγαλομάρτυρος, καὶ Γερασίμου τοῦ Νέου Ἀσκητοῦ ἐν τῇ νήσῳ τῆς Κεφαλῆς.
 21 2 21 ✠ Κυ. Ἰλαρίωνος Ὁσίου τοῦ Μεγάλου.
 22 3 22 Δε. Ἀβερκίου τοῦ Θαυματουργοῦ καὶ τῶν Ἁγίων Ἑπτὰ Παίδων τῶν ἐν Ἐφέσῳ.
 23 4 23 Τρ. Ἰακώβου Ἀποστόλου τοῦ Ἀδελφοθέου, πρώτου Ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων.
 24 5 24 Τε. Ἀρέθα Μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

Τὸ κηπάριόν σας ὁσημέραι ἄρχεται ἀπογυμνούμενον· περὶ τὰ τέλη ὀκτωβρίου, ἤτοι κατὰ τὸν Ἅγιον Δημήτριον, ὡς λέγουσι οἱ γεωργοὶ μας δὲν θὰ ἔχετε ἀπὸ ἄνθη ἢ μὴ μόνον Δαλίας ἐτοιμοὺς νὰ ἐξαφανισθῶσιν εἰς τὸν πρῶτον παγετόν, γρησάνθημα ἠθισμένα, βόδα τῆς Βεγγάλης μερικὸς Ρεζεδάδες καὶ ὀλίγους κορμούς Βερονίκης τὴν ὅποιαν πρέπει, ἂν δὲν ἐλησμονήσατε τὰς ὀδηγίας μου εἰς τινα τῶν προηγηθέντων μηνῶν, νὰ μεταφυτεύσητε ἐντὸς γαστρῶν καὶ νὰ μεταφέρητε εἰς τὸ ὑπόγειον τὴν τελευταίαν ἐβδομάδα τοῦ μηνὸς τούτου.

* Ἡ ἀφοσίωσις εἶναι ἰδιότης τὴν ὅποιαν εἶναι μὲν καλὸν νὰ κατέχη τις, ἀλλ' εἶναι φρόνιμον νὰ μὴ βασιλεύηται ἐπὶ τῆς ἀφοσιώσεως τοῦ ἄλλου.

**

* Τὸ γεροντοκόρισμα τὸ ὅποιον ὀμιλεῖ πάντοτε περὶ τῆς τῆς ἀρετῆς του, λυπεῖται ἐπὶ τῇ μὴ ἀπωλείᾳ αὐτῆς.

Ο. Ν. Π.

- 25 6 25 Πε. Μαρκιανού και Μαρτυρίου τῶν Μαρτύρων.
 26 7 26 ✠ Πα. Δημητρίου Μεγαλομάρτυρος τοῦ Μυροβλήτου. Ἀργία.
 27 8 27 Σα. Νέστορος Μάρτυρος.
 28 9 28 ✠ Κυ. Τερεντίου, Νεονίλλης καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς Μαρτ. καὶ Στεφάνου τοῦ Σαββαίτου.
 29 10 29 Δε. Ἀναστασίας Ὁσιομάρτυρος, καὶ Ἀβραμίου τοῦ Ὁσίου.
 30 11 30 Τρ. Ζηνοβίου καὶ Ζηνοβίας τῶν Μαρτύρων.
 Μῆν Ὀθωμανικὸς ΡΕΒΒΙΟΥΑ ΑΧΗΡ (ἔχων ἡμέρας 29).
 1 12 31 Τε. Στάχυος, Ἀπελλοῦ, Ἀμπλίου Οὐρβανοῦ, Νακίσσου καὶ Ἀριστοβούλου τῶν Ἀποστόλων ἐκ τῶν Ὁ. καὶ Ἐπιμάχου Μάρτυρος.

Ἐτοιμάσατε διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ὅπως εὐκολυνθῆτε, τόπον, κανὲν ὑπόγειον, καμμίαν αὐλήν, ἰσόγειόν τι τέλος πάντων μέρος, εἰς ὃ νὰ μὴ ἐπιρρέαζῃ ὁ ἔκτος τοῦ οἴκου σας παγετός. Πρόκειται νὰ μετακομίσητε τὰ Ἐσπεριδοσιδῆ ἢ κитροειδῆ σας, ὅ,τι ἔχετε ἐξ αὐτῶν, καὶ τὰς Μύρτους, Ῥοδοδάφνας καὶ Φουξίας σας. Ἀποπερατώσατε τὴν συγκομιδὴν τοῦ σπόρου τῶν καλλωπιστικῶν φυτῶν καὶ ἀρχίσατε νὰ παρασκευάζετε τὸ ἔδαφος διὰ τὴν χειμερινὴν του περιβολῆν. Διότι ὑπὸ τὸ εὐκραές μας κλίμα, ὅ,τι καὶ ἂν λέγῃ ὁ Καζακίας, ἔχομεν χεμῶνα τὸν Ὀκτώβριον.

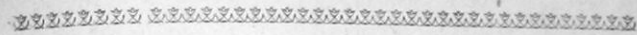
* Γυνὴ πνευματώδης δὲν εὐκαιρεῖ τὰ εὐτρεπίζηαι.

* *

* Ὁ νόμος παρέχει τὸ δίκαιον εἰς τὸν σύζυγον ὁ ἔρως τῷ ἀποδίδει ἄδικον.

* *

* Ἡ ρεῖσις ἀμαρτάνει μᾶλλον ἐκ περιεργείας ἢ ἐκ πάθους.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ.

Ο. Ν. Π.

- 2 13 1 Πε. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων.
 3 14 2 Πα. Ἀκινδύνου Μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
 4 15 3 Σα. Ἀκεψιμᾶ, Ἰωσήφ καὶ Ἀειθαλᾶ τῶν Μαρτύρων· καὶ ἡ Κατάθεσις τῶν Λειψάνων Γεωργίου Μεγαλομάρτυρος.
 5 16 4 ✠ Κυ. Ἰωαννικίου τοῦ Μεγάλου, καὶ Νικάνδρου καὶ Ἑρμαίου τῶν Ἱερομαρτύρων.
 6 17 5 Δε. Γαλακτιῶνος καὶ Ἐπιστήμης τῶν Μαρτύρων.
 7 18 6 Τρ. Παύλου Ἀρχιεπισκόπ. Κων/πόλεως τοῦ Ὀμολογητοῦ.
 8 19 7 Τε. Τῶν ἐν Μελιτινῇ 33 Μαρτύρων· καὶ Λαζάρου τοῦ Ὁσίου.
 9 20 8 ✠ Πε. Ἡ Σύναξις τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ καὶ τῶν λοιπῶν Ἀσωμάτων Δυνάμεων Ἀργία.

Τὰ φύλλα πίπτουν, ὁ βορρᾶς μαινόμενος κατισχύει, αἱ δὲ ἡμέραι καθ' ἃς εἶνε εὐχάριστος ἢ δυνατὸς περιπάτος τις ἢ ἐκδρομῆ, καθίστανται ὀσημέραι σπάνιαι. Εἶμεθα ἐν χειμῶνι. Τὰ ὀπωροφόρα δένδρα ἐξ ἄλοκλήρου γυμνά, δεικνύουσιν τι προετοιμάζουν διὰ τὴν προσεχῆ ἀνοιξιν, τὰ μπουμπούκια των δηλονότι. Τὰ παλαιὰ δένδρα τὰ ὅποια δὲν ἔχουν πλέον δύναμιν διὰ νέαν βλάστησιν καὶ δίδουσι σημεῖα θανάτου δέον νὰ καταδικασθῶσιν εἰς τὸν ὄλοσχερῆ διὰ πυρὸς θάνατον, ἀντικαθιστάμενα διὰ καταλλήλων ἄλλων, ἢ καὶ ἂν θεωρηθῶσιν ὡς ἱκανὰ διὰ νέαν ἄνθησιν, ἅμα ἢ κυκλοφορία τοῦ χυμοῦ παύτῃ ὀλοστέλως, προσπαθῆτε νὰ τὰ μεταδώσητε ζωὴν διὰ τοῦ κλαδεύματος καὶ τῶν ἐνοφθαλμίσεων ἐν εἶδει στεφάνης αἱ ὅποιαί θὰ ἐκτελεσθῶσι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔαρος.

- N. N. Π.
 10 21 9 Πα. Ὁνησιφόρου καὶ Πορφυρίου τῶν Μαρτ. καὶ
 Ματρῶνης τῆς Ὁσίας.
 11 22 10 Σα. Ἐράστου, Ὀλυμπᾶ καὶ λοιπῶν ἐκ τῶν Ο΄.
 Ἀποστόλων καὶ Ὁρέστου Μάρτυρος.
 12 23 11 ✠ Κυ. Μηνᾶ, Βίκτορος καὶ Βικεντίου τῶν Μαρ-
 τύρων καὶ Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.
 13 24 12 Δε. Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος Ἀρχιεπισκόπου Ἀ-
 λεξανδρείας, καὶ Νείλου τοῦ Ὁσίου.
 14 25 13 ✠ Τρ. Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως τοῦ
 Χρυσοστόμου. Ἀργία.
 15 26 14 Τε. Φιλίππου τοῦ Ἀποστόλου.
 16 27 15 Πε. Γουρία, Σαμωνᾶ καὶ Ἀβιβίου τῶν Μαρτύρων.
Ἀρχεται ἡ νηστεία τῶν Χριστογενῶν.
 17 28 16 Πα. Ματθαίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ.

* Ἄλλα δένδρα πάλιν εἶνε μὲν ὑγιῆ, ἀλλὰ πολλῶν ἐτῶν βίον ἀριθμοῦν-
 ται καὶ περιβεβλημένα φλοιὸν εἰς πολλὰ μέρη κεχραγμένον, καταπτῶσι
 καταφύγιον τῶν βλαβερῶν ζωῶν καὶ τῶν ὠν των δέον νὰ ἀσβε-
 στωθῶσιν ὅπως αἱ οἰκοδομαὶ καὶ τινὰ τῶν δωματίων σας. Τὰ δια-
 λείμματα τῆς ξηρασίας καὶ τῆς ὑγρασίας, τοῦ παγετοῦ καὶ τῆς δια-
 λύσεώς των θὰ συντελέσωσι εἰς τὴν πτώσιν τοῦ ἀσβεστάματος τοῦ-
 του πρὸ τοῦ τέλους τοῦ χειμῶνος. Ἡ πτώσις αὐτῆ θὰ συμπαρᾶσῃ
 τότε καὶ τεμάχια τοῦ παλαιοῦ φλοιοῦ τοῦ δένδρου καὶ τὰ ἔντομα με-
 τὰ τῶν ὠαρίων των, κατὰ τὴν προσεχῆ ἀνοιξιν τὸ δένδρον ἔσται εἰς
 θέσιν νὰ βλαστήσῃ καλῶς καὶ ν' ἀνθοφορήσῃ προσηκόντως. Ἐκεῖνα
 ἐκ τῶν δένδρων τὰ ὅποια χάνουσι τὰ φύλλα των ἀπὸ τῆς πρώτης
 ἑβδομάδος τοῦ Νοεμβρίου εἶνε δυνατὸν ἔνευ ζημίας νὰ κλαδευθῶσι
 κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ παγετός.

- O. N. Π.
 18 29 17 Σα. Γρηγορίου Ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας τοῦ
 Θαυματουργοῦ.
 19 30 18 ✠ Κυ. Πλάτωνος καὶ Ῥωμανοῦ τῶν Μαρτύρων.
Δεκέμβριος.
 20 1 19 Δε. Ἀβδίου τοῦ Προφήτου, καὶ Βαρλαάμ μάρτ.
 21 2 20 Τρ. Προεόρτια τῶν Εἰσοδίων· Πρέκλου Ἀρχιε-
 πισκόπου Κων/πόλεως, καὶ Γρηγορίου τοῦ
 Δεκαπολίτου.
 22 3 21 ✠ Τε. Τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου. Ἀργία.
 23 4 22 Πε. Φιλήμονος, Ἀπφίας, Ἀρχίππου καὶ Ὁνη-
 σίμου τῶν Ἀποστόλων καὶ Κιλικίας Μάρτυ-
 ρος καὶ τῶν σὺν αὐτῇ.
 24 5 23 Πα. Γρηγορίου Ἐπισκόπου Ἀκραγαντίνων, καὶ
 Ἀμφιλοχίου Ἐπισκόπου Ἰκονίου.
 25 6 24 Σα. Κλήμεντος Πάπα Ῥώμης, καὶ Πέτρου Ἀ-
 λεξανδρείας τοῦ Ἱερομάρτυρος.

Ἡ ὄψις τοῦ κήπου σας ὁσημέραι μονότονος ἀποβαίνει. Τὰ Χρυ-
 σάνθημα καὶ ὁ Ρεζεδᾶς διαμαρτύρονται μόνον κατὰ τῆς ἐπισκῆψεως
 τοῦ χειμῶνος. Ἀφοῦ καθάριστε τὰ διάφορα μέρη τῶν φυτειῶν σας
 καὶ ἐκριζώσητε τοὺς βολθούς τῶν Δαλιῶν, οἱ ὅποιοι πρέπει νὰ δια-
 χειμάσων ἐν ὑπογείῳ, περιποιηθῆτε δὲ καὶ τὰς σινικὰς ῥοδᾶς σας, αἱ
 ὅποια εἶνε λίαν εὐαίσθητοι εἰς τὸ ψῦχος, καιρὸς εἶνε πλέον νὰ φυτεύ-
 σγητε τὰ χειμωνανθῆ, τὸ ῥόδον Ἐλλέβορον, τὰ δύο αὐτὰ φυτὰ τοῦ καλ-
 λωπισμοῦ, ὧν τὴν βλάστησιν δὲν διακόπτουσιν οἱ παγετοί, ἀνθοῦντα ἐν
 οἰαδῆποτε ἀτμοσφαιρικῇ καταστάσει, ὅποτε δὲν ὑπάρχουν πλέον ἄνηθ
 ἐν τῷ κήπῳ.

Ο. Ν. Π.

26 7 25 ✠ Κυ. Αίκατερίνης Μεγαλομάρτυρος και Μερ-
καυρίου Μάρτυρος.

Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων.

27 8 26 Δε. Ἀλυπίου τοῦ Κιονίτου, και Νίκωνος τοῦ
Μετανοεῖτε.

28 9 27 Τρ. Ἰακώβου Μεγαλομάρτυρος τοῦ Πέρσου.

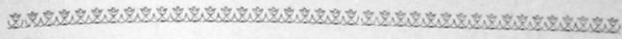
29 10 28 Τε. Στεφάνου Ἱερομάρτυρος τοῦ Νέου, και Εἰ-
ρηνάργου Πάρτυρος.

Μὴν Ὀθωμανικὸς ΤΖΕΜΑΖΙ-ΟΥΛ-ΕΒΒΕΛ (ἔχωρ ἡμ. 30).

1 11 29 Πε. Παραμόνου και Φιλουμένου τῶν Μαρτύρων.

2 12 30 ✠ Πα. Ἀνδρέου τοῦ Ἀποστόλου και Πρωτο-
κλήτου. Ἀργία.

Καλύψατε τὸ φυτώριον τῶν διαιτῶν φυτῶν, τὰ ὁποῖα κατ' ἀνάγκη
θὰ διαχειμάσωσιν ἐν ὑπαίθρῳ, καλύψατε διὰ ψιάθου ἢ και δι' ἀχύ-
ρου ἰκανῆς ποσότητος, διὰ νὰ τὸ προφιλᾶξετε ἀπὸ τὰ πρῶϊμα και δρι-
μέα ψύχη, διότι ταῦτα μεγάλας βλάβητοι τὰ φυτὰ, ὅταν οὐδεμία
λαμβάνηται φροντίς. Πρὸς τὸ μεσημβρινὸν μέρος τοῦ κήπου σας, πα-
ραλλήλως τοῦ τοίχου φυτεύετε τὰς βιολέτας σας ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ
Νοεμβρίου· ἐὰν δὲν ὑπάρχωσι δυνατοὶ παγετοί, πρὸ τοῦ τέλους τοῦ
Ἰανουαρίου θὰ ἔχετε τὰ ἀνήθη των.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ.

Ο. Ν. Π.

3 13 1 Σα. Ναοὺμ τοῦ Προφήτου.

4 14 2 ✠ Κυ. Ἀββακούμ τοῦ Προφήτου.

5 15 3 Δε. Σοφονίου τοῦ Προφήτου.

6 16 4 Τρ. Βαρβάρας Μεγαλομάρτυρος και Ἰωάννου τοῦ
Δαμασκηνοῦ.

7 17 5 Τε. Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου.

8 18 6 ✠ Πε. Νικολάου Ἐπ. Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ
Θαυματουργοῦ. Ἀργία.

9 19 7 Πα. Ἀμβροσίου Ἐπισκόπου Μεδιολάνων.

10 20 8 Σα. Παταπίου τοῦ Ὄσιου.

Ὁ μὴν Δεκέμβριος εἶνε ἐξ ἐκεῖνων, καθ' οὓς ὀλίγη ὑπάρχει ἐργασία
ἐν τῷ κήπῳ, ἀλλ' ὅμως ὁ κηπουρὸς δὲν εἶνε ὅλως διόλου ἄνευ ἀσχο-
λιῶν, διαρκοῦντος τούτου τοῦ μηνός. Δύναται ν' ἀρχίσῃ τὸ κλάδευμά
του εἰς τὰ τῶν σπερματοφόρων ὄπωρων δένδρα, ἰδίως δὲ ἐκεῖνα, ὧν
τὰ φύλλα πίπτουν ἅμα τῇ ἐπισκίψει τῶν πρώτων παγετῶν. Περὶ τῆς
ἐργασίας ταύτης προκειμένου, κανονίξεσθε ἀναλόγως τῆς ἀτμοσφαιρι-
κῆς καταστάσεως, διότι πρέπει ν' ἀπέχητε τοῦ κλαδεύματος ἐν ἡμέ-
ραις παγετῶν, ἢ καθ' ἃς ἡ διεύθυνσις τοῦ πνεόντος ἀνέμου προμηγνύει
ὅτι ἐπίκεινται τοιοῦτοι.

Ο. Ν. Π.

- 11 21 9 ✠ Κυ. Ἡ Σύλληψις τῆς Ἁγίας Ἄννης.
 12 22 10 Δε. Μηνᾶ. Ἑρμογένους καὶ Εὐγράφου τῶν Μαρτ.
 13 23 11 Τρ. Δανιὴλ τοῦ Στυλίτου.
 14 24 12 ✠ Τε. Σπυρίδωνος τοῦ Θαυματουργοῦ Ἀργία.
 15 25 13 Πε. Εὐστρατίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Μαρτύρων καὶ
 Λουκίας Μάρτυρος.
 16 26 14 Πα. Θύρσου Μάρτυρος.
 17 27 15 Σα. Ἐλευθερίου Ἱερομάρτυρος.
 18 28 16 ✠ Κυ. *Τῶν Ἁγίων Προπατέρων* καὶ Δανιὴλ
 τοῦ Προφήτου καὶ τῶν ἁγίων Τριῶν Παιδῶν
 Ἀνανίου, Ἀζαρίου καὶ Μισαήλ· καὶ Ἀγ-
 γαίου τοῦ Προφήτου.

Τὰ στυποφόρα δενδρύλλια, ἡ Πασχαλέα αἱ Σίρυγγες, τὸ Αἰγόκλημα, καὶ ἄλλα ὁμοειδῆ δὲν πρέπει νὰ φυτεύωνται τὸν δεκέμβριον εἰ μὴ μόνον ὅταν ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶνε ὑγρὰ καὶ ἡπία. Ἐὰν ὑπάρχει παγετός δυνάμενος νὰ σκληρύνῃ τὰς ρίζας, ἅμα ἔλθωσιν εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὸ πεπηγμένον χῶμα, τὰ δενδρύλλια ταῦτα δὲν καταστρέφονται, ἀλλ' ὑποφέρουν πολὺ καὶ δὲν δύνασθε νὰ βχισθῆτε εἰς τὴν προσεχῆ ἀνθησίν των.

Ο. Ν. Π.

- 19 29 17 Δε. Διονυσίου Ἀρχιεπ. Αἰγίνης τοῦ ἐκ Ζακύνθου.
 20 30 18 Τρ. Σεβαστιανοῦ Μάρτυρος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.
 21 31 19 Τε. Βονιφατίου Μάρτυρος.

Ἰανουάριος 1891.

- 22 1 20 Πε. Ἰγνατίου Ἱερομάρτυρος τοῦ Θεοφόρου.
 23 2 21 Πα. Προεόρτια τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως· καὶ Ἰουλιανῆς Μάρτυρος.
 24 3 22 Σα. Ἀναστασίας Μεγαλομάρτυρος τῆς Φαρμακολυτριάς.
 25 4 23 ✠ Κυ. *Πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος Θεῶ ἐυαρεστησάντων* ἀπὸ Ἀδάμ ἄχρις Ἰωσήφ Μνήστορος τῆς Ὑπεραργίας Θεοτόκου· καὶ τῶν Ἁγίων Δέκα Μαρτύρων τῶν ἐν Κρήτῃ.
 26 5 24 Δε. Παραμονὴ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ Εὐγενίας Ὁσιομάρτυρος.

Τὰ ὀπωροφόρα δενδρύλλια μὲ ὑψηλὸν ἢ μὲ βραχὺ κορμὸν πρέπει νὰ προσδένωνται εἰς στηρίγματα στερεά. Εἰς πολλοὺς τόπους ἐκτεθειμένους εἰς τὴν σφοδρότητα τῶν ἀνέμων δίδουσι δύο στηρίγματα εἰς κάθε δενδρύλλιον ἐκατέρωθεν κεχωσμένον, εἰς ἃ τὰ προσδένουσιν οὐχὶ μὲ νήματα σκληρὰ καὶ ὑπάρχει προφανῆς λόγος πρὸς τοῦτο, διότι πρόκειται νὰ ὑποστῇ ὅλην τὴν γεροντικὴν δυστροπίαν τοῦ χειμῶνος τὸ νέον δενδρύλλιον, τὸ ὁποῖον ἀκόμη δὲν ἐρρίψωσεν.

Ο. Ν. Π.

27 6 25 ✠ Τρ. Ἡ κατὰ Σάρκα Γέννησις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀργία τριήμερος καὶ κατάλυσις εἰς πάντα ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς παραμονῆς τῶν Θεοφανείων.

28 7 26 ✠ Τε. Ἡ Σύναξις τῆς Θεοτόκου καὶ Εὐθυμίου Ἱερομάρτυρος Ἐπισκόπου Σάρδεων.

29 8 27 ✠ Πε. τῶν Ἁγίων Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος τῆς Παρθένου, Δαβὶδ τοῦ Προφήτου καὶ βασιλέως, Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, καὶ Στεφάνου τοῦ Ἀρχιδιακόνου καὶ Πρωτομάρτυρος, καὶ Θεοδώρου τοῦ Ὁμολογητοῦ τοῦ Γραπτοῦ.

30 9 28 Πα. Τῶν ἐν Νικομηδείᾳ Δισμυρίων Μαρτύρων.

Μὴν Ὁθωμανικὸς ΤΖΕΜΑΖΙ ΟΥΛ ΑΧΗΡ (ἔχωρ ἡμ. 29).

1 10 29 Σα. Τῶν ἐν Βηθλεὲμ ἀναιρεθέντων 14 χιλιάδων Νηπίων καὶ Μαρκέλλου τοῦ Ὁσίου.

2 11 30 ✠ Κυ. Ἀνυσίας τῆς Ὁσιομάρτυρος.

3 12 31 Δε. Μελάνης τῆς Ὁσίας.

Ἀπόδοσις τῆς Ἑορτῆς τῶν Χριστουγένων.

Τὰ φυτευόμενα μετὰ τὴν ἑαρινὴν ἰσημερίαν δένδρα δὲν εἶνε ἐκτειμεμένα εἰς τὸν αὐτὸν κίνδυνον, δύναται δὲ νὰ μὴ χρησιμοποιήσῃσι στηρίγματα, ἰδίως ἀφοῦ ἐφ' ἱκανὸν ἤδη ἐνεδυναμώθησαν ἐν τῷ φυτωρίῳ.

Ἐπιτηρεῖτε τὰ εἰς τὸ ὑπόγειον μετακομισθέντα, ὅτι καὶ ἂν εἶνε. Βλάπτονται καὶ ἐκεῖ ἔτι ἀπὸ τὴν κόνιν καὶ τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς ἀέρος. Συμβουλευθήτε δὲ τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου λεχθέντα εἰς τὸ δελτίον τοῦ ἰανουαρίου.

ΜΗΝΕΣ ΟΘΩΜΑΝΙΚΟΙ.

Τζεμαζίλ-ἀχῆρ	ἔχει ἡμέρας	29	ἄρχεται	ἰανουαρίου	9
Ῥετζέπ	»	30	»	φεβρουαρίου	7
Σαμπάν	»	29	»	μαρτίου	9
Ῥαμαζάν	»	30	»	ἀπριλίου	7
Σεβάλ	»	29	»	μαΐου	7
Ζιλκαδδὲ	»	30	»	ἰουνίου	5
Ζιλχιτζέ	»	29	»	ἰουλίου	5
Μουχαρρέμ (Νέον ἔτος 1307)		30	»	αὐγούστου	3
Σεφέρ	»	29	»	σεπτεμβρίου	2
Ῥεβιοῦλ-ἔββελ	»	30	»	ὀκτωβρίου	1
Ῥεβιοῦλ ἀχῆρ	»	29	»	ὀκτωβρίου	31
Τζεμαζίλ-ἔββελ	»	30	»	νοεμβρίου	29
Τζεμαζίλ-ἀχῆρ	»	29	»	δεκεμβρίου	29

ΕΟΡΤΑΙ ΜΩΑΜΕΘΑΝΙΚΑΙ.

Θρησκευτικά.

Οὔτς-αὐλάρ, ρετζέπ 1 (φεβρουαρίου 7).

Λεϊλέι μιράτς-σερίφ ρετζέπ 27 (μαρτίου 5).

Λεϊλέι-βεράτ, σαμπάν 15 (μαρτίου 23).

Ῥαμαζάν (νηστεία ἐνὸς μηνός), ραμαζάν 1—30 (ἀπρίλ. 7).

Χιρκαί-σερίφ, ραμαζάν 15 (ἀπριλίου 21).

Λεϊλέι-οὔλ-κάδρ (καδδῆρ γκετζεσί), ραμαζάν 27 (μαΐου 3).

Βαϊράμ, σεβάλ 1 (μαΐου 7).

Κουρμπάν-βαϊράμ, ζιλχιτζέ 10 (ἰουλίου 14).

Μουχαρρέμ (νέον ἔτος 1307), μουχαρρέμ 1 (αὐγούστου 3).

Μεβλούτ (γέννησις τοῦ Μωάμεθ), ρεβιοῦλ-ἔββελ 12 (ὀκτωβρίου 12).

Αυτοκρατορικά.

Βελαδδέτι-χουμαγιούν, ἤτοι τὰ γενέθλια τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου Ἀβδ-οὐλ Χαμίτ Χάν Β'. 16 σαμπάν 1258 (10/22 Σεπτεμβρίου 1842· ἐφέτος μαρτίου 24.

Τζουλούσι-χουμαγιούν, ἤτοι ἡ εἰς τὸν θρόνον ἀνάβασις αὐτοῦ, 11 σαμπάν (19/31 αὐγούστου 1876).

ΣΗΜ. Τὰ ὀνόματα τῶν ὀθωμανικῶν μηνῶν εἶναι τὰ ἐξῆς:

Μουχαρρέμ (ἀρχὴ τοῦ ὀθωμανικοῦ ἔτους), σεφέρ, ῥεβιούλ-ἔβ-βέλ, ῥεβιούλ-ἄχῆρ, τζεμαζι-οὐλ ἔββέλ, τζεμαζι οὐλ ἄχῆρ, ῥετζέπ, σαμπάν, ῥαμαζάν, σεββάλ, ζιλκαδδέ, ζιλχιτζέ.

ΠΑΣΧΑΛΙΟΝ.

Ἰνδικτιῶνος.....	3	Νομικὸν Φάσχα, μαρτίου..	23
Ἡλίου κύκλοι.....	6	Λατίνων Πάσχα, μαρτίου.	25
Σελήνης κύκλοι.....	7	Τὸ Ἅγιον Πάσχα ἀπριλίου	1
Σελήνης θεμέλιον.....	20	Ἡ Ἀνάληψις, μαΐου... ..	10
Κρεωραγίας ἡμέραι.....	42	Ἡ Πεντηκοστή, μαΐου... ..	20
Τὸ Τριῶδιον ἔρχεται Ἰαν.	21	Τῶν Ἁγίων Πάντων, μαΐου	27
Ἐωθινὸν α'. ἡχ. α'.....		Ἡ νηστεία τῶν ἀγ. Ἀποστό-	
Ἡ Ἀπόκρεως, Φεβρουαρ.	4	λων ἡμέραι.....	32
Ὁ Εὐαγγελισμὸς, τῆ κυ-		Ἡ μνήμη αὐτῶν ἡμ. παρασ.	
ριακῆ τῶν Βασιῶν.....		Παραμονὴ τῶν Χρισ. ἡμ. Δευ.	

ΕΚΛΕΙΨΕΙΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1890.

Ἐκλείψεις Ἡλίου.

Τουνίου 4/16. Δακτυλιοειδής. Ἐναρξίς αὐτῆς τὴν 3 ὥρ. καὶ 15 λ. π. μ. Μέσον, τὴν 4 ὥρ. καὶ 2 λ. Τέλος, τὴν 4 ὥρ. καὶ 52 λ. Διάρκεια τῆς ἐκλείψεως 1 ὥρ. καὶ 37 λ. Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν μέρει ὄρατῆ.

Νοεμβρίου 28/10. Ὀλική. Ἡ ἐκλείψις αὕτη ἔσται ἀόρατος ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἐκλείψεις Σελήνης.

Μαΐου 20/1. Μερικὴ. Εἴσοδος εἰς τὸ σκίῳφος τὴν 11 ὥρ. καὶ 5 λ. μ. μ. Εἴσοδος εἰς τὴν σκιὰν τὴν 12 ὥρ. καὶ 36 λεπ. π. μ. Μέσον, 1 ὥρ. 13 λ. Ἐξοδος ἐκ τῆς σκιᾶς τὴν 1 ὥρ. 50 λεπ. Ἐξοδος ἐκ τοῦ σκίῳφωτος τὴν 2 ὥρ. 21 λ. Μέγεθος τῆς ἐκλείψεως 0,116. Διάρκεια 3 ὥρ. 16 λ.

Νοεμβρίου. 13/25. Μερικὴ. Ἐναρξίς, τὴν 4 ὥρ. καὶ 58 λ. Μέσον, τὴν 6 ὥρ. 15 λ. Τέλος, τὴν 7 ὥρ. καὶ 32. Μέγεθος, 0,023. Διάρκεια τῆς ἐκλείψεως 2 ὥρ. καὶ 34 λ.

Ἄμφότεραι αἱ ἐκλείψεις αὗται ἔσονται ὄραταὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Η ΑΝΘΟΚΟΜΙΑ ΕΝ ΤΩ ΘΑΛΛΑΜΩ.

Πριν ἢ προχωρήσω εἰς δικαιολόγησιν τοῦ τίτλου, καλὸν νὰ προλογισθῶ, διὰ νὰ ἀνακολουθήσωμεν κατὰ τὸ ἐνὸν τοῦς τύπους.

Ὑπὸ τὸ ἀπαράμιλλον κλίμα ἐν ᾧ ζῶμεν, ἐπὶ τῶν κλιτυῶν τῶν ἀμφιθεατρικῶν προαστείων, τῶν ὑγιεινῶν κοιλάδων καὶ τῶν περιόπτων λόφων ἐν οἷς διαιτώμεθα καὶ ἀναπνέομεν, ἡμεῖς τοῦλάχιστον οἱ ἐν τῇ πρωτευούσῃ καὶ τοῖς προαστεῖαις, τελεῖται ἀπὸ ἰκανῶν ἤδη ἐτῶν ἀσύγγνωστός τις καὶ ἔνοχος πρὸς αὐτὴν τὴν ζωὴν μας ἀμέλεια. Ἄλλοτε εἶχομεν ἕκαστος ὀπισθεν τοῦ οἴκου του καὶ τοῦ πλέον μικροσκοπικοῦ καὶ ἐν κηπάριον, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτό, ὡς τόσαι ἄλλαι ἔξεις μας, ἀνελήφθη, χάρις εἰς τὰς πολυπλασιασθείας ἡμῶν ἀνάγκας. Σήμερον, ἀφοῦ ἐν τοῖς ἀρεώτερον κατφικημέναις προαστεῖαις ἐξέλιπον σχεδόν, πολλῶ μᾶλλον ἐν Πέραν, διότι θεωροῦνται ἀσύμφωνα πρὸς τὰς παρούσας ἔξεις μας. Αἱ ἀβραὶ ἐπιδερμίδες τῶν χειρῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων δὲν πρέπει νὰ βυθίζωνται εἰς τὰ χώματα! Εἶναι ἡ ἐσχάτη χυδαιότης τοῦτο! Ἄλλοτε

πᾶς τις κατὰ τὴν δύναμιν τῶν πρακτικῶν γνώσεών του ἐκαλλιέργει τὸ κηπάριόν του, ἢ οἰκοδόσποινα συχνότερον τὸ ἐπεριποιεῖτο, μετὰ τῆς ὑπηρετρίας ἢ κόρη τὸν ἐπότιζον ἐνίοτε καὶ ἔδρεπον τὰ προσκομιζόμενα ἄνθη μετὰ τόσῃς χαρᾶς, μετ' ὅσῃς σήμερον πικρίας θέτομεν εἰς τὴν παλάμην τοῦ ἀνθοπώλου τὰ χρήματα πρὸς ἀγορὰν ἐνὸς εὐτελοῦς καὶ τὸ πλεῖστον ἀόσμου ἄνθους. Τὰ ἔδρεπον ἀμφοτέροι καὶ τὰ προσέφερον, ἢ μὲν εἰς τὸν ἐκλεκτὸν τῶν γονέων τῆς, ἢ δὲ εἰς τὸν ἐξάδελφόν τῆς, διότι αὐταὶ ποτὲ δὲν ἔμειναν χωρὶς ἐξάδελφους. Ἄλλὰ παρεξέβημεν. Σήμερον οἱ ὀλίγοι ὑπάρχοντες κῆποι, ἂν μὲν ἐδόθησαν εἰς ἀνθοκόμους, ὠφελοῦσιν αὐτούς, ἐὰν δὲ μικροὶ ὄντες ἐκρατήθησαν, κατ' ἀνάγκην παρημελήθησαν, διότι ἡ κόρη δὲν εὐρίσκει καιρὸν ὡς ἐκ τῆς αἰωνίως ἀνανευομένης τουαλέττας τῆς νὰ τὸν περιποιηθῆ, ἢ μῆτηρ, χρεωστεῖ ν' ἀνταποδώσῃ ἐπισκέψεις, ἐν αἷς νὰ συζητήσῃ περὶ ὄλων τῶν ζητημάτων τῆς ἡμέρας, προτρέχουσα τῆς ἐποχῆς τῆς κατὰ ἓνα αἰῶνα καὶ ὁ πατὴρ δὲν εὐρίσκει καιρὸν ἀπὸ τῆς πρέφα, τὴν ἐν τῇ λέσχῃ συζητήσῃ καὶ τὴν βράχην. Τότε, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ κήπῳ τῆς οἰκίας δενδρυλλίων, ἐκαλλιεργοῦντο ἐπιμελῶς ἐντὸς γαστρῶν ἄνθη, τόσα καὶ τόσα ἀφθόνως ὑπὸ τῆς φύσεως παρεχόμενα μετὰ τόσῃς στοργῆς, ὥστε ὀλόκληροι ἔδαπανῶντο πρὸς περιποίησίν των ὦραι, ἀλλ' ὦραι καλαισθητικαί, ὦραι ἀγναί, ὦραι τρυφεραί, εἰς τρυφεράς ἐνασχολήσεις δαπανώμεναι καὶ τρυφερωτέρας ἀνακαλοῦσαι ἀναμνήσεις καὶ ἐντυπώσεις. Σήμερον τὸ κηπάριον ἔμεινε πάντῃ ἔρημον, ὡς μόνην στολὴν του καλύπτουσαν τὴν ἀγριώπην του ὄψιν, οὐδεμιᾶς εὐωδίας ζῶντος ἄνθους ποικιλοῦσης τὴν οἰκιακὴν ἀτμόσφαιραν, φέρει σκωληκόβροτον συκῆν ἢ βερυκοκκέαν ἢ καρυάν, τὸν δὲ χειμῶνα στυγνὴ ἐρημία ἐπικρατεῖ, οὐδὲν ἢ τὸ πολὺ ἐν μόνον αἰθιαλές φυτὸν ἔχον καὶ ἀντὶ ἀδράς δαπάνης ἴσως ἐν τῷ θαλάμῳ εὐ-

ρεθῆ καμμία ἄσμος ἀνθοδέσμη. Δὲν πειράζει τοῦτο, ἀρκεῖ ὅτε ἀποτελεῖται ἐξ ἰαπωνικῶν, τῆς Ἰαμαϊκῆς ἢ τῆς Περουβίας φυτῶν. Ἄλλὰ μηδαμινῆς ἀξίας, διότι ἡ ἐκτίμησις των διατελεῖ εἰς αὖξοντα πρὸς τὴν δύναμιν καὶ τὸ τερπνὸν τῆς εὐωδίας των λόγον, ὡς ἢ τῆς ὑποσχέσεως πρὸς τὴν πραγματοποίησιν αὐτῆς, καὶ ὡς ἢ τῆς ζωηρότητος τοῦ ἄνθους πρὸς τὴν ἐπιμελῆ καλλιέργειαν καὶ περιποίησιν ἡμῶν. Ἀποῦ λοιπὸν δὲν ἔχομεν ἐκεῖνα τὰ ἄλλοτε κηπάρια μας, οὔτε κήπους δημοσίους, στέρησιν δὲ δεινῆ ὑφιστάμεθα ἄνθων, ἰδίως κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, δὲν θὰ ἦτο ἄρα γε καλὸν ν' ἀναθερμανθῆ τὸ αἶσθημα τῆς πρὸς τὰ φυτὰ ἐν γένει στοργῆς, ἀντὶ ἀνεπαισθήτου σχεδὸν μόθου;

Οὐδὲν ἀληθέστερον, ἀφελέστερον, τερπνότερον καὶ ὠφελιμώτερον τῆς κατ' οἶκον καλλιέργειας τῶν ἄνθων ὑπάρχει. Πᾶς τις ἀναλόγως τῆς κοινωνικῆς του θέσεως, τῶν μέσων καὶ τῶν ὥρῶν ἃς διατίθῃσιν, ἅμα ἀναγνώσῃ στοιχειωδέστατόν τι βιβλίων βοτανικῆς, θέλει ἐκφράσει ἐνδομύχως τὸν πόθον ὅπως ἐφαρμῶσῃ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, δι' ὧν παρέχεται ἡ ψηλαφητῆ καὶ ἡ μᾶλλον ἀγνή καὶ ἀληθὴς τέρψις. Ἐάν ποτε ἐτύχῃτε ἐν κήπῳ τινὶ καὶ πολλάκις ἐγένετο τοῦτο βεβαίως, φίλοι ἀναγνώσται καὶ ἀναγνώστρια, καὶ ἰθαυμάσετε τὸ ἀνεπτυγμένον ἐνώπιόν σας φυτικὸν κάλλος, πλήρες ζωῆς καὶ ἑλξεως, δὲν ἐποθήσατε ἄρα γε νὰ κόψετε ἐν ἄνθος ἀπ' αὐτοῦ, ν' ἀπολαύσητε, ἂν ἦν δυνατόν, ὅλον ἐκεῖνο τὸ παραδείσιον κάλλος, νὰ σᾶς τὸν χαρίσωσιν ὅπως ἔχη; Ὅποταν ἡ ἀβρότης τοῦ ἰδιοκτήτου σᾶς ὑποχρέωσῃ διὰ τῆς προσφορᾶς τινῶν ἐξ αὐτῶν δὲν ἐχάρητε, δὲν ἐφέρατε αὐτὰ εἰς τὰ χεῖλη σας, εἰς τὸ ὄργανον τῆς ὀσφρήσεώς σας, ἵνα καὶ τοῦτο ἐκπληρῶσῃ τὸν προορισμὸν του; Ἴδετε βεβαίως καὶ ἀνέγνωτε εἰς τοὺς τοιούτους κήπους τὰς σχεδὸν ἰκετευτικὰς ἀπαγορεύσεις, δι' ὧν ἐ-

διδάχθητε πρὸς στιγμὴν τὴν εὐσπλαγγίαν καὶ συνεμορφώθητε. Ἐὰν ἐκόπτετε, θὰ εἴχετε μὲν ψηλαφητὴν τὴν ἀπόδειξιν τῶν θαυμασίων τῆς φύσεως ἀλλὰ μόνον στιγμιεῖαν, ἐὰν δὲ τοῦναντίον, τὰ εἶδετε καὶ τὴν ἐπιούσαν μεταβάντες εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ὠριμώτερα, εὐθαλέστερα, δεικνύοντα τὰ γονομοποιὰ αὐτῶν ἄτομα καὶ παρέχοντα ἀπτήν τὴν εἰκόνα καὶ εὐκρινῆ τὴν ἰδέαν τῆς δυνάμεως καὶ τοῦ γοήτρου τοῦ φυτικῷ βασιλείου. Ἀπὸ τῆς γοητείας ταύτης οὐδεὶς ἀποκλείεται, δι' ἅπαντας ὑπάρχουσι ἄνθη καὶ δι' ἀπάσας τὰς ἡλικίας τὰ ποικίλα αὐτῶν θέλητρα.

Ἡμεῖς λογιζόμεθα εὐτυχεῖς ἐπὶ τῷ φυτικῷ κάλλει τῶν χωρῶν μας, χωρὶς νὰ δυνηθῶμεν νὰ ὑπολογίσωμεν τὸν βαθμὸν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς δαψιλείας ταύτης, διότι στοιχειωδέστατα ἀντικείμενα τοῦ φυτικῷ βασιλείου ἀγνοοῦμεν. Ἐν τούτοις ἐν τῇ γῆνι σφαίρᾳ μας, ἐν μεμακρυσμένῳ ἀφ' ἡμῶν σημείῳ αὐτῆς ὑπάρχουσι ἄνθρωποι μὴ ἀπολαύοντες παντάπασι τοῦ φυτικῷ πλοῦτου, ὡς ἡμεῖς, ἀγνοοῦντες δὲ τί ἐστὶ ξύλον.

Εἷς ἐξερευνητὴς τῶν πολικῶν χωρῶν δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστήσῃ καταληπτὸν τί ἐστὶ ξύλον εἰς Ἑσκιμῶους, γινώσκοντας μολαταῦτα τὴν ἀγγλικὴν. Οὐδένα ὄρον συγκρίσεως ἠδύνατο νὰ παράσχωσι εἰς τοὺς ἀποκλήρους ἐκείνους τῆς φυτικῆς βασιλείας οὐδὲ τὰ ἐξ ὀστέων φαλαινωῶν ἀκάτια, τὰ πεφραγμένα διὰ δερμάτων φωκῶν, οὐδὲ τὰ ἐκ μεγάλων πεπηγότων ἰχθύων ἔλυθρά των. Τὸ ἐν τῶν τριῶν βασιλείων διατελεῖ αὐτοῖς ἄγνωστον.

Ἄλλὰ μεθ' ὅλην τὴν ἔλλειψίν των ἐκείνην ἐπεθύμησαν νὰ γνωρίσωσι τὴν παραγωγὴν, ἐκεντήθησαν ἐκ τῆς περιεργείας τοῦ εἶδους, ἐνῶ οὐχὶ ὀλίγοι καὶ ἐν ἡμῖν οἱ μηδὼως τῶν Ἑσκιμῶων διαφέροντες. Ἐγνωρίσαμεν γεννάδα λόγιον ὅστις αὐτὸ τοῦτο ἐξημεροβραδύαζοτο ἐν τῷ ἀκκιῷ, ὅπου θαλάσσης

ἤκουε μέρος ἔχον σπάνιον τὴν γεῦσιν ἰχθύων ἐκ μανιῶδους πρὸς τὸ ἀλιεῦειν κλίσεως. Ἦθελε *γαῖα ὄρεκτικὸ καὶ φασαρία μπόλικη* καὶ τὰ εἶχεν ἀμφότερα ὁ μακάριος! Ἡ κλαισθησία του καὶ ὡς λογίου καὶ ὡς καθηγητοῦ ἔπρεπε νὰ ἐπεκτείνεται εἰς πᾶν τὸ ἐμπνέον αἰσθήματα. Ἐσκέπτετο περὶ τῶν ἀνθέων οὕτω; Δὲν πιστεύομεν, διότι δὲν εὗρισκε καιρὸν!

Τὰ φιλοσοφικὰ συγγράμματα τῶν ἀρχαίων Ἰνδῶν φέρουσι ὡς ἐπικεφαλίδα δένδρον κοκκοφοίνικος, κατάφορτον ἐκ τοῦ προϊόντος του, ὑφ' οὗ τὴν σκιὰν κατάνειται ἐπὶ τῆς χλόης ἀνὴρ παραδεδωμένος εἰς τὴν μελέτην, διότι ἐξησφάλισε τὰ τῆς διατροφῆς του ἀπὸ τῶν προϊόντων τοῦ κοκκοφοίνικος. Ἡ παραλία τοῦ Κοραμανδελίου, τὰ στόμια τοῦ Ἰνδοῦ, τὸ ἀκρωτήριον Κομορίνον εἰς μῆκος χιλιάδων χιλιαμέτρων δι' ἀπεράντου φυτείας τούτων παρέχει τοῖς ἰθαγενέσι τὴν κυριωτέραν τροφήν των.

Ἐν τῇ παλαιᾷ διαθήκῃ γίνεται πολλαχοῦ λόγος περὶ τῆς ἐξημερευτικῆς δυνάμεως τῆς φυτοκομίας. Ὁ σοφὸς Σολομῶν λέγει πού: *Καὶ ἐλάλησεν ἀπὸ τῆς κέδρου τῆς ἐν τῷ λιβάθῳ καὶ ἕως ὑσώππου τῆς ἐκπορευομένης διὰ τοῦ τοίχου.*

Πρὸ τινῶν ἐτῶν ἢ τῶν Ἰνδιῶν αὐτοκράτειρα τόσσην ἐπιθυμίαν ἔδειξεν ὅπως ἴδῃ ἐν ἄνθος καλούμενον *Amherstia nobilis*, διότι ἤκουεν ἐπαινούμενον μεγάλως ὑπὸ τῶν βοτανικῶν, ὡς τὸ λαμπρότερον τῶν ἀνθέων, ὥστε ἅμα ἐπληροφόρηθη τὴν ἐν τινὶ τῶν θερμοκηπίων τῆς ἀνθησίν του, ἐξήτησεν ἐξ αὐτοῦ ἀνθοδέσμην καὶ ταύτην μὲν ἐκράτησεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας εἰς χεῖράς της ἀποθαυμάζουσα ἐπ' αὐτοῦ τὴν ποικιλίαν τῆς φύσεως, τὸν δὲ περιποιηθέντα καὶ προκαλέσαντα τὴν ἀνθησίν του ἀδρότατα ἐφιλοδώρησε.

Ἡ πρὸς τὸ φυτικὸν βασιλεῖον λατρεία δὲν χρονολογεῖται φίλοι ἀναγνώσται, ἀπὸ αἰῶνος, οὐδ' ἀπὸ δύο οὐδ' ἀπὸ δέκα

τοιούτων. Τετρακισχίλια ἔτη πρότερον, οἱ Αἰγύπτιοι ἐν μουμιαῖς ἐνέβαλον κιβώτια πλήρη σίτου εὐρεθέντα τελευταίως ἐξ ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν.

Ἡ καλαισθησία δὲν εἶναι τι προνόμιον ὑπὸ τῆς φύσεως χορηγούμενον εἰς ἐπίου τῶν ἀνθρώπων. Οἰκιδήποτε κἄν ὦσιν αἱ κλίσεις καὶ τὸ ἔργον ἐκάστου, ὑπάρχει ἐν αὐτῷ τὸ αἰσθημα τοῦ ὠραίου ἐν τῇ φύσει, ἔστω καὶ ὑπὸ τὴν ἀτελεστάτην αὐτοῦ διάπλασιν. Ὡς ὁ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀνθοκόμος, οὐ ἢ ἀπειριόριστος συμπάθεια πρὸς πᾶν τὸ φυόμενον τῇ συμπράξει αὐτοῦ εἶναι πασίγνωστος, οὕτω καὶ ὁ χειρῶναξ καὶ ὁ μήπω δυνάμενος ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀσχολιῶν του νὰ θίξῃ ἢ νὰ περιποιηθῇ τὰ ἀντικείμενα τοῦ φυτικῷ βασιλείου, οὕτω καὶ ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ ἱερεὺς καὶ ὁ ἰατρός καὶ ὁ γναφεὺς καὶ ὁ ὑλοτόμος καὶ ὁ σιδηρουργὸς καὶ ὁ κτίστης καὶ ὁ ὀδοιπόρος καὶ ὁ ἱεραπόστολος ἔχουσιν ἔμφυτον τὴν δύναμιν τοῦ ὠραίου καὶ συνεφέλκονται ἐκ τῆς ἀκτινοβολοῦ καὶ διαυγοῦς ἀθωότητος ἐνός τινος ἀνθους. Γερμανὸς ἱεραπόστολος Κάμελ ὀνομαζόμενος ἐν μέσῳ τῶν διωγμῶν τῶν εἰδολοκατρῶν, παρ' οἷς εἶχεν εἰσχωρήσει πρὸς διάδοσιν τῆς ἀπαραμίλλου ὠραιότητος τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς καὶ τῶν εὐαγγελικῶν ναμάτων, ἐν μέσῳ ἐρήμων χωρῶν, ἄς διήρχετο ὅπως ἀποκρύπτεται ἀπ' αὐτῶν, δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιστῇ εἰς τὴν ἔλξιν τοῦ καλλιπετάλου ἀνθους, ὅπερ ἔκτοτε προσέλαβε τὸ ὄνομά του. Πολλὰ πρὸ τοῦ 1739 ἔτη ὁ εἰρημένος ἱεραπόστολος ἐπλανᾶτο ἐξω τοῦ σινικοῦ λεγομένου τείχους ἀνά τὴν Μανσχοῦριαν χώραν καὶ τὴν Κορέαν διαφυγῶν τὰς καταδιώξεις τῶν σινῶν, ἐκεῖθεν δ' εἶχε διαπεραιωθῆ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, ὅπου ἤττον σκληρῶς κατετρέχετο· ἀλλ' ἐν μέσῳ τῶν ποικίλων μεριμνῶν του, ἐν μέσῳ τῶν φόβων καὶ ἀγωνιῶν, δὲν ἀπεθαρρύνθη οὐδ' ἐσκέφθη τὸ δουκικῶρθετον τοῦ ἔργου. Τὰ ἰαπωνικὰ ῥόδα εἰλκυ-

σαν τὴν προσοχὴν του ὑπομνήσαντα τὰ μυροβόλα ῥόδα τῆς εὐκράτου πατρίδος του. Κατὰ τὸ 1739 ὅποτε ἐπανεκάμφεν εἰς Εὐρώπην, ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ τὴν ἰαπωνικὴν ῥοδὴν ἥτις ἀναπτυχθεῖσα ἐν θερμοκηπίοις προέκοψε θαυμασίως, ὑπὸ τὸ ὄνομα Καμέλια καὶ σήμερον ἀποτελεῖ κόσμημα ἀπαραίτητον τῶν αἰθουσῶν, ἐπιχέουσα ἀναντίλεκτον λαμπρότητα εἰς τὴν κόμην τῶν δεσποινῶν ἐν χοροῖς, θεάτροις, συναυλιαῖς καὶ ἐσπερίσι.

Τί λοιπὸν πρέπει νὰ γίνῃ; Διὰ τῶν ἄνω εἰρημένων δὲν ἐννοῶ τὸ παράπαν νὰ ἀνατρέψω τὰς συνθηκὰς σας, φίλοι ἀναγνώσται καὶ ἀναγνώστρια· τούναντίον μάλιστα θέλω νὰ εἰσαγάγω νέαν τινά, ἢν ἕτερος εἰς, νῦν ἔμμισθος, ἔξασκει παρὰ πλείεσταις τῶν οἰκιῶν. Τὸ νὰ ἐμπιστευθῆτε εἰς τὸν ἐξ ἐπαγγέλματος κηπουρὸν τὴν φροντίδα τῆς ἐπιμελείας τοῦ κηπαρίου σας, τὸ ὅποῖον μόλις εὐκαιρεῖτε, (οὐχὶ βεβαίως πάντοτε ἔνεκα τῶν πολλῶν ἀσχολιῶν σας) νὰ ἐπισκεφθῆτε τὴν κυριακὴν, εἶναι οὐχὶ μόνον δαπάνη περιττή, ἀλλ' ἀπώλεια συνάμα τῆς ἀθωοτάτης τέρψεως, ἢν δύναται ἡ γωνία αὕτη τοῦ οἴκου νὰ σᾶς χορηγῇ· ἐὰν θέλητε ν' ἀπολαύσετε ταύτης καλλιεργεῖτέ τον μόνον σας, πρὸς δὲ τοῦτο δὲν εἶνε ποσῶς ἀνάγκη νὰ γίνετε κηπουρός· ὀλίγα τινὲς ὀδηγίαι πρὸς ἄς εἰμὴ βέβαιος εὐχαρίστως καὶ προθύμως θὰ συμμορφωθῆτε ἀρκούν νὰ σᾶς καταστήσωσιν ἱκανὸν πρὸς τοῦτο.

Τὰς ὀδηγίας ταύτας εὐρίσκετε εἰς τὸ ἑβδομαδιαῖον δελτάριον τοῦ Ἡμερολογίου μας, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἐκάστης σεληνιακῆς φάσεως, διότι ὁ σκοπὸς μου ἐν τῇ ἀτελεῖ, βεβαίως πραγματεία ταύτη εἶναι νὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς ἀνθοκομίας ἐν αὐτῷ τῷ θαλάμῳ, ὅποτε ἡ φύσις ἐν πολλοῖς διακέεται δυσμενῆς πρὸς τὴν ἐν ὑπαίθρῳ καλλιεργίαν.

*
**

Υποθεθείσθω (ὃ μὴ γένοιτο,) φίλοι ἀναγνώσται, ὅτι ἡσθε-
νήσατε καὶ εὕρισκεσθε ἐν ἀναρρώσει. Βεβαίως ὁ πόθος σας
πρὸς ἐξόδους ἢ καὶ ἀπλοῦς περιπάτους εἶνε μέγας, ἀλλ' ὁ
ιατρὸς δὲν σᾶς τὸ ἐπέτρεψε, τούναντίον μάλιστα σᾶς ἐπι-
βάλλει νὰ οἰκουρήσητε ἐφ' ἱκανὰς ἐτι ἐβδομάδας· ἀληθῶς ὁ
ἐκ τῆς ἀσθενείας κίνδυνος παρῆλθεν, ἀλλ' ἔχετε πολὺν ἀκόμη
καιρὸν ἵνα ἀναλάβητε τὰς συνήθεις σας ἀσχολίας. Ἡ ἐλα-
χίστη κόπωση σᾶς εἶνε ἀπηγορευμένη, καὶ ἂν ἀκόμη ἔχετε
μικρὸν αὐτοσχέδιον κηπάριον πρὸ τῶν παραθύρων σας, ὡς
ἔχουσιν πολλοὶ φιλανθεις ἐκ τῶν ἐν ταῖς πόλεσι βιοούντων, δὲν θὰ
σᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἀνασχοληθῆτε. Ἐν τοιαύτῃ περιστάσει πρέ-
πει σεῖς νὰ στερηθῆτε ὀλότελῶς τῆς τέρψεως τοῦ νὰ περιποιη-
θῆτε μερικὰ ὠραία φυτὰ καὶ νὰ τὰ ἴδητε ἀνθοφοροῦντα μετ'
ὀλίγον; Διόλου, ἐὰν ἀκολουθήσητε τὰς συμβουλὰς, ἃς πεφη-
μισμένοι, φιλόπονοι καὶ ζηλωταὶ ἀνθοκόμοι, ἔσπευσαν νὰ πα-
ράσχωσι καὶ χάριν ἐκείνων, οὔτινες διατελοῦσιν ὑπὸ ὑγιεινῆν
ἐποψίν εἰς ἀλλοίαν τῶν ὁμοίων των θέσιν.

Υποθέσωμεν ὅτι τὸ οἰκουρήσαι σᾶς ἐπέβληθη, οὐχὶ μόνον
ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ χειμῶνος, ὁπότε κατὰ Δε-
κέμβριον συσπειροῦσθε περὶ τὴν θερμάστραν. Δὲν σᾶς ὑπο-
θέτω πλουσίους ὥστε νὰ ἀγοράζητε *εταῖρας* καὶ νὰ πλη-
ροῦτε αὐτὰς φυτῶν τῆς Ἰαμαίικας ἢ τῆς Ἰαπωνίας ἅτινα
δυνάμει τὰς φυτοκομικῆς τέχνης ἀνθοῦσι καὶ ἐν πλήρει χει-
μῶνι. Ταῦτα στοιχίζουσιν ἀκριβὰ, δι' ὑμᾶς τοῦλάχιστον, καὶ
ἐπομένως σᾶς εἶνε δυσπρόσιτα καὶ δυσεπίτευκτα. Ἀντὶ δύο
ἢ τριῶν γροσίων ὅμως δύνασθε ν' ἀγοράσητε μερικοὺς βολ-
βοὺς, δηλαδὴ *κρομόδια* κρόκου διαφόρων χρωμάτων, ἐὰν δύ-

νασθε νὰ προμηθευθῆτε τοιούτους. Ὅμοίως ἀγοράζετε ὀλί-
γον χλόην ξηρὰν ἐκ τῆς πωλουμένης παρὰ τοῖς ἀνθοπώ-
λαις. Ἀραδιάζετε τοὺς βολβοὺς ἐν τῷ βάθει πινακίου, κα-
λύπτετε αὐτοὺς διὰ τῆς ξηρᾶς χλόης, ἀφίνετε δὲ μόνον τὴν
κορυφὴν τῶν βόλβων ἀνοικτὴν καὶ τοὺς ποτίζετε δι' ὀλίγου
καθαροῦ ὕδατος. Οἱ βολβοὶ μόνον τῇ βοήθειᾳ τοῦ ὕδατος,
τὸ ὅποσον θὰ ἀνανεόνητε, διὰ νὰ μὴ ξηρανθῇ ὀλοτελῶς ἡ
χλόη, μετ' ὀλίγας ἡμέρας θ' ἀρχίσουν νὰ βλαστάνουν καὶ
κατ' ἀρχὰς μὲν θὰ σᾶς παρουσιάσωσι φύλλα στενὰ καὶ ἐπι-
μήκη, καταπράσινα ὅμως, ἔπειτα ἄνθη ὠραιότατα μὲ τὰ
λαμπρότερα χρώματα ἐστολισμένα, τὰ ὅποια θὰ διαδέχωνται
ἄλλα νεώτερα καὶ τοῦτο θὰ διαρκέσῃ ἕνα καὶ πλεόν μῆνα.

Λοιπὸν δὲν εἶνε ἀληθῆς διὰ πάντας τέρψεις, πολλῶν δὲ
μᾶλλον δι' ὑμᾶς, βλέποντας ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τὸ φυτὸν
ἀντλοῦν, ἐκ τῆς ἀτμοσφαιρας τοῦ δωματίου σας, διὰ τῶν
φύλλων καὶ τῶν κορμῶν του, τὰ στοιχεῖα τῆς ὑπάρξεώς του
τῆς βλαστήσεως, τῆς ἀνθήσεώς του, ἄνευ τῆς συνεργασίας τῆς
γῆς, καὶ διερχόμενον πρὸ τῶν ὁμμάτων σας ἀπάσας τὰς φά-
σεις τοῦ φυτικῆ βίου;

Ἐὰν ὀλίγα ἀκόμη λεπτὰ θελήσετε νὰ δαπανήσητε, προ-
σθέτετε ἐν τῷ θερμῷ δωματίῳ σας παρὰ τὰ λοιπὰ ἄνθη, καὶ
δύο φιάλας πλήρεις ὕδατος, μὲ χεῖλος στρογγυλὸν καὶ κοιλίαν
ὠσαύτως· ἀντὶ πώματος ἐπιτίθετε ἐλαφρῶς ὁμως λιαν, βολ-
βοὺς Ἰακίνθου (ζουλπουλίου) ἢ Ναρκίσσου ἢ ἀμαρυλλίδος.
Οἱ βολβοὶ οὗτοι, μόνον τῇ βοήθειᾳ τοῦ ὕδατος τῶν φιαλῶν
καὶ τῆς οἰκιακῆς ἀτμοσφαιρας, θὰ ριζοβολήσουν καὶ τοιαύτας
ρίζας, αἱ ὅποια ἐν εἶδει λεπτῶν καὶ κελωσμένων νημάτων
θὰ φθάσουν μέχρι τοῦ πυθμένος τῶν φιαλῶν, ἀκολουθῶς θὰ
βλαστήσωσι φύλλα καὶ ἐπὶ τέλους ἄνθη χρωματιστὰ καὶ πλού-
σια εἰς ἄρωμα, ὡς εἰ εὕρισκοντο ἐν πλήρει ἔαρι εἰς τὸ ὑπαι-

θρον. Συμβαίνει ὁμως ἐνίοτε τὰ οὕτω φυόμενα ἄνθη νὰ μὴ ἔχουν καλὸν χρωματισμὸν καὶ εὐμεγέθη μίσχον, ὡς φύονται κατὰ τὴν ἀνοιξιν εἰς τὰ παραλληλόγραμμα (*ταχτάδες*) τῶν ἀνθοκόμων. Ἡ ἐλαττωματικότης αὕτη ἔχει τὴν αἰτίαν τῆς εἰς ἀμειλιάν τινα· ὅταν τεθῶσιν οἱ βολβοὶ εἰς τὰ χεῖλη τῶν φιαλῶν, τὸ ψῦχος, ἐννοεῖται κατὰ Δεκέμβριον καὶ Ἰανουάριον εἶνε δριμύ καὶ ἐπομένως τὸ πῦρ ἀδιαλείπτως ἀνανεοῦται εἰς τὴν θερμοσφαιρῶν, βέβαιον δ' ὡς ἐκ τούτου ὅτι ἡ θερμοκρασία τοῦ δωματίου εἶνε ὑπερβολικὴ.

Λοιπὸν, αἱ φιάλαι πρέπει ἐπὶ ὀκταήμερον ὅλον νὰ τοποθετηθῶσιν οὕτω εἰς δωμάτιον ἀνευ πυρᾶς, καὶ τότε μόνον νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὸ δωμάτιον, ἐνῶ λειτουργεῖ ἡ θερμοσφαιρῶν, ὅταν ῥιζοβολήσωσιν ἱκανῶς οἱ βολβοὶ καὶ βλαστήσωσιν τὰ φύλλα. Διὰ τοῦ μέσου τούτου ἡ βλάστησις ἐξακολουθεῖ τὴν κανονικὴν τῆς πορείαν, κοσμοῦσα οὕτω μέχρι τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ μαρτίου, τὸν ἐπιθαλάμιον κῆπον· μετὰ τὴν ἐνασχόλησιν ἧτις παρέχεται ὑμῖν ἀνεπαισθήτως ἐκ τῆς περιποιήσεως τῶν ἀνθῶν τούτων, διήλθετε τὸν βαρύτερον χειμῶνα καὶ εὐρίσκεσθε εἰς τὰ πρόθυρα τῆς ἀνοιξέως. Ἔρχεται ὁ ἀπρίλιος, λόγοι εὐνοῆται δὲν σᾶς ἐπιτρέπουσι ἕως τὴν ἔξοδον. Ἐὰν ἐν ἡ δύο ἢ καὶ πλείονα ὑπάρχωσι παράθυρα εἰς τὸ δωμάτιόν σας, δὲν ἔχετε σπουδαίως νὰ σκεφθῆτε περὶ νέου εἶδους κηπαρίου. Ὑποθέτω ὅτι πολλῶν ἐκ τῶν ἀναγνωστριῶν μου τὰ παράθυρα ἔχουσι σιδηρᾶς προεξοχὰς ἐν εἰδει ἐξωστῶν καὶ δρυφάκτους. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀμέσως δύνανται νὰ τὰ μεταβάλωσιν εἰς κηπάρια πλήρη ζωῆς καὶ *πρασινάδας*. Ἡ ἀνθοκομία καὶ μετὰ τοιοῦτους ὄρους ἐτι διενεργεῖται εἰς μεγάλην κλίμακα. Λάβετε ἐπιμήκη ξύλινα καὶ στενὰ ἐν εἰδει κοιτίδων κιβώτια πληροῦμενα ἐξ ἴσου διὰ φυτικῆς γῆς καὶ χώματος τοῦ ὁποίου ἀποτελοῦσι τὴν βᾶσιν τοῦ αὐτοσχεδίου ἀνθοκο-

μείου σας. Εἰς τὰ δύο ἄκρα τῶν κιβωτίων τούτων δύνασθε νὰ φυτεύσητε τριανταφυλλέας ἢ Ἰάσμους, ἐὰν τὰ παράθυρά σας βλέπουσι πρὸς νότον. Εἰς τὸ μέσον τοῦ κιβωτίου διὰ νὰ εἰσέρχηται ἄπλετον, ὅσον εἶναι δυνατόν, τὸ ἡλιακὸν φῶς ἐν τῷ δωματίῳ, προστίθετε ἀγοραστὰ ἢ φυτεύετε ἄνθη ἄτινα νὰ διαδέχωνται ἄλληλα καὶ ὡς τὸ ὕψος νὰ μὴ ὑπερβαίη τὸ ἡμισυ τῶν δρυφράκτων τοῦ ἐξώστου. Ἐὰν λαμβάνητε τὸν κόπον, τὸν ὁποῖον ἐγὼ σᾶς συνιστῶ θερμοτάτα, νὰ σπεῖρετε σῆς οἱ ἴδιοι, ἀπὸ τοῦ μαρτίου ἕως τὸν μᾶιον σπόρους διαφόρων κοσμητικῶν φυτῶν ἰδίως δ' ἐξ' ἐκείνων ἄτινα ὑπὸ τὸ εὐκρατον ἡμῶν κλίμα βλαστάνουσι καὶ ἐν ὑπαίθρῳ, θὰ λάβητε διπλασίαν τὴν εὐχαρίστησιν, βλέποντες αὐξάνοντα καὶ προκόμεντα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σας, τὰ φυτὰ ταῦτα παρὰ ἐὰν τὰ ἡγοράζετε, ἔτοιμα καὶ ἠνθισμένα εἰς τὴν ἀγοράν.

Τῆς ἡδονῆς τοῦ πρὸ τῶν παραθύρων κήπου ἰδίως δύνανται ν' ἀπολαμβάνωσιν καὶ νὰ ἐκτιμῆσωσι δικαίως τὴν ἀξίαν τῶν, οἱ ἐν ταῖς πόλεσιν οἰκοῦντες εἰς τοὺς ὑψηλοτέρους ὀρόφους, ἐν σκοτειναῖς ὁδοῖς, ἐνθα σπανίζει τὸ φῶς ἡλίου καὶ οἱ ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀσχολιῶν τῶν ἀδυνατοῦντες νὰ ἐπισκέπτωνται δημοσίους κήπους ἢ, καὶ ὅπερ ταῦτόν, συχνότατα οἰκαδε παραμένοντες. Δι' ἐνὸς ἡμικυκλίου περὶ ὃ βλαστοὶ τῶν Ἰσπανικῶν φασιόλων, ὡς ἡ *Volubilis*, ἐπιχαρίτως ἐκτυλίσσονται, ἀναπαρίσταται ἐν μικρογραφίᾳ ὁ κήπος οὗτος πλήρης χλόης καὶ εἰς διαρκῆ ἄνθησιν εὐρισκόμενος. Ἐὰν ἡ πρόσοψις τοῦ οἴκου σας εἶνε βορεία ἢ βορειοδυτικὴ, ὁ κισσὸς ἢ τὸ Ἴρλανδικὸν Λεῖριον, ὅπως τὸ ὠνόμασαν οἱ εὐρωπαῖοι βοτανικοὶ, δύνανται νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν *Volubilis*, διότι αὕτη δὲν ἀντέχει εἰς δριμύ ψῦχος, ὅσον ἐκεῖνο.

Προσέχετε ἰδίως νὰ τὰ ποτιζέτε οὔτε πολὺ, οὔτε ὀλίγον. Τὰ μαρνανθέντα καὶ κιτρινίσαντα φύλλα δὲν ν' ἀποσπῶνται

αί ὑπὸ τῶν καταιγίδων καὶ τῶν παγετῶν, προκύπτουσαι βλάβαι νὰ ἐπανορθῶνται, καὶ οἱ σπόροι νὰ περισυλλέγωνται. Καὶ τί νομίζετε τάχα; ὄλαι αὐταὶ αἱ ἀθῶαι ἀσχολίαι δὲν θὰ παράσχωσι ἰδιάζον τι θέλγητρον εἰς ἕκαστον ἄνθος, οὐ ἢ ἀνάπτυξις τόσον ἀνυπομόνως καρραδοκεῖται; Δύο παράθυρα μὲ ἕνα ἀνὰ μέσον ἐξώστην καὶ εἰς θέσιν τοῦ ὀρίζοντος κατὰλληλον, κοσμούμενα διὰ κοσμητικῶν φυτῶν ἐντός κιβωτίων καὶ γαστρῶν ἀνανεουμένων ἐφ' ὅσον ἀνθοῦσιν, δύνανται νὰ χορηγήσωσι εἰς ἕνα ἀστὸν τόσας τέρψεις ποικίλας, ὅσας δύναται τις νὰ προσδοκᾷ ἀπὸ ἀληθῆς ἐξοχικὸν κηπᾶριον.

Ἔλθωμεν τώρα εἰς τὸ ῥόδον.

Ὅταν κάμη τις λόγον περὶ ῥόδου, ἀδύνατον νὰ μὴ φαντασθῆ ὅτι ἔχει ἐνώπιόν του τὸ ἀριστούργημα τοῦ φυτικῆ βασιλείου, ἀδύνατον νὰ μὴ ἀναπολήσῃ καὶ ὁ νεανίας καὶ ὁ παρῆλιξ εὐαρέστους ἀναμνήσεις καὶ θελκτικὰς ἐντυπώσεις. Ὅλοι καὶ ὄλαι γνωρίζετε ὅτι τὸ ῥόδον εἶνε ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνθῶν, ἀλλ' ἴσως ἀγνοοῦσι τινες μεταξὺ ὄλων ὅτι ἡ προτίμησις ἐπαξίως δύναται ν' ἀπονεμηθῆ εἰς τὸ ἑκατοντάφυλλον ῥόδον. Τί λέγετε; ἀρκεῖσθε εἰς αὐτὴν μόνην τὴν προτίμησιν; Ἐχετε τὴν δύναμιν νὰ περιορίσητε ὄλον τὸν θαυμασμὸν σας ὄλας τὰς περιθάλψεις, ὄλας τὰς μερίμνας σας δι' αὐτὸ μόνον; Διστάζω νὰ τὸ πιστεύσω, φοβοῦμαι δὲ μὴ προσκρούσω εἰς τὴν καλαισθησίαν σας, ἀφοῦ τὸ ῥόδον ἀπολαύει τῆς κωνῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς ἀκαταπονήτου περιποιήσεως. Τὸ ῥόδον εἶνε τὸ ὠραιότερον, τὸ εὐωδέστερον, τὸ χαριέστερον πάντων καὶ ὁμῶς τὸ παραιτούμεθα ἵνα θηρεύσωμεν νεωτερισμοὺς οἵτινες συνήθως, τὸ λέγω ἐξ ἄκρας ἀμεροληψίας, κατὰ τοῦτο μόνον ἀξίαν ἔχουσιν καθ' ὅσον εἶνε νέοι, οὓς πάλιν παραιτούμεθα εἰς ἀναζήτησιν ἐτέρων τρέχοντες. Εἶναι τὸ ὀρμέμφυτον μας ἂν εἴπω, θὰ ἐκληφθῶ, ψυχολογῶν, καὶ ὁμῶς εἶνε ἀληθὲς ὅτι

ἐν τῇ ἀπολαύσει σβέννυται ἡ ἐπιθυμία καὶ ἐπειδὴ κατεδικάσθημεν ὑπὸ τῆς προμήτορός μας εἰς τὸ νὰ ἐπιθυμῶμεν πάντοτε, τρέχοντες κατόπιν νέων ἀπολαύσεων.

Ἄπειρος μὲν ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰδῶν τοῦ ἄνθους τούτου, ἀλλ' ὄλα εἶνε τόσον κατώτερα τῆς παρεχομένης αὐτοῖς περιποιήσεως, ὥστε ζητῶν ἐκ τῶν προτέρων συγγνώμην τολμῶ νὰ ἐκφράσω τὴν ἀπορίαν μου, τῇ ἀληθείᾳ, ἐπὶ τῇ καλαισθησίᾳ τινῶν ὡς πρὸς τὰ εἶδη ἐκείνα. Δὲν ἐννοῶ νὰ ἐπικρίνω, οὐτε τοῦ χαρακτήρος μου εἶνε, ἀλλὰ θὰ χαρῶ πολὺ, ὅταν πληροφορηθῶ ὅτι οἱ θιασῶται τῶν ῥόδων, — καὶ τίς δὲν εἶνε; — ἔγειναν φειδωλοὶ εἰς τὰς προτιμήσεις των. Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀξίας τῆς προτιμήσεως σὰς ἀναφέρω τὸ ἐξῆς ἱστορικόν. Πρὸ τεσσαράκοντα, οἱ Ὁλλανδοὶ αὐτοὶ, οἱ τόσον περὶ τὴν ἀνθοκομίαν ἐπιδεδομένοι καὶ τὰ τέλματα καὶ ἔλη των εἰς κήπους ὠραιότατους μεταβαλόντες, διεφώνουν ὡς πρὸς τὴν προτίμησιν τῶν ὠραιότερων πρωτοφανῶν ὑακίνθων καὶ συνεκάλουν ἕνεκα τοῦτου ἐπιτροπὴν ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων ἀνθοκόμων καὶ φιλοκλήτων οἵτινες ἔκρινον περὶ τοῦ ὠραιότερου καὶ ἀνεπιληπτοτέρου εἶδους, τῶν λοιπῶν ἀσπλάγχχνως καταστρεφομένων, ἐν ᾧ ἡ τιμὴ τοῦ βραβευθέντος ἔμεινε πάντοτε μεγάλη. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ μιμηθῶμεν οὐδὲ τοὺς πρὸ τεσσαράκονταετίας ὀλλανδοὺς, ἀλλ' ὅπως δὴποτε ἡ συνήθειά τῶν αὐτῶν ἀποδεικνύει ὅτι ἐφρόντιζον περὶ τῆς ἐκλογῆς ἐκάστου δι' ἣν καὶ ἔγραψα τ' ἀνωτέρω.

ΕΜΕΙΣ ΝΑ ΜΕΘΑ ΓΙΕΡΟΙ.

ΧΑΡΑΚΤΗΡ.

*Ητο χειμών. Οἱ ἀναγνώσται, συνειθισμένοι ἐκ τοῦ κρυολογήματος τῆς ρομαντικῆς τοῦ λόγου ἀπαρχῆς θὰ κλείσωσιν ἴσως ριγηλοὶ τὴν θύραν ἐρημητικῶς. Θὰ ζητήσωσιν εἰς τὴν φωτιὰ παρηγοριὰ τὴν ζέστην καὶ τὸ ἐκφραστικὸ χαμόγελο διὰ τὸ περιοδικὸν φυσικὸν καὶ διηγηματικὸν κακόν· ἄλλ' ἦτο, "Ἀπολλὸν ἀποτρόπαιε, χειμῶν μὲ τὰ παρομαρτοῦντα του ὄλα! καὶ ἐπομένως τί νὰ γείνη; "Ὅσοι δὲν ἀρέσκονται νὰ χιονοφαιροβολῶνται, καὶ νὰ βλέπωσι τὰς χειράς των ἐρυθράς, καὶ νὰ αἰσθάνωνται τὸ αἶμα σφυζόν εἰς τοὺς μὴνιγγάς των, βάπτον τὰ ὄτα των καὶ ζωοποιοῦν τὸ πρόσωπόν των, ἢμποροῦν ν' ἀναπαυθοῦν μακαριώτατα εἰς τὸ ἀνάκλιτρον αὐτῶν καὶ νὰ κοκκινήσουν ἀπὸ τὰ ζύλα τὰ ὁποῖα καίονται εἰς τὴν ἐστίαν των.

*Ητο χειμῶν βαρὺς. Ὁ ἄνεμος, καθὼς γράφουν τὰ μυθιστορήματα, ἐπιπτεν ὡς βόμβαι ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ οἴκου,

ἐκλόνιζεν αὐτούς, καὶ, ὡς ἐκείνη, ἐξερρήγνυτο κατόπιν σκορπίζων διὰ τῶν διαφόρων αὐτῶν ρωγμῶν τὸν νιφετὸν ἐντὸς πενιχροῦ δωματίου, ἢ κρημνίζων ἐντὸς αὐτοῦ ὀλόκληρον στῶμα χιόνος. Καὶ εἰς τὸ πενιχρὸν ἐκεῖνο δωμάτιον, ἀθλίαν εἰκόνα γαληνιαίου ἀνθρωπίνου κατοικητηρίου, ὅπερ, ἢ μὲν Θεομηνία διέσειεν, ἄλλ' ἢ ἐγκαρτέρησις ὑπεβάσταζεν, ἔζων τρεῖς ψυχαί· μία γραῖα μήτηρ, ἡ κόρη τῆς καὶ ὁ υἱὸς τῆς. Ἡ μήτηρ, ὡς ὄλαι αἱ μητρικαὶ φυσιογνωμίαι καὶ αἱ γεροντικαὶ ἐπιδερμίδες, ἐξέφραζε τὴν ἄκραν ἀνοχὴν, τὴν μαρτυρικὴν αὐταπάρνησιν ὑπὲρ τῆς στοργῆς τῆς, καὶ μόλις κατῶρθου νὰ ἀποκρούψῃ τοὺς μητρικοὺς τῆς καρδιωγμούς, τοὺς ὁποίους ἐν ἀδιάφορον κατὰ τὸ φαινόμενον βλέμμα τῆς ἀπεκάλυπτεν ὄλους. Προσεποιεῖτο ὅτι εἶνε προσηλωμένη εἰς τὸ ἔργον τῆς, νὰ μὴ χάσῃ τάχα ἓνα ποῦντο ἀπὸ τὴν βελόνην τῆς, διότι ἐπλεκε περιπόδια, ἐνῶ ὑπέφερε τόσον τὸ καταπεπονημένον σῶμά τῆς, ἐνῶ ἐθλίβετο καιρίως ἡ ψυχὴ τῆς. Πάντοτε ὁ Θεὸς καὶ ἡ Μήτηρ θὰ διαχέωσι τὸν ἄπειρον αὐτῶν οἶκτον καὶ ἔλεον διὰ τὴν τάλαιαν τῶν δημιουργίαν ἐδῶ κάτω εἰς τὸν βωμὸν τῆς αὐτοθυσίας ἀμφότεροι. Ἡ κόρη εἶχεν ἐνώπιόν τῆς ἐστιβασμένα νεόπλιτα ἀσπρόρρουχα τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ κατεγίνετο μετὰ τῆς φροντίδος ἐκείνης τῶν ἀδελφῶν ἐπιδιορθοῦσα αὐτά, ρίπτουσα ἐκάστοτε διὰ τοῦ ὑαλωτοῦ παραθύρου καὶ ἐν βλέμμα, ἵνα ἴδῃ τὸ κακόν που ἐγίνετο ἔξω, μολονότι ἐνώπιόν τῆς εἶχεν ἐκφραστικωτάτην ἐκείνου εἰκόνα.

— Τί δυστυχία! Πότε θὰ ἔπαυεν αὐτὸς ὁ ἄνεμος! Πότε θὰ ἐγαληνία ἢ ἀφρισμένη θάλασσα, ἡ ὁποία ἐβόιζε ὑπὸ τὰ παράθυρα! Πότε θὰ ἐφάνετο ὁ ἥλιος! Ἦσαν οἱ πόθοι τῆς. — "Ἐ, καὶ τί κρῦο! καὶ νὰ μπαῖνῃ μέσα εἰς τὴν κάμαρῃ τὸ χιόνι! Ἦσαν ἡ λύπη τῆς.

*Ἐν τούτοις ἐκρύωνε καὶ συνεσπειροῦτο, περισυνελέγετο

διὰ τὰ ζεσταθῆ ὅπως, ὅπως. Ἐπεῖνα καὶ εἰργάζετο. Ὡ, τῆς ἀγγελικῆς ἀγαθότητος καὶ τῆς σεπτῆς ἀρετῆς των, ἐψιθύριζεν ἑλεγειακῶς ὁ ἄθλιος υἱὸς καὶ ἀδελφός, τριταγωνιστῆς ἐν τῷ θεάτρῳ τούτῳ καὶ πρωταγωνιστῆς ἴσως ἐν τῷ τελουμένῳ δράματι, ἐξακολουθῶν νὰ προσποιῆται κ' ἐκεῖνος, ὅπως ἐκεῖναι, ἐν τῇ ἀντιγραφῇ εἰς μέγα σχῆμα φωτογραφίας τῆς μητρὸς ἐνασχολούμενος. Ἐνῶ δὲ ἀφηρημένως ἔσυρεν ἐπὶ τοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ ἰχνογραφικοῦ χάρτου διαφόρους γραμμὰς ἀκανονίστους, μετὰ μελαγχολικοῦ θαυμασμοῦ ἠτένιζεν εἰς τὸ φωτογράφημα καὶ μετὰ βαθυτάτου ἄλγους εἰς τὸ ριγοῦν ἐνώπιόν του πρωτότυπον. Καὶ τότε συνεχίζων τὴν ἑλεγειακὴν του διάθεσιν, ἔμορμύρισε τοὺς στίχους τοῦ Γεωργίου Πισιδίου:

- » Πόθεν μετῆλθεν εἰς βαθὴν ἐρατῖαν
- » ἢ τῶν τριγῶν σου χρυσομίμητος κόμη;
- » Ἐβαψεν αὐτὴν ἢ χιῶν τῶν φροντίδων.
- » Καὶ ποῦ μετῆλθε τῶν μελῶν ἢ λευκότης;
- » πύρωσις αὐτὴν ἀνταρεῖλεν ἡλίου».

Πῶς; ἐνῶ ἡ λύπη κατέτρωγε τὸ ἦπαρ αὐτοῦ, ἐνῶ ἡ ἀθυμία ἐμάρανε τὴν εὐδιαθεσίαν του, καὶ ἡ νοητικὴ στεῖρωσις τὸν ἐγκέφαλόν του, δὲν ἐγόγγυσε, δὲν παρεφέρθη, ὅπως κάμουν τὰ γνήσια πάθη, ἀλλ' ἐζήτησε τὸ ὀνειδὸν μέτρον καὶ τὸν ῥυθμὸν ἵνα μοιριολογήσῃ τὸν πανδαμάτορα καὶ κοᾶσῃ ἐπὶ τῆς κοιλάδος τοῦ Ἰωσαφάτ τριποδιζῶν ἐπὶ δον-κιχωτικοῦ Πηγᾶσου; Ἦτο φιλόσοφος, ἢ φιλόμουσος; Ναί, ὁ δυστυχῆς διάβολος ἦτο ποιητής, καθὼς λέγομεν σήμερον, καὶ παντοῦ καὶ πάντοτε ἐδείκνυε τὴν φυσιογνωμίαν του ταύτην. Τὸ αἶμά του δηλ. δὲν ἔκαμνε τὴν κεχαραγμένην ἐκείνην ὀμαλήν του κυκλοφορίαν, ἵνα ὑγιάνῃ τὰς σάρκας του, ἐνδυναμώσῃ τὰ ὀστέα του, αὐξήσῃ τὴν ὄρεξιν του καὶ κοκκινήσῃ τὰ

μῆλα τῶν παρεῖων του· ἀλλὰ κατὰ τοὺς νόμους τῆς ὑδροστατικῆς, ἀποτόμως ἐπῆδα ἐκ τῆς καρδίας εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ κρανίου του καὶ ἐκ τούτου εἰς τὴν καρδίαν. Τούτου ἕνεκα καθ' ὅλας τοῦ ἔτους τὰς ἐποχὰς αἱ χεῖρες του ἦσαν ψυχραὶ καὶ οἱ πόδες του ψυχρότεροι. Καὶ ἦτο ἀκόμη νέος εἰκοσι δύο ἔτων· τὸν εἶχε καταλάβει ἡ ἀνία. Διότι ἀνέγνωσε τὸν Βύρωνα, τὸν Παράσχον, τὸν Χαῖνε, τὸν Λουκιανόν, τὸν Σουρῆν, διότι ἤκουσεν εἰς τὸν Φιλολογικὸν σύλλογον ὀμιλοῦντα τὸν Χ, διότι ἀνεγίνωσκε τὸν Ροῖδην καὶ τὸν «Ραμπαγᾶν», διότι ἤκουσε δημηγοροῦντα τὸν Χοιδᾶν, διότι ἐβλεπε τὰς γελοιογραφίας τοῦ «Ἀστεως» ἔγεινεν ἀπὸ ὅλα αὐτὰ μία προσωπικότης, οὕτως εἶπεν, ἀλλὰ προσωπικότης κηφῆνος· ἔτρωγε τὸ μέλι χωρὶς νὰ γνωρίσῃ ποτὲ τὸ μελισσοδότανον, τοῦ ὁποῦ τοῦ χυμὸν ἠρύετο ἢ μέλισσα ὅπως κατασκευάσῃ αὐτό. Διὰ τοῦτο μυριάκις ἐκεντήθη ὑπὸ τοῦ ἐργατικοῦ σμήνους καὶ ἐξεβλήθη τῆς κυψέλης ὡς κηφῆν. Καὶ ὡς ὁ Στρεψιάδης παρὰ τῷ Ἀριστοφάνει (Νεφ. 494) ἐρωτώμενος,

— Τί δρᾶς, ἦν τίς σε τύπη;

Ἐπεκρίνετο:

— Τύπτομαι.

Ἦτο ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον τίποτε δὲν ἠφρανε. Ὁμοιάζε τὸν Ἀμλετ, ὁ ὁποῖος τὰ πάντα εὗρισκε σιχαμένα καὶ ἀδικόπως ἐπανελάμβανε τὴν ἐπιφθὸν ἐκείνου:

» Νὰ ζῆ κἀρεῖς, ἢ νὰ μὴ ζῆ; »

Κἄτι, ἄλλοτε ἐμελέτησε, ἤκουσε ἢ ἐδιδάχθη· καὶ ἐπειδὴ πάντα ταῦτα κατὰ τὸν ἐπικρατοῦντα διδακτικὸν συρμόν, οὐδὲν ἐνόησε, καὶ δὲν συνεκινήθη. Ἐπεχείρησε λοιπὸν τότε νὰ ἀμάθῃ τὴν κεραμειάν ἐν πιθῷ κατὰ τὴν παροιμίαν καὶ κτήνησε . . . ποιητής! Ὡ, νὰ τὸν ἐβλέπετε τότε, ἄμα ἡ-

λαξε τὴν «ἀρχαίην φύσιν», καθὼς λέγει ὁ Ἰπποκράτης, καὶ ἐπίστευσεν εἰς τὴν νέαν, τί παράδοξος ἔγινε! Εἶχε μακρυὰ μαλλιά καὶ τὸ χρῶμα κηρίου. Βλέμμα ἄλλοφρονοῦν καὶ βιάδισμα ὡς τὸ τοῦ Κατιλίνα ἐκείνο, τὸ ὁποῖον περιγράφει ὁ Σαλλούστιος. Ἐχειρονόμει ὡς ταχυδακτυλουργός, καὶ ἐμονολόγει ὡς δυσηρεστημένος σύζυγος. Διέστειλε τὰ χεῖλη ὡς ὁ Ἀσμοδαῖος, προσπαθῶν καὶ νὰ οἰκειοποιηθῇ τὴν σατανικὴν ἐκείνου ἔκφρασιν, καὶ ὅταν εὕρισκετο μὲ τοὺς πολλοὺς ἦτο ἀρκούντως γυμνασμένος ὅπως παρουσιασθῇ εὐπρόσωπος. Ἐρριπτεν ἔν βλέμμα εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ ἀνεγίνωσκε κατὰ προτίμησιν τὰς βιβλιοκρισίας, ἄρθρα πρωτότυπα περὶ κοινωνικῶν ζητημάτων καὶ τὰ ἀνάλεκτα. Ἐκ τῆς «ἡμέρα τῆς ἡμέρα πολιτικῆς» ἀπήνθιζε τὰ ἐπεισοδιακώτερα, ὅσον καμμίαν μονομαχίαν μεταξὺ ὑπουργοῦ καὶ βουλευτοῦ, τῆς ὁποίας ἐναγωνίως ἀνέμενε τὴν ἔκβασιν, κἀνὲν ξυλοφόρτωμα ἐντὸς τοῦ βουλευτηρίου, ἵνα γελᾶσῃ τὸν νευρικόν του γέλωτα, καμμίαν διαδήλωσιν φοιτητῶν καὶ τὰ τοιαῦτα. Εἴλικον ἐπίσης αὐτὸν αἱ μεγάλαι ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ αἱ μεγάλαι ἐφευρέσεις. Οὕτω π. χ. λέξιν πρὸς λέξιν παρηκολούθησε τὰ λεχθέντα καὶ γραφέντα περὶ τοῦ σπουδαιοτάτου ζητήματος τῆς πλακοστρώσεως τῶν ὁδῶν τῶν Ἀθηνῶν, καὶ ἦτο ἐξ ἴσου μὲ τὰς διαφόρους τραπεζιτικὰς ὁμάδας ἐμπερίστατος. Πολὺ εἶχε συγκινηθῆ ὅτε ἀνέγνωσέ ποτε περὶ μαγικῆς τινος ἀνακαλύψεως μελλούσης ν' ἀποκαλύψῃ νέους ὀρίζοντας ἐν τῇ μηχανικῇ, τῆς «διὰ τοῦ ἤχου παραγομένης κινητηρίου δυνάμεως» καὶ ἄλλοτε τῆς διὰ τοῦ «ἀερούγκοκινήτου» ἀντικαταστάσεως τοῦ ἀτμοῦ, τῆς ὁποίας εὐρέτης κατὰ σύμπτωσιν ἔλαχε καὶ εἰς τῶν συμπατριωτῶν αὐτοῦ. Μάλιστα τοσοῦτον ἐνεθουσιάσθη καὶ παρεφέρθη ὑπὲρ τοῦ ἐφευρέτου φίλου του, ὥστε προ-

σεφέρθη γενναιοψύχως καὶ ἐγγυητῆς ὑπὲρ αὐτοῦ δι' ἓν ποσόν, ὅπερ θὰ ἐχρησίμευε διὰ τὰς πρώτας δοκιμὰς.

Ὁ ἥλιος ἔδυσεν, ἐπῆρχετο ἡ νύξ. Ὁρα τῶν ῥεμβασμῶν λοιπὸν καὶ τῆς ἐκστάσεως, τοῦ τρόμου ἢ τῆς θρασυδειλίας, τῶν κώμων, τῶν ἀστρονομικῶν ἀσχολιῶν καὶ τῶν παγίδων. Τότε ὁ ἦρωσ μας ἤσχαλλε... Διατί νὰ εὕρισκεται ἀκόμη ἐδῶ καὶ ὄχι εἰς αὐτὰ τὰ ἄστρα, τέλος πάντων! Ἔως πότε θὰ ἐδοκίμαζε τὴν ἀηδίαν αὐτοῦ τοῦ κόσμου; Διατί αὐτὸς ὁ ἀκοίμητος ὄργασμός, ὁ ὁποῖος φλέγει τὴν καρδίαν του, ἐξυψοῖ τὴν διάνοιάν του, ἀναπτεροῖ τὸ σῆνος του πάντοτε πρὸ τοῦ φυσικῶς ἀδυνάτου νὰ κατευναζέται ὡς ὑπὸ ψυχρολουσίας; Πρὸς τί ἐνεφυτεύθη τότε; Διατί ἡ ψυχὴ του νὰ ποθῆ τὸ ἄπειρον, τὸ ἀπόλυτον τὸ παράβολον, ἀφοῦ γνωρίζῃ ὅτι ὑπάρχει τὸ ἀδύνατον; Ὑπάρχει τὸ ἀδύνατον; Καὶ τί εἶναι ἡ ψυχὴ μὲ τοὺς πόθους τῆς λοιπῶν; Μωρό, τοῦ ὁποίου ἀφῆρσαν τὰ κάστανα καὶ παραπονεμένο τὰ ζητεῖ, ἢ εἰκῶν Του καὶ ὁμοίωμα ζητοῦσα δικαιοσύνην; Ἄς κορέσῃ λοιπὸν τοὺς πόθους τῆς καὶ ὄχι τὴν περιέργειάν τῆς· μόλις δυσδιακρίτους ἀναμνήσεις τοῦ ποτέ τῆς βίου διετήρησε, καὶ ζητεῖ, ζητεῖ τὸν βίον τῆς ἐκείνον πάλιν τὸν ἀνέσπερον!

Ἄφοῦ τοιαῦτά τινα πρὸς τὸν ἄφωνον οὐρανὸν ἀπήθυνε, γυμναζόμενος, ὡς ὁ Δημοσθένης πρὸ τῆς ἀφρισμένης Μουνηχίας, εἰσῆρχετο κατόπιν εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ ἐκάθητο παρὰ τὴν γωνίαν τῆς τραπέζης του. Ἦναπτε τὸ κηρίον του, ἐλάμβανε γραφικὸν χάρτην, ἔθετεν ἐνώπιόν του τὸ μελανοδοχεῖον, ἐδοκίμαζεν ἐπὶ τοῦ ὄνυχος τοῦ ἀντίχειρος τὴν γραφίδα του καὶ ἠτοιμάζετο νὰ γράψῃ, νὰ ἐχύσῃ ἐπὶ τοῦ χάρτου καὶ αὐτὸς τὰ τόσα του αἰσθήματα... Παράδοξος ἦτο τότε ἡ ψυχικὴ του κατάστασις, καὶ αὐτὴ ἡ φυσιογνωμία του ἦτο πιστὴ τῆς ἐξωτερικεύσεως. Ἐπίεζε δυνατὰ μὲ τὰς

χειρας τὸ μέτωπόν του ἐπὶ τινὰ λεπτά, κατόπιν ἐξέυετο ἐκεῖ ποῦ δὲν τὸν ἔτρωγε, ἐτάνυε τὰ σκέλη, ἤναπτεν ἐν σιγάρων, ἄλλο ἐν, ἔπειτα ἔκαμνε δύο τρεῖς διασκελισμούς, ἔπινεν ἕνα καφέ, ἔλεγε κἀνὲν τραγοῦδι, ἔκυπτεν ἀπὸ τὸ παράθυρον μήπως ἀκούσῃ τίποτε ψιθυρισμούς, ἠκροᾶτο ἐν τῇ ἀπολύτῳ σιγῇ τὸ βροκεκοᾶξ τῶν βατράχων ἢ τὸ μακάριον ῥογχάλισμα τοῦ κοιμωμένου πάππου του. Καὶ ἐνῶ πλέον συνήρχετο καὶ ὁ ἀντίχειρ μὲ τὸν μέσον καὶ παράμεσον συνέσφιγγον σπασμωδικῶς τὴν γραφίδα του, τὸ κικιρίκου αἴφνης τινὸς πετεινοῦ σημαίνοντος τὸ προσεχὲς ξημέρωμα ἐπέτα μετ' ἀγανακτῆσεως αὐτὴν μακρὰν καὶ τοῦτον πλέον ὕπτιον εἰς τὸ κρεβάτι τῶν βασάνων του. Ἄλλὰ κ' ἐκεῖ νὰ ἡσυχάσῃ πῶς ἠδύνατο; Ὑπέφερεν, ὡσὰν νὰ ἦτο ἐξηπλωμένος εἰς τοῦ Προκρούστου τὴν φιλόξενον εὐνήν· ἐστρέφετο δεξιᾷ ἀριστερᾷ· ἐξεσκεπάζετο. Ἠσθμαινε καὶ ἐφύσα ὡς ἀσφυκτιῶν· ἐπομένως ἐσηκώνετο, καὶ ἠκολούθει πάλιν τὴν ἰδίαν τακτικὴν, τὰ ἴδια. Συνέβαινε νὰ ἐξυπνήσῃ μέσα εἰς τὸν ὕπνον τῆς κάποτε ἢ μητέρα του, καὶ βλέπουσα, ὅτι εἰς τὸ δωμάτιόν του ὑπάρχει ἀκόμη φῶς ἐταράττετο· τὸν ἔλεγε λοιπὸν μὲ τὴν ἀνήσυχόν τῆς μητρικὴν φωνήν.

— Ἀκόμα κάθισαι;

— Ναί· κοιμήσου. Κᾶτι γράφω, ἀπεκρίνετο.

Αὐτὴ δὲ ἴσα, ἴσα ἢ ἐρώτησις κ' ἐκείνου ἢ ἀπόκρισις, ἦσαν ἀκόμη μία βάσανος ἐπιπροσθεμένη εἰς τὰς ἀπαισίας του λοιπάς. Συνεκινεῖτο κάπως κατ' ἀρχὰς καὶ ἄφινε τὴν σκέψιν του νὰ προσηλωθῇ εἰς τὴν μητρικὴν αὐτὴν ἀνησυχίαν· ἔπειτα τὰ πάντα ἔλησμονεὶ καὶ ἐξηκολούθει νὰ ἦναι ἄνθρωπος διὰ δέσιμο. Ἄλλὰ τέλος πάντων! Ἡ πολυπόθητος στιγμή ἐπήρχετο. Ὁ αἰστρος, ἢ ἔμπνευσις ἐπεφοίτων εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του, ἐγαλθάνιζον τὴν χεῖρά του καὶ ἔμελλον νὰ πα-

ρασύρωσι καὶ τὴν γραφίδα του. Ἐσχεδιάζε, καί, Ζεῦ ἐρίγδουπε, θὰ ἔγραφε!

Ἄλλὰ πῶς εἶχε, καὶ πῶς ἐσκέπτετο κατὰ τὴν ὄραν ταύτην τὸ δυστυχὲς πλάσμα;

Ὁ Προμήθειος σπινθὴρ παρ' αὐτῷ δὲν ἦτο ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἔκλειπεν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰαπετοῦ, ἀλλ' ἠλεκτρικός, ἐκφεύγων τῆς ἐπιδερμίδος τοῦ βατράχου τούτου πρὸς μεγάλην του ἐκπλήξιν. Ὁ κόσμος τῶν ἰδεῶν ἐφέρετο εἰς τὸ κενὸν τοῦ νοῦ του τοιοῦτος, ὁποῖος κατ' ἀρχὰς ἐφέρετο καὶ ὁ πλανήτης μας εἰς τὸ χάος πρὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ Δημιουργοῦ. Ἡ εὐκρίνεια, τὸ γεννηθῆτω Ἐκείνου προσέκοπτε παρ' αὐτῷ εἰς τὴν ψοφοδεᾶ ἔρευναν τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ πρώτου αἰτίου. Ὁ ἄκαρδος ἀεροναύτης τότε κατελαμβάνετο ὑπὸ ἰλιγγιάσεως, καὶ τὸ ἀερόστατον ἔπιπτεν ἐν τῷ ἀπείρῳ κενῷ στροβιλιζόμενον ὡς πτεῖλον. Αἱ παραστατικαὶ τῶν ἐννοιῶν καὶ πραγμάτων λέξεις καὶ οἱ λεγόμενοι ἐπιστημονικοὶ ὄροι ἀδύνατοι νὰ παραστήσωσι τὴν τελείαν τῶν ὄντων φύσιν, τὸ αὐτοούσιον αὐτό, ἀπέβαινον ἀηδεῖς ψιττακισμοὶ διαιωνισθέντες ἀπὸ μωρᾶς γενεᾶς εἰς μωροτέραν. Τὸ Πνεῦμα δὲν ἦτο, δὲν ἦτο χειραφετημένον τέλος πάντων! Κᾶτι τι ἐξ ἀπροόπτου συνεκράτει αὐτό, κατὰ τὸν ἀκάθεκτόν του γιγαντολέτηρα ἀγῶνα, κατὰ τῶν συνήθων ἀντιλήψεων καὶ τῶν κοινῶν τόπων, καὶ διὰ τοῦτο, οὔτε ὁ νοῦς, οὔτε ὁ ὀφθαλμὸς του πλέον ἠδύνατο νὰ βλέπουν ἀσκαρδαμυκτεῖ.

Ἐζήτει ματαίως παρὰ τοῦ Ἡλίου τὸ χρυσοῦν δέπας, ἵνα διαπεράσῃ τὸν ἀχανῆ Ὠκεανὸν τοῦ ἐρέθους ἐν ᾧ εὕρισκετο, καὶ ἴδῃ, ἐκ τοῦ σύγγυς τοῦλάχιστον, ἀφοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ διαγωνισθῇ ὡς ὁ Ἡρακλῆς, τὸν φοβερόν ἐκείνον Γηρῶνην τὸν ἔχοντα τριῶν ἀνθρώπων συμφοῖς σῶμα· ἀλλ' ἢ ἐπίκλησις, ὁ τόνος τῆς φωνῆς του, εἶχεν ὄλας τὰς διακυμάνσεις προ-

στύχου ἐπαιτείας. Ἡγωνία. Καὶ ἐν τῇ τρικυμίᾳ ταύτῃ τῶν συλλογισμῶν ἐπίστευε τὸ ὄν μὲ συνείδησιν κυμαινομένην καὶ νευροπαθῆ ἐνθουσιασμέν. Καὶ ὁμως ἤλπιζεν εἰς τὴν ἀνατολήν ἡμέρας λαμπρᾶς· καὶ πεποιθῶς ἐπὶ τῇ εὐστροφίᾳ τοῦ πνεύματος προέλεγεν οὐκ εἰς μακρὸν καινοφανῆ ὅλως αὐτοῦ ροπὴν ἐπὶ τῇ ἀθανάτῳ κατακτήσει εὐρείας χώρας ἐπιστημονικῆς.

Ἐβαυκακλιζέτο λοιπὸν καὶ μὲ τοιαῦτα ὄνειρα καὶ ἐνετρώφα εἰς χιμαίρας τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος. Εἶχε τινα γαλήνην κάποτε καὶ ὠδηγεῖτο ὑπὸ σωτηρίου μίτου ἐκάστοτε ἐν τῷ ἀδιεξίτητῳ λαβυρίνθῳ τῆς ἐρεύνης καὶ τῆς γνώσεως.

***

Τοιοῦτος ἦτο πάντοτε, καὶ οὕτως εἶχεν, ὅτε ἐν ἀρχῇ τῆς διηγῆσεως παρουσιάσαμεν αὐτόν.

Ἄλλ' ὁ ἄγριος ἐκείνος ἄνεμος ἐμαίνετο· καὶ ἡ θάλασσα ἢ ὅποια ἐβίβζε, καθὼς εἶπεν ἡ κόρη, ὑπὸ τὰ παράθυρα, ὑπέσκαπτε τὰ θεμέλια τοῦ οἴκου ὡς φαγεδαίνα. Ἡ ἀμμοκονία καὶ ὁ πηλὸς τῶν τοίχων, συνεπίεζ τῆς ἐνσταλαχθείσης πρὸ καιροῦ βροχῆς καὶ τῆς τηκομένης χιόνος, ἀπεσπῶντο κατὰ μικρὰ διαλείμματα καὶ ἐπιπτον ἐπὶ τοῦ δαπέδου μετὰ κρότου βαρέως. Εἰς τὸ αἰφνίδιον κρᾶκ τῶν πιπτότων ὄγκων καὶ τὰ τρία πρόσωπα ἠτένιζον ἐμβρόντητα ἄλληλα καὶ διὰ τῆς ἀστραπιαίας ἐκείνης προσηλώσεως συνεισοῦντο περὶ τοῦ ἐπικειμένου ὀλεθρίου τέρματος. Τέλος αἱ προσδοκίαι ἐπηλήθυσαν καὶ ἡ δυτικὴ πλευρὰ τοῦ ἐτοιμορρόπου οἴκου κατέπεσε μετ' ἀπαισίου κρότου. Φρικτὸν φῶς ἐφώτισε τὴν θλιβεράν σκηνήν, καὶ ὁ παγερὸς ἄνεμος εἰσώρμησεν ἀκάθεκτος. Συγκρούοντες τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τοῦ ψύχους καὶ πελιδνοὶ ὑπὸ τοῦ

τρόμου καὶ τῆς καταπλήξεως μόλις συνῆλθον εἰς ἑαυτοὺς καὶ κατενόησαν τὴν συμφορὰν. Τότε ἡ μήτηρ ἀποδυσθεῖσα ἐν τάχει τὴν γούναν αὐτῆς ἔρριψεν ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς κόρης καὶ ἠκολούθησε τὸν υἱὸν διασκελίσαντα ἐν σπουδῇ τὴν κλίμακα καὶ καταβάντα εἰς τὴν αὐλήν. Ἐκεῖ ἐκείνος προσεπάθει ν' ἀποσύρη ἐκ τῶν λίθων καὶ τοῦ πηλοῦ κιβώτια, ἐνδύματα καὶ εἴ τι ἄλλο ἢ πτώσις συμπαρέσυρε. Ἀλλόκοτον μεταμόρφωσιν ὑπέστη. Κεχωσμένοις ἐντὸς τῶν συντριμμάτων ἐκείνων τῶν ξύλων, τῶν πλίνθων καὶ τοῦ χώματος εἶχε τὴν ἔκφρασιν οἰκτρᾶν, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου καὶ τὴν σωστικὴν προσπάθειαν ἀμετάπτωτον. Τὴν πτώσιν ἐκείνην τοῦ οἴκου τοῦ ἐθεώρησεν ὡς σημεῖον τοῦ οὐρανοῦ, ὡς σύμβολον ἐπίκαιρον τῆς πτώσεως τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου ἐν ἐκείνῳ. Ἦτο νέος, καὶ μόλις εἰσῆρχετο εἰς τὴν ζωὴν. Ὄφειλε λοιπὸν νὰ σκεφθῆ περὶ ἀνοικοδομήσεως τοῦ οἴκου του. Καταληφθεὶς ὑπὸ τῆς σπουδαίας ταύτης σκέψεως πραγματικῶς μετὰ δικαίας εἰρωνείας, καθὼς ἔλεγε κατόπιν, ἐξετόξευσεν εἰς ἑαυτὸν τοὺς στίχους τούτους τοῦ Πτωχοπροδρόμου, ἀνακαλέσας τὰς ἐκ τῆς Βυζαντινῆς ἱστορίας ἀναμνήσεις του πάλιν διὰ τελευταίαν φορὰν :

» Ποῦ με φελοῦν ὅτι ἔμαθα καμπόσα γραμματικῆ
 » καὶ περπατῶ καὶ προσαιτῶ, καὶ φόλιρ οὐ λαμβάνω,
 » καὶ φαίνονται καὶ οἱ σάρκις μου, καὶ ὁμοιάζω τυκτοκλέπτης,
 » ξυραφιστὴς κακότευχος, ἀπορουχοσυνάγης,
 » καὶ τζαντζαλιαροτζούργος ἀπὸ τὸ Δημοκ. . . . »

Αἰφνης ἠσθάνθη τὸν βραχίονά του πιεζόμενον. Ἐστράφη, καὶ εἶδε τὴν μητέρα του.

— Παιδί μου, . . . εἶπε περίλυπος δεικνύουσα τὸ ἐρείπιον.

— Μὴ σέ μέλη, μητέρα· τοῦτο γρήγορα γίνεται, εἶπε σχεδὸν εὐθυμος. Ἐμεῖς νὰ 'μεθα γεροί!

Φ. Ε. ΕΥΓΕΝΗΣ.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ.

Δύο παιδιὰ ἴσ' τῆ γειτονιά, πολὺ ἀγαπημένα,
μὰ τὸ κακὸ' ποῦ χωριστά ῥαι πάντα τὰ καὶμέγα . . .
Οἱ γείτορες ὅλοι γ' αὐτὰ συγρὰ κρυφομιλοῦνε
Μ' αὐτὰ τὸ κέφι τους ποτέ, ποτέ δὲρ τὸ χαλοῦνε.
Πρωῖ, πρωῖ σηκώνονται καὶ γλυκοχαιρετιοῦνται
καὶ μὲ ματιαῖς γλυκύτεραις κρυφὰ συνερροοῦνται.
Τὸ ἕνα παίρνει κέρτημα καὶ τ' ἄλλο τὸ κορδύλι
ἴσ' τὸ παραθύρι κάθονται μὲ γέλογο εἰς τὰ χεῖλη·
Τό'ρα τραβᾷ μὲ βελονὰ κ' εὐθὺς γυρίζει βλέπει
ἴσ' τ' ἄλλο παιδί μὲ ποτηρὰ ἢ κορδύλι ἄρ' τοῦ πρέπι.
Κ' ἀρχίζουρ χαριετισμούς καὶ κάμουν πῶς καζόνουν
μὰ σ' ἕνα δευτερόλεπτο ξανά τὸ μεταζόνουν.
Ἀγαπημένα καὶ τὰ δύο, πολὺ ἀγαπημένα
θὰ ἔχῃ ἀγάπη ἀτέλειωτη ἄρ' ἦταρ ἐρωμένα . . .

ΠΟΛΥΤΕΝΗ 1

1 Παρὰ τῆς πολυτίμου συνεργάτιδος ἡμῶν τῆς ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Πολυτένη» ἀποστειλάσης ἡμῖν τὸ ἀνωτέρω ποίημα, αὐτοῦμεν συγγνώμην διότι δὲρ ἠδυνήθημεν νὰ καταχωρίσωμεν καὶ τὰ λοιπὰ ποιήματά της, ἐπιφυλασσόμενοι νὰ πράξωμεν τοῦτο τὸ προσεχὲς ἔτος.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΟΙ

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΥ.

(Δημοσιεύοντες τὰς παρακατιούσας τέσσαρας ἀνεκδότους ἐπιστολάς τοῦ κλείσσατος ἀληθῶς τὸν ὀρθόδοξον κληρον ἐν ἐπιχαίροις σημείοις τῆς ἐθνικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν ἱστορίας, μητροπολίτου Καισαρείας Καππαδοκίας Εὐσταθίου Κλεοβούλου τοῦ πάνυ, νομίζομεν ὅτι δὲρ ἐξερχόμεθα τοῦ οἰκογενειακοῦ χαρακῆρος, δὲρ τὸ ἀνὰ χεῖρας Ἡμερολόγιον φέρει. Τὰς ἐπιστολάς ταύτας ἀντιγεγραμμένας ἐπέστειλεν ἡμῖν πολῦτιμος συνεργάτης καὶ φίλος, τῶν πατρῶων ζηλωτής, ᾧ καὶ θερμῶς εὐχαριστοῦμεν· ἐν αὐταῖς διαλαμβάνει ἀσπίλωτος ἢ ἀγᾶθωτάτη ψυχῇ τοῦ σπαρίου ἐκείνου ἱεράρχου, ὁ ἀμετάπτωτος ζῆλος ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν πραγμάτων, ὁ μέγας ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῶν θώτων ἀγών του, ἢ ἀναμφήριστος ὑπεροχῇ ἐπὶ τῶν συγχρόνων του, τὸ ἄκρως ἀφιλοχρήματον καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἢ ἐνρυμᾶθεια καὶ ἢ εὐθῆτης τῶν κρίσεων. Πολλὰ πολὺλάκις ἐγγράφησαρ περὶ τοῦ ἀλήτου μηνῆς ἐκείνου ἱεράρχου, ἡμεῖς δὲ τοῦτο μόνον νὰ προσθῶμεν ἔχομεν, ὅτι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ τῶν ἐπιστολῶν του, ἀνελλίσ-

σεται ἱστορία τις ἐκδοτικὴ τοῦ «Χριστοφόρου» τοῦ Μελά, αἱ δὲ ἐκδόσεις παρ' ἡμῶν, εἰρήσθω καὶ τοῦτο, ἔχουσιν οὐχὶ σμικρὰν ἱστορίαν ὑπὸ τινος ἐπόψεως ἀξιαγάγνωστον. Τοῦτο πρωτίστως καταφαίνεται ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἐπιστολῶν. Ἐν τῇ δευτέρῃ ἐγκυκλίῳ οὖσα, σὺν πολλοῖς ἐτέροις καὶ τινα περὶ προνομίων, πῶς τότε, πρὸ δεκαπενταετίας, εἶχον ἀναφέρονται. Ἐν τῇ τρίτῃ, περὶ ἐκθέσεως ἣτις ἐπρόκειτο ῥ' ἀποσταλῆ τῷ ἐνταῦθα Ἐ.λ.λ. Φ.λ. Συλλόγῳ καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ, τῆς αὐτῆς τῇ προλαβούσῃ χρονολογίας, ἀναφέρεται περὶ βιογραφίας προτεταγμένης εἰς τι σύγγραμμα θεολογικῆς ὑποθέσεως).

Τῷ ἑλλογιμώτατῳ καὶ ἐν πνεύματι μάλα περι-
σπουδάστῳ ἡμῖν καὶ ἀγαπητῷ υἱῷ κὺρ Φι-
λίππῳ Π. Γ. Ἀριστοβούλῳ Ἑλληνοδι-
δακτάτῳ τῆς καθ' ἡμᾶς Θεοφύλα-
κτου Μητροπόλεως Νεβδεχίου.

Ἐλλογιμώτατε καὶ ἐν πνεύματι υἱέ λίαν ἡμῖν ἀγαπητέ
καὶ περισπούδαστε κύριε Φίλιππε Π. Γ. Ἀριστόβουλε, χά-
ρις εἴη τῇ σῇ ἐν Χριστῷ μοι πάνυ περισπουδάστῳ Ἐλλογι-
μότητι καὶ εἰρήνῃ καὶ ἔλεος ἀπὸ θεοῦ Σωτῆρος. Ἐγνώσθη
πιθανῶς καὶ τῇ αὐτῆς πάνυ μοι περισπουδάστῳ ἐν Χριστῷ
ἀγάπῃ ὅτι, κατὰ τὴν ἐν τῇ κατὰ τὴν Νεάπολιν διαμονῇ ἡ-
μῶν ὑπόσχουσι ὑμῶν, ἅμα τῷ λαβεῖν τὸ ἐλλόγιμον καὶ πο-
λυαγάπητον αὐτῆς γράμμα μετὰ τῶν ἐπισυνημμένων Ἀγ-
γελιῶν τοῦ «Χριστοφόρου» δίχα καὶ τῆς ἐλαχίστης ἀναβο-
λῆς τε καὶ ὑπερθέσεως ἐσπεύσαμεν παραχοῆμα συστήσασθαι
αὐτὰς εἰς τε τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερὰν Μητρόπολιν Καισαρείας
καὶ εἰς πάσας τὰς περὶ αὐτὴν κωμοπόλεις τε καὶ χώρας δι' ἰ-
δαιτέρων συστατηρίων τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως γραμμάτων,
ἐπανειλημμένως ἐξεθόντων καὶ ἐκ τοῦ ἡμετέρου ἀρχιερατι-
κοῦ Γραφείου καὶ ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς Πρωτοσυγγελίας, ὑπο-
μιμνήσκοντες αὐτοὺς δυεῖν ἀγαθοῖν παραιτίους γενήσεσθαι διὰ
τῆς συνδρομῆς αὐτῶν, τῆς τε ἠθικῆς ἑαυτῶν ὠφελείας καὶ
τῆς ἐνθαρρύνσεως καὶ ἐνισχύσεως τοῦ φιλογενοῦς Μεταφρα-
στοῦ καὶ Ἐκδότου, οὐχ ἥττον δὲ τῆς ἑαυτῶν μορφώσεως καὶ

κατὰ τὰ ἀνεγνωσμένα διαπλάσεως ἐκ καρδίας ἐφιέμενοι. Ἄλλὰ πρὸς ταύτας τὰς ἐπανειληγμένας προφορικός τε καὶ ἐγγράφους συστάσεις καὶ προτροπὰς ἡμῶν ἢ μὲν ὀρθόδοξος καὶ πρὸς τὴν ποθητὴν ἐκπαίδευσιν ὀργῶσα Νεολαία ἀπαντῶσα εἰρωνικώτερον ὅτι Ἑλληνικῆς ὀρεγομένη ἀγωγῆς τε καὶ ἐκπαίδευσως ἀπηνῆναντο ἕκαστος τὴν ἑαυτῶν συνδρομὴν, οἱ δὲ γεραῖτεροι, δεόμενοι μὲν τῆς ἀναγνώσεώς γε τοιούτων ἡθικῶν τε καὶ ὠφελίμων συγγραμμάτων, ἀλλὰ φιλάργυροι ἄφ' ἐνός, ἄφ' ἐτέρου μισαναγνώσται τυγχάνοντες οὐκ ἠβουλήθησαν καὶ αὐτοί, πρὸς γε ὑποστήριξιν τοῦ φιλογενοῦς ἐκδότου, ἐγγραφῆναι· μόνον ἐκ Ταυρουσουνίου ἐπεστράφη ἡμῖν ἢ περὶ τῆς ὁ λόγος ἀγγελία μὲ ἐξ ὀνόματα συνδρομητῶν· διὸ καὶ συναποστέλλομεν καὶ τὴν ῥηθείσαν ἀγγελίαν· τοιαύτη πέλεται, ᾧ ἡγαθέ, ἡ ἀβελτηρία τῶν φιλοκάλων καὶ φιλομούσων καὶ φιλοδόξων συνεπαρχιωτῶν αὐτῆ, ἣν καὶ πρὸς γνώσιν αὐτῆ συνίστημι.

Ταῦτά παθῶν, καὶ ὁ ἐν Χριστῷ ἀγαπητός μοι ἀδελφὸς ἄγιος Προύσης, ὡς καταφαίνεται ἐν τῷ διὰ τοῦ τελευταίου ταχυδρομοῦ ληφθέντι ἀπαντητηρίῳ αὐτῆς ἀδελφικῷ γράμματι, δεῖται τῆς ἡμῶν ταπεινότητος, ἵνα πατρικῶς προτρέψόμεθα τὴν ἐν Κυρίῳ περιπόθητον ἡμῖν αὐτῆς καὶ ἀξιάγαστον ἀγάπην ὅπως ἐγγράψῃς ἐπ' ὀνόματι τῆς αὐτοῦ Σεβασμιότητος 40 σώματα· διότι, ὡς γράφει, ὅπου ἀπέστειλε συνιστὰς τὰς ῥηθείσας ἀγγελίας, ἐπεστράφησαν αὐτῷ φέρουσαι ἑκάστη ἀνά ἐν ὄνομα· ἐφ' ᾧ καὶ προτετίμηκε μηδεμίαν πρόνοιαν περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ἀγγελιῶν ποιησῆμενος δοῦναι ταύτην τὴν ἐντολὴν αὐτῆ δι' ἡμῶν.

Ἄλλὰ καὶ ἡμεῖς μιμούμενοι τὸν ἐν Χριστῷ λίαν ἡμῖν ἀγαπητὸν ἀδελφόν, τὸν φιλόμουσον ἄγιον Προύσης, ἐπιτρέπομεν αὐτῆ, ἵνα καὶ δι' ἡμᾶς ἐγγράψῃ 50 σώματα, καὶ ἦν μὲν

δυνηθῶμεν δοῦναι καὶ διανεῖμαι, ἔχει καλῶς, ἐὰν δὲ μὴ δυνηθῶμεν, μενέτωσαν παρ' ἡμῖν, δυνάμενοι οὕτω γε κατὰ δύναμιν ἐνισχύσαι τὸν φιλόμουσον ἐκδότην εἰς ἔτι μείζονα καὶ τελειότερα.

Ἐπισυνάπτοντες ὡσαύτως καὶ τὰς, πρὸς τε τὴν ἡμῶν ταπεινότητα καὶ πρὸς τὰς Δημογεροντίας καὶ Ἐφορίας τῶν Σχολειῶν, ἐντύπους ἐπιστολάς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου, καὶ τῶν ὧν ζητεῖ ὁ ῥηθεὶς Σύλλογος πληροφοριῶν τὴν ἀποθησαύρισην συνιστάντες αὐτῆ, ἀξιούμεν πατρικῶς καὶ προτρεπόμεθα αὐτὴν ἵνα, διὰ τε τῆς λέσχης καὶ διὰ τῆς ἀξιοιμίου ἐφορίας, εὐαρεστηθεῖς, κατὰ τὰ αἰτούμενα, λαβεῖν τὰς ζητούμενας πληροφορίας καὶ σημειῶσαι αὐτάς, ἐκ τε τῆς Νεαπόλεως καὶ ἐκ τῶν περὶ αὐτὴν κωμοπόλεων, Ὑρκούπης, Συνασοῦ, Ζαλέλας, καὶ Ποταμίων, ἐνεργήσῃ ἵνα αἱ αὐταὶ ἐντυποὶ ἐπιστολαὶ συστηθεῖσαι παρ' αὐτῆς καὶ τῷ Ἑλλογιμωτάτῳ Ἑλληνοδιδασκάλῳ κύρ Σάββα Μιχαήλ τῷ ἐν Ἰντζέσου, ἐπενέγκωσι τοὺς αὐτοὺς καρπούς κακεῖ, καὶ τὴν, ὅτι τάχος, πρὸς ἡμᾶς ἐπιστροφῆν αὐτῶν μετὰ τῶν πληροφοριῶν, ἐξ Ἰντζέσου, ὑπομνήσῃ τὴν αὐτοῦ ἐλλογιμότητα· διότι μέχρι τοῦ προσεχοῦς Ἰανουαρίου δεόν ἀποσταλῆναι αὐθις, κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ Συλλόγου, εἰς τὸ προεδρεῖον αὐτοῦ. Κάνταυθα ἡ φιλόμουσος λέσχη τῆς Καισαρείας « Ἀθηνᾶ » ἀνέλαβεν, ἵνα ἀποθησαυρίσῃ τὰς δεούσας πληροφορίας ἐκ τε τῆς Καισαρείας καὶ πάντων τῶν περὶ αὐτὴν χωρίων τοῦ Ἀνατολικοῦ τμήματος. Οὕτω τοῖνον ποιησάτω καὶ ἐν τῷ Δυτικῷ τμήματι τῆ αὐτῆς ἐπιμελεῖα καὶ προτροπῆ καὶ ἐνεργείᾳ καὶ ἡ καθ' ὑμᾶς Λέσχη « Βασιλείας ». Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος σὺν τῇ παρ' ἡ-

μῶν εὐχῆ τε καὶ εὐλογίᾳ εἴη μετὰ τῆς ἐν Χριστῷ περισπου-
δάστου ὑμῶν αὐτῆς Ἑλλογιμότητος.

Ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερᾷ Μητροπόλει Καισαρείας.

τῇ βῆ Ὀκτωβρίου 1873.

† Καισαρείας Κλεόβουλος διάκρυρος ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

† Εὐστάθιος ἐλέφ θεοῦ ταπεινὸς Μητροπολίτης Καισα-
ρείας Καππαδοκίας.

Εὐλαβέστατοι Ἱερεῖς ἐντιμότετοι καὶ χρήσιμοι Δημογέ-
ροντες καὶ Πρόκριτοι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες εὐλογημένοι χρι-
στιανοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς Θεοσώστου Ἐπαρχίας, τέκνα ἐν Κυ-
ρίῳ ἀγαπητὰ καὶ περιπόθητα· χάρις εἴη πᾶσιν ὑμῖν καὶ εὐ-
ρήνη παρὰ Θεοῦ Σωτῆρος· παρ' ἡμῶν δὲ εὐχῆ, εὐλογία καὶ
συγχώρησις.

Τὸ μέγα καὶ ἁγιαστικὸν τῶν νηστειῶν καὶ τῆς ἐγκρατείας
διαπεπλευκότες πέλαγος, χάριτι Χριστοῦ, ἐν ᾧ ἅπας ὁ κλύ-
δων τῶν κοσμικῶν παθῶν καὶ τῶν τοῦ κοσμοκράτορος παγί-
δων σιγᾷ καὶ καταποντίζεται, πρὸ τῶν Ἱερῶν πυλῶν τῶν
κοσμοσωτηρίων καὶ ζωοποιῶν καὶ παναχράντων παθημάτων
τοῦ θείου Λυτρωτοῦ ἡμῶν καὶ τῆς λαμπροφόρου ἐκ νεκρῶν
ἀναστάσεως αἰσίως γενόμενοι, δι' ἧς τὸ θαυμαστὸν καὶ ὑ-
περφυῖς τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας καὶ ἀπολυτρώσεως ἐ-
τελειουργήθη μυστήριον καὶ ἐκ τῶν τάφων ζωὴ αἰώνιας ἀ-
νατέταλκε, τοῦ θανάτου καταποθέντος καὶ τοῦ ἔδου κατα-

τροπωθέντος τε καὶ θριαμβευθέντος, πρῶτον πάντων ὑπὸ πα-
τρικῆς στοργῆς καὶ προνοίας, τῇ τελεταρχικῇ τοῦ παναγίου
Πνεύματος δυνάμει, τῇ ἄνωθεν καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους
ἀπὸ τῶν μακαρίων Ἀποστόλων διαδοχικῶς κατιούσῃ, ἐπι-
δαψιλεύμεθα τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν ἄφεισιν ἀπὸ παντὸς πνευ-
ματικῷ τε καὶ ἐκκλησιαστικῷ δεσμοῦ, ὃν ἔδραση ἡ ἄμαρ-
τία, πᾶσι τοῖς ἐν Χριστῷ ἀγαπητοῖς καὶ περιποθήτοις τέ-
κνοις ἡμῶν, τοῖς τῷ πανακρητῷ αὐτοῦ, Αἵματι ἀπολου-
σθεῖσι τε καὶ ἐξαγορασθεῖσι καὶ ἀπελευθερωθεῖσιν ἐκ τῆς τοῦ
διαβόλου τυραννίδος καὶ πάσης κατάρτας καὶ ἁμαρτίας. Ἄ-
παντας, φάμεν, τοὺς ἐν συναισθήσει καὶ μεταμελείᾳ τῶν ἀνο-
μιῶν αὐτῶν γεγενημένους, ἀποστολικῇ τῇ εὐλογίᾳ καὶ συγχω-
ρήσει περιβάλλομεν τὸ καθαρὸν καὶ οὐρανόδωρον ἐνδύμα τοῦ
εὐαγγελικοῦ Νυμφῶνος, ὥστε μηδένα δέσμιον καὶ ὀφειλέτην
ἀποκλεισθῆναι, μηδένα μείναι ἄγευστον καὶ ἀκοινωνήτον τῆς
μυστικῆς καὶ ἀθανάτου τραπέζης τῶν οὐρανίων καὶ ζωοπαρό-
χων μυστηρίων, ἐγκαρδίῳ καὶ εὐκρινεῖ τῇ μετανοίᾳ καὶ ἐ-
ξομολογήσει ἐπιστρέψαντα πρὸς Κύριον καὶ κατὰ τὰς ὁδοὺς
αὐτοῦ τὰς φωτεινὰς καὶ εὐθείας περιπατεῖν τούντεῦθεν γνώ-
μην ποιησάμενον. Τοιγαροῦν εἴητε πάντες, ἄνδρες τε καὶ
γυναῖκες, νέοι καὶ γέροντες, ἱερωμένοι καὶ λαϊκοὶ, νηστεύσαν-
τές τε καὶ οἱ δι' εὐλόγους αἰτίας ἐν τῷ ἱερῷ ἀγῶνι ὀκλά-
σαντες, εἴτε συνεχῶς ἐκκλησιασάμενοι τῷ θεῷ καὶ ὑπὸ βιω-
τικῶν κωλυμάτων ἀπολειφθέντες, οἱ τὰς μείζους ἀρετὰς καὶ
οἱ τὰς ἐλάττους κατεργασάμενοι, οἱ τὴν ἁμαρτίαν ἐκπεφευ-
γότες, ὡς περ καὶ οἱ ὑπ' αὐτῆς οὐκ εἰς τέλος κρατηθέντες,
εἴητε πάντες εὐλογημένοι καὶ συγκεχωρημένοι παρὰ πατρός,
υἱοῦ καὶ ἁγίου Πνεύματος· καὶ πάντες εὐλαβῶς καὶ μετὰ
πίστεως γευσάμενοι τῶν ψυχοτρόφων δώρων τοῦ ἐν οὐρανοῖς
Νυμφίου, ἐνδυναμώθητε κραταιώθητε τῷ πνεύματι καὶ αἰε

πορεύεσθε ἐν τριβόις εὐθύτητος καὶ δικαιοσύνης, εἰρήνης καὶ φιλαδελφίας, σωφροσύνης καὶ ἁγιασμοῦ, ἅγιοι γιγνόμενοι κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον· ἵνα τὸ ὑπὲρ ἡμῶν σφαγιασθὲν αἰώνιον Πάσχα, Χριστὸς ὁ Σωτὴρ ἡμῶν, γένηται πάσχα λύτρου λύτης, πάσχα ἁγιαστικὸν καὶ σωτήριον· τὸ δὲ θεῖον ἔλεος, τὸ ἐκ τοῦ σταυροῦ πηγάζων, κατασκηνῶσαν ἐν ὑμῖν πράχρη δαψιλῶς καὶ ἀνάως τοὺς ἀκνώτους θησαυροὺς τῶν οὐρανίων καὶ τῶν ἐπιγείων δωρεῶν εἰς τὸ διενεκές, καὶ οὕτω πάντοτε καὶ ἀπὸ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν ἐν Κυρίῳ χαίροντες καὶ εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ ἐπαγαλλόμεθα ἐπὶ τῇ προκοπῇ τῶν ἡμετέρων τέκνων. Εἶτα ὑπομνήσαι προαγόμεθα τὴν ὑμῶν ἀγάπην, ἧ καὶ ὑμῖν γνωστόν, ὅτι ἐπὶ τῇ βᾶσει νεωτέρου τῶν σεπτῶν Πατριαρχείων Κανονισμοῦ, καθ' ὃν ἐν πάσῃ Ἐπαρχίᾳ συνεδρεῖον διαρκῶς ἐν τῇ ἱερᾷ Μητροπόλει ὀκταμελὲς ἢ δωδεκαμελὲς Ἐπαρχιακὸν συμβούλιον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μητροπολίτου ἢ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ, συνδιασκέψῃ τε καὶ συνδιεκπαιρεύσῃ τὰς σπουδαιοτέρας τῶν ἐπαρχιακῶν ὑποθέσεων, μάλιστα τὰς γενικωτέρας, ἀπὸ πέρυσι συνεκροτήσαμεν καὶ ἡμεῖς τοιοῦτο δωδεκαμελὲς συμβούλιον, ἐκλεγέντων τῶν ἐντίμων αὐτοῦ μελῶν ἐνώπιον ἡμῶν, ὑπὸ τῆς τήνικαῦτα συνεληλυθείας Γενικῆς Ἐπαρχιακῆς συνελεύσεως. Ἐπειδὴ δὲ διετὴς καθόρισται ἡ διάρκεια τῆς τῶν μελῶν ὑπηρεσίας (καὶ αὐτῆς, εἰ δεοί, ἐκλεγόμενων), ὑπὸ τὸν ὅρον ἵνα κατὰ πᾶν ἔτος τῇ Κυριακῇ τοῦ ἀντίπασχα (τοῦ Ἀποστόλου Θωμᾶ)· τὰ ἐξ τούτων ἀντικαθιστῶνται ταῖς ψήφοις τῶν ἑκασταχόθεν νομίμων ἀντιπροσώπων· καὶ ἐπειδὴ δύο μὲν ἤδη παρητήσαντο, ἀποδημήσαντα εἰς Βασιλεύουσαν, τὰ δὲ τέσσαρα τῶν ὑπολοίπων διὰ κλήρου ἐξαχθήσονται (καὶ γὰρ πρῶτον ἐστὶν ἔτος) ἵνα νομίμως ἄρξῃται ἡ ἔτησία τῶν ἐξ ἀντικατάστασις· τοῦτο καὶ πᾶσιν ὑμῖν προαγγέλλοντες, ἀξιοῦμεν πατρικῶς καὶ παραγγέλλομεν

ἐκκλησιαστικῶς, ἵνα ἐκλεξάμενοι ἐξ ἑαυτῶν ἓνα καθ' ἑκατὸν οἶκος, ὡς νεόμισται, ἀποστείλητε τοὺς ἐκλεγχομένους ἀντιπροσώπους πρὸς ὑμᾶς ἐξ ἅπαντος τὴν τεταγμένην ἡμέραν (20 Ἀπριλίου)· ὅπως ἐν κοινῇ συνελεύσει ἐκλεξῶνται οἱ συνελευσόμενοι τοὺς ἀντικαταστάτας τῶν ἀποχωρησάντων ἐξ Μελῶν, τοῦ καθ' ἡμᾶς ἐντίμου Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου. Ὅποσοι δ' ἀπωτέρω τοῦ κέντρου τυγχάνοντες, ἀπαντήσῃαν δυσχερείας ἀνυπερβλήτους εἰς τὸ αὐτοπροσώπως παραγενέσθαι, οὗτοι ὀφείλουσιν ἦτοι δεῖξαι τοὺς ἑαυτῶν ἀντιπροσώπους ἐκ τῶν περὶ Καισάρειαν γράμματι τῆς Κοινότητος, ἢ ἀπ' εὐθείας ἐν τῷ κοινῷ αὐτῶν γράμματι ψηφισασθαι περὶ ἐξ τοιούτων προσώπων, ἅπερ δυνήσονται παρουσιάζειν ἀνελλιπῶς ἐν ταῖς τοῦ συμβουλίου συνεδριάσεσιν, ἀλλὰ μὴ τοιαῦτα τὸν τίτλον μόνον τοῦ συμβούλου περιβαλλόμενα ἀπρόσκλητα μὲν οὐδέποτε οἶκοθεν ἐμφανίζονται κατὰ τὰς τακτὰς ἡμέρας· προσκαλούμενα δέ, σπανίως φοιτῶσι καὶ ἐξωρα. Τοῖς διὰ γράμματος πόρρωθεν ψηφισομένοις διὰ μῆκος ὁδοῦ, ἔξεστι προτείνειν πάντα τιὰ ὃν ἂν βούλωνται τῶν τὸ εἰκοστὸν μὲν πέμπτον ἔτος ὑπερβεβηκότων τῆς ἡλικίας, ἐμβριθῶν δὲ τὸ σκοπεῖν καὶ συζητεῖν καὶ λέγειν περὶ πραγμάτων, καὶ κοινωνικῶς εὐυπόληπτων. Πάσας γὰρ τὰς ἐν τοιοῦτοις ψηφοφόροις γράμμασιν ἐνδηλωθησομένας περὶ οἰουδήποτε προσώπου ψήφους (ἰσομετρούμεναις τοῖς ἑκασταχοῦ τεταγμένοις ἀντιπροσώποις ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ἑκατὸν οἶκων) προσθέμεναι ταῖς δοθησομέναις ὑπὸ τῶν παρεσομένων ἀντιπροσώπων, τοὺς ἀπὸ πάντων σχετικῶς πλειονοψηφήσαντας ἀποδεξόμεθα ὡς συμβούλους. Οἱ δὲ γε στερήσαντες ἐν τῇ ἐκλογῇ ἢ τοῖς γράμμασιν, ἑαυτοὺς αἰτιάσθωσαν ὡς ἀγνοοῦντας ἔτι τὴν ἀξίαν τοῦ ἐκλογικῶς καὶ ἀντιπροσωπικῶς πολιτεῦσθαι περὶ τὰ κοινά. Ἐπι μὲν κἀκεῖνο πᾶσιν ὑμῖν εὐαγγελιζόμεθα ἐν τῇ εὐκαι-

ρία ταύτη, ὅτι ἡ ἀείποτε πατρικὰ καὶ ἀνεξιθρησκὰ βουλευομένη καὶ πράττουσα πρὸς ἅπαντας τοὺς λαοὺς τοῦ βασιλείου Κράτους ὑψηλὴ καὶ πεφωτισμένη Κυβέρνησις τοῦ μεγαθύμου φιλολάου ἡμῶν Ἄνακτος, ὃν πολυχρονοὶ ὁ ὕψιστος, πατριαρχικῶ ὑπομνησθεῖσα διαγγέλματι (τακτριφῶ) καὶ τὰς ἐκ παλαιοῦ δεδωρημένας καὶ καθεστῶσας ἐν τῷ ἡμετέρῳ γένει προνομίας ἐπιβεβαιούσα καὶ κρατύνουσα, ἐξέδοτο πρὸ διμήνου ὑψηλὰς βεζυρείους ἐγκυκλίους πρὸς ἅπαντας τοὺς Νομάρχας (Βαλλῆ) διαβιβασθείσας διὰ τῶν Πατριαρχείων καὶ πρὸς πάντας τοὺς Μητροπολίτας, αὐστηρῶς ἐντελλομένας, ὅπως μηδεμίᾳ τοῦ λοιποῦ πολιτικῆ ἐξουσία, μηδὲν ὀθωμανικὸν Ἱεροδικαστήριον (χακίμ, καδῆ, ναίπ) μηδέποτ' ἐπὶ μηδεμιᾷ προφάσει, πλαγίως ἢ ἀπ' εὐθείας, ἐπεμβαίη ἐν ὑποθέσει καὶ ἐγγράφοις περὶ συνοικεσιῶν καὶ τραχωμάτων (ἐγγείων καὶ κτηματικῶν προικῶν, κἄν ὡς καὶ βακουφικὰ) καὶ διαθηκῶν παντὸς τοῦ κατὰ τὴν Ὁσμανικὴν ἐπικράτειαν χριστιανικοῦ πληρώματος, ἐχούσαις διεξάγεσθαι παρὰ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆ τούτων ἀμέσῳ καὶ ἀνεκκλήτῳ διεκδικήσει καὶ ἀποφάσει καὶ κυρώσει κατὰ τὰ Πατριαρχικὰ καὶ ἀρχιερατικὰ ὑψηλὰ Βεράτια καὶ Φιρμάνια, γνωστοῦ ὄντος ὅτι πᾶν τοιοῦτον ἐγγραφον, οἷας δῆποτε καὶ ὅσας δῆποτε κἄν φέρη ὑπογραφάς, τότε μόνον ἔξει βέβαιον καὶ ἀπρόσβλητον κύρος ἐν παντὶ κριτηρίῳ τῶν ἐπαρχιῶν ἢ τῆς πρωτεύουσας, ὅταν ἀπαραιτήτως φέρη τὴν ἀρχιερατικὴν ἐπικύρωσιν, ἣν ἡ πολιτικὴ ἐξουσία πανταχοῦ καὶ πάντοτε ἀναγνωριεῖ καὶ τιμῆσει, ὑπεύθυνος λογιζομένη περὶ πάσης ἀντιπράξεως ἢ ἐπεμβάσεως. Καὶ ταύτην οὖν τὴν εἶδησιν τῆς νέας εὐμενείας παρὰ τῆς μεγαλοδώρου Κυβερνήσεως ἡμῶν εὐαγγελιζόμενοι ὡς ἀφορμὴν νέας εὐγνωμοσύνης, καὶ πάλιν προτρεπόμεθα πάντας ὑμᾶς πατρικῶς καὶ ἐντελλόμεθα ἐκκλησιαστικῶς, ἵνα μικροὶ τε

καὶ μεγάλοι τὴν κοινωνικὴν εὐημερίαν καὶ κατάστασιν, πάντες φρονίμως καὶ συνετῶς καρπούμενοι τὴν ἐθνικὴν ταύτην προνομίαν, ἅπαν ὑμῶν ἐγγραφον περὶ προικός τε καὶ συνοικεσίου καὶ διαθήκης, ἀφιερωτικούς τε καὶ κληρονομικούς ὄρους ἐνεχοῦσης καθιστᾶται ἐγκυρον καὶ ἰσχυρὰν τῆ τοῦ ἀρχιερέως ἐπικυρώσει, διαγράφοντες ἐν τύπῳ διαθήκης καὶ πάντα τὰ ἐπὶ κληρονομίᾳ ἢ δωρήσει κτήματα καὶ χρήματα ὑμῶν, συνταττομένης ἐν τῇ ἱερᾷ Μητροπόλει ἢ παρ' ἀνδρῶν τὰ τοιαῦτα εἰδημόνων· ὅπως ἅπαν ἐγγραφον ὑμῶν τοιοῦτο, περιβεβλημένον τὴν διὰ τῆς Μητροπόλεως κυρωτικὴν ἰσχύον καὶ ἀσφάλειαν, ὡς πανταχοῦ τυγχάνον ἀπρόσβλητον, διὰ παντὸς ἀνεπεμβάτως καὶ ἀζημίως ἐξασφαλίζῃ τὴν ἐκάστου περιουσίαν καὶ βούλησιν, καὶ ζῶντος καὶ μετὰ θάνατον.

Ταῦτα ἐγνωμὲν δηλώσαι τε καὶ παραινέσαι πᾶσι τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν ἐπαρχιώταις, τὴν κοινωνικὴν καὶ ψυχικὴν ὑμῶν εὐημερίαν καὶ πρόοδον, τὸ ἐφ' ἡμῖν προοιβάζοντες, ἐὰν ἐκ τῶν ὀλίγων ἰθελήσετε πλείω καὶ σοφώτερα νοῆσαι. Ὁ δὲ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν σαρκὶ παθῶν καὶ σταυρωθεὶς καὶ ταφείς καὶ ἀναστάς θεάνθρωπος ζωοδότης καὶ λυτρωτὴς ἡμῶν Χριστὸς Κύριος, αὐτὸς εὐλογήσας, καθάρισας ἀγιάσας, φωτίσας καὶ χαριτωσάμενος ἅπαντας ἡμᾶς τῇ ἀπείρῳ χάριτι τοῦ κοσμολύτρου Αἵματος αὐτοῦ, καταξιῶ καὶ ἡμᾶς καὶ ἐν πλείοσιν ἡλιακαῖς περιόδοις ἐορτάζειν γηθοσύνας καὶ θεοφιλῶς τὰς χαρμοσύνους καὶ σωτηριώδεις ταύτας ἐορτάς, καὶ προοιβάζοι σύμπαντας τοὺς εὐσεβεῖς ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν καὶ ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, προκόποντας ἐνδελγῶς καὶ ἀπροσκόπτως ἐπὶ τὰ ψυχικῶς τε καὶ σωματικῶς τελειώτερα κοινῇ καὶ ἰδίᾳ, ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς ἀξίως τῆς ἐπαγγελίας τοῦ χριστιανοῦ. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ

ἄπειρον ἔλεος σὺν τῇ παρ' ἡμῶν πατρικῇ εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ εἶη μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει τῆς ἁ. Ἀπριλίου αἰωοῦ.
Καίσαρειάς Κλεόβουλος ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πάντων ὑμῶν Εὐχέτης.

ἮΤ. Ἡ παροῦσα ἐγκύκλιος ἀναγνωσθήτω τουρκιστὶ ἐπ' Ἐκκλησιῶν.

Τῷ Ἑλλογιῷ Ἑλληνοδιδασκάλῳ κυρίῳ Φιλίππῳ
Ἀριστοβούλῳ τέκνῳ ἐν Χριστῷ λίαν ἀγαπητῷ
καὶ περισπουδάστῳ.

Εἰς Νεάπολιν.

Ἑλλόγιμε ἐν χριστῷ πάντῳ περισπούδαστέ μοι διδάσκαλε κύριε Φίλιππε Ἀριστόβουλε.

Τὰ ἀπὸ τῆς 6ης καὶ 7ης Μαρτίου υἱῶν καὶ περιπόθητα γράμματα τῆς τε ὑμετέρας Ἑλλογιμότητος καὶ τοῦ συνδιδασκάλου κύρ. Γαβριὴλ ἀσμένως ἐκομισάμην μόλις τὴν μεγάλην ἐβδομάδα ἐν τῷ χωρίῳ Ἀγίῳ Νικολάῳ (Τσουκούρ), ἐπισυνημμένην ἔχοντα καὶ τὴν περὶ τῶν σχολείων ἔκθεσιν, ὑπὲρ ἧς χάριν οἶδα, καὶ εὐλογίαν ἀντιδωροῦμαι τοῦ πόνου καὶ τῆς φροντίδος· μόλις δὲ κατόπιν εἰκοσιν ἡμερῶν, εἴτε δι' ἀβλεψίαν τοῦ ἐμοῦ πρωτοσυγκέλου εἴτ' ἐξ ἄλλης ἀφορμῆς ἀφίκετο καὶ τὰ τετράδια τῆς βιογραφίας τοῦ αἰοδίου θεοῦ αὐτῆς κυρίου Θεοκτίστου. Σὺν δὲ τῇ παρ' ὑμῶν βραδυτῆτι ἢ διακοπῇ τῆς συγκοινωνίας διὰ τὸν μακρὸν καὶ βαρὺν χειμῶνα μάλιστα

ἐν τῇ ὀρεινῇ ἐκείνῃ ἐσχατιᾷ παρέτεινεν, ὡς εἰκός, καὶ τὴν ἀναβολὴν τῆς εἰς Βασιλεύουσαν ἀποστολῆς τῆς ἐκθέσεως, ὥστε ὑστερῆσαι πέρα τοῦ δέοντος μῆτε ληθῆναι τὸ παράπαν ὑπ' ὀψιν τῆς ἐκπαίδευτικῆς τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου ἐπιτροπῆς· ἀλλ' οὐκ ἀνήκεστον τὸ κακόν, χρησιμεύσει γὰρ κἂν τῷ ἐπιόντι. Τὰ δὲ βιογραφικὰ τετράδια, τὸ μὲν ἐν ὁδοιπορείαις τυγχάνων καὶ παροδικαῖς τιαὶ χρονοτριβαῖς ἢ σταθμοῖς, ἔχουσι τὰς ἐπιεγούσας αὐτῶν ἀσχολήσεις, τὸ δὲ καὶ πολύφροντις καὶ πολυάσχολος ὢν ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Ἐπαρχίας, οὐκ ἔτυχον εὐκαιρίας τοῦ ἐγκίρως διεξιθεῖν αὐτά· μόλις δὲ ταύτην τὴν ἐβδομάδα τροχάδην ἀνεγνωκώς, παρεσημείωσα τινὰ πάρεργα καὶ ἐπουσιώδη, τολμήσας τοιοῦτο τόλμημα διὰ τὴν παρ' αὐτῆς δοθεῖσάν μοι ἄδειαν.

Ἡ βιογραφία αὕτη, φίλε καὶ υἱὲ ἐν Κυρίῳ περισπούδαστε, ἀνδρὸς ὑπεραγωνισμένου τῆς εὐσεβείας, ἐστὶ τὰ μάλα ἀξιογάγνωστος, καὶ διδακτικῇ τῷ ἡμετέρῳ γένει καὶ τοῖς κληρικοῖς, τοῖς τε ἄλλοις καὶ δὴ καὶ τοῖς τὴν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ διέπουσιν, οἷγε, ὄν τρόπον εἰς τὴν Ἑλληνόγλωσσον καὶ Ἑλληνότοπον Κασσάνδριαν χθές καὶ πρῶην ἀπεστάλκεισαν ἀρχιερέα τὸν πρ. Δεκαπόλεως γλωσσοῦ τε καὶ διανοῖα καὶ τρόποις διαφερόντως τουρκιστὴν καὶ ἀνατολίτην (νῦν ἁγ. Ἀγκύρας τοῦ ἐπιστειλαντος) καθὼς εἰς τὴν Καππαδοκικὴν Καισάρειαν ἀπεστάλκεισαν (ἔστω καὶ κατ' ἐπίμονον καὶ δύσκαμπτον τῶν ἐπαρχιωτῶν αἴτησιν) τὸν παντάπασιν ἀτούρκιστον Κλεόβουλον, ἐν ᾗ μὲν γλωσσικῇ αὐτοῦ σμικρὰ ἰκανότης καὶ μεγάλη ἀνικανότης ἐπὶ θάτερα γίγνεται τοῖς μὲν ἐπαρχιώταις ἐλάττονος χρησιμότητος πάροχος, αὐτῷ δὲ τὸ ἐπίπαν δυσχερεία, τὰς λοιπὰς συνεγορουρούσα δυσχερείας, ἀπαραλάκτως μετατιθέντες τὸν γλωσσικῶς (ἀραβιστῆς γὰρ) καὶ διανοητικῶς

μὴ ἀπὸ τοῦ Ἑλληνικώτερον θαρράλευτέρου φρονήματος, ὡς τῶν τρόπων τῆχα μόνον ἰκωνώτατον καὶ ἀρμοδιώτατον ἐν Χαλεπίῳ (Βεῤῥόϊα) τὸ γέ νῦν ἔχον, ποιμένα τὸν πανιερ. Κ. Τιμοθέον, ἀντεφιστᾶσι τὸν ἡμέτερον ἀγαθὸν μὲν τὰ ἄλλα καὶ Ἱεροπρεπῆ Κ. Γεράσιμον, ἥκιστα μέντοι πρὸς τηλικούτους χαλεπικούς καὶ χαλεπωτάτους ἀγῶνας καὶ λύκους πεφυκότα διὰ τὸ ἀπαρῆσιαστον καὶ ὀλιγομαθῆς ὡς τὸ ἄγλωσσον. Καὶ γὰρ ὡς τὰ πολλὰ οὐχ ἡ τῆς ποιμνῆς ἀνάγκη, ἀλλὰ τὸ φέρον ἢ τὸ ἀποφερόμενον καὶ εὐνοια ἢ δυσμένεια πρυτανεύει καὶ ἀφαίρει τὰς ἐπαρχίας. Διδάσκει δὲ σὺν τούτοις ἡ Βιογραφία μικρογραφικῶς καὶ τὴν συνήθως ἄχαριν τύχην τῶν λογίων καὶ παρῆσιαστικωτέρων ποιμένων. Ἄλλὰ γὰρ τούτων μὲν περὶ ἄλλοις μελήσει. Τὸ δὲ δημοσιεῦθαι τὴν βιογραφίαν ταύτην ἢ μὴ τεμαχικῶς διὰ τῆς Ἐφημερίδος, τοῦτο παντάπασιν ἀδιάφορον· λυσιτελεστέρα δ' ἂν γένοιτο, εἰ συνεκδιδοῖτο ἐν ἐνὶ τεύχει μετὰ τῶν δογματικῶν διαλέξεων τοῦ βιογραφουμένου, ἃς ἀνεγνώκειν ἐν Νεαπόλει τὰς διατριβὰς ποιούμενος, ἵνα παρειαχθεῖεν ἔστιν αἱ ὑποσημειώσεις καὶ παραπομπαί, ὡς ἄλλοτε εἶπον. Ἦν δ' ἂν καὶ διαφερόντως ἀσφαλῆς καὶ καρποφωρότερον τοῦργον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, εἶγε πρὸ τῆς ἐκτυπώσεως ἀμφοτέρων ἡτέτερο ἢ σὺ φιλόλογος ἔλλογιμότης ἀκριβεστέρας τινὰς εἰδήσεις παρὰ τοῦ ῥηθέντος ἀγίου Γάνου καὶ χώρας Κ. Τιμοθέου, γνωστοῦ καὶ αὐτῇ ὡς τροφίμου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, συχρὸν μὲν χρόνον ἐνδημήσαντος ἐν Βεῤῥόϊα, ἀνδρὸς δ' εὐμαθοῦς καὶ νοήμονος καὶ εἰς τὰ κατὰ τοὺς ἐκεῖ ὀρθοδόξους ἰδίαν συγγραφὴν, ὡς μοι εἶπε, παρασκευάζοντος. Πέμπω τοίνυν τὰ τετράδια, ἵνα πράξῃ ὁ ἂν ἐγκρίνη τύχῃ ἀγαθῇ. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος ἐπιβρῶννύει καὶ φωτίζει τὴν ἐν Χριστῷ μάλα περισπού-

δαστον αὐτῆς ἔλλογιμότητα ἐπὶ μείζονας καὶ τελειότερους τὴν ἀξίαν καὶ τὸν καρπὸν ἱεροῦς ἀγῶνας.

Ἐν Καισαρείᾳ τῆ κ'. Ἰουνίου αἰωοδ'.

† Κλεόβουλος Καισαρείας διάκυρος ἐν Χριστῷ εὐχετης.

Ἐλλόγιμε καὶ ἐν Χριστῷ πάνυ περισπούδαστέ μοι υἱὲ κατὰ πνεῦμα καὶ φίλε κ. Φίλιππε Ἀριστόβουλε εἴης μοι παρὰ Κυρίου ἐν πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς κατὰ τὸν διπλοῦν ἄνθρωπον εὐσθενῶν καὶ βρωνύμενος.

Διεξελθὼν, κατὰ τὸ παρῆκον τοῦ χρόνου, τὰ τίμια χειρόγραφα τοῦ σοῦ μάκαρος καὶ πολυάθλου καὶ εὐπαιδευτοῦ καὶ ἄκρω ζηλωτοῦ τὴν εὐσέβειαν Θεοῦ κυροῦ Θεοκτίστου, τοῦ ἀγλαίσματος τούτου τῆς καθ' ἡμᾶς Θεοσώστου ἐπαρχίας καὶ τὴν ὑπὸ τὴν σῆς ἀριστοπόνου καὶ παρρησιαστικῆς ἐν ἀληθείᾳ ἔλλογιμότητος προτεταγμένην ἐμμελῆ τοῦ συγγραφέως βιογραφίαν, ἀνεύρηκα ἐγκυκρυμμένον αὐτὸν τυχόντα φιλολογικὸν καὶ θεολογικὸν θησαυρὸν περὶ τὰ μέσον Δύσεως καὶ Ἀνατολῆς συζητηθέντα καὶ διευκρινισθέντα διαφωνήματα περὶ τῆς ἀϊδίου ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, θησαυρὸν ἀκμὴν πολὺ τοῖς ἡμετέροις λογίοις καὶ ἱεροσπουδασταῖς τὸ ὕφελος πρυτανεύουσιν, ὅπόσοις γε οὐ πάνυτοι προσιτὰ καὶ εὐπόριστα γίνεταί τὰ περὶ τοῦ Θεοῦ τούτου δόγματος τῆς ὀρθοδοξίας συστηματικώτερα καὶ πλουσιώτερα συγγράμματα, ἄλλα τε νεώτερα καὶ παλαιότερα βωσσιὰ καὶ ἑλληνικά, καὶ διαφερόντως ὁ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, εἰςπερτι-

καὶ ἄλλος, διαλευκάνας καὶ μονονουχί ἐξηντληκῶς πολὺς Ἄδὰμ Ζοιρινάκιος· ἄλλως δὲ οὐκ ἔοικεν, οἶμαι, ἐγκατορωρῦχθαι τῇ ἰδιωτικῇ κιβωτῷ τοῦ ἀδελφιδοῦ τὸν τοιοῦτον θησαυρόν, ὅσας καὶ ὁποῖός ποτ' ἂν ἦ, οἷα ἔργον τῆς εὐσεβεστάτης φιλολογίας παρὰ ἱεράρχου ἀπολογητικῶς ἐξειργασμένον. ἀποστόλου μὲν χρησιμεύσαντος πράξει καὶ θεωρίᾳ ἐν τῇ περισχούσῃ καὶ περιπνιζάσῃ τὴν Βέρροϊαν ἑτεροδιδασκαλίᾳ καὶ πλάνῃ τῆς παπιστικῆς καὶ βιαιοπραγοῦς δυσσεβείας, ἐκ δὲ τῶν πολλῶν καὶ ὀδυνηροτάτων πειρατηρίων ὁμολογητοῦ καὶ μάρτυρος γενομένου τῇ προαιρέσει καὶ οἴου διαπρεπῶς λαμπρῦναι καὶ παραδειγματίσαι τὸν ἀφοσιωμένον ἀνατολικὸν ἱεράρχην. Χρήσιμοι δὲ ἔσονται οὐχ ἥκιστα καὶ αἱ ἐπιστολαί, ἅτε πολλὰ τοῦ τὴν ἁγίαν ἐκκλησίαν τῶν Βέρροϊκῶν καταλαβόντος χειμῶνος διασαφοῦσαι δεινὰ, καὶ ὅ,τι πέρ ἐστιν ἡ ψευδαδελφία τορῶς ἐξελέγχουσαι. Ὁ δ' ἂν αὐτὸς ποθήσασαι πρὸς ἐκτύπωσιν καλλίω καὶ εὐπρεπεστέραν, ἐστὶν ἡ ἀκριβεστέρα παροραμάτων τινῶν τῆς ἀντιγραφῆς ἀνακαθάρισ (ἐν ᾧ καὶ ἀντὶ Ἀθαρασίου, Ἄρθμος τεθήσεται Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης περὶ μεσοῦντα τὸν νῦν αἰῶνα) καὶ ὁμαλωτέρα, εἴτουν καθαρωτέρα, ὑφ' ἧς τῶν ἐπιστολῶν (προταττομένων ἢ ἐπιταττομένων τῆς ὄλης καὶ συνεχοῦς περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πραγματείας), εἰ καὶ τοῦτο τολμήσειας φίλτρῳ τοῦ θείου, ὥστε ἀσολοίκως καὶ ἀβαρβάρως ἑλληνίζειν τὰ γράμματα Ἱεράρχου μάλ' ἐντριβοῦς τὸν ἑλληνα λόγον.

Περὶ δὲ ὧν θᾶττον αἰτεῖς ἐμῶν χειρογράφων, τῶν κατὰ τοῦ προτεσταντικοῦ προσηλυτισμοῦ ἀτελέστερον (χῆτει χρόνου καὶ κρείττονος ἐπιστήμης καὶ τῶν προσηκόντων βιβλίων) φιλοπονηθέντων, ἐφ' ᾧ ἐν τῇ μακρότητι τῶν χειμερίων νυκτῶν (ὧν οὐδὲν ἐγὼ ἀπονίναμαι διὰ τὸ τῆς ὀράσεως ἀσθενές) μετὰ γλωττιστάμενος εἰς τύπον ἐκδοίης, τούντεῦθεν, ὡς φῆς, τὴν

ἀγγελίαν δημοσιεύων, χάριτας ἀντομολογῶ καὶ εὐλογίαις πατρικαῖς ἐπιστέφω τὸ τῆς προαιρέσεως εὐσεβῆς καὶ φιλόπονον ἐκεῖνο παραδηλώσας ὅτι, καίπερ τὴν κδ' τοῦ παριππεύσαντος μηνὸς εἰς Καισάρειαν ἐνδημήσας, μόγις μίαν σελίδα ἐς δεῦρο ἀντέγραψα, πυκναῖς καὶ ἀνευδότης ἐνασχολάζων ὑποθέσειν. Αὐτίκα δ' ὡς ἂν καὶ σμικρὸν ἀνανεύσω τῶν καθ' ἡμέραν ἀσχολιῶν, ταχυνῶ, ἢ σθένους, τὴν ἀντιγραφὴν, καὶ ἀντιγράφων ἀνά δύο ἢ τρεῖς ἐπιστολάς (καὶ γὰρ ἐπιστολιμαία ἢ πραγματεία) ἐκείσε παραπέμψω εἰς μεταγλώττισιν. Ἡ δὲ ἀγγελία τηνικαῦτα δημοσιευθήτω, ἐπειδὴν πλήρης ἢ σὴ ἀγάπη κομισθῆται παρ' ἐμοῦ τὸ χειρόγραφον τοῦ πρώτου τόμου, ἵν' ἐξ αὐτοψίας εἰδῆ τῶν τε τυπογραφικῶν φύλλων τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ ἀναλογῆσον ἀντίτιμον. Ἐχω δὲ εὐαγγελίσασθ' αὐτῇ (εἰ μὴ γέ ἢ φήμη ψεύσοιτο), ὡς ἀμφὶ τὸ σωτήριον Πάσχα ἐξόμεν ἐν Ἀνδρονικίῳ τυπογραφεῖον, πολλὰς ἡμῖν παρεξόμενον τὰς εὐκολίας καὶ ὠφελείας εὐδοκίᾳ τοῦ τελεσιουργοῦ καὶ φωτοδότου Χριστοῦ Σωτήρος· οὐ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς σῆς πεφιλημένης ἑλλογιμότητος.

Ἐν Καισαρείᾳ τῇ ιθ' Δεκεμβρίου ἡσσε'.

ΣΗΜ. Αὕτη ἐστὶν ἡ τελευταία ἐπιστολὴ τοῦ ἀσίδιμου κυρ. Κλεοβούλου διότι τὴν κε' τοῦ ἐπομένου μηνὸς περέδιε τὸ πνεῦμα.

ΠΑΡΑΕΥΛΩΜΑΤΑ

Δὲν ἔχω ἀμφιβολίαν ὅτι οἱ ἀναγνώσται θὰ ἐρωτήσωσι τί ἀρά γε νὰ σημαίη ὁ τίτλος οὗτος. Τοῦτο ἐν ὀλίγοις θὰ προσπαθήσω νὰ διασαφηνίσω.

Τὰ παραεὐλώματα, τὸ πρᾶγμα δηλ. καὶ αὐτὴ ἡ λέξις, ἔχουν ὅποσούν τὴν ἱστορίαν των εἰς τὴν φορὰν τῆς ἐκπολιτιστικῆς ἀναπλάσεως τῆς ἐποχῆς μας, τὴν ὁποίαν ἱστορίαν ἔκρινα εὐκαιρον νὰ πκραθέσω ἀδιάφορον ἀληθῆ ἢ πλαστήν. Ὑπῆρχεν ἄλλοτε ἐνταῦθα, ὡς καὶ ὑφίσταται ἔτι, ἐφ' ὅσον ἀδυνατεῖ νὰ τὸ φυγαδεύσῃ ἐκ τῶν πόλεων ὁ μιμητικὸς μας χειμαρρὸς, σοβαρὸν καὶ ἀξιοσεβαστον ἐσνάφιον, τῶν μακρορραπτᾶδων, οἵτινες ἐλέγοντο οὕτω πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἄλλων οἱ ὅποιοι ἐβιάζοντο ν' ἀνατρέψωσι τὰ μακρὰ καὶ χθαμαλὰ τραπέζια τῶν πρώτων. Εἰς ἕκαστον ἐργαστήριον τοιοῦτου εἴδους, προσελαμβάνετο καὶ εἷς μαθητεύμενος παῖς, ἀπαραίτητος ὅμως, διότι ἐχρησιμοποιεῖτο μᾶλλον εἰς τὸ καθαρίζειν τὰ *κουρτούρια* τοῦ μαστόρου καὶ διὰ νὰ τραβᾷ νερὸ διὰ τὸ σπῆτι, παρὰ εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς τέχνης.

Κατὰ τὰς σπανίας εὐκαιρίας, ὅποτε δηλονότι ἔμμεν ἐντός

τοῦ ἐργαστηρίου ὁ μαθητὴς, τῷ ἐνεχειρίζετο ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου κανὲν ἐνταρὶ ἢ σαλταμάρα ἢ καὶ κανὲν σαλθάριον εἰς μετασχηματισμὸν ἢ ἀνακαινίσιν προωρισμένον, διὰ νὰ τὸ ζυλώσῃ εἰς τινὰ σημεῖα αὐτοῦ· ὁ ἄπειρος παῖς, ἐκ τῆς μεγάλης προθυμίας, διότι ὁ μᾶστορς τῷ ἔδωκε δουλειά, ἐξύλωνεν ὅσον ἠμπόρει περισσότερον τοῦ ἀπαιτουμένου καὶ τοιοουτρόπως τὸ ἐνδυμα παρεξυλώνετο εἰς πολλὰ καὶ ἐλέγετο παραεὐλώμα. Κατόπιν ὅμως, διέρρευσεν ὁ χρόνος καὶ ἡ λέξις ἔπαθε μετάπτωσιν σημασίας, καθὼς πᾶν ὅ,τι ὑπόκειται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ χρόνου καὶ λαμβάνει ἱστορικὴν ἀξίαν, χρησιμοποίησις τῆς ἐννοίας του εἰς οἰανδήποτε πρᾶξιν ὑπερβαίνουσαν τὰ ὅρια τοῦ μεμετρημένου, τοῦ πρέποντος καὶ τοῦ λογικοῦ, δι' αὐτὸ καὶ σήμερον καὶ διὰ νὰ μὴ ἐξαφανισθῇ τῶν λεξικῶν ἡ λέξις, καθ' ὅσον οἱ μακρορράπται ἐπὶ δακτύλων ἀριθμοῦνται, διασωθῇ δὲ καὶ ἡ κυριολεξία κατὰ τὸ ἐνόν, ἐφηρημένη εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς, οὐχὶ διὰ νὰ κακισθῶσι καὶ ἐπικριθῶσι τὰ καθ' ἡμᾶς, ἀλλ' ἐν' ἀποδειχθῇ ὅτι τὸ μιμητικὸν σύστημα δὲν μᾶς ἀφῆκε, καθὼς καὶ τοῦ μαθητευομένου ἐκείνου παιδὸς ἡ ἄλογος προθυμία.

Ὑπάρχει καὶ ἄλλη τις ἀνασκάλευσις τῆς λέξεως, οὐχὶ μὲν ἀληθῆς, ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο ἀπεικονίζουσα τὸ σημαίνόμενον τῆς λέξεως. Καὶ ταύτην ὡς καὶ τὴν προεκτεθείσαν ἀποδέχομαι οὐχὶ ὡς εὐπιστος, ἀλλὰ διότι ὑποβοηθοῦσιν ὁμολογουμένως τὴν πρόθεσίν μου.

Ἡ ἄλλη αὕτη ἀνασκάλευσις ἀποδίδεται εἰς συστηματικὴν ὀπισθοβουλίαν τῶν παρ' ἡμῖν ἀρχιτεκτόνων, οὐχὶ δὲ εἰς τὴν ἱστορίαν. Ὅσάκις κανεὶς ἐξ αὐτῶν προσκληθῇ εἰς ἐπιδιόρθωσιν μερικὴν ἢ γενικὴν οἰκίας τινός, μετὰ τὰς τοιαύτας ἢ τοιαύτας συμφωνίας, ἄρχεται τοῦ ἔργου ὁ μᾶστορς ἐν ἡμερομισθίῳ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ *κόλφα* καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἀ-

νακαλύπτεται, διά τινος επιτηδείου παραζυλώματος, ὅτι τὰ εἰς ἐπιδιόρθωσιν μέρος δεῖται μείζονος καὶ ριζικωτέρας μεταβολῆς καὶ οὕτω ἀνοίγεται κατὰ τὴν γνωστὴν φράσιν, *μπε-λᾶς στοῦ τοικοκύρη τὸ κεφάλι*, θέλοντος καὶ μὴ, συνανοῦντος τότε εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ κάλφα προτεινόμενα δαπανηρότερα διορθώματα καὶ ταῦτα, ἐννοεῖται, ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ τελευταίου καὶ τοῦ *μεροκαματάρη*. Παραζυλώνεται ὁ *καπ.λαμᾶς* ἢ ὁ τοῖχος διὰ τὰ ἀνοιχθῆ δουλειὰ στὸ μάστορη.

Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ ψυχολογικῇ ἀναλύσει τῆς λέξεως, ὅσον διαβολικώτερον εἶναι τὸ παραζύλωμα, τόσοσιν ὁ σκοπὸς ἀγιώτερος. Καὶ βεβαίως ἀγιώτερος, διότι σήμερον ὅσον καὶ ἂν ᾧσιν ἀγράμματοι οἱ περισσότεροι τῶν ἀρχιτεκτόνων μας, γινώσκουσιν οὐχ ἤττον ὅτι ὁ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέσα, ὥστε ὁ χαρακτῆρ τοῦ παραζυλώματος ἀπὸ ἀμαρτήματος μετατρέπεται εἰς εὐεργεσίαν.

Ἄρᾳ γε συμβαίνει παρ' ἡμῖν ἢ τοιαύτη ἔκβασις. Θὰ ἴδωμεν. Πρὸ τούτου ὁμοῦ ὁ ἀναγνώστης ὀφείλει νὰ μᾶς παρακολουθήσῃ εἰς τὸ παρὰ πόδας ἱστορικόν.

Ἰατρός τις τῆς ἡμετέρας πόλεως ἀνεγίνωσκε τελευταίως ἐν τινι ἰατρικῷ περιοδικῷ ὅτι τὸ περιζήτητον παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἄλλοις κοινότατον *μπιφτέκ* δίδεται εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ἐν εἴδει κόνεως, χωρὶς ν' ἀπολέσῃ οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον τὰ πρῶτα θρεπτικά του στοιχεῖα.

— Ἄ! αὐτὸ δὲ εἶνε σωστὸ παραζύλωμα! ἐφώνησεν εἰς τοὺς παρακαθημένους συναδελφούς καὶ ἀνέγνω τὴν σχετικὴν περικοπὴν τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιστημονικοῦ ἄρθρου, περιφρονητικῶς μορφάζων.

Ἄγνοῶ ἀληθῶς, οἶαν γνώμην ἐξήνεγκον οἱ συμπαρακαθημένοι τῷ ἡμετέρῳ ἀσκληπιάδῃ, διότι δὲν προσέσχον ἐπὶ πλείον εἰς τὴν συζήτησίν των, καὶ ἴσως ὁ εἰρημένος ἰατρός, ὡς κάλ-

λιον ἐμοῦ μεμνημένος εἰς τὰ τῆς χειμᾶς καὶ τῆς θεραπευτικῆς, ἐνημερώτερος δ' ἀναμφιβόλως ὀφείλων νὰ ἦ εἰς τὴν πρόσδον τῶν ἐπιστημονικῶν ἀνακαλύψεων, ἴσως, λέγω, θὰ εἶχεν ὀλιγώτερον δίκαιον εἰς σχελιαστικὰς ἀναφωνήσεις ἐπιδιδόμενος, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς καὶ πάντες μεθ' ἡμῶν ὅσοι ἄκροισ δακτύλοις μόνον ἐγεύθησαν ἐκ τῆς ἐπιστήμης του, δὲν θὰ εἶχομεν, ἂν δὲν ἀπατώμαί, δίκαιον λέγοντες ὅτι τὸ παρεξέλωσεν, ἀλλὰ τὸ πολὺ, πολὺ ὅτι εἶναι παλαῦρα τὸ ἀναγραφόμενον, τσοῦτω μᾶλλον, καθ' ὅσον, ἔλεγε παρακατιῶν ὁ γράφων ἐν τῷ ἰατρικῷ ἐκείνῳ περιοδικῷ ὅτι, ἡ εἰς κόνιν μεταβολὴ τοῦ *βιφτεκίου* γίνεται, οὐχὶ ὑπὸ τῶν παρισινῶν φαρμακοποιῶν, ἀλλὰ μακρὰν πολὺ μακρὰν εἰς τῆς Λαπλάτας τὸ Βουενσαῦρες, ἐντείνας οὕτω τὴν δυσπιστίαν μας εἰς τὴν διαπασῶν. Διατί; Διότι τὸ βόειον κρέας ὀφείλει νὰ ἦ ἀμερικανικόν, ἐπιχείρημα δηλονότι, οὕτινος ἂν ἐπεχείρουν τὴν ἐξέλεξις, ἤθελον ὑποβληθῆ εἰς τηλεγραφικὰς δαπάνας πολὺ ὀχληρὰς ἀληθῶς. Ἐὰν τὸ ἐκτεθὲν τοῦτο ἱστορικὸν ἔχη χροιάν ἢ ὅχι παραζυλώματος, ἄλλοις ἀπόκειται ν' ἀποφανθῶσιν, εἶπον καθ' ἑαυτόν, ἡ περιέργειά ὁμοῦ δὲν με ἄφινεν ἤσυχον καὶ ἐξήτασα διὰ τε τὸ φάρμακον αὐτὸ καὶ διὰ τὸν παραστήσαντα ὡς παραζύλωμα τοῦτο ἰατρὸν. Αἱ ἔρευναί μου, ὡς δὲν ἀμφίβαλλον, ἐστέφθησαν ὑπὸ ἐπιτυχίας, πρὸς μεγάλην χαρὰν μου ζητοῦντος ἀπὸ ἱκανῶν ἡμερῶν θέμα δι' ἄρθρον τι ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ τούτῳ, ἀλλὰ θέμα τοιοῦτον ὥστε νὰ δύναται νὰ με ὀδηγήσῃ ὡς ἀριάθνεος μίτος εἰς τὴν ἀνασκέλευσιν πολλῶν παρομοίων ἀλλὰ πραγματικῶν παραζυλωμάτων.

Εὐρον λοιπὸν ὅτι, ὅπως ὑπάρχει ἡ *paucréatine* καὶ ἡ *poudre de viande*, οὕτω δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ἀδιάφορον ὑπὸ τίνος θρεπτικοῦς ἢ θεραπευτικοῦς ὄρους, καὶ ἡ *poudre de Biftek*. Τώρα ἐπρόκειτο, ἐπειδὴ διεσαλεύθησαν αἱ πεποιθήσεις

μου περὶ τῆς ιδιότητος τοῦ ἱατροῦ, νὰ ἐξετάσω περὶ τοῦ ἀτόμου του. Ὅλην δὲ τὴν ἀδιακρισίαν αὐτὴν ἐξεδήλωσα χάριν τοῦ σκοπομένου μου, τοῦτο εἶνε ἐξωμολογημένη ἁμαρτία.

Ὁ φίλος εἰς ὃν ἀπετάθην πρὸς ἐξέτασιν, ἀν.ι πάσης ἐτέρας ἀπαντήσεως, μοι ἐνεχείρισε δύο ἐπιστολάς, ἐξ ὧν ἀρκετὰ ἐφωτίσθην καὶ τὰς ὁποίας παρατιθῆμι ὧδε, προσπαθήσας νὰ τηρήσω πιστὴν τὴν ὀρθογραφίαν, καίτοι οὐδ' αὐτοὶ οἱ στοιχειοθετοὶ ἠδυνήθησαν ἀσυναίσθητως νὰ τὴν τηρήσωσι.

Ἡ πρώτη τούτων φέρει χρονολογίαν 29 Νοεμβρίου 81 καὶ διευθύνεται πρὸς τινὰ ἐξοχώτατον Δημήτριον, ἔχει δὲ οὕτω :

Ἐξοχώτατε Κύριε Δημήτριε σὰς Πρωσκυῶ.

Σὰς ἰδωποῖω σήμερον μὲ ἐπροσκάλεσαν εἰς μίαν Γυνῆν διὰ νὰ τὴν ἐπισκεφθῶ οἱ ὁποῖα εἶναι ἔγγυος ἑπτὰ μηνόν, ὅς καθὼς ἔκαμνα τὸ χρέος μου καὶ τὴν διατίρισα εἰς ὅλα τῆς τὰ μέρη τακτικὰ χωρῆς νὰ διατάξω κανὲν φάρμακον· διότι αὐτῇ πάσχι ἀπὸ μίαν υδροπικίαν γενικὴν ὅλο τὸ σῶμα τῆς εἶναι πρισμένον μὲ ἄσμα πνιγερὸν καὶ δίψα ὑπερβολικὴ οὔρος ὀλίγον καὶ ὄρεξις κομένη. Λοιπὸν τοῖς εἶπα νὰ προσκαλέσουν ὅλον ἱατρὸν νὰ τὴν διατίρῃ ἐγὼ τιάφρα πάθη δὲν ἤμπορὸν νὰ κιτάξω. Λοιπὸν ἀκούοντας ὁ συζιστόστις τοὺς λόγου μου ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδασμου θρινόντας νὰ σὰς γράψω νὰ ἔλθιτέ νὰ τὴν ἐπισκεφθῆτε μὲ τὸ ἀξιμιωτόν σας· ὅθεν σὰς θερμοπαρακαλῶ ἅμα λάβετε τὸ παρόν μου χωρῆς νὰ ἀμελισητε νὰ ἐλθῆτε νὰ τὴν διατίρῃτε καὶ θὰ εὐχαριστιθῆτε ταῦτα καὶ διὰ τῆς βίας σὰς γράφω καὶ μένω πρόθυμος εἰς τὰς διαταγάσας.—

B. Πα" :

ἂν σὰς εἶναι δυνατόν Ἱπιτε τοῦ Κυρίου στεφάνου ἂν ἔχει κανὲν Κηροτόν κατάπλασμα κολιτικὸν νὰ μεστίλι καὶ ἂν ἐλθῆτε πάρετε καὶ μαζὴ σας τὰ ἀνίκοντα φάρμακα, διότι ἐδῶ δὲν ἔχομεν.—

Ὁ Ἰδιος

Ἡ δευτέρα φέρει ἡμερομηνίαν 2 Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, ἀπευθύνεται δέ, ὡς συμπεραίνεται ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τῆς ταυτότητος τῆς ὑποθέσεως, εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον.

Ἱατρὲ K : . . . . . σὰς Πρωσκυῶ.

Σὰς ἰδωποῖω ὅτι ἡ ἀσθενὴς Ἑλένωκ τὴν ὁποῖαν ἐπισκεφθῆκατε ἔγγυος ὅν αὐτὴ πάσχει δινός καὶ παρακαλῶ νὰ προσδιορίσετε τὰ ἀνίκοντα φάρμακα. Ἰδοὺ τὰ συμπτώματα. Ὡς Γνωρίζετε τὴν Ἰδατε ὅτι ἦτον πρισμένον ὅς ἀσθένια τιμανίτης ἦτε ἀκίτης δὲν Γινώσκο καλά σεῖς μόνον ἀλεντούτης σήμερον παρατηρῶν τὰ συμπτώματα τῆς ἀσθενίας τῆς πολὺ ἄσχιμα· τὸ πρίξιμον Ἰντέμα ἐπερίσεισεν καὶ αὐτῷ καταντὶ ἀνισάρκα διότι πατόντας δάκτυλον εἰς διάφορα μέρη μένει βεθουλὸν διαπολὶν ὄραν· ὑπάρχει ξηροβιχῶ οὔρος· σπάνιον ἀνισχίαν, δίψα, ὑπερβολικὴ, ἀνισχία τὴν νύκτα· πρίξιμον ὅσον συμπερένες λοιπὸν εἰς ὅλα ἀφτὰ τὰ συμπτώματα τῆ ἡμπορῶ νὰ κίμο σὰς παρακαλῶ. διόριστο φάρμακα ὅσα ἀναγγεοῦν καὶ ὁ συζιγόςτις πλιρόνει· προσδιορίσον τὰ ἀνίκοντα φάρμακα. κατὰ τὴν συμφωνίαν. καὶ ἂν δὲν εἶναι ἐπιχίρρας ἐγὼ τὰ πλιρώνων — ὡς καθὼς καὶ ἔπραξα· ταῦτα Ἱατρείου συμπερενα κατὰ γραφόμενα στίλε τὰ ἀνήκοντα φάρμακα.

B. Πα" :

Πάντες, δὲν ἀμφιβάλλω, φίλοι ἀναγνώσταί, θὰ συμφωνήσῃτε μετ' ἐμοῦ ὅτι αὐτὸς πλέον ὁ ἱατρὸς ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν ἦν παραξύλωμα καὶ ἡ ἀγυρτικότης καὶ ἀγραμματοσύνη του εἰς τὸ μὴ περαιτέρω ὁμοίως. Καὶ ὅμως εὐρίσκετο ἐν μέσῳ ἀγνώστων αὐτῷ καὶ ἐνόμισεν ὁ ταλαίπωρος ὅτι δύναται νὰ τοὺς φενακίση· ἀλλ' ἠπατήθη, διότι ἀδιάκριτον οὗς καὶ ἀδιακριτωτέρα περιέργεια σήμερον τὸν ἐλέγχει.

Καὶ ὅμως, ἐὰν τὰ τοιαῦτα παραξυλώματα ἀπαντῶσι παρ' ἡμῖν, δὲν πρέπει νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς φαινόμενα ἐκτάκτου φενακισμοῦ, διότι παρόμοια φαινόμενα ἔχουσι περιοδικὰς τὰς ἐμφανίσεις εἰς τὸ σύστημα τῶν κρατουσῶν συνηθειῶν ἐπὶ

τῶν ἀφορώντων εἰς ὅ,τι καλοῦμεν βελτίωσιν καὶ μεταρρυθμισιν τῶν κακῶς κειμένων ἐν τε τῇ διοικήσει καὶ τῇ ἐποπτεῖα τῶν κοινοτικῶν ἡμῶν πραγμάτων.

Τῶν συγχρόνων τις εἶπε τελευταίως ὅτι ἀδύνατον νὰ ἐκτιμηθῇ ἡ ἐποχή, ἐν ἣ ζῶμεν. Ἐρριψα, ὅσον ἠδυνήθη, προσεκτικὸν τὸ βλέμμα μου εἰς τὸ παρελθὸν μας διὰ νὰ ἐξαγάγω κατὰ τὸ ἐνὸν ἀσφαλὲς πόρισμα καὶ τὴν ἐκτίμησίν μου νὰ στηρίξω ἐπὶ διδομένων. Νὰ σὰς εἶπω τὴν ἀλήθειαν; Σχεδὸν οὐδὲν κατῶρθωσα νὰ προσπορισθῶ καὶ μικροῦ δεῖν ἔρριψα τῶν χειρῶν τὸν ἀποφθεγματικὸν συγγραφέα μου, ὅστις ὁμως τόσον ἐναργῆ μοι τὰ παρίστανεν ὄλα. Ἐσκέφθην ἐπ' ὀλίγον μετέπειτα καὶ εἶδον ὅτι εἶχον ἄδικον ἀπελιζόμενος. Ἀπεράσισα λοιπὸν νὰ γράψω διὰ τὸ *Ἡμερολόγιόν σας*, φίλοι μου, ὅ,τι συνεπέρανα ὅ,τι εἰς τὴν δίκαιοιάν μου ἐνετυπώθη, νὰ χρωματίσω δηλονότι, ἀναλόγως τῶν ἀτελῶν μου ζωγραφικῶν γνώσεων, τὸ κοινοτικὸν μας ἔρεβος, τὸ ὅποιον ἐκφαντικώτερον καθιστᾷ ἡ ἀναπόλησις τοῦ παρελθόντος. Εἰς τὴν τοιαύτην σκέψιν ἀφικόμενος ἐνόησα τότε ὅτι εἶχε δίκαιον ἀναμφήριστον ὁ συγγραφεὺς ἀποδιδούς εἰς τὸν σοφώτατον χρόνον, τὸν ἀνευρίσκοντα πάντα, τὴν ἐκτίμησιν. Εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην στηριζόμενος καὶ ὁ Pierre Veron ἐσχολίασε καὶ ἀνέλυσε ἐσχάτως ἐν τῷ *Εἰκοτογραφημένῳ Κόσμῳ* τὸ ἀρχαῖον ἀπόφθεγμα εἰπόν: *le temps! le temps! C'est lui qui nous tue infailliblement, et c'est aussi à lui que nous devons toutes les guérisons, tous les calmes, tous les progrès... le bureau bienfaisant.* Οἱ ἀναγνώσται θὰ μὲ ἀποκαλέσωσιν ἴσως κλαυσῖνον, ἄδικως ὁμως, διότι τὸ ἐκθέτειν ὀδυνῆρά καὶ ἀνασύρειν τὸν ἐπίδεσμον πρὸς ἐπίδειξιν τῶν ἐλκῶν, δὲν εἶναι ἴσον τῷ θρηνεῖν ἐπὶ τούτοις. Ἄν ὁμως μὲ διαφύγη στόνος τις κλαυθμηρικὸς, ἄς λογισθῇ ὡς λάθρα διαφυγόν,

καὶ τοῦτο πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι δὲν εἶμαι, οὐχὶ μόνον ἐγὼ ἀλλ' καὶ ὑμεῖς, φίλοι ἀναγνώσται, ἐξωκειωμένοι εἰς ἀναγνώσματα, σκέψεις προκαλοῦντα. Ἐκτός δὲ τούτου, τὸ προτέρημα τοῦτο ἔχουσιν εἰς ἕκρον ἀνεπτυγμένον ὀλίγοι, ὀλιγιστοί, κανεῖς Ζολᾶ ἢ Δουστογέφσκη, οἱ τὰ κοινωνικὰ ἔλκη ἄνευ συγκινήσεως καὶ ἀηδίας ἀποκαλύπτοντες. Εἰς τὸ προκειμένον λοιπόν.

Ὅψιν τῆς ἀλογωτέρας καινοπρεπείας καὶ τοῦ πολυσυνθετωτέρου κυκλώοντος ἔλαβον τὰ καθ' ὑμᾶς, ἤκουσα λέγοντα ἐσχάτως τινὰ ἐκ τῆς ἐσπερίας ὁμογενῆ. Ἄνεγειρατε μέγαρον ἐκπαιδευτικὰ ἵνα μόνον ἐν νεφέλαις ἀπολεσθῶσι καὶ αὐτὰ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς διδασκόμενοι. Οὐδὲν τὸ πρακτικόν, οὐδὲν τὸ λυσιτελές, προσέθετο ἐν ἀθυμίᾳ, ὁ παρεπίδημος φίλος. Εἶνε ἀσύγνωστον πλημμέλημα τοῦτο, ἐπεὶ μετὰ τινὰ σκεψίν. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς μου εἶδον, ἐπεσκέφθην, ἤκουσα πολλὰ καὶ ἀνέγνωσα ἅπειρα εἰς τὰ φύλλα σας. Ὅμολογῶ, δὲν εὗρον ἐπιχείρημα ἄξιον ἀντιλογίας, καὶ ἂν τὸ εὗρισκον θ' ἀνεχαιτιζόμενη νὰ τὸ ἐκστομίσω, διότι θὰ μὲ κατέκρινον οἱ παρεστῶτες ὡς φίλεριν. Μοὶ ἐπῆλθε πρὸς στιγμὴν νὰ τῷ εἶπω ἀποφθεγματικῶς καὶ ἐγὼ ὅτι, ἀντὶ νὰ θρηνηῶμεν πρὸ τῶν τετελεσεμένων γεγονότων, δεόν ν' ἀντιμετωπισώμεν τὰ μέλλοντα μετ' ἐνθαρρυντικῆς γαλήνης. Δύνανται πολλοὶ τῶν ἀναγνωστῶν μου νὰ εἴπωσι παραμοιόν τι ἐγὼ ὁμως δὲν τὸ λέγω, ἄτε εἰς τὰς ἀρχάς μου ἀντικείμενον, δυνάμενον δ' ἄλλως τε νὰ μὲ ἀποδείξῃ ὡς ἀντιφάσκοντα.

Μεθ' ὄλα τὰ ὑπὲρ καὶ κατὰ, ἐδικαίωσα τὸν φίλον, μὴ θελήσας νὰ συζητήσω ἐπὶ ἐξηνητημένου θέματος, τὸ ὅποιον ὁμως ἐγὼ διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου ἠθέλησα ν' ἀνακινήσω. Βλέπομεν ζωηρὰν κίνησιν τῶν ἐπαύοντων τοῦ ἔθνους μας, συζητήσιν ἐν ταῖς οἰκιακαῖς συναναστροφαῖς, συζητήσιν ἐν ταῖς

ἀντιθαλάμοις, συσκέψεις ἀλλεπαλλήλους περὶ τῆς ἀνεγνωρισμένης πλέον πλημμελείας τῶν κρατούντων συστημάτων ἐπὶ τῆς δεινα ἢ δεινα ὑποθέσεως, καθημερινὸν ἄνω, κάτω, πηγαινοερχομένους ἀπὸ τοῦ ἐνὸς γραφείου εἰς τὸ ἕτερον, ἀπὸ τοῦ δεινός ὁμογενοῦς εἰς τὸν ἕτερον, ἀλλ' ἐν τίποτε τελεῖται, μεθ' ὅλον ἐκεῖνον τὸν κενόσπουδον τὸ πλεῖστον θόρυβον. Τὸ μόλυσμα μεταδίδεται καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας λαμβάνον τότε τύπον οὐχὶ πλέον παραξυλώματος, ὅλλὰ καὶ τούτου χειρόνος, διότι μεταφέρεται ἀπὸ τῶν συμβουλιῶν εἰς τὰς στήλας τῶν ἐφημερίδων καὶ τότε εἰσάγεται τὸ συζητούμενον εἰς τὴν κρίσιμον αὐτοῦ περίοδον. Εἰς, τοῦ ὁποίου πάντως παρηγκωσιάθη ἢ γνώμη, λαμβάνει τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐνώπιον τοῦ δημοσίου συζητήσεως, ἴσως ἵνα παράσχη μείζον κῦρος εἰς τὰς ιδέας του αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ ἀμφιβάλλων. Ὁ ταλαίπωρος ὁ χάρτης! Ἰὼβ ἀληθής! δέχεται ὅσον φορτικώτατον ὕβλον τῶ ἐπιπέσῃ, μεθ' ὅλην τὴν πενιχρότητά του, διότι ἀκάμηλος καὶ ψωριῶσα πολλῶν ὄνων ἀνατίθεται φορτία».

Ἐπειδὴ ἡ δύναμις του μεγάλη, ὑποθέτει ὁ συζητῶν ὅτι δι' αὐτοῦ ἐκπιθέμενον μετουσοῦται, - τὸ ζήτημα καὶ ἔχει ἄκραν πεποίθησιν εἰς τὴν ιδέαν του αὐτὴν, ἕως οὐ τὴν ἐπιούσαν ἕτερος ἐν λογίου τρίβωνι κεκορδυλημένος παρουσιάζεται εἰς τὴν συζητητικὴν κονίστραν· ἀθέντος δ' ἅπαξ τοῦ ζητήματος ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ αἱ γνώμαι ἀντιφατικαὶ διασταυροῦνται καὶ ἐκτροχιάζεται τὸ ζήτημα εἰς μῆκος καὶ πλάτος λυμαινόμενον πάντας, ὡς ἡ μεγάλη πυρκαϊὰ πολλὰς ὁμοῦ συναικίας. Ὁ ἐκτροχιασμός ὁμως ἐπήνεγκε τὸ προσδοκώμενον τέρμα τῆς παραπλάνησεως, διότι κύριος σκοπὸς ἦν ἡ ὑπεκφυγὴ πρὸ τῶν ἀδυνάτων, ἡ παραπλάνησις πρὸ τῶν ἡμαρτημένων. Οὕτω δὲ παρασκευάζεται ὁχύρωμα τεχνικόν, εἰς ὃ νὰ μὴ ἐπισυμβῇ ἀπρόοπτος εἰσβολή. Καὶ ποῖον τὸ κατάντημα; Τὸ νὰ λη-

σμονηθῇ περὶ τινος συνεζητεῖτο. Οἱ ποικίλοι διαλογισμοὶ τῶν ἀντιθέτως τούτοις γραφόντων, αἱ πολύσχημοι καὶ ἀδιερεύνητοι μεταβολαὶ εἰς ἃς περιῆλθεν, ἀφαιρεῖ ἀπὸ παντὸς τὴν ιδέαν, ὅτε προῦκειτο περὶ τοῦ δεινός, ἀπαρράλλακτως ὅπως ἀφηρημένος τις μεταβάς εἰς τὸ ταχυδρομεῖον πρὸς ἀναζήτησιν ἐπιστολῆς ἐλησμονήσεν ἐν τῇ ἀλλοφροσύνῃ αὐτὸ τὸ ὄνομά του καὶ ἂν δὲν τὸν ἔχαιρέτα τις τῶν παρατυχόντων ὀνομαστί δὲν θὰ ἔλεγεν εἰς τὸν ὑπάλληλον τὸ ὄνομά του. Παραξυλώνεται τούτέστιν ἀδιορθώτως τὸ ζήτημα ὡς καὶ πᾶσα πρᾶξις τῶν διεπόντων τὰ ἡμέτερα κοινά, οἰαζθήποτε φύσεως.

Πρὸ δεκαπεντίας εἶχε τεθῆ σοβαρῶς ὑπὸ συζήτησιν, οὐχὶ ὅμως τότε δημοσιογραφικὴν, τὸ ζήτημα τῆς συντηρήσεως τῶν σχολείων τῆς προτεουούσης καὶ τῶν προαστείων. Κατ' ἀρχὴν ἀγία καὶ σεβαστὴ ἡ σκέψις, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὸ συμπέρασμα. Ἐντὶ ν' ἀπαιτηθῶσιν οἰκονομίαι καὶ συγκέντρωσις, ὑπερεξετάθη τὸ ἀνεξάρτητον ἐκάστης ἐνορίας, ἐν ᾧ ὤφειλε νὰ ἐπικρατήσῃ τὸ ἀλληλένδετον, καὶ ἀπεφασθίσθη ἡ διὰ λαχείων ζήτησις προσόδων ἢ αὐτόχρημα ἐπαίτεια. Καὶ ἰδοὺ ἐν τῇ πρωτεουούσῃ ὅλη ἄπειρος ἀριθμὸς λαχείων τῆς δεινα σχολῆς, τοῦ δεινός παρθεναγωγείου, τῆς δεινα ἐνορίας, περιεχομένων ἀπὸ καταστήματος εἰς κατάστημα, ἀπὸ ἀγορᾶς εἰς ἀγορὰν ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα καὶ ἐξευτελιζομένης ἀντὶ πέντε γροσίων ὀλοκλήρου κοινότητος, ἀριθμούσης μολαταῦτα ἱκανοὺς τοὺς δυναμένους συνεισφέρειν. Τὸ τοιοῦτο διήρκεσεν ἐφ' ἱκανὸν μέχρι τοῦ παντελοῦς ἐκπεσμοῦ τοῦ γοήτρου, ὅπερ ἐνυπῆρχεν εἰς τὸν καθαγιαζόμενον σκοπόν.

Μετὰ ταῦτα ἐτέθη εἰς πρᾶξιν ἕτερον μέσον, τοῦ ὁποίου, ἐὰν ἐτηρεῖτο πιστῶς ὁ οὐσιώδης χαρακτήρ δὲν θὰ ἐπήρχειτο ὁ ἄμεσος ἐξευτελισμός. Τοῦτο ἦν ἡ διὰ παραστάσεων θεατρικῶν ὑποστήριξις τῶν πενομένων σχολῶν. Οὐδεὶς οὐδαμῶς ἐ-

νεφανίσθη, ἐξακολουθούσης τῆς τάσεως ταύτης, νὰ εἶπῃ : Οἰκονομίαι ἀπαιτοῦνται, γενῆτε πρακτικώτεροι. Αἱ περιστάσεις ἐνδέχεται νὰ δεινωθῶσι ! Τίποτε. Τὸναντίον μάλιστα αἱ θεατρικαὶ παραστάσεις ἀνεγράφοντο, εἰς τὸ δεῖναι τοῦ λογαριασμοῦ τῆς σχολῆς. Καὶ ἰδοὺ πάλιν δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ ἐπιτροπαὶ καὶ ἐφορίαι πωλοῦσαι εἰσιτήρια τῆς δεινῆς παραστάσεως, ὑπὲρ τῆς δεινῆς σχολῆς, ἰδοὺ ἐκ τῆς γενικεύσεως τοῦ μέτρου συνέπεια τῆς ἐξασθενήσεως τοῦ προσοδοφόρου μέσου καὶ ὁ ἐξουτελισμὸς τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς, τῶν ἐξ αὐτῆς ἀποζώντων καὶ τῶν ἐκ ταύτης πακτωλοὺς ὄνειρευομένων, ἐνῶ αὐτὸ τὸ μέσον ἐν τῷ μέτρῳ χρησιμοποιούμενον ἠδύνατο ν' ἀποβῆ ἀνυσιμώτατον καὶ διαρκέστατον. Τὸ λυπηρὸν ὅτι εἶχε κατανηθῆ τὸ πρᾶγμα μέχρι διακωμωδῆσεως. Πανταχοῦ σωματεῖα σινιστῶντο, ἀδελφότητες ἰδρύνοντο καὶ Σύλλογοι (ὦ !) ἀνεφαίνοντο πρὸς παροχὴν μὲν χρηματικῶν πόρων διὰ παραστάσεων, εἰς πενομένας σχολάς, κυρίως ὅμως πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς φαντασίας τινῶν παιδαρίων ἠθοποιοῦ χλαμύδα ἐπιμένων περιβλήθηται. Τί ἐξ ἐκείνης τῆς ἀηδοῦς εἰκόνας προέκυψεν, οἱ πάντες γινώσκουσι.

Τέλος ἵνα μὴ μακρηγορήσω, τὴν αὐτὴν τύχην, ὑπέστησαν καὶ αἱ ἀγροτικαὶ πανηγύρεις, καίτοι εἰς ὀλίγας ἀριθμούμεναι, διότι ἡ κατάπτωσις τοῦ γοήτρου τούτων παραδόξως ὑπῆρξε ἀστραπιαία, ἐνῶ ἡ πρώτη ἐκείνη ὑπὲρ τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς δοθεῖσα τοσοῦτον ἀξιοπρεπῶς διεξαχθεῖσα, ἐξ ἴσου καὶ ἀπιστεῦτως ὑπεστηρίχθη. Διατί ; Διότι εἰς πάντα ἠθελήσαμεν νὰ τὸ παραξυλώσωμεν, χωρὶς νὰ φανταζώμεθα ὅτι ἡ διατήρησις τῶν σχολείων δὲν ἐξαρτᾶται ἀπλῶς ἐκ τῆς ἐξευρέσεως πόρων. ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς διαρρυθμίσεως τῆς διδακτικῆς πορείας αὐτῶν.

Τὴν αὐτὴν τύχην ἔλαβον καὶ οἱ ὑπὲρ τῶν σχολείων χοροὶ,

οἵτινες μάλιστα εἰς τοσοῦτον ἐξουτελισμοῦ περιέστησαν σημεῖον ὥστε καὶ ἐργολαβικῶς νὰ δοθῶσιν, ἡ δέ, ἐν ἣ ἔδιδετο, αἶθουσα νὰ μεταβάλληται εἰς τόπον ἡκιστα τιμητικῶν διὰ τοὺς δίδοντας τοῦτον εἰς παρομίαν ἐργολαβίαν. Καὶ ταῦτα διὰ τὴν μιμητικὴν μας τάσιν. Καὶ ὅμως ὕστερον τῶσων ἀσχημιῶν καὶ ἐκφυλίσεως τοῦ σκοπομένου, ἐκτενέστατα τὴν ἐπιούσαν ἐγράφετο μία *ρεκλάμα* ὑπὲρ τοῦ χοροῦ, ἐπαινούμενου διακριτικώτερον καὶ τινος ἐκ τῶν διεξαγαγόντων τὴν παράστασιν ἢ τὸν χορὸν, ἵνα πληρωθῆ τὸ ῥήθην :

Ποῖς 'παινεί τῆ νύφη μας ;

'Η μουζοῦ ἢ μάνα της.

'Αλλ' ἐνῶ πάντα συμβαίνουσιν, οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων ἐξογκοῦνται, χωρὶς νὰ παρατηρηθῆ που βελτιώσεις καὶ ἀπλοποιήσεις τοῦ πολυσυνθέτου τῶν παιδευτικῶν συστημάτων, χωρὶς νὰ ἐπέλθῃ μεταβολὴ τις ἐπὶ τὰ κρείττω καὶ γένηται βῆμα πρὸς τὴν ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον διαρρῦθμιν. Ἡ ἐπάρατος μίμησις ὡς βδέλλα ἐπικαθημένη τῆς σαρκὸς μας ἐκμύζῃ πᾶσαν ἡμῶν τὴν ἰκμάδα, ἐξουδετεροῦσα οἰανδήποτε συνετὴν πρότασιν καὶ ἡ μίμησις βραίνει μέχρι παραξυλώματος, καὶ τούτου πάλιν ἀλλοιούντος τὸν οὐσιώδη ὄρον τῆς πρώτης.

'Εν τούτοις, ὡς συμπέρασμα τῆς ὅλης ταύτης τύρβης καὶ τῆς κοινωνικῆς ἀναστατάσεως τί προκύπτει ὠφέλιμον; Οὐδέν, ἀλλὰ φενάκη, φενακίζουσα τοὺς πάντας καὶ γελωτοποιούσα τὰ ἱερώτερα τῆς ἑθνικῆς ἡμῶν σταδιοδρομίας. Εἰς πάντα τὸ παραξύλωμα τῆς μιμήσεως, εἰς πάντα τὸ ἀσυνάρτητον καὶ ἀκαταλόγιστον τῶν ἀποφάσεων. Ἐνῶ δὲ καὶ δημοσίως καὶ κατ' ἴδιον διακηρύσσεται τὸ τοιοῦτον ὑπὸ ἀνδρῶν ἀλγούντων ἐπὶ τῇ ὀδυνῆ ἀπόψει καὶ ταῖς ὀδυνηροτέραις συνεπειαῖς, ἐν τῷ

τύπῳ κατὰ τακτὰς περιόδους τὰ πράγματα παρίστανται πλεόν ἢ ῥόδινα καὶ ὁ λοιπὸς κόσμος πιστεύει εἰς τὴν ἐπιστημονικωτέραν διαμόρφωσιν τῶν καθ' ἡμᾶς, ὡς οἱ πλείους τῶν πελατῶν τοῦ μνημονευθέντος ἱατροῦ ἐσκέπτοντο περὶ αὐτοῦ, διότι οὐδεὶς ὑπῆρξεν ὁ ἐλέγξας τὴν ἀδαημοσύνην καὶ καὶ ἀπαιδευσίαν του. Τοιαῦτα τὰ καθ' ἡμᾶς παραξυλώματα· ἂν δὲ καὶ ἐγὼ θεωρηθῶ ὡς παραξυλώσας τὰ πράγματα, δὲν πρέπει νὰ φανῆ παράδοξον, διότι ἐν τῇ αὐτῇ ἀτμοσφαίρᾳ ζῶν εἰς τὸν αὐτὸν φαῦλον περιστρέφομαι κύκλον.

δυγ.

ΛΕΞΙΚΟΝ.

Φιλία — Ἀγάπη ἄνευ ἐκείρης.

Δαπανᾶν. — Εἶναι τὸ γνωστότατον ἐνεργητικὸν ῥῆμα.

Αὐτοκτονία. — Ἐκδίκησις καθ' ἑαυτοῦ.

ΓΙΑΤΙ;

Τῇ πολυκλαύστῳ Ἰουλίᾳ Σ. Ἰακώβου

Γιατί, ἐκεῖ ποῦ σ' ἔπρεπαν τοῦ γάμου τὰ στεφάνια,
Ἐκεῖνα ποῦ θὰ βλέπαμε μὲ θεία περηφάνεια,
Εἰς τὸ μικρὸ κεφάλι σου Λευίτης γὰ τὰ βάλῃ,
Ἡ Μοῦσα μου λυπητέρῳ τραγοῦδι γὰ σοῦ ψάλλῃ;

Ἀλλὰ γιατί, γιατί λοιπὸν τὸν τάφον γὰ ποθήσης,
Καὶ τ' οὐρανοῦ τὸ ἄγνωστον γὰ ἴδῃς, γὰ ζητήσης;
Ἄρ εἶχες πόνο στήν καρδιά κ' ἀπελπιζὰ στὰ στήθια,
Γιατί ἀπὸ τὴν Παραγὰ δὲν γύρευες βοήθεια;

Αὐτὸ τὸ ἔρημο γιατί μὴ μᾶς τὸ πῆς· τὸ ροιῶναι
Ὅποσον τὰ στήθια χωρησιὰ τῆς μάρας του πληγῶναι,
Ὅποσος ποτὲ δὲν γνώρισε τὴν μάρα του τὴν μαύρην,
Ἐκεῖνος εὐκόλα γιατί μαράθηκε θὲ ραῦρη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ.

Η ΟΕΥΑ.

[ΔΙΗΓΗΜΑ].

Ὁ Γέρω Μανώλης εἶνε ἀπ' ἐκείνους ποῦ εὐχαριστιέσαι νὰ τοὺς ἀκοῦς ὅ,τι κιὰν λένε, γιατί πέρασαν πολλ' π' τὰ μάτια του. Μιὰ ἡμέρα κυριακὴ τοῦ πήραμε τὸ κατόπι τὴν ὥρα π' ἔβγαινε στὸν τακτικό του περίπατο καὶ σ' ὀλίγα λεπτά τὸν προφθάσαμε.

— Καλημέρα, κύρ Μανώλη, τοῦ εἴπαμε ὅλοι μὲ μιὰ φωνὴ πνιγμένη ἀπ' τὸν ἀνασασμὸ μας.

— Καλημέρα, παιδιὰ μου, μᾶς εἶπε. ὦ! εἶνε, σὰν παιδιὶ καταδεχτικός ὁ Γέρω Μανώλης.

Τὸν ρωτήσαμε, ἂν ἔχῃ καμμιά βιαστικὴ ὑπόθεσι νὰ τελειώσῃ, γιατί ὅλο τὸ χωριὸ τοῦ ζητοῦσε συμβουλή εἰς τὸ κάθε τι τοὺς.

Ἐκεῖνος μᾶς εἶπε ὅτι κάμνει τὸ συνειθισμένο του δρόμο.

— Σὰν εἶνε ἔτσι τοῦ εἴπαμε, σὲ παρακαλοῦμε νὰ πάρῃς ἔναν καφέ μας, θέλουμε νὰ σὲ τρατάρουμε.

Με ὅλη του τὴν καλὴ καρδιά δέχτηκε καὶ τὸν ὠδηγήσαμε σ' ἓνα καφενεῖο ἔξ' ἀπ' τὸ χωριὸ.

— Τί τὰ θέλετε, εἴχαμε πολλὴ μεγάλη ἐπιθυμία, τῷ λέμε, ἅμα καθήσαμε τριγύρω του, νὰ ἀκούσουμε ἓν' ἀπ' τὰ ἀληθινὰ σου παραμῦθια. Ἡ νοστιμάδα ποῦ τὰ λέγῃς μᾶς

τρελλαίνει, μπορεῖς, κύρ Μανώλη, νὰ μᾶς κάμῃς αὐτὴ τὴ χάρη;

— Μετὰ χαρᾶς σας, παιδιὰ μου, καὶ τώρα ἴσια, ἴσια ποῦ εἶδα ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ χονδρόξυλο, ποῦ φαίνεται μὲς' τὴ γῆ χωμένο, θυμήθηκα ἓνα καλὸ παραμῦθι, ἀλλὰ μὲ τὴ συμφωνία, θὰ πιῶμε καὶ λίγο κρασάκι.

Τ' ἀγαποῦσε λιγάκι ὁ Γέρω Μανώλης, κ' ἐμεῖς τρέξαμε γιὰ κρασί.

Ὁ Γέρω Μανώλης κάθισε στὰ χόρτα, ἦταν συνειθιστο τοῦτο, γι' αὐτὸ κ' ἐμεῖς σὰν τὸν εἶδαμε, κάμαμε τὰ ἴδια καὶ δὲ θελήσαμε τὰ σκαμιά ποῦ μᾶς ἔφερε τὸ παιδιὶ τοῦ καφετζῆ. Ὁ Γέρω Μανώλης ἄρχισε.

Καὶ ποῖος δὲν ἤξερε τὴν καυμένη αὐτὴ τὴν Ὄξυὰ ποῦ στέκουσαν ὀλόγερη ἀπάνου στὸ δρόμο τοῦ χωριοῦ ὡς μιᾶς τουφεκιᾶς δρόμο, θαρρούσατε ποῦ βλέπατε κανέν' ἀπὸ τοὺς θεοὺς, ποῦ στὸν παλῆθὸ καιρὸ τοὺς ἔβαναν φυλακτόρας ἔξ' ἀπ' τῆς πολιτείας.

Πρῶτὴ ἡ Ὄξυὰ ἔλεγε τὸ καλῶς ὄρισεν στὸν κουρασμένο ταξειδιάρη, ποῦ ἔρχονταν ἐδῶ καὶ πρὸ ὑστερῆν ἄλλο αὐτὴ ἔλεγε τὸ καλὸ κατεούδι στὸ χωριανό μας, πῶφευγε γιὰ τὰ ξένα. Μὰ καὶ ποῖος δὲν τ' ἀγαποῦσε αὐτὸ τὸ δέντρο; Κάθε βράδυ τὰ παιδιὰ τοῦ σχολειοῦ ἔτρεχαν νὰ παίξουν κατ' ἀπ' τὸν ἴσκιό του. Ὅταν ἔφθανε τὸ πανηγύρι τοῦ χωριοῦ, ὅλα τὰ παληκάρια τριγύρω στὸ κορμί τῆς χορεύανε καὶ οἱ γέροι σὰν κ' ἐμένα ἐκεῖ γιὰ νὰ πάρουν τὸν ἀέρα τοὺς πήγαιναν καὶ κάθονταν στῆς ρίζαις, ποῦν' βγαλμέναις καὶ γυαλίζουν στὸν ἥλιο ἀπ' τῆς πατημασιᾶς τῶν παιδιῶν.

Μὰ μ' αὐτὰ ποῦ σᾶς εἶπα δὲν ἦταν τίποτε. Γιὰ τὸ χωριὸ μας ὅλο ἦταν ἡ Ὄξυὰ. Ὅπως ζοῦνε στὸ χωριὸ ἔτσι κι' αὐτὴ ζοῦσε καὶ ὅπως οἱ χωρικοὶ μας δὲν μποροῦν νὰ κατα-

λάβουν ἐκκλησιὰ δίχως καμπαναριό, ἔτσι καὶ τὸ χωριό ὅλο χωρὶς τὴν Ὁξυά.

Πολλοὶ τὴν ἐτιμοῦσαν σὰν γιαντρώ κ' ἔλεγαν ὅτι εἶχε δύναμι νὰ νικᾷ τῆς ἀρρώστειες τοῦ χωριοῦ· ἢ μπόρες ἐξ αἰτίας της δὲν γκρημνοῦσαν τὰ φτωχικὰ τὰ σπῆτια καὶ ὁ φουντωτὸς θόλος της δὲν ἄφινε τὸν κακὸν ἀέρα νὰ φέρῃ τὸν παραξυμὸ στὸ χωριό μας.

Ἀπὸ κάθε γέρω τοῦ χωριοῦ αὐτὴ πιὸ πολλὰ ἤξευρε, γιὰ τὰ χρόνια της ἦταν ἀμέτρητα. Δὲν τὴν θυμοῦντανε κανεὶς μικρὴ, οἱ γέροι δὲν τὴν εἶδαν νὰ μεγαλώσῃ, οὔτε καὶ οἱ πιὸ γέροι ἀπ' αὐτοὺς. Γενεές ἤρχουνταν καὶ ἔφευγαν καὶ αὐτὴ ἦταν ἡ ἴδια. Τὰ μαλλιά των ἀσπρίζαν, μὰ τῆς Ὁξυᾶς ἡ πρασινάδα δὲν χαλνοῦσε. Τὴν πιὸ μεγάλη ἱστορία μιανῆς γενεᾶς, ἂν ἐθαζες κοντὰ στὴν ἱστορία τῆς Ὁξυᾶς, ἦταν τίποτε. Ἡ ζωὴ τῶν γενεῶν ἦταν σὰν μιὰ ὥρα μεσ' τὴν αἰωνιότητα. Γιαὐτὸ ἐσέβουνταν τὴν Ὁξυά κι' ἀπὸ φόβο πολλαὶς φοραὶς, ὄχι τόσο γιὰ τὸ καμαρωτὸ κορμί της. Στενὲς καὶ μακρὲς σκασματάδες τὸ φουσκωμένο πετσί της χαλνοῦσαν, ποῦ σοῦ φαίνονταν σὰν κοῦτρα ξερὴ καὶ ζαρωμένη, ὅσο ποῦ σὲ κάθε ἀνοιξὶ ἐβλεπες τὴν ἑκατοστάρα σὰν κοπέλα εἰκοσι χρονῶν καὶ σὲ τέτοια γεράματα ἔλαμπε μιὰ χάρη ποῦ σ' ἔκαμε νὰ θαρρῆς τὸν ἑαυτὸ σου τίποτε. Ἀπ' τὴν κορφή ὡς τὰ νύχια ντημένη αὐτὴ μεσ' τὰ πράσινα τοῦ κισοῦ μὲ πλεγμένα στεφάνια, τὰ κλωνάρια της καὶ χοντρόκλαδα ἀπλώνονταν σὰν τοῦ παππᾶ τὰ χέρια ὅταν εὐλογᾷ. Σὰν νὰ μὴ φοβοῦνταν οὔτε τὰ χρόνια οὔτε ταῖς ἀνεμοζάλας σειόνταν καὶ λιγιούνταν ὅλη μὲ τὰ τρυφερὰ βλαστάρια της. Κι' ὅταν ὁ ἥλιος στρήμονε μεσ' τὰ φυλλάκια της, θαρροῦσε ἀπ' τὴ χαρὰ γελοῦσε.

Τί καλὸ εἶνε ἡ ἀπλότης, παιδιὰ μου! σὲ κάμει νὰ ντρέπσαι, νὰ φοβάσαι, νὰ τιμᾷς ἐκείνον ποῦ ἔχει αὐτὸ τὸ καλὸ καὶ νὰ τὸν λογαριάζης γιὰ ἀφέντη σου· ἔτσι ἦτανε καὶ ἡ Ὁξυά μας, καὶ τοῦτο, γιὰτὶ ἓνα δένδρο ἔχει πιότερη ἀξία ἀπ' ἓν ἄνθρωπο· ὅσφ θέλει αὐτὸς ὁ νάνος ἄς τεντόνεται μπρὸς στὸ γίγαντα. Τὰ φύλλα του βλέπουν μακρότερα ἀπ' τὰ μάτια μας καὶ μιὰ δροσιὰ χύνει ποῦ εἶνε βάλσαμο ἀτίμητο.

Τὸν ἄνθρωπο ζαρώνουν, μικραίνουν τὰ πάθη του, ἐνῶ τὸ δένδρο ὅλο ἓνα τὸν θρέφει τὸ νερό του. Ἐκεῖνος πολλαὶς φορὲς χάνετ' ἀπ' τὸν κόσμο πρὶν νάρθῃ ἡ ὥρα τῆς φρονιμάδας του, μὰ αὐτὸ βαστάη μέσα του τὰ περασμένα μαθήματα.

Τὸ δένδρο ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει, ἀλλ' αὐτὸς πάντα ζητᾷ βοήθεια ἀπ' ἐκεῖνο, ἀπὸ τὴν ὥρα ποῦ βαλθῆ στὴ κούνια, ὡς τῆς ὥρας ποῦ κοιμᾶται κρύος μὲς τὰ τέσερα σανίδα τοῦ κρεβατιοῦ του.

Ἡ ὄξυά αὐτὴ ποῦ βλέπετε, παιδιὰ μου, μιὰ φορὰ ἐκοροῦδούτηκε ἀπ' ἓνα σοφὸ ἄνθρωπο. *Εἶμαι βασιλεὺς*, φώναζ' ἐκεῖνος, μὰ ἐσὺ ἓνα τιποτένιο δένδρο. Ἡ ὄξυά δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε· τί λέτε νὰ ἔκαμε; Τὸν ἄφισε τὸν καυχησιάρη σου νὰ καθῆσῃ ἐκεῖ στὸν ἴσκιό της καὶ νὰ κόψῃ νὰ ράψῃ, ποῦ λέμε, σὰν τρελλὸς μὲ τὴν ἐπιστήμη του. Μονάχα τοῦ ρίχτει ἓνα ξερὸ κλαδάκι καὶ τίποτε ἄλλο. Εἶνε καλὰ, ἀπ' τὸ πέσιμο τοῦ κλαδιοῦ νὰ σπάσουν τὰ γυαλιὰ του καὶ νὰ μὴ μπορῇ κείνην τὴν ὥραν οὐδὲ τῆς κλεμμέναις ιδέαις του νὰ διαβάσῃ; Καὶ τοῦ ἔσπασε τὰ γυαλιὰ καὶ εἶδε τὴν ἀδυναμία του. Σ' ἐκεῖν' ἀπάνου περνοῦσε κ' ἓνας χωρικὸς καὶ τῷ ῥωτᾷ τὴν ὥραν. Ἡ κακὴ τύχη τοῦ σοφοῦ, νὰ πέσῃ τὸ ζύλλο στὴν ἀλυσίδα τοῦ

ρωλογιού του, νὰ τὸ σύρη ἔξω μὲ ὄρμη· καὶ νὰ τὸ σταματήσῃ!

— Δὲν ξέρω, λέγει στὸ χωρικό.

Αὐτὸς τότε τοῦ δείχνει μὲ τὸ χέρι· τὸ δέντρο μὲ τὸ μάκρος τῶν κλαδιῶν του ἐσημείωνε στὸ χῶμ' ἀπάνου τὴν ὥρα. Τὸ δέντρο ἦταν ὁ ἀληθινὸς σοφός, εἶπεν· ὁ Γέρω Μανώλης κ' ἐστράγγισε τὸ ὑστερνό του κρασοπότηρο, ἀπ' ὅσο εἶχε μείνει.

..

Πολὺ πονόψυχη, ἦταν ἡ 'Οξυά. Ἐρχονται ὁ Ἀπρίλης, σπέρνουνταν τὰ λουλούδια στὸν κάμπο σὰν τ' ἀρνάκια, ποῦ τὰ βλέπεις ἀπὸ μακρὰ καὶ μὲ τὴν πρασινάδα τοῦ χορταριοῦ ἔτρεχαν καὶ τὰ πουλάκια στὴν 'Οξυά τους. Τῶν μπουμπουκιῶν ἡ μεθυστικὴ μυρωδιὰ καὶ τὸ γλυκὸ ἐκεῖνο σις, .. σις, .. τῶν φύλλων της θαρροῦσε ποῦ σ' ἔλεγαν νὰ χαρῆς τὴν ἀνοιξιὰτικὴ ζωὴ. Τὰ καινούργια κλωνάρια της ἔκρυβαν, ὅσο μπορούσαν, τὰ ζευγαρωμένα πουλάκια.

'Απ' τῶνα μέρος ἡ κίσσα ἔφκιανε τὴ φωλιά της σ' ἕνα κλαδί, κί' ὁ σπίνος μέσα σὲ κρυφὴ ἀγριάδα ἔπλεχε τὸ χορταράκι καὶ τὸ χνουδι μαζή; Ἡ ταλαίπωρη ἡ 'Οξυά τὰ βλέπε τὰ καυμένα μὲ μιὰ κρυφὴ χαρὰ καὶ ὅλο ἕνα γύρευε νὰ τὰ σκεπάσῃ πρὸ καλὰ μὲ καινούργια φυλλάκια. Κανεὶς δὲν μπορούσε, οὔτε ἤθελε νὰ τὰ πειράξῃ, γιατί, αὐτὴ τὰ διαφέντευε. Οὔτε τὸ γεράκι, οὔτε τὸ σκουλήκι τὴν παράβλεπαν. Ἡ ἀλεπού ἤξερε πῶς ἡ 'Οξυά διαφέντευε πολὺ τὰ πουλάκια, καθὼς ὁ ἄνθρωπος τὰ ὀρνίθια του καὶ περνοῦσε ἤσυχα τὸ δρόμο της καὶ μερικὰ ἄλλα ζῶα ἤξευραν πῶς ἐκεῖνα ποῦ συλλογιζόνταν, τῶκαμε, γι' αὐτὸ δὲν τὴν σχετίζου-

ταν πολὺ, ἂν καὶ στὰ παιδιὰ ἐφαίνονταν πολὺ συγκαταβατική.

'Αν τύγγαινε κανὲν ἀπ' αὐτὰ καὶ γύρευε νὰ καντζαρόσῃ καὶ νανεβῆ στὰ κλαδιὰ της, φούσκονε σὰν νὰ μὴν ἤθελε ἀπ' τὸ θυμὸ της· γλυστροῦσε λοιπὸν τὸ παιδί ἀπ' ἄνω ἀπ' τὸ καύκαλό της, τὸ σφιχτὸ σὰν πλατανιοῦ τὴν πέτσα καὶ τὸ τρελὸ ἔπεφτε στὰ χόρτ' ἀπάνου τὰ μαλακά. Ἄν κανένα τοῦ σχολειοῦ παιδί ἤθελε στὸ πείσμά της γιὰ νὰ νέβῃ, θαρροῦσε ποῦ ἐκείνην τὴν ὥρα φύτρωνε ἕνα σουβλερὸ κλαδάκι τοῦσχιζε τὸ παντελόνι καὶ ὁ μικρὸς σου ὁ πεισματάρης τῶκορτε λάσπη καὶ μὲ μούτρο κατεβασμένο, γιατί συλλογιούνταν τῆς μητέρας τὸ μάλωμα, καὶ ἴσια στὸ σπῆτι.

Τὰ ἀγαπημένα της ζῶα, σὰν νὰ τῶξεραν πῶς τ' ἀγαπᾶ ἔτρεχαν ἀπὸ κάτω στὸν ἴσκιό της καὶ πηδοῦσαν καὶ ἐφώναζαν. Ἄν καὶ γι' αὐτὰ ἐφρόντιζε, μὰ δὲν ξεγνοῦσε καὶ τοὺς Χριστιανοὺς τοῦ χωριοῦ, τοὺς ἀγαπημένους της. Ἴσως, παιδιὰ, δοκιμάσατε καμμιὰ φορὰ, πόσα κομμάτια μπορεὶ νὰ γένη ἡ καρδιά ἐνὸς καλοῦ πατέρα, αὐτὸς μοναχὸς του ζέρει πῶς νὰ τὴν διαμοιράξῃ. Πάντοτε μᾶς συλλογιούνταν. Ποτὲ δὲν θέλησε νὰ ξυπνήσῃ ἀργὰ τὸ βοσκὸ, ἂν καταλάβαινε πῶς ἦταν καιρὸς γιὰ βόσκημα. Ἄν κανένας μεθυσμένος ἀργοποροῦσε νὰ πάγῃ στὸ σπῆτι του καὶ γύρευε καυχάδες, ἡ ὄξυά ἤξερε καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄνθρωπο νὰ τὸ κάμῃ νὰ παγώσῃ ἀπὸ φόβο καὶ τρομάρια. Τί ἔκαμε; Ἄπλωνε τὸ θεόρατο ἴσκιό της στὸ φεγγάρι. Καὶ γιὰ τὴν τιμιότητα τῶν κοριτσιῶν ἀκόμη ἀγρυπνοῦσε, γι' αὐτὸ πολλαὶς μητέρες τὴν εὐχαριστοῦσαν ἕως σήμερα καὶ μποροῦν νὰ τὸ ἀποδείξουν. Τύχαινε καμμιὰ φορὰ κανένα τρελλοκόριτσο νὰ ταιριάξῃ μὲ τὸν ἀγαπητικὸ του καὶ νὰ σφυκαγαγκαλιασθῶνε κάτω ἀπὸ τὸ δένδρο μας; ἡ καλὴ σου ἡ 'Οξυά κουνοῦσε μὲ μῆς τὰ κλαδιὰ της καὶ τότε

τὰ καυμένα τὰ πουλιά ἐχαλοῦσαν τὸν κόσμον καὶ ἀπ' ὅλα πλιότερο ἢ κίσσεσ ἀπ' τῆς φωναῖς των καὶ κάποτε ἐτριζεν ὅλη ἀπ' τὴν κορφή ὡς ταῖς ρίζαις καὶ τόσο δυνατὰ ποῦ τὸ τρελλοκόριτσο θαρροῦσε, πῶς τὸ εἶδαν κ' ἐβλεπεσ τὸν ἄμορφο της νὰ πηδᾷ μεσ' τὸ χανδάκι, κ' ἐκείνη νὰ τὸ στρίβη σιγαλὰ γὰρ τὴν καλύβα της.

Κάποτε ἂν κανεῖς ἄμυαλος ἔθαζε κανένα βαβασάκι σὲ καμιὰ σκασματάδα τοῦ κορμιοῦ της, αὐτὴ τῶλεγε στὸ ἀέρα, κ' αὐτὸς μὲ μιὰ δυνατὴ φυσήξιά του τῶπερε καὶ τῶριχνε ἐκεῖ κοντὰ στὸ βρώμιον τὸ λάκκο μέσα, καὶ τοῦτο ποῦ σὰς λέγω ὅλοι οἱ γέροι τοῦ χωριοῦ μας τὸ λένε.

Μὰ μὴ θαρρεῖτε μοναχὰ ποῦ κατὰτρεχε τῆς ἀγάπαις ἢ Ὁξιά μας· αὐτὸ τῶκαμε γιὰ τῆς κακιαῖς, τῆς ἀταίριαχτες ἀγάπαις. Γιὰ κείνους ποῦ ἀγαποῦσαν μὲ τὴν καρδιά καὶ τὸν πόνο τῆς λαχτάραις ἔκαμε πολλὰ καλὰ. Σ' αὐτὸ ἀπάνου ἴσια, ἴσια θὰ σὰς κοντάρω μιὰ ἱστορία, ποῦ εἶνε ν' ἀπορήσετε.

*
**

Ὅλοι οἱ χωριανοὶ μας θυμοῦντε τὸ Γιάννη, ποῦ τὸν ἔλε-
γαν στὸν καιρὸ του τὸ Μικρογιάννη. Ὁμορφο παιδί, φρό-
νιμο, γερὸ στὸ δουλιὰ καὶ δὲν σκορποῦσε τὸν παρά του στής
ταβέρναις, ἦταν παιδί μάλαμα. Ἀπ' τὸν πλοῦσιον ὡς τὸ
φτωχὸ ὅλοι τὸν παινοῦσαν καὶ τὸν καλοῦσαν στὸ τραπέζιτους,
γιαὐτὸ ἅμα γίνηκε λόγαις μεσ' τὸ χωριὸ ποῦ κάθε κυριακὴ
στὴν ἀπόλυσι τῆς ἐκκλησίας πήγαινε μαζὴ μὲ τὴν Τριαντα-
φυλλιὰ ὡς τοῦ σπητιοῦ της τὴν πόρτα, κ' ἐκείνη ἐκαμάρωνε
στὸ δρόμο, τὸ χωριὸ σηκώθηκε κ' ἔκατσε, παντοῦ γιαυτοῦς
μιλοῦσανε. Αὐτὸ τὸ φρόνιμο τὸ παιδί, λέγανε, νὰ τὰ ται-

ριᾶξη μὲ μιὰ ξεμουαλισμένη! Οἱ καλοὶ τοὺς συχωροῦσαν,
μὰ ἐκεῖνος δὲν φαντάζονταν τίποτε, γιατί θαρροῦσε ὅλους
σὰν τὸν ἑαυτοῦ, τόσο τίμιος ποῦ δὲν μποροῦσε νὰ βάλῃ
ἢ ἰδέα του τὸ κοροϊδεμα, ρίχτηκε τὸ λοιπὸ στὴν ἀγάπη μὲ τὰ
μοῦτρα, σὰν παληκάρη πῶχει στὸ νοῦ του μιὰ φορὰ νὰ κάμη
ἀγάπη.

Ἡ Τριανταφυλλιὰ ὁμως ἄλλα λογάριάζε· κύταζε συχνὰ
πυκνὰ στὸν κατρέφτη καὶ ἐκαλοτύχζε τὸ Μικρογιάννη, κ' ἔτσι
γύρευε νὰ περάσῃ κάμποσο καιρὸ μαζὴ του.

Μετὰ τὸ συνειθισμένον κυνηγητὸ καὶ κρυφτὸ τὰ ταίριαξαν
στὰ γερά, τόσο ποῦ ὁ Μικρογιάννης γύριψε χαρὰ στὰ θεοφά-
νεια κοντὰ, ἄλλα τὸ ξετίποτο τὸ κορίτσι συλλογίστηκε ποῦ
θᾶχανε τοὺς χοροὺς στῆς ἀποκοχαις καὶ ὅλο τὸ χειμῶνα καὶ
ἔρριξε τὴ δουλειὰ ὡς τὴν Πεντηκοστή.

Ἐκεῖνος, ὅσο κιᾶν λυπήθηκε, σὰν τρελλὸς ποῦ ἦταν ἀπ' ἀ-
γάπη, δέχτηκε καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ φάνηκε πῶς εὐχαριστήθη.
Μὰ κ' ἐκείνη ἢ κατεργάρα τὸν ἐκαλόπιανε. Μετὰ πολλὰ οἱ ἀρ-
ραβωνιασμένοι μας συνήθισαν ν' ἀρχωνται κάτ' ἀπ' τὴν Ὁξιά
καὶ κ' εἰ νὰ τὰ λὲν γλυκά, γλυκά. Αὐτὸς ἀναστέναζε, ἐκείνη
γελοῦσε· πρὸ φοβιτσάραις ἀπ' αὐτὴν ἦταν ἐκεῖνος. Τὸ δέντρο
οὔτε κᾶν τὸ φίλημά τους ἐνοιωθε. Ναι, τοὺς ἔδινε τὸν ἴσιον
του, μ' αὐτὸ τὸ τῶκαμε ἀπὸ φυσικὴ του συνήθεια. Καὶ ὅταν
θέλησαν τὰ δύο τρυγόναι μας νὰ χαράξουν στὴν πέτσα του
ἐπάνω μιὰ καρδιά, δὲν ἀντιστάθηκε, ἄλλα παραμέρισε τὰ
κλαδάκια του, σὰν πῶς παραμερίζουν γερωντικὰ χεῖλια ἀπὸ
χαμογέλιο.

Ἦρχονταν κάθε βράδῃ ὁ Μικρογιάννης τίποτε ἄλλο δὲν
γύρευε, μόνον τὸν παράδεισον τοῦ θεοῦ. Μιὰ κυριακὴ δὲν φά-
νηκε ἢ Τριανταφυλλιὰ. Μὰ εἶχε πρόφασιν· ἔβρεχε. Μιὰ ἄλλη
φορὰ πάλι δὲ στάθηκε στὸ λόγον της· μιὰ μέρα μάλιστα ἦ-

λιος, χαρά θεοῦ, γύριψε και τότε να τὰ μπλαστρώση και, τί εἶνε καλά να πῆ; τὸ ἀδερφάκι της ἔβγαζε δόντια. Μιὰ μέρα πάλι, τρίτη ἀπουσία· και τότε βρῆκε μιὰ ψευτικὴ πρόφασι.

Με τὸν καιρὸ ἀρχίνησε να μὴ ἀκούη λόγια κι' ἂν πῆγαινε κάποτε, με πολλή βία τῶκαμνε. Τὸ καυμένο τὸ παληκάρι! Ἡ Ὁξυὰ ἡ καυμένη τί να σὲ κάμη; τὸ σις. . . σις. . . σις. . . γίνονταν πάλιν, τὰ πουλάκια της ἔχυναν ὅπως και πρῶτα τὴν γλύκα τῶν τραγουδιῶν τους, μὰ ἡ καρδιά δὲν ἦταν για να κτυπάη, ἡ Τριανταφυλλιὰ δὲν φαινότανε σὰν πρῶτα. Ἡ γειτονιά, ἔχασαν τὴν ὑπομονή τους και μιὰ μέρα, λέγει μιὰ ἡλικιωμένη γειτόνισα στὸ περιλυπο παληκάρι.

— Μὰ ὡς πότε, παιδί μου, θάσαι βλάκας; ἡ ἀρραβωνιαστικὴ σου ἴδω και δυὸ μῆνες τὴ βλέπουμε ποῦ σπασάρε μ' ἄλλονε.

Ὅταν κανεὶς λυπῆται γίνεται ζουλιάρης, καταντῆ κιτρινοσ και ὄλο παραμονεύει. Ἡ κακαὶς γλώσσαις ἔλεγον τὴν ἀλήθεια. Ἡ Τριανταφυλλιὰ εἶχεν ἄλλον ἀγαπητικὸ, μὰ ὄχι σὰν τὸ Μικρογιάνη, ἀθῶο παιδί. Σὰν κ' ἐκεῖνη ξεμουαλισμένος και κακονοματισμένος δὲν ἤθελε να κάμη λόγος για στεφάνωμα. Τὸ καυμένο τὸ παιδί σὰν τ' ἄκουσε αὐτὰ κατὰκαρδα πειράχτηκε.

— Τί σέκαμα για να με πεθάνης Τριανταφυλιά, τί σ' ἐκόλησε για να με βάλης στη μαύρη γῆ, ἔλεγε με κλάματα τὸ καυμένο.

— Ὅχι, τοῦ ἔλεγε ἡ Ὁξυὰ· ἡ προδοσιὰ τῆς Τριανταφυλλιᾶς δὲν εἶνε για να τρομάξης. Ἐνα κακομαθημένο κορίτσι εἶνε τέτοιο! Μιὰ κακία της ποτὲς δὲν εἶνε ὅπως τὰ εὔρετά. Γυναίκα, σὰν κ' ἐκείνην, πάντοτε θ' ἀγαπήση κείνον, ποῦ τὴν κάνει τὰ γλυκὰ τὰ μάτια, γιατὶ τόσο πολὺ προσκυνᾷ τὸν αὐτὸ της, ποῦ θαρρεῖ πῶς εἶν' αὐτὴ κι' ὄχι ἄλλη στὸν κόσμος.

Δὲν ἔχει καρδιά ἴσια και τὸ μυαλό δὲν τῆς ὠφελεῖ ποτέ. Τρελλαίνετ' ἀπὸ τὴ χαρά της, ποῦ μπορεί και κάμνει κόρτε μ' ἀδιάφορο με ποίονα, σὰν ὁ μεθυσιμένος ποῦ στὰ ὑστερνὰ πέφτει στη μέση τοῦ δρόμου.

Τὸ δέντρο ἔλεγε σωστὰ, ἡ ὄχι, παιδιὰ; ἐγὼ θαρρῶ πῶς μιλοῦσε πολὺ ὀρθὰ. Τὰ παλιὰ τὰ χρόνια οἱ πατέρες μας ποῦ ἤξεραν να σιάζον ταις δουλιές τους με γνώσι, ποτέ τους δὲν ἔλεγον πῶς ἡ καρδιά μπορεί να κάμη τέτοιες ἀνοησιές ἀλλὰ με δύο λόγια σέδιναν να καταλάβης, τί τρέχει. Ἐχει τὸ διάβολο μέσα της, λέγανε και τίποτ' ἄλλο. Μὰ τώρα σ' αὐτὰ τὰ χρόνια τὰ λέμε· ψυχολογικὰ φαινόμενα· ἴσως κι' αὐτὸ εἶνε μιὰ πολιτικὴ τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Μικρογιάννης ἔτρεξε στη Ὁξυὰ κι' ἄρχισε να ἀδημονῆ στὸ μέρος ποῦ ἔθρεψε τῆς ἐλπίδες του ἀπ' ἕνα μέρος και ἀπ' ἄλλο ἐσκέπασε τόσο καιρὸ τὴν πονηριὰ μιᾶς γυναίκας.

Μὰ τί να κάμη τὸ καυμένο τὸ δέντρο, ποῦ κι' αὐτὸ γελάστικε πρῶτα, πρῶτα.

Κ' ἐκεῖ ποῦ συλλογοῦντανε, σηκώνεται ἀγριεμένο τὸ παληκάρι.

— Ἐδῶ, εἶπε, ἐδῶ σ' αὐτὸ τὸ μέρος πίστεψα στὴν ἀγάπη της, ἐδῶ θὰ πεθάνω!

Ἐτοίμασε σχοινὶ και ἔκαμε θηλειὰ και κρεμάστηκε στὸ χαμηλότερο κλαδί τῆς Ὁξυᾶς.

*
*

Πῶς; ἡ Ὁξυὰ να γείνη ἡ κρεμάλα στὸ καλλίτερο παιδί τοῦ χωριοῦ! Ἐτρίξε τὸ κορμί της και δύο φύλλα κυλίστηκαν κατὰ γῆς σὰν δύο δάκρυα. Δὲν μπόρεσε να ὑποφέρει αὐτὸ

τὸ ἄδικο, ἔσπασε τὸ κλαδί ποῦ ἦταν τὸ πιὸ καλὸ ἀπ' ὅλα καὶ τὸ ἀπελπισμένο παιδί ἀκούμβησε κάτω στὴ γῆ καὶ σὰν ἐνύχτωσε, τὸ δέντρο μὲ τὴ δροσιά του, τοῦ ἔδωκε θάρρος.

Ποτέ του κανεὶς δύο φορές δὲν ἀποφασίζει νὰ σκοτωθῆ. Τὸ παληκάρι ἄλλαξε γνώμη καὶ πῆγε κ' ἔγινε στρατιώτης, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ πνίξῃ τὸ πόνο τῆς καρδιάς του στὴ βοή τῶν τουφεκιῶν καὶ τῶν κανονιῶν. Ἐνῶ ἐκεῖνος γυρνοῦσε τόπους καὶ βουνᾶ μὲ τὴ βοή τοῦ νταβουλιοῦ, τὴν Τριανταφυλλιά τὴν ἄφινε ὁ ἀγαπητικός της. Ἡ τωρινὴ ντροπὴ τὴν ἔκαμνε νὰ λυπᾶται γιὰ τὰ περασμένα. Ἀναγκάσθηκε νὰ θυμηθῆ τὸ Μικρογιάννη καὶ τὸ ἀνόητο μυαλό της ὡς ἐκεῖ τὴν ἐσκοῦντισε. Μὰ σὰν νὰ μὴ τὴ ξέρανε, τὴν ψεύτρα καὶ θάρρεψε πῶς κάτι θὰ κάμῃ, γιὰ τὸ μερικὲς φοραὶς γιὰ νὰ δείξῃ πῶς ἄλλαξε διαγωγή, πῆγαινε κάτ' ἀπὸ τὴν Ὁξυὰ κ' ἔκλαιε.

Ὅταν ὁ Μικρογιάννης γύρισ' ἀπὸ τὸ στρατιωτικὸ μὲ τὴν ἄφρησιν του στὸν τενεκὲ καὶ μὲ πόδια χωματισμένα, σταμάτησε μπρὸς στὸν παλιό του φίλο, τὴν Ὁξυὰ, εἶδε τὸ κλαδί ποῦ ἔσπασε, ῥιχμένο ξερὸ παράμερα καὶ ἔβγαλε ἀπὸ εὐλάβεια τὸ πιλίκι του καὶ τὸ βαστοῦσε στὰ χέρια.

— Ἄ! ἐδῶ ἐσύ, ἐδῶ! μάνα μου! ἐφώναξε ἡ ἀρραβωνιαστικιά καὶ ῥίχτηκε στὰ πόδια τοῦ Μικρογιάννη.

Ὁ στρατιώτης... δὲν ἐβάσταξε ἡ ψυχὴ του.

— Τριανταφυλλιά, ἐσύ!

— Ναὶ ἐγὼ ἢ ταλαίπωρη σὲ περιμένω. Γιάννη μου σ' ἐγέλασα, μὰ δὲ μ' ἄφηκε ὁ Θεὸς νὰ χαρῶ, συχώρεσέ με.

Σὰν ἀστραπὴ πέρασαν ἀπ' τὸ νοῦ του ὅλα τὰ περασμένα ὅλα τὰ θυμῆθηκε καὶ τὴν ἀγάπη του, καὶ τῆς ἐλπίδος του τῆς χαμέναις, μὰ τ' ἄφηκε κατὰ μέρος κι ἄνοιξε τὴν ἀγκαλιά του νὰ πέσῃ ἡ μετανοιωμένη. Μὰ ἅμα ἐνοιώσε σὰν κρῦο τὸ κούτελο, ποῦ τόσο ἄλλοι πρὶν τὸ ἐφιλοῦσαν, ἄλλαξε γιὰ

μᾶς ἰδέα, σὰν νὰ τρόμαξε. Ἐσπρωξε πίσω τὴν Τριανταφυλλιά, τῆ ἔδειξε μὲ τὸ χέρι τὸ χωριὸ καὶ σὰν ἔμεινε μοναχὸς ἀγκάλιασε τὸ δέντρο, ἔκλαψε καὶ ἔπεσε ἀπὸ τὴν ζάλη.

Δὲν μποροῦσε νὰ χωρέσῃ στὸ νοῦ του πῶς τὴ συγχώρεσε, γιὰ νὰ ξεπέσῃ τόσο τὸν ἑαυτό του καὶ νὰ τὴν ξεχάσῃ γιὰ νὰ παρηγορηθῆ. Κάθε μέρα ἐπήγαινε ἐκεῖ καὶ ἡ σκιά τοῦ δέντρου, ἀντὶ νᾶναι γεμάτη δροσιά, ἦταν πληξὶ καὶ κατσούφα γεμάτη.

Στὰ ὑστερὰ μὴ μέρη δὲ φάνηκε καὶ τὴν ἄλλην μέρα ἡ Ὁξυὰ εἶδε τέσσαρας χωριανούς ποῦ πῆγαιναν, μὲ κάτι τι στὸ ὄμο, στὰ μνήματα.

Ἀπ' ἐκείνην τὴν ἡμέρα ἡ Τριανταφυλλιά δὲν βαστάη ἡ καρδιά της νὰ περάσῃ μὲ τοὺς ἀγαπητικούς της μπρὸς ἀπὸ τὴν Ὁξυὰ, ἀπ' τὸν πόνο ποῦ νοιώθουν τὰ κλαδιά, σὰν τὴν ἔδου νὰ περνᾶ, μποροῦν νὰ τὴν κάμουν νὰ κοκκινήσῃ.

***

Ὁ φυλακῆτορας, ὁ ἀφέντης τοῦ χωριοῦ, ἡ Ὁξυὰ δὲν ζῆ πιά. Οἱ χωριανοὶ ποῦ τόσῳ τοὺς ἀγάπησε τὴν ἔκοψαν. Οἱ ἄνθρωποι τὴν ἔκοψαν, γιὰ νὰ φτιάσουν στὸν τόπο της καπηλειό. Τὸ κορμὶ ἔτριξε, ἡ κορφή της κυλίστηκε μὲς τὴ λάσπη τοῦ ἔδρου, οἱ ξυλοσχίσται ἐσκορπίσαν τὴν σκόνη της στὸν ἀέρα, δὲν ζῆ πιά. Τὰ μεγαλειότερα κλαδιά ἐγεμίστηκαν στὰ κάρη, καὶ ὁ φίλος, ἡ Ὁξυὰ καὶ στὸ θάνατό της δείχτηκε καλὴ! καὶ ἀφοῦ γένηκε κομμάτια, στριμόχτηκε μὲς τὴ γωνιά, γιὰ νὰ ζεστάνῃ τοὺς ἀνθρώπους, ὅταν εἶχαν ἐρθεῖ τὰ κρῦα καὶ ἡ παγωνιᾶ.

Ἄμ' ἀνάφτικε ἡ φωτιὰ, ἀκούστηκε τὸ τελευταῖο της βογ-

κητό, ποῦ σ' ἔλεγε: ἔχετε γὰρ μεγάλη, κιτρινοκόκκινη φλόγα σηκώθηκε ἀψυλὰ καὶ ἐνῶ ἐστρυφογυρνοῦσε ἔφρευγε ἡ ψυχὴ τῆς Ὁξυᾶς.

Ἡ Ὁξυὰ τοῦ χωριοῦ, παιδιὰ, ξαναεῖπεν ὁ Γέρω Μανώλης, ἀφοῦ ἐστάθηκε κομμάτι, σὲ κανένα δὲν ἔκαμε κακὸ καὶ στὴ λύπη της καὶ στὸ θάνατό της δείχτηκε καλή· σ' αὐτὸ τὸ δένδρο ἦταν κρυμμένη θεϊκὴ λάμψη. Μπορεῖτε νὰ πῆτε τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὸ χῶμα ἐνὸς ἀνθρώπου;

Αὐτὰ μᾶς εἶπεν ὁ Γερώ Μανώλης, κ' ἐμεῖς ἀφοῦ τοῦ εἴπαμε πολλὰ *Εὐχαριστῶ*, ἐγυρισάμε πίσω στὰ σπῆττα μας γεμάτοι ἀπὸ τῆς καλαῖς ιδέαις ποῦ ἀκούσαμε.

Δ. Μ. Γιανναράκης.

Τῆς ΑΘΗΝΑς ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ.

(ΕΠΙΤΥΜΒΙΟΝ).

*Μυριόκλαυστη νεκρόπολι! γῆ ἀνθρωποσπαρμένη!
ἀπ' τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς δέξου τὴν πλὴν στυσιμένην.
Παρθένα γάτα, μὲ χρυσαῖς ἐλπίδαις καὶ καμάρι
τῆς μάνας καὶ τῶν ἀδερφῶν, καὶ τῆς ζωῆς τῆ χάρι,
Ψεύτικα ὄλα 'σὰν καπνὸς ποῦ βγάνει τὸ λιβάρι
τ' ἀφῆκε· δὲν εὐρίσκεται 'σ τὸ θάνατο βοτάνι.*

ὄμγ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑΙ ΟΔΥΝΑΙ.

(ΤΟ ΠΛΑΣΤΟΓΡΑΦΗΜΑ.)

Α'.

Ἦτο πολὺ στενοχωρημένος . . . Τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ στήθους ἔχων κεκλιμένη εἰς μαύρας καὶ ἀπαισίας ἐβυθίζετο σκέψεις . . . Τὸ ὠραῖον αὐτοῦ πρόσωπον ἦτο πλήρες μελαγχολίας, ἀθυμία δὲ καὶ ἀπογοήτευσις ἐζωγραφίζετο ἐπ' αὐτοῦ . . . Τὰ δάκρυά του ἔτρεχον ποταμηδόν . . . Ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν μελάγχολον ἐξέπεμπε στεναγμὸν . . . στεναγμὸν πόνου καὶ θλίψεως . . .

Τὶς πόνος ἔδερε τὴν παιδικὴν τοῦ Θρασυβούλου καρδίαν; Διὰ τὰ πικρὰ ἐκεῖνα δάκρυα; . . . Μὴ δὲν ἀνταγαπᾶται τὸ τάλαν παιδίον; ἢ ἄλλος πόνος κρύβιος τὴν καρδίαν του θλίβει; . . .

Οὐδὲν ἐξ αὐτῶν . . . Ὑπεσχέθη μόνον ὠραῖον ψέλλιον τῆ ἐρωμένη του καὶ στερεῖται χρημάτων, ἵνα ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆς καὶ ἐκτελέσῃ τούτοχρόνως καὶ τὴν πρὸς μίαν ἐταίραν ὑπόσχεσίν του.

Χρήματα λοιπὸν θέλει, χρήματα μόνον καὶ θλίβεται μὴ

δυνάμενος νὰ εὕρη τιαυῦτα . . . Ἀπεάνθη τῷ Ἰωάννῃ συμμαθητῇ καὶ φίλῳ του, ἀλλ' οὗτος ἐπίσης ἔπασχεν ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἀσθένειαν. Εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ εὕρη αὐτὰς τὰς πεντήκοντα δραχμάς . . . Πρέπει νὰ σταθῇ εἰς τὸν λόγον του, καὶ τὸ ἐσπέρας σὺν τῇ μικρᾷ ἀνθοδέσμῃ νὰ δυνηθῇ νὰ προσφέρῃ τῇ ὥραίᾳ Ραζαλίνα καὶ τὸ ὑποσχεθὲν αὐτῇ ψέλιον.

B'.

Μετὰ μίαν ὥραν ὁ Θρασύβουλος ἀπαθῆς τὸ ἐξωτερικόν, τρέμων ὅμως τὴν καρδίαν εἰσῆρχετο ἐντὸς τοῦ γραφείου τοῦ κ. Β. Ἀνά χειρὰς ἐκράτει μίαν ἐπιστολήν, ἣν καὶ τρεμούσῃ τῇ χειρὶ ἐγχειρίζει τῷ κ. Β. . . .

Ἦτο ἐπιστολὴ ἐκ μέρους τοῦ φίλου τοῦ Ἰωάννου, δι' ἧς ἐζήτηε οὗτος πεντήκοντα δραχμάς, ἃς ὁ ἔμπορος παρατηρήσας καλῶς τὴν ὑπογραφήν προηγουμένως, ἐνεχείρισε τῷ Θρασύβουλῳ κρατήσας τὴν ἐπιστολήν.

Ἐλαβεν οὗτος τὰ χρήματα ἐκείνα καὶ ἐξῆλθεν ἰδρωτὶ περιρρεόμενος καὶ αἰσθανόμενος βᾶρος σιδηροῦν ἐπὶ τοῦ στήθους του . . .

Εἶχε πλαστογραφῆσει τὴν ὑπογραφήν τοῦ φίλου του . . . Ἀδιάφορον ὅμως! . . . Τὸ ψέλιον θὰ ἐκόσμηι τὸ ἐσπέρας τῆς Ῥοζαλίνας τὸν βραχίονα καὶ ἀπέναντι μιᾶς πλαστογραφίας θὰ ἔχη ὡς ἀμοιβήν, ὡς γλυκείαν ἀμοιβήν, φεῦ! . . . ἐν φίλημα . . .

Κατηραμένη ἀμοιβὴ κατηραμένου ἐγκλήματος.

Γ'.

Πέντε ἔτη μετὰ ταῦτα οἱ μαθηταὶ ἀπετέλουν μέλη τῆς κοινωνίας . . . Ὁ Θρασύβουλος εἶχε καταστῆ ἔμπορος, ὁ Ἰωάννης ἰατρός . . . Ἠγαπῶντο εἰσέτι οἱ δύο νέοι, μολονότι ὁ δεῦτερος ἀνεκάλυψε τὸ παράπτωμα τοῦ φίλου του . . . Κατὰ σύμπτωσιν ὅμως δυστυχῇ οἱ δύο οὗτοι φίλοι μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἠγάπων κόρην . . .

Ἦτο ὥραία, ἀληθῶς ὥραία! Ἡ ξανθὴ τῆς κόμῃ ἀτημελήτως ἐπὶ λευκῶν καταπίπτουσα ὤμων, οἱ κυανοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς, τὸ ροδόχρουν καὶ μικρὸν αὐτῆς στόμα, τὰ ἀπαλὰ καὶ γλυκύτατα χεῖλη τῆς, οἱ ὡς ἡ ὄρυζα λευκοὶ καὶ μαργαριτωειδεῖς ὀδόντες τῆς, τὸ ἀβρὸν ἀνάστημά τῆς κατέβελξαν τοὺς δύο φίλους καὶ ἠράσθησαν ἀμφοτέροι αὐτῆς ἔμμανῶς.

Οἱ δύο φίλοι ἐξωμολογήθησαν τὸν πρὸς τὴν ὥραϊαν Ἀγγελικὴν ἔρωτά των καὶ ἔμειναν ἀμφοτέροι ἐμβρόντητοι!

— Καὶ ἐγὼ τὴν ἀγαπῶ! εἶπεν ὁ Ἰωάννης.

— Καὶ ἐγὼ ἐπίσης! ἀπήντησεν ὁ Θρασύβουλος.

— Θέλω νὰ τὴν νυμφευθῶ! Θέλω νὰ γείνη ἰδική μου!

— Ἀλλ' ἐγὼ! . . . Θὰ αυτοκτονήσω ἀναμφιβόλως, ἐὰν δὲν γείνη σύζυγός μου . . .

— Πρέπει νὰ εὐρεθῇ ὁ μέσος ὄρος! . . .

— Μέσος ὄρος δὲν ὑπάρχει! ἀπάντησε παράφρων ὑπὸ ἔρωτος ὁ Θρασύβουλος . . . Συλλογίσου, ὅτι ἀγαπῶ . . . διατί ζητεῖς νὰ σπαράξῃς τὴν καρδίαν μου;

— Καλῶς! ἀπάντησεν ὁ Ἰωάννης . . . Βεβαίως μία γυνὴ δὲν δύναται νὰ λάβῃ δύο ἄνδρας! ἃς μεταβῶμεν παρ' αὐτῇ καὶ ὅποιον αὐτὴ ἐκλέξει ὡς σύζυγόν τῆς, ἐκεῖνος θὰ τὴν νυμφευθῇ . . .

— Καὶ ἂν ἐκλέξῃ σέ;

— Ἐὰν τὴν νυμφευθῶ!

— Καὶ ἐγώ;

— Ἐὰν ἀποσυρθῆς . . .

— Ἔστω! ἀπάντησεν ὁ Ἐρασιβούλος . . . Ἐὰν παίξω εἰς τὸ παιγνίδιον αὐτὸ τὴν ζωὴν μου . . . Ὑπάρχει μία ἐλπίς . . .

Πιθανὸν νὰ ἀγαπήσῃ ἐμέ . . .

— Πιθανόν! εἶπε καὶ ὁ Ἰωάννης . . .

Ὁ Ἐρασιβούλος ἦτο ὠραῖος, ἦτο πλούσιος, ἐπομένως ἐθριάμβευσε . . .

Ἡ Ἀγγελικὴ ἐδέχθη τὴν χεῖρα τοῦ ἐμπόρου καὶ ὁ Ἰατρὸς ὄφειλε νὰ ἀποβάλλῃ πλέον πᾶσαν ἐλπίδα συνοικεῖσθαι μετὰ τῆς ὠραίας νεάνιδος . . .

Δ'.

Ἡ ἡμέρα τῶν γάμων εἶχε φθάσει . . . Εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ὠραίας νύμφης συνέρρευε τὸ πλῆθος τῶν προσκεκλημένων. Μετὰ μίαν ὥραν ὁ ἱερεὺς θὰ ἠυλόγει τοὺς γάμους τοῦ Ἐρασιβούλου καὶ τῆς Ἀγγελικῆς.

Ἡ εὐτυχία τοῦ ἐμπόρου ἦν πλήρης! Ἐχαιρε, διότι ἡ Ἀγγελικὴ μετὰ μίαν ὥραν θὰ ἦν ἰδική του! Ἐχαιρε, διότι ὁ φίλος του, ὁ ἀρχαῖος συμμαθητῆς του, ὁ Ἰωάννης ἀπεσύρθη ἀγογγύστως.

— Εὐγενὴς καρδιά! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ἐρασιβούλος. Ἐὰν ἤμην ἐγὼ δὲν θὰ εἶχον τόσῃ γενναϊότητα! . . . Ἐὰν ἠτύχον.

Ἀθήνης εἰς ὑπηρετῆς τῷ ἐγχειρίζει μίαν ἐπιστολήν, ἧς ἀγνώρισε τὸν γράψαντα . . .

— Εἶναι τοῦ Ἰωάννου! διελογίσθη . . . Ἐὰν μοὶ γράψῃ βεβαίως ὅτι δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ παραστῆ εἰς τοὺς γάμους μου. . . Ταλαίπωρο παιδί . . .

Ἐν τούτοις εἶχεν ἀποσφραγίσει τὸ γράμμα, ἀλλὰ μάλιστα ἀνέγνωσε δύο γραμμὰς, κατέστη ὠχρὸς, ἐκλονίσθη, καὶ ἔβηκε τὴν χεῖρα ἀκουσίως ἐπὶ τῆς καρδίας του, ὥσει ἠσθάνθη δριμύτατον πόνον ἐκεῖ . . .

Τί τῷ ἔγραφε λοιπὸν ὁ φίλος του;

Ὀλίγας μόνον γραμμὰς . . . « Ἡ σύζυγός σου τὴν στιγμήν αὐτὴν μανθάνει ὅτι ὁ ἀξιώτιμος μελλόνυμφός της ὑπῆρξε πλαστογράφος » . . .

Ἀκουσίως ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς δεξιᾶς παρεῖς του . . . ἠσθάνετο ἐκεῖ ἀλλόκοτον φλόγωσιν, οὐχὶ εἰς ὅλον τὸ μέρος, ἀλλ' ἀκριβῶς εἰς τὸ μέσον . . . ἀκριβῶς ἐκεῖ, ἔνθα ἡ ὠραία Ῥοζαλίνα εἶχε ἐπιθέσει ἐν φίλημα . . . τὸ ἀντίτιμον τῆς ἀτίμου πλαστογραφίας του . . .

Εἶτα ἔσπευσε πρὸς τὸ κάτοπτρον . . . Μολονότι ἠσθάνετο τρομερὰν σκοτοδίνην ἐν τούτοις παρετήρησεν . . . Ἐπὶ τοῦ μετώπου του εὕρισκετο ἡ μάλλον ἐνόμισεν ὅτι εὕρισκετο στίγμα . . .

Τότε κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἰδάφους . . .

Ε'.

Εὕρισκεται μόνος . . . ὄχι! ἀπατώμεθα . . . δὲν ἦτο μόνος . . . Εἶχε πλησίον του, τρομερὸν σύντροφον . . . τὸ κομ-

ψόν του πολύκροτον . . . ὡς τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καθ' ἣν εἶχε
τοσαύτην ἀνάγκην χρημάτων, ἵν' ἀγοράσῃ τὸ ψέλλιον τῆς
Ροζαλίνας, ἔχει κεκλιμένη ἐπὶ τοῦ στήθους τὴν κεφαλὴν . . .
Δὲν κλαίει ὁμῶς . . . τὸ ὄμμα αὐτοῦ εἶναι στυγρὸν καὶ ἀπαί-
σιον . . . καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ῥίπτει συμπαθεῖς ἐπὶ τοῦ
πολυκρότου τοῦ βλέμμα . . .

— Πρέπει νὰ ἀποθάνω. λέγει καθ' ἑαυτὸν, ἐντὸς ὀλίγου
ἢ Ἀγγελικὴ θὰ μάθῃ τὸ τρομερὸν μου παράπτωμα . . . Δὲν
σημαίνει ἂν ὅτε διέπραξα τοῦτο, ἤμην ἀνῆλιξ . . . Τὸ στί-
γμα αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ ἐκπλύνῃ τὸ αἷμα . . .

Ἐφερε τὸ πολύκροτον ἐπὶ τοῦ μετώπου, ἔθηκε τὸ στόμιον
αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ μέρους εἰς ὃ ἐφαντάζετο τὸ στίγμα, καὶ κα-
θ' ἣν στιγμήν ἐπίσσε τὸ σκάνδαλον, εἶδεν ἀνοιγομένην τὴν
θύραν καὶ τὴν Ἀγγελικὴν ῥιπτομένην ἐπ' αὐτοῦ . . .

— Σύζυγέ μου! Σὲ συγχωρῶ, σύζυγέ μου . . .

Ἦτο πλέον ἄργά.

Ἠκούσθη ἐκπυρσοκρότησις καὶ τὸ πτώμα τοῦ δυστυχοῦς
πλαστογράφου κατάπεσεν ἄπνουν . . .

ΣΤ'.

Παρῆλθεν εἰς μὴν . . .

Οἱ κώδωνες τῆς Ἐκκλησίας κρούουσι πενθίμως . . .

Ὁδηγοῦσι νεκρὸν εἰς τὴν τελευταίαν αὐτοῦ κατοικίαν . . .
Δυστυχῆς Ἀγγελικὴ! . . . Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλήθους, ἐντὸς
ῥαίου φερέτρου κεῖται ἐξηπλωμένον τὸ ἄθρον αὐτῆς σῶμα
ἀνθοστόλιστον, ῥαίου ὦ! καὶ νεκρὸν ἀκόμη ῥαίου.

Καὶ ἡ ξανθὴ αὐτῆς κόμη, λυτὴ, καλύπτει ὡς χρυσοῦ νε-
φέλη, τὸ ψυχρὸν τῆς νεάνιδος στήθος . . .

Μακρόθεν εἷς ἄνθρωπος παρακολουθεῖ.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι μελανέμων καὶ φαίνεται γηρά-
σας κατὰ πενήτηντα ἔτη.

Εἶναι ὁ φίλος τοῦ Θρασουβόλου . . . εἶναι ὁ ἰατρός . . .
εἶναι ὁ Ἰωάννης.

Γ. Κ. Κουτσούρης.

Ἄκουσθὲν ἐν Πέρα.

Ἐχὼ ἕνα ῥαῖον ξυπητῆρι, λέγει εἰς τὸν παρακαθήμε-
ρόν του εἰς κομψεύμενος, ἀξιόλογος, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ὡ-
ρολόγιον, ἂν δὲν τὸ σκουνησῶ τὴν ρόκτα τὰ κουδουρήση,
δὲν μὲ ξυπηῶ.

“ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ,”

(ΔΡΑΜΑ ΕΚΘΑΠΤΟΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΑΦΑΝΕΙΑΣ ΤΟΥ).

“Ὅς μὴ ξενισθῶσιν οἱ ἀναγνώσται, διότι ἐν ἀναγνώσματι δι’ οἰκογενεῖας προωρισμένῳ ἀναμιγνύεται τὸ ὄνομα τοῦ κ. Ζολᾶ, τὸ ὁποῖον κατὰ τοὺς ὁπαδοὺς τῆς αὐστηρᾶς ἠθικῆς θεωρεῖται ἐξοβελιστέον. Οὐτε ἐκ τῆς σειρᾶς τῶν Rougon Macquart, οὔτε εἰς σελίδας τινὰς τοῦ νεωτέρου αὐτοῦ ἔργου ἢ *Γῆ* ἀνήκει. Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ ἐνθέρμου τῆς πραγματικῆς καὶ περιγραφικῆς σχολῆς θιασώτου ἀνήκει εἰς τὴν γενικὴν τάξιν ἐκείνων, ἅτινα ὑφίστανται ὀδυνηρὰς καὶ ἀπέλπιδας ἀποτυχίας, τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἢ ἐν τῷ τύπῳ ἐμφανιζόμενα.

Ὁ *impresario* ὁμῶς τοῦ Ἐλευτέρου-θεάτρου ἐν Παρισίοις ἠθέλησε κατὰ τὸν παρελθόντα μᾶλλον νὰ ψυχολογήσῃ, νὰ ἐτάσῃ τὰς καρδίας καὶ τοὺς νεφροὺς τῶν Παρισίων, ἀναβιάσας εἰς τὴν σκηνὴν ἔργον τοῦ Ζολᾶ, δι’ οὗ *cherchait sa voie*, ὡς λέγει τὸ φιλαθέαμον κοινὸν τῶν Παρισίων, ἔργον δι’ οὗ ἀπεδιώχθη τῆς σκηνῆς ἐπὶ τινα ἔτη καὶ περιωρίσθη ἐν

τῷ μυθιστοριογραφικῷ του θαλάμῳ, κατὰ δὲ τὸ λέγειν τοῦ Φραγκίσκου Σαρσέυ τοῦ συγχρόνου τούτου κριτικοῦ, ὁ λαὸς εἶχε δίκαιον νὰ συρίξῃ ἐπανειλημμένως τὸ ἔργον τοῦ Ζολᾶ, οὐχὶ ἔνεκα τῶν σκανδαλωδῶν ἀποκαλύψεων, ἀλλὰ διότι δὲν ἦτον εἰς τὸ στοιχεῖόν του. Ἐσκέφθη ὁμῶς ὁ *impresario* ὅτι ἐν οἰονδήποτε ἔργον τοῦ Ζολᾶ δύναται νὰ ἔχη τι τὸ ἐνδιαφέρον τὸ δημόσιον ἔστω καὶ ὑπὸ τύπον δοκιμῆς. Ὁ κ. Ζολᾶς συνετάχθη τῇ γνώμῃ αὐτοῦ, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι παραδίδων τὸ χειρόγραφον τῷ ἐδήλωσε ὅτι οὐδὲν θὰ μεταβάλῃ, ὅτι ὤφειλον νὰ τὸ παραστήσωσι ὅποιον ἦν, καὶ ὅτι τὸ κατ’ αὐτὸν ἐνιπτε τὰς χεῖρας διὰ πᾶν ἀπρόοπτον. Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ κ. Ζολᾶ δὲν ὁμοιάζει οὔτε τὰ μετέπειτα. Ἐὰν καὶ εἰς τὰ μὲν καὶ εἰς τὰ δὲ ἄκρως καθ’ ἡμᾶς ἐλευθεριάζει, δὲν ἐπιτεταί ὅτι καὶ τοῦτο εἶναι ὅμοιον πρὸς ἐκεῖνα. “Ὅλοι οἱ δάκτυλοι μας ἀνήκουσιν εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν χεῖρα καὶ ὁμῶς δὲν εἶναι ἴσοι. Ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ξύλου κατασκευάζεται καὶ πτύον καὶ σταυρός, ὥστε πρέπει νὰ ἀφήσωσι τὰς προκαταλήψεις ὅσοι τῶν ἀναγνωστῶν δὲν συντάσσονται πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ Ζολᾶ. Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι ἔμμετρον καὶ δρᾶμα ἐν τρισὶ πράξεσιν, ὀνομάζεται δὲ *Μαγδαληνὴ*. Ἐκ τοῦ ἔργου τούτου συμπεραίνουσιν οἱ κριτικοὶ ὅτι ἂν ὁ Ζολᾶς ἔγραφεν ἀρχῆθεν διὰ τὴν σκηνὴν ἠθελε μεγάλως ἐπιτύχει, ἰδίως δὲ καθ’ ἣν ἐποχὴν δὲν ὑπῆρχον αἱ σημεριναὶ συνθήκαι τῆς δραματογραφίας. Φαίνεται ὅτι ἡ ἀπόπειρα ἐγένετο λίαν εὐτόλμως, ἐξ οὗ ἔσπευσάν τινες νὰ διακρίνωσιν ἐν τῷ ἔργῳ ὑποφέγουσαν τὴν φαντασίαν ἀνδρὸς δεξιῶ. Ἐγειρομένης τῆς αὐλαίας, ἐπιφαίνεται ἡ Μαγδαληνὴ ἀσχολουμένη εἰς τὰ οἰκιακά της, ἐνῶ ἡ κυρὰ Οὐβέρτη, ἡ πενθερά της, ἀκροᾶται τῆς Γραφῆς, ἣν τῇ ἀναγινώσκει ἡ γραῖα ὑπὸ πρῆτρια Βερονίκη, διαμαρτυρομένη μέχρι σανατισμοῦ. Ὅλον τὸ ἐσωτερικὸν τῆς

οίκιας παρουσιάζει ὅ,τι εὐτελὲς καὶ ψυχρὸν, ἀπόζον ἐπαρχιω-
τικῶν ἕξων. Ἡ κυρὰ Οὐβέρτη ἔρωτᾷ τὴν νύμφην της, ἂν
στενοχωρεῖται εἰθισμένη οὕσα εἰς τὸν θωρυβώδη παρισινὸν
βίον καὶ ἐὰν λυπῆται διότι ἔχασε τὰς ἐν τῇ πρωτευούσῃ τέρ-
ψεις. Ἄλλ' ὅχι οὐδὲν τούτων πάσχει ἡ Μαγδαληνὴ εἶνε
εὐτυχῆς, μάλιστα δὲ ἕνεκα τῆς ἡσυχίας ταύτης, εἰς τὴν δὲν ἦτο
εἰθισμένη, εὐχαριστεῖται, ἡ δὲ τακτικὴ ἐπανάληψις τῶν κα-
θημερινῶν ἀσχολιῶν, αἰτινες καθιστῶσι τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ
καθήκοντος εὐκόλον καὶ τὸν βίον ἡδὺν τῇ ἡρεσκον ὡς πλεῖ-
στον. Ἐνῶ δὲ ὁμιλῇ ἠπίως, μὲ ὕφος τερπνῆς ἰλαρότητος
ἡ γραῖα Βερονίκη τὴν ἔρωτᾷ συνεχῶς ἐν ἀναζητητικῷ βλέμ-
ματι, παρενθέτουσα ἐν τῇ συνομιλίᾳ αἰνιγματικὰς φράσεις.

Περιμένεται ὁ σύζυγος Φρανσῆς Οὐβέρ, ὅστις ἀναμφιβό-
λως ἤργησεν εἰς καμμίαν ἐπίσκεψιν, διότι εἶναι ἰατρός. Ἐρ-
χεται ἐπὶ τέλους, ἡ δὲ σύζυγος τὸν ἀσπάζεται θερμῶς. Ἐνταῦ-
θα ἀνελλίσσονται λεπτομέρειαι τινες οἰκογενειακοῦ βίου καὶ
συζυγικῆς τρυφερότητος ἐπιμελῶς παρεντιθεμέναι, συμπλη-
ροῦσαι δὲ τὴν εἰκόνα τῆς οἰκιακῆς ταύτης εὐδαιμονίας.

Ὁ Φρανσῆς ἀφηγεῖται ὅτι συνήνητσε παλαιὸν φίλον, τὸν
ὁποῖον ἐνόμιζον ὡς ἀποθανόντα ἐν τινι πρὸς τὴν Ἰταλίαν πο-
λέμῳ. Ἄλλὰ δὲν ἦσαν ἀληθῆ τὰ διαδοθέντα, ἀφοῦ ἐπέζησε
τῶν πληγῶν του, λέγει ὁ σύζυγος, προστιθεὶς ὅτι εἶνε πολὺ
εὐχαριστημένος διότι τὸν συνήνητσε καὶ πρόκειται νὰ μᾶς
ἔλθῃ.

— Νὰ μᾶς ἔλθῃ! ψιθυρίζει ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ πίπτει λι-
πόθυμος ἐπὶ ἔδρας. Ὅλοι σπεύδουσι περὶ αὐτὴν διὰ νὰ τὴν
ἐπαναφέρουν εἰς τὰς αἰσθήσεις της. Ἐννοεῖται, ὅτι οἱ θεαταὶ
συνεπέραναν ἀμέσως ὑποκρυπτόμενον μυστήριον μεταξὺ τῆς
νεαρᾶς γυναικὸς καὶ τοῦ ἀγνώστου ἐκείνου, ἡ δὲ κακεντρεχῆς

Βερονίκη βυθίζει ὁλοὲν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Μαγδαληνῆς τὸ
διαπεραστικὸν της βλέμμα.

Ἡ Μαγδαληνὴ ἀκολούθως ἀνέρχεται εἰς τὸ δωμάτιόν της
ὡσεὶ δὲν περιμένει τὸν Ἰάκωβον. Φαίνεται ὑποφέρουσα. Ὁ
Ἰάκωβος ἔρχεται. Οἱ δύο φίλοι ἀρχίζουν νὰ συνομιλοῦν ὡς
ἄνθρωποι ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν μὴ ἰδόντες ἀλλήλους, ἀναπολοῦν
δὲ εἰς τὴν μνήμην τῶν τὰ νεανικά τῶν ἔτη.

— Ἐνυμφεύθης; ἔρωτᾷ ὁ Ἰάκωβος τὸν Φρανσῆ.

Καὶ ὁ Φρανσῆς διηγεῖται ὅτι ἐνυμφεύθη νέαν ἦν εἶχεν ἐ-
ρωμένην εἰς τὴν Λατινικὴν συνοικίαν, χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε
εἰς τὴν μητέρα του περὶ τοῦ προτέρου της βίου· ἠθέλησεν ὡ-
στε ἡ μήτηρ του πρὶν ἢ μάθῃ τὴν ἀλήθειαν, νὰ γνωρίσῃ τὴν
ἀξίαν τῆς νεάνιδος, νὰ συνειθίσῃ νὰ τὴν ἐκτιμᾷ καὶ νὰ τὴν
ἀγαπᾷ.

— Αὔριον θὰ σὲ συστήσω εἰς αὐτήν, θὰ τὴν ἰδῆς. Ἀπό-
ψε δὲ μείνε ἐδῶ.

— Εὐχαρίστως.

Ὁ Ἰάκωβος μεταβαίνει εἰς τὸν κοιτῶνά του ἀφείς τὸν
Φρανσῆ μόνον, ἡ δὲ Μαγδαληνὴ, ἡ ὁποία προδήλως ἤκουεν
ἕξωθεν τὰ διαμειφθέντα, ἐμβαίνει προφασίζομένη ὅτι δὲν νυ-
στάζει, ὅτι εἶνε συγχισμένη, ἀνήσυχος. Τί θὰ πράξῃ; ἐμάν-
τευσε βεβαίως ὁ ἀναγνώστης, ὅτι ἡ Μαγδαληνὴ ὑπῆρξεν ἄλ-
λοτε ἐρωμένη καὶ τοῦ Ἰακώβου. Φαίνεται ὅτι εἰς τὴν σύμ-
πτωσιν ταύτην ὄφειλε νὰ ἐκλέξῃ ἐν ἑκ τῶν δύο. Ἡ Μαγδα-
ληνὴ ἠδύνατο νὰ λάβῃ κατὰ μέρος τὸν Ἰάκωβον καὶ νὰ
τῷ εἴπῃ:

— Φίλε μου, τὰ περασμένα εἶναι ξεχασμένα· Ἀγαπῶ τὸν
σύζυγόν μου καὶ θέλω τὴν ἡσυχίαν μου, τὴν ὁποίαν πρὶν δὲν
εἶχον. Εὐρὲ πρόφασιν ἀναχωρήσεως, καὶ μὴ ἐπανέλθῃς πλεόν.

Εἶσαι γενναιοφρων ἀνὴρ· αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος τρόπος, δι' οὗ
θὰ τεθῆ τέρμα εἰς τὰς σχέσεις μας ;

Αὕτη εἶνε βεβαίως ἡ πρώτη ἰδέα ἣτις φυσικῶς ἐπέρχεται
εἰς τὸν νοῦν ἐκάστου. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἄλλη τις πολὺ λε-
πτὴ ἢ μᾶλλον ἡ ἐκτελεσὶς τις δὲν εἶνε τυχαία, ἀλλ' ἀπαι-
τεῖται δόσις τις στωϊκότητος.

Ἡδύνατο δηλαδὴ νὰ μιμηθῆ τὸν Λαβρυγῆς εἰπόντα που,
ὅτι, ἡ γυνὴ λησμονεῖ τὸν ἄνδρα, ὃν ἠγάπησε μέχρι καὶ αὐ-
τῶν τῶν εὐνοϊῶν, ἄς οὗτος παρ' ἐκείνης ἀπέλασεν, οὕτω δὲ
νὰ θέσῃ εἰς πρᾶξιν τὸ ἀνωτέρω ἀξίωμα. Ἡδύνατο δηλ. νὰ
δεχθῆ τὸν Ἰάκωβον, ὡς φίλον τοῦ συζύγου της, χωρὶς νὰ φα-
νῆ ὅτι ἐνθυμείται τι περὶ ἑαυτῆς ἀπέναντί του. Μ' ἓνα ψυ-
χρὸν λόγον, μ' ἓν ψυχρὸν κίνημα ἢ καὶ μ' ἓνα κακὸν τρόπον
θὰ τῷ ἔδιδε νὰ καταλάβῃ ὅτι ἐτελείωσαν ἡ τρέλλαις καὶ ὅτι
ἔνοσε νὰ τὸν δεχθῆ καὶ νὰ τὸν ἴδῃ περιοριζόμενον ἐντὸς τῶν
ὄριων τῆς φιλίας. Τοὺς ἄνδρας δὲ ποτὲ δὲν διαφεύγουσιν αἰ-
σιωπηλαὶ αὐταὶ ἐκδηλώσεις. Ὁ Ἰάκωβος, ὃν μᾶς παριστᾷ ὁ
συγγραφεὺς ὡς *τίμιον παληκάρι* καὶ ὄχι πλέον ἐρωτόληπτον,
θέλων καὶ μὴ θὰ δεῖξῃ τότε εἰς τὴν Μαγδαληνὴν ὅλον τὸ ἀ-
νῆκον σέβας καὶ πᾶσαν τὴν φιλίαν, ἦν δέον ν' ἀποδείξῃ τις
πρὸς τὴν σύζυγον φίλου του καὶ τοιοιτοτρόπως θὰ ἐτηρεῖτο
ἀπαραβιάστως τὸ μυστικόν, οὗ ἡ ἀποκάλυψις ἐνδεχόμενον καὶ
πολὺ πιθανὸν νὰ ἐπενέγκῃ τὴν δυστυχίαν τῶν δύο συζύγων.

Ἄλλ' ἐκ τῶν δύο τούτων τί νομίζετε ὅτι ἐξέλεξεν ἡ Μαγ-
δαληνή; Οὐδέν. Ἐπεννόησε τρίτον μέσον· νὰ εἴπῃ δηλο-
νότι τὰ πάντα εἰς τὸν σύζυγόν της.

Καὶ τῷ ἐκθέτει ὅλα ἐν πρὸς ἐν ἄνευ ἀνάγκης, ἄνευ λόγου,
ἄνευ ἀφορμῆς. Φαντάσθητε τώρα τὴν ἐκπληξιν τῶν θεατῶν.
Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ τὴν φαντασθῆτε.

— Δὲν λέγονται τέτοια πράγματα! φωνοῦσιν οἱ μὲν, τὰ

ἀρνεῖται τις καὶ ἂν ὅλα τὰ ἐπιχειρήματα καταπέσωσι! λέγουν
ἄλλοι. Εἶνε ἀνοησία, μωρία, τρέλλα! λέγουν ὅσοι τὰ ἀκού-
σωσιν ἐκτιθέμενα.

Καὶ τρέλλα ἀκατανόητος, τὰ δὲ ἀκατανόητα ἐν τῷ θεά-
τρῳ προσκρούουσιν, ἀντί νὰ κινήσουν τὸ ἐνδιαφέρον.

Ὁ σύζυγος εἰς τὸ ἀπρόσποτον τοῦτο, ἄκουσμα τί μέλλει
νὰ πράξῃ; Δι' ἐκείνον ὑπάρχουσι πολλὰ καταφύγια. Ἐν
ἐκ τούτων, τὸ πρῶτον, εἶνε νὰ εἴπῃ; Ἄς μὴ διαδοθῆ τὸ
μυστικόν, ὦ, νὰ μὴ λυπήσωμεν τὴν μητέρα μου, τὴν ὁποίαν
ἤμπορεῖ νὰ θανατώσῃ ἡ ἀποκάλυψις αὕτη· δι' ὄνομα τοῦ
Θεοῦ νὰ μὴ ἀτιμασθῆ τὸ θυγάτριόν μας, τὸ ὁποῖον διόλου
δὲν ἐνέχεται εἰς ταῦτα, καὶ ἄς προσπαθήσωμεν νὰ ζήσωμεν
ὡς ἐὰν οὐδὲν τοιοῦτον ἐλέχθη. Ἀκολουθῶς βλέπομεν ἂν ἡμ-
ποροῦμεν νὰ λάβωμεν ἄλλο μέτρον.

Καὶ ὅμως δὲν πράττει ὡς ἂν, ἀλλ' ἀμφοτέροι ἀποφασί-
ζουσι νὰ ἐγκαταλίπωσιν ἀμέσως, διαρκούσης τῆς νυκτός,
χωρὶς οὐδὲ στιγμὴν νὰ χάσουν, τὸν οἶκόν των, ἐν ᾧ δὲν θὰ δυ-
νηθῶσι νὰ ζήσωσι καὶ νὰ φύγωσι μακρὰν, πολὺ μακρὰν ἀπὸ
τῶν ἀναμνήσεων, αἵτινες ὡς οἱ κύνες τοῦ Αἰσχύλου θὰ τοὺς
διώκωσι ἐν ὕλακαῖς. Καὶ ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον, ἀφίνουσι τὸν
ξένον των ὑπὸ τὴν ἐγκαταλιμπανομένην στέγην, ἐπιβαί-
νουσιν ἀμάξης καὶ φεύγουσι ἀφέντες ἐκπληκτον τὴν μητέ-
ρα των.

Ἀπὸ τῆς θέσεώς σας, ἀναγνώστα, οἰαδήποτε ἂν ἦ αὕτη,
νομίζετε ὅτι βλέπετε τὰ τρομώδη τῆς Βερονίκης βλέμμα-
τα καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο καταλήγει ἡ πρώτη πρᾶξις·
ὅσον δ' ἀλλόκοτον τὸ τέρμα τόσον καὶ πραγματικόν, νομί-
ζομεν. Τί εἶδος δράματος εἶνε τοῦτο; θὰ ἐκρυνῆσασί τινες.
Σχεδὸν πρὸς μελόδραμα ὁμοιάζει, ἀλλὰ μελόδραμα ζωηρὸν

δεσμεῦον τὴν φαντασίαν καὶ μὴ ἀφίνον αὐτὴν νὰ πλανᾶται εἰς ἔρεβος σκέψεων καὶ εἰκασιῶν.

Ἡ δευτέρα πρᾶξις, ὡς ἐκ τῆς πρωτοτυπίας της, εἶνε ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλους μία σύμπτωσις ἀναφορικῶς τῶν ἰσχυροῦσων συνθηκῶν τῆς δραματογραφίας, ὑπερακοντίζουσα πᾶσαν διανοητικὴν σύλληψιν. Οἱ σύζυγοι, καθ' ὁδὸν σταματῶσι τυχαίως ἐν τῷ σκότει τῆς νυκτὸς πρὸ τῆς θύρας ξενοδοχείου καὶ ζητοῦν δωμάτιον. Τὰ πράγματα ἀφίνονται εἰς τὴν τύχην των, ὁ δραματοῦργος ἀπέλυσε τοὺς ἥρωάς του καὶ αὐτοὶ πλέον θὰ δράμωσιν εἰς τὴν λύσιν. Ὁ *diabolos* γὰρ τὰ φέρη, ὡς λέγομεν, τὸ ξενοδοχεῖον, εἰς ὃ εἰσῆλθον πρὸς διανυκτέρευσιν εἶνε ἀκριβῶς ἐκεῖνον, ἐν ᾧ ἡ Μαγδαληνὴ διῆλθεν ἄλλοτε ὀκταήμερον ὅλον μετὰ τοῦ Ἰακώβου Γωτιέ, ἐπὶ δὲ τῆς τραπέζης εἰς μίαν ἐξ ἐκείνων τῶν ἡμερῶν ἡ Μαγδαληνὴ ἐξ ἀδιακρισίας καὶ προκλητικότητος, ἦν μόνον αἱ ἑταῖραι γινώσκουσι νὰ δεικνύουσιν, εἶχε γράψαι διὰ τοῦ λιχανοῦ της ἐν τῇ μελάνῃ βεβαμμένου: *Ἀγαπῶ τὸν Ἰακώβον*.

Ἀλλὰ δὲν φθάνει τοῦτο· αὐτὴν ἐκείνην τὴν νύκτα τῆς φυγῆς των, ὁ Ἰακώβος Γωτιέ μείνας μόνος φεύγει καὶ ἔρχεται εἰς τὸ ἴδιον ξενοδοχεῖον ἐν ᾧ καταφεύγουν οἱ φυγάδες, εἰς ἐπίμετρον δὲ τῶν δεινῶν τῆς Μαγδαληνῆς, πρὶν ἢ φθάσωσιν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον εἶχεν, αὕτη ἀναγνωριστῆ ἐν τῇ ἀμάξῃ ὑπὸ ἐπαίτιδος, εἰς ἣν, ὁ σύζυγος ἔρριψε μερικά λεπτά. Ἡ ἐπαίτις ἐκείνη ἦν ἡ ἄλλοτε συνόμιλος τῆς Μαγδαληνῆς· ἔδραμε λοιπὸν κατόπιν τῆς ἀμάξης, τὴν εἶδεν εἰσερχομένην εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ ὁποίου τὸν ὑπάλληλον ἠρώτησε ποῖον δωμάτιον ἐνφίκιασε καὶ μετὰ τινα λεπτὰ παρουσιάσθη ἐνώπιόν της.

Ἔχομεν λοιπὸν δύο σκηνάς· μίαν μετὰ τοῦ Ἰακώβου ἀνευρίσκοντος τὴν παλαιάν του ἐρωμένην ἐκεῖ, ἐνθα ἄλλοτε

ἀντήλλαξαν τρυφερὰ φιλήματα καὶ θωπείας. Μὴ γνωρίζων ὅτι εἶνε τώρα κυρία Οὐβέρ συμπεριφέρεται λιαν ἱπποτικῶς, διότι δὲν εἶχεν ἔτι ἰδεῖ μετὰ τοῦ Φρανσῆ. Αὕτη ὁμως ἠδύνατο νὰ τῷ εἶπῃ ἀπλούστατα· «Φίλε μου δὲν εὐρίσκομαι ἐδῶ μόνη, ἔχω σύζυγον τώρα καὶ φίλον σας μάλιστα, ὅστις ἐξῆλθε διὰ μίαν στιγμὴν καὶ θὰ ἐπανέλθῃ, πρὸς θεοῦ, μὴ μὲ προδώσῃς καὶ φύγε. Ἀλλὰ δὲν συμβαίνει οὕτω, ἐνῶ ἐγκαταλιμπάνεται, εἰς τὰς τρυφερότητάς του, τὸν διώκει ἀφ' ἑτέρου χωρὶς νὰ τῷ εἶπῃ διατί. Μόνον ἐνταῦθα ἡ σκηνὴ ἤχοι παραφώνως καὶ ὅζει Νανᾶς καὶ Μυφά· ἀλλ' εἶνε τοῦτο ὡς τις ἐκκεντρικότης τῶν ιδεῶν, ἧτις διήκει ἐν ὅλῃ τῇ ἀνελιξει τῆς ὑποθέσεως.

Ἡ δευτέρα σκηνὴ ἄρχεται ἅμα τῇ εἰσοδῷ τῆς ἐπαίτιδος. Νέα σύγχυσις τῆς Μαγδαληνῆς, ἧτις ὀλίγην ψυχραμίαν δεικνύει, ἐνῶ ὡς Παρισινὴ ὤφειλε νὰ προσπαθῆσῃ νὰ φανῇ ἀτάραχος. Καὶ μὲ τὸ ἐλαττωματικὸν αὐτὸ ἡ σκηνὴ διόλου δὲν εἶνε ἄτοπος, ἀλλ' ἔχει τὸ μελοδραματικὸν ἐκεῖνο effet, τὸ ὁποῖον θὰ τὸν ἀνεδείκνυε δραματογράφον δεξιόν, ἂν ἀποφασιστικῶς ἤθελεν ἐμμένει, λέγει σύγχρονος κριτικός.

Ἡ Μαγδαληνὴ ὡς ἐκ τῶν ἀπροόπτων τούτων ἐπισκέψεων πλησιάζει νὰ παραφρονῆσῃ καὶ ἅμα τῇ ἐπανόδῳ τοῦ συζύγου της ἐπαναλαμβάνει τὴν σειρὰν τῶν ἐξομολογήσεών της. Μάτην ἐκεῖνος τὴν παρακαλεῖ νὰ σιωπήσῃ, αὕτη ἐπιμένει λέγουσα τὰ πάντα ἐν λεπτομερείᾳ καὶ εἰς ἐπισφράγισιν δεικνύει τῷ Φρανσῆ τὴν κεχαραγμένην ἐπὶ τῆς τραπέζης μαρτυρίαν, εἶτα τὸ παράθυρον ἐκεῖνο, ὅθεν ἐθαύμασαν τὰ περίεξ καὶ περιγράφει τὸν τρόπον μεθ' οὗ συνδιελέγοντο καὶ τὰς χειρονομίας των, ἐξάλλος δὲ γενομένη κρᾶζει:

— Φόνευσέ με! ἐμπρός, φόνευσέ με!

Ἄλλ' ἐκείνος δὲν τὴν φονεύει.

— Πᾶμε πίσω στὸ σπητὶ μας, τῇ λέγει καὶ ἐκεῖ νὰ ξεχά-

σης αὐτά, διὰ νὰ ἐπανεύρωμεν τὴν φυγαδευθεῖσαν εὐδαιμονίαν μας. Ἐὰν ἡ μητέρα μᾶς συγχωρήσῃ, ἤξευρε ὅτι καὶ ὁ Θεὸς θὰ μᾶς συγχωρήσῃ καὶ τότε ἴσως ζήσωμεν εὐτυχεῖς.

Εἰς τὴν τρίτην πράξιν ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν σοβαρὰν κοιτίαν, ἐν ἣ ἠκούσαμεν τὴν Βερονίκην ἀναγινώσκουσαν τὴν Γραφήν. Αὐτὴ ὑποδέχεται τοὺς φυγάδας, διότι ἡ μήτηρ τοῦ ἱατροῦ ἀνῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα διὰ νὰ κοιμήσῃ τὴν μικράν. Ἡ ἀγρία Βερονίκη εἰς ἣν φαίνεται ἡ Γραφή ἐδίδαξε τὸ ψεῦδος, τοῖς λέγει ὅτι ἡ μήτηρ ἀνεχώρησε καταρωμένη αὐτοὺς καὶ συμπαραλαβοῦσα τὴν ἐγγονήν της τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἐπανάδωσιν οἱ γονεῖς· ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖται εἰς τοῦτο ἐξυβρίζει ἐλευεινῶς καὶ τὴν Μαγδαληνὴν.

Ἄλλ' αὐτὸ ἀκριβῶς εἶνε πολὺ! οἰαδήποτε γυνὴ εἰς τὴν θέσιν τῆς Μαγδαληνῆς εὐρισκομένη θὰ τὴν ἐκρήμνιζεν ἔξω τοῦ οἴκου. Διότι τῇ ἀληθείᾳ εἰς τί τὴν κατακρίνουν τὴν τάλαιναν τέλος πάντων; Διὰ τὸ παρελθόν της βέβαια· ἀλλ' ἀφοῦ ὁ σύζυγος τὸ ἐκάλυψε νυμφευθεὶς αὐτήν; Ἡ μήπως ἀκολούθως δὲν διετέλεσε τιμίαν γυνή; Μὴ δὲν εἶνε ἤδη μήτηρ καὶ ἐκ τῶν καλῶν μάλιστα; Ἐν τίνι δικαιώματι ἡ κυρὰ Οὐβέρ τῆς ἀφαιρεῖ τὸ τέκνον της; Διὰ νὰ τὴν τιμωρήσῃ ἐπὶ τῇ ἀνοησίᾳ τοῦ υἱοῦ της; Ἄλλ' αὐτὴ ἡ ἀνοησία κατέστησεν οὐχὶ ἐν ὄν εὐτυχὲς εἰς τὸν κόσμον, ἀλλὰ δύο, τὴν μητέρα καὶ τὴν σύζυγον.

Καὶ ὅμως ἡ Μαγδαληνὴ δὲν ἐπραξεν, ὡς θὰ ἐπραττε πᾶσα ἄλλη νύμφη· ἴσταται κεκυφύια καὶ μετὰ ὑστάτην ἐξήγησιν πρὸς τὸν σύζυγόν της καταπίει ὀλόκληρον φιαλίδιον στρυχίνης καὶ πίπτει νεκρὰ ὑπὸ τὰ καρδιοθώρα κέντρα τοῦ δηλητηρίου. Ὑπεράνω δὲ τῶν λυγμῶν τοῦ συζυγοῦ ἀκούεται ἡ βραχνὴ φωνὴ τῆς Βερονίκης λεγουσῆς: Οὐτε ὁ Θεὸς τὸ συγχωρεῖ αὐτό!

Ἄ! ψεύδεται γῦναι! ὁ Θεὸς δὲν τὸ συγχωρεῖ; ἀλλ' ἀφοῦ πολλοὶ ἄνθρωποι εὐρίσκονται κρίνοντες χωρὶς νὰ ἐπικρίνωσι, ἄνθρωποι, τέλος πάντων πάντοτε ἀπατητικοὶ εἰς τὸν ἄλλον ἐκζητοῦντες ἀσπίλον παρελθόν; Εἶνε λοιπὸν τόσον ἀπαιτητικώτερος τῶν ἀνθρώπων, ἐνφ' ἐβδομηκοντάκις ἐπτὰ συγχωρεῖ, αὐτὸς ὁ Θεός; Τί θέλει ἄλλο πρὸς ἐξαγρισμόν.

Τὴν γυναῖκα αὐτὴν ὁ σύζυγος περισυνήγαγεν ἀπὸ τῆς λατινικῆς συνοικίας· βεβασιότατα ἐγίνωσκεν ὅτι δὲν ὤφειλε ν' ἀπαιτῆ ἄμμων παρθένον καὶ ἀπόδειξις, ὡς πεπεισμένος λίαν περὶ τούτου, εἶνε ὅτι τῇ εἶπε: «Προτιμώτερον οὐδὲν νὰ μάθω περὶ τοῦ παρελθόντος σου.» Τὴν νυμφεύεται καὶ ἐπειδὴ ἔρχεται εἰς κύριος, ὅστις ἄλλοτε συνέπεσε νὰ φλυαρήσῃ μαζὴ της παριστώσων αὐτὴν ὡς τὸ βδέλυγμα τοῦ δημιουργοῦ, τὴν ἐκδιώκουν, τῇ ἀφαιροῦν τὸ τέκνον της, δηλητηριάζεται ἐπὶ τέλους καὶ ἀκόμη δὲν εἶνε ἐπαρκὴς ὁ ἐξαγρισμός! Τίποτε ἄλλο δὲν εἶνε δυνατόν νὰ λεχθῇ εἰ μὴ: Φριζὸν ἦλιε!

Ἄλλὰ συγγνώμην, διότι ἐξωλίθησα εἰς ψυχολογικὰ φαινόμενα.

Ἡ πιστότης αὐτῆ τῆς σκηνῆς διαφεύγει πᾶσαν ἐπίκρισιν, διότι αὐτὸ τὸ ἐλάττωμα ὅπερ θὰ τῇ προσήπτετο, συντελεῖ εἰς τὴν συνηγορίαν. Διότι ἐν τῇ Νανᾷ τοῦ ὁ συγγραφεὺς εἶπε τὰ σῦκα σῦκα καὶ τὴ σκάφη, σκάφη, χωρὶς νὰ δεῖξῃ πουθενά ὅτι συμπάσχει μετὰ τῶν ἡρώων του, τὸν κατέκριναν οἱ ἔρποντες ὑπὸ τὴν ἐξ ἀχρύρου ἐπιφάνειαν. Ἡ παρρησία εἶνε συνείδησις ἐξωτερικευομένη καθ' ἡμᾶς καὶ αὐτὰ παρέστησεν ἐν τῷ δράματι τούτῳ, τὸ ὁποῖον ὀλίγοι ἀνέγνωσαν, ἀπαρραλλάντως ὅπως συμβαίνουσιν ἐν πολλοῖς συνοικεσίαις· δὲν εἶνε σφάλμα τοῦτο, ἀλλὰ μᾶλλον ἀρετὴ. Τὸ ὡς μόνον ἐλαττωματικὸν τοῦ ἔργου, καθ' ἡμᾶς, δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλους διήκουσα μαῦρη σκιά. Αἱ μαῦραι σκίψεις τῆς ὑπηρετίας,

αὶ ἀνησυχίαι καὶ αὶ παράλογοι καὶ ἐκτὸς τῶν συνήθων ὁρίων ἐξηγήσεις τῆς Μαγδαληνῆς, τὸ ὀδυνηρὸν ἐπὶ πᾶσι τέλος, τὰ ψεύδη τῆς ὑπηρετρίας, ὅλα αὐτὰ ὤφειλον νὰ κοσμηθῶσι δι' ἐπισάκτων φαιδρῶν ἐπεισοδίων καὶ τὸ δράμα νὰ μὴ φέρῃ ἐξ ὀλοκλήρου μέλανα πέπλον, οὕτω δὲ νὰ καταστῇ ἀληθὲς μελόδραμα. Ἄλλ' εἶπομεν ἀρχόμενοι, ὅτι δὲν προώριζεν ἑαυτὸν ὁ συγγραφεὺς διὰ τὴν σκηνήν, ἃν ὅμως ἤθελεν ἐπιμείνει μετὰ τὰς πρώτας ἀποτυχίας, θὰ ἦν ὅπως σήμερον ἄλλος Ζολᾶ.

Δ. Μ. Γιανναράκης.

Ἄναγνωσθὲν ἐν ἐπιγραφῇ καταστάματος.

Λέων τῆς θαλάσσης τρομερόν,
ἐν τῇ ξηρᾷ καὶ ὑγρᾷ ζωντανόν
τετράχειρ καὶ εἰκοσαδάκτυλος
οὐρᾷ ἰχθύος, κάρα λέοντος
στάμα καὶ κνῆδες ὀδόντες τρίχες μυωξοῦ
ἐπὶ μέσῃ ἰστάμενος ἐπὶ ποδὸς οὐ·
εὐπειθὴς τῷ διευθυντῇ
εἰς ὅ,τι καὶ ἂν εἰπῇ.

Ἄ οὐ συγγράψας!!!

Ο ΕΓΩΙΣΜΟΣ.

Ἡ πρώτη βαθμὶς τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ἀσεβείας.

« Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας ».

« Καὶ ἂν ὑπάρχη καὶ ἂν ἴῃ, ὡς λέγουν, τί μὲ μέλλει.

« Ὁ ροῦς μου, ἡ καρδία μου οὐδὲν ἐκ τούτων θέλει
« εἰς τὸ ἐξῆς γὰρ ἔξερη.

« Ἐγὼ εἰμὶ εἰς τῆς ἀκμῆς τὸ ὑψιστον σημεῖον.

« Νεότης, κάλλος, φρόνησις, σοφία, ὅ,τι θεῖον
« πᾶς δύναται γὰρ εἶρη.

« Εἰς τὸ Ἐγὼ μου! Εἴμ' ἐγὼ προσωπικῆ ἀξία

« Ἐξοχος, ἐπιβάλλουσα καὶ ἡ ὀνομασία
« θεοῦ—πατρὸς μὲ ἐνοχλεῖ.

« Δὲν εἶμαι πλέον ρήπιος γ' ἀκούω ὀδηγίας

« γεροντικῆς, πλέον σοφῆς γεννᾷ πρωτοβουλίας
« ἡ ἰδική μου κεφαλή.

« Πάτερ, λοιπὸν μὴ ἀντιστῆς τὸ μέρος γὰρ μοι δώσης.

« Ὅ,τι ἀγῆκει εἰς ἐμὲ καὶ ἂν μ' ἀλλοτριώσης
« ἄλλης κληρονομίας,

« Ὡ! δὲν μὲ μέλλει ἅπαντα τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου

« Εὖν' εἰς τὴν ἐξουσίαν μου, Εὖν' ὄλα θησαυρός μου
 « ἄρευ ἀντιλογίας.
 « Ἴδέ! πάσης τῆς φύσεως αἱ φουεραι δυνάμεις
 « ὑποχωροῦσιν εἰς ἐμέ, δὲν δύνασαι γὰρ κάμῃς
 « καὶ σὺ αὐτὸς ἄρευ ἐμοῦ
 « Οὐδὲν ἔργον ἐξαίσιον· ἐμὲ ἀναγκωρίζει
 « Ἡ φύσις διατάκτορα καὶ εἰς ἐμ' ἀτερίζει
 « ἢ ὕλη μετὰ θαυμασμοῦ.
 « Καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ ἀήρ καὶ πάντα τὰ στοιχεῖα,
 « Κι' αὐτῶν τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς σωματῶν ἢ χορεία
 « κινουῦνται, ἠρμευοῦσι,
 « Κατὰ τὸ ρεύμα τῆς ἐμῆς παρτέχρου διαροίας
 « κ' οἱ κερατοὶ εἰς τὰς σοφὰς τοῦ ῥοῦ μου ἐπιροίας
 « ὡς δοῦλοι ὑπουργοῦσι. »

Αὐτὰ ἐν τῇ καρδίᾳ του καὶ ἐν τῇ γλώσσει φέρει
 ὁ ἄθλιος ἐρωϊστής ρομῖζων ὄτι αἶρει
 ρίκηρ λαμπρὰν κατὰ Πατρός!
 Καὶ ὄτι ἀπαλλιάσεται τῆς ἀρωγῆς τῆς θείας
 καὶ χρειὰν πλέον δὲν ἔχει τῆς Πατρικῆς Προνοίας.
 Πεπρωκισμένος ὁ οἰκτρὸς!
 Διὰ τῶν τόσων ἀγαθῶν σωματικῶν κ' αὐτῶν,
 ἄπερ τῶ ἔδωκ' ὁ πατήρ· κ' ἀντὶ γὰρ ἔχη φίλων
 αὐτῶ εὐγνωμονοῦντα,
 Βλέπει δειρὸν πολέμιον δειρῆς ἀχαριστίας
 κατὰ πλεων καὶ πρὸς Αὐτὸν μετὰ ἀναισχυρτίας
 τὰ ὄμματα κινουῦντα.
 Καὶ φεύγοντα, καὶ φεύγοντα μακρὰν τοῦ εὐεργέτου,

« Ὅπου αὐτὸν κομίζουσιν αἱ ἄφρονες βουλαὶ του,
 Ἐκεῖνον γὰρ μὴ βλέπει!
 Ἀλλ' ἀπὸ τῶν Παράγιον, τὸν ὕψιστον του θρόνον
 Ἐκεῖνος βλέπει ἐλεῶν τὸν φεύγοντα καὶ μόρον
 τὸ πρόσωπον του τρέπει,
 Ὅτι αὐτὸς κρημιῖται εἰς βάραθρα κακίας
 κ' ἀπογυμνοῦται πάσης του τῆς θείας Εὐγενείας!
 ἔ' ἐν ταύτῃ τῇ οἰκτρᾷ
 μωρία του ἀνέχεται γὰρ συγκαταριθμηταὶ
 μετὰ ἀλόγων ταπεινῶν, ποθῶν γὰρ κωλυθῆται
 Ἐ' ὕλη μουσαρᾷ!
 Καὶ γὰρ πληροὶ τὸν στόμαχον αὐτοῦ τὸν περναλέον
 ἐκ τῶν ἐντελεστέρων της τροφῶν, μὴ ἔχων πλέον
 συνείδησιρ χαμψίαν
 τῆς ἐν αὐτῷ θεογενοῦς πνευματικῆς ἀξίας,
 φροτῶν μετ' ἄρευ σκέψεως καὶ γνῶμης ἀπαισίας
 Θεοῦ ἀνυπαρξίαν!
 καὶ λέγον πρόγονον αὐτοῦ τὸν βάραχον, τὸν χοῦρον
 καὶ πᾶν ῥῆμα θεοπέσων χλευάτων ὡσεὶ ἄφρον
 περὶ τοῦ θεῖου του Πατρός!

Ἐκεῖνος πληρ ἐν τῇ στοργῇ τῇ πατρικῇ του μένει
 καὶ τοῦ ἀσώτου Του υἱοῦ τὴν ἴασιν προσμέγει,
 Παρεπιστήμων Ἴατρὸς!
 Ἀνέχεται τοῦ ἀσθεοῦς Φεῦ! τῆς Παραληρίας,
 Ἐως γὰρ ἔλθ' ἢ κρίσιμος σιγγῆ τῆς ἀσθερείας
 τὸ φάρμακον γὰρ λίη.
 Κι' ἰδοὺ στῆς ἀθλιότητος τ' ἀκρότατον σημεῖον

φθᾶς ὁ ἀγάριστος υἱὸς αἰσθάνεται ὁποῖον
τεῖχος τὸν ἀποκλείει
τῶν τοῦ Πατρὸς τῶν ἀγαθῶν, καὶ τὴν δεινὴν μωρίαν
τῆς νόσου. ἤτις τερατρεῖ τὸν τοῦν καὶ τὴν καρδίαν
σκληρότατα καταροεῖ!

Κι' ἀναπολῶν τῆς Πατρικῆς γλυκεῖας φιλοστοργίας
τὸν ποταμόν, εἰς ρεῖματα λούεται μετανοίας,
ὁ τάλας ταπεινοφρονεῖ.

Κι' ἰδὼν θαρρῶν τὸ πρόσωπον πρὸς τὸν θεὸν του τρέπει,
ὁμολογεῖ τὸ σφάλμα του μὲ ὄμμα τὸν βλέπει
μεστὰ εὐγνωμοσύνης!

Κι' ἐκεῖνος ἀγαλλόμενος τὴν πατρικὴν ἀγάπην
'Ανοίγει καὶ τὸν δέχεται καὶ ἐορτὴν μεγάλην
τελεῖ καὶ εὐφροσύνης

πληροῦται τῶν ἀγγελικῶν ταγματίων ἢ χορέα
'Ἐν τῇ πρεπούσῃ εἰς αὐτὸν ὄρωσα εὐγενείᾳ
τὸν ἄνθρωπον. — Σαταρικὸν

πνεῦμα λοιπὸν Ἐρωϊσμοῦ αὐτὸν ἀποκηρύσσει,
καὶ ἡ μεριμνῆς τῶν φρενῶν εἰς θρόνον τὸν ὑψώνει
ὡς τῷ ἀρμόζει, Θεϊκόν!

'Ἐν Σμύρνῃ Ὀκτώβριος 1889

ΣΑΠΦΩ Κ. ΛΕΟΝΤΙΑΣ.

ΤΟ ΠΕΝΘΟΣ.

Πάτριον τὸ σέβειν τὴν μνήμην τῶν πρὸ ἡμῶν ἐν Κυρίῳ ἀναπαυομένων, οὐδὲν δ' ἱερώτερον καθῆκον, ἢ τὴν ἀπουσίαν προσφιλοῦς ὄντος, τὸν ἀποχωρισμὸν εὐγενοῦς καὶ μεγαλόφρονος καρδίας δι' ὄρατῶν σημείων ἐκδηλοῦν καὶ τὴν λύπην ἡμῶν ἐπὶ τῇ στερήσει ταύτης ἐκφαντικῆν ποιεῖν. Ὁ ὕψιστος ὡσεὶ προβλέπων ὅτι ἡ ἀνθρωπίνη ἀδυναμία ἐμέλλε σπουδαίως νὰ προσκρούσῃ εἰς τὴν στέρησιν ἀγλαῶν ὑπάρξεων συνεφύσησε μετὰ τῆς ζώσης πνοῆς καὶ τὸ πένθος καὶ τοῦτο τυγχάνει τὸ βάλσαμον τῆς παραμυθίας, ὅπερ ἐν τοιαύταις ὥραις ἐπικαλούμεθα παρ' αὐτοῦ. Θέλομεν νὰ πενήθσωμεν, τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ καρδία ἡμῶν, τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ ἀφ' ἡμῶν μεθισταμένη νεαρὰ καὶ προσφιλὴς ὑπαρξίς. Ἴδού λοιπὸν αἱ πηγαὶ τοῦ φωτός ἡμῶν ὑπὸ τῆς ἐνδομύχου συγκινήσεως πιεζόμεναι ἀναβλύζουσι τὰ διαυγῆ δάκρυα. Ἄλλὰ ταῦτα μόνον δὲν ἀρκουῖσιν ὅπως ἐκδηλώσῃ τὴν ἐνδόμυχον θλίψιν ἡμῶν, ἀνάγκη νὰ συμμετάσχωσι τοῦ δάκνοντος ἡμᾶς πένθους καὶ πάντα τοῦ σώματος τὰ μέλη, ἀνάγκη τὸ σῶμα ἐν ἡμῖν νὰ πενήθῃ. Διάφοροι λαοὶ διάφορον κατ' ἐποχὰς μετεχειρίσθη-

σαν μέσον πρὸς ἔνδειξιν ἐξωτερικὴν τοῦ πένθους, κατὰ τοὺς νεωτέρους ὁμως καθιερώθη παρ' ἡμῖν ἢ δια τοῦ μελανιμονεῖν συνήθεια. Ἡ μέλανος χρώματος λοιπὸν στολὴ ἐξωτερικεὺς παρ' ἡμῖν τὴν ἐνδόμυχον θλίψιν, ἣν αἰσθανόμεθα ἐπὶ τῇ στερήσει πεφιλημένης καρδίας. Καὶ τοῦτο ἴσως ἵνα καταδειχθῇ, ὅτι ὅπως ἐν τῷ μέλανι τῆς νυκτὸς σκότει τὰ πάντα παρίστανται ὑπὸ τὴν ζοφερὰν μορφήν, ὅπως πᾶσα ἡ φύσις ἐφησυχάζει καὶ ἀκίνηται στερουμένη τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, ὅπως σιγῶσιν αἱ τερψίθυμοι φωναὶ τοῦ ἀναερίου κόσμου, ὅπως σκυθρωπάζει ἡ ὄψις τῶν πολυποικίλων ἀνθέων τῶν κήπων, τῶν λειμώνων, τῶν κοιλάδων, τῶν χαραδρῶν καὶ τῶν διαυγῶν ὑδάτων, οὕτω καὶ ἐν ἡμῖν, ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἡμῶν κόσμῳ διατελοῦσι ζοφερά τὰ αἰσθήματα τῆς χαρᾶς, τῆς εὐφροσύνης, τῆς τέρψεως στερηθέντα τῆς προσφιλοῦς ὑπάρξεως. Ἡ καρδία ἡμῶν θὰ διατελῇ ἐπὶ τινὰ χρόνον μακρὰν τῆς ἐγκοσμίου ἀγαλλιάσεως, πόρρω τῆς ἀπολαύσεως τῶν ἐπιγείων τέρψεων καὶ ἡδονῶν μακρὰν τῆς εὐθυμίας καὶ τῶν γελῶτων τοῦ χοροῦ καὶ τῶν ἐσπερίδων, τῶν θεάτρων καὶ συναυλιῶν, τῶν κωμωδουλλίων τῶν σχολῶν, τῶν ὑπὸ τῶν νηπίων κατὰ τὰς ἐξετάσεις παριστανομένων, καὶ τῶν οἰκογενειακῶν ἐσπερίδων. Χωροῦμεν δ' ἔτι περαιτέρω· ποθοῦντες, χάριν τῆς ἀφ' ἡμῶν μεταστάσεως γλυκείας ὑπάρξεως, νὰ ἐλαττώσωμεν καὶ αὐτὸ τὸ γλυκὺ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν φῶς, ζητοῦντες νὰ περιορίσωμεν τὰ κύκλα τῶν ἀντικειμενικῶν ἐντυπώσεων τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν, ζητοῦντες νὰ περιστελωμεν τὴν δύναμιν τοῦ αἵετοτε «σκανδαλίζοντος ὀφθαλμοῦ», θέλοντες νὰ καταστήσωμεν αὐτὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πένθους ἡμῶν ἐκουσίως μυωπικώτερον καὶ ἀμαυρότερον τὰ φαεινόνοντα ὄρῶντα, τιθέμεθα πρὸ αὐτοῦ βαθὺν μέλανα πέπλον ἀποκλιόνοντα αὐτὸν τῆς λειτουργείας αὐτοῦ καὶ ἀποσοβοῦντα τὰ φιλόψογα

τοῦ κόσμου βλέμματα, τὰ μετ' ἐπιστημονικῆς καὶ ἀρχαιολογικῆς περιεργίας τὴν πενθοῦσαν πρὸ πάντων παρακολουθοῦντα. Τὸ πᾶν λοιπὸν ἐν ἡμῖν καθιστῶμεν πένθιμον, ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν πενθοῦμεν, πάντων ἀπέχομεν, πάντα ἐκουσίως παρορῶμεν. Μία μόνη αἰσθήσις δὲν μετέχει τοῦ γενικοῦ πένθους ἡμῶν, καὶ μόνη αὕτη δὲν κατωρθώθη νὰ υπαχθῇ εἰς τὴν γενικὴν τῆς πενθιμότητος περίοδον ἡμῶν, ἡ αἰσθήσις τῆς ἀκοῆς. Ἡ ἀκοή, ἡ πονηρὰ αὕτη προδότις τοῦ πενθιμοῦ σχήματος ἡμῶν, ἐκμηδενίζει τὸν ἱερόν τοῦ πένθους σκοπὸν, αὕτη συλεῖ ἀφ' ἡμῶν τὴν λυπηρὰν περιβολὴν καὶ ὠθεῖ ἡμᾶς εἰς ἀποκάλυψιν τῆς χαρᾶς, ἣν δεξιῶς πᾶν ὑπὸ τὴν ἐσωτέραν τῆς καρδίας πτυχὴν ἐγκεκλεισμένην ἔχομεν, αὕτη τέλος κατάδηλον καθίστησι τὴν ὑποκρισίαν ἡμῶν, ἣν χάριν τοῦ «μεταστάτους» περιεβλήθημεν. Ἡ ἀκοὴ εἰσδεχομένη ψιθυρισμοὺς σκανδαλιστικούς διαβάτου, ἐκτοξευομένους πρὸς πενθοῦσαν χήραν, καταστρέφει τὸν σκοπὸν τοῦ πένθους· ἡ τεθλιμμένη χήρα μεθ' ὅλον τὸ πρόσφατον πένθος, μεθ' ὅλην τὴν πενθίμην ὀχύρωσιν αὐτῆς, ἀλίσκεται, ὡς ἡ χρυσαλλίς ὑπὸ τοῦ φωτός, ὑπὸ τῶν φλογερῶν ἀκοντισμάτων! Προσπαθεῖ, κοπιᾷ ἵνα λυτρωθῇ, ἀλλὰ μάτην! διευθετεῖ τὸν πένθιμον πέπλον καταβιδάζει τὰ βλέμματα, κατευθύνει τοὺς πόδας, βαδίζει πρὸς τὸν οἶκον αὐτῆς, ἀλλὰ μάτην! Ἡ προδότις ἀκοὴ διέπραξε τὸ ἀνίερρον ἔργον αὐτῆς! ἀνεστάτωσε τὴν πενθοῦσαν, ἀνέτρειψε τὴν γαλήνην τοῦ πένθους, ἡ βαθείως ἐγκεκλεισμένη χαρὰ ἀπεκαλύφθη πτερυγίζουσα ἐπὶ τοῦ μελανιμονοῦντος μετώπου, ὁ ἔσω κόσμος τῆς «τεθλιμμένης» σκιρτᾷ ἔξω ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τοῦ πένθους. Ὡ! τῆς φοβερᾶς προδοσίας τῆς ἀκοῆς! Ἐνῶ πᾶσαι αἱ αἰσθήσεις συνώμοσαν κατὰ πάσης ἐκλάμψεως χαρᾶς, ἐνῶ ὄρκοι ἀπηγγέλθησαν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ «μεταστάτους» τορῶς διακηρύξαντες ὅτι δὲν θὰ συναφθῇ

«δευτέρος γάμος», ἐνῶ πάνδημος ἐξεδηλώθη ἡ θλίψις ἐπὶ τῇ ἀάωρῳ ἀπωλείᾳ» τοῦ συζύγου, νῦν τελεῖται ἀκουσία ἐπιπορ- κία ἐπὶ τῇ προώρῳ συνάψει τοῦ δευτέρου γάμου, νῦν ἀπο- δύεται ἡ βαρυπενθοῦσα τὴν πενθίμην καὶ περιβάλλεται τὴν νυμφικὴν στολήν! Ἄλλ' οὐδεὶς πταίει. Ὅχι· μὴ ἐπιβαρύνω- μεν τὴν βαρυπενθήσασαν διὰ τῆς ἀνοσίτου ταύτης ἐπιπορ- κίας. Ἡ «τεθλιμμένη» ἦν προθυμοτάτη ἐπὶ ἐνιαυτοὺς πολ- λούς καὶ ἐπέκεινα νὰ διατελέσῃ ἀνεπηρέαστος ἀπὸ πάσης γαμικῆς ἐπηρείας χάριν τῆς εὐσεβοῦς μνήμης τοῦ ἀφωσιω- μένου συζύγου, ἦν προθυμοτάτη νὰ περιβληθῇ αὐτὸν τὸν ζό- φον τῆς νυκτός, νὰ ἐνδυθῇ σάκκον τοῦ Ἰακώβ καὶ οὐχὶ κο- στούμιον τοῦ τελευταίου μηνός, ἀλλ' ἡ ἀκοή καταπροῦδωκε τὸ πᾶν, ἡ ἀκοή τέλος εἶνε ἀξιόποινος, ἢ μᾶλλον ἐλλιπῆς θεωρητέος ὁ κῶδιξ τοῦ περὶ πένθους συρμοῦ, ὅστις δὲν ἐμερί- μνησεν νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὴν συμμαχικὴν ὑπὲρ τοῦ πένθους πυραμίδα τῶν αἰσθήσεων καὶ τὴν ἀκοήν. Ναί, ὁ κῶδιξ εἶνε ἐλλιπέστατος κατὰ τοῦτο, διότι οἱ νομοθέται αὐτοῦ δὲν ἔ- λαβον πρόνοιαν περὶ τῆς συμμετοχῆς τῆς ἀκοῆς εἰς τὸ πέν- θος. Διότι, ἐάν ὁ κῶδιξ ἀφίερου ἴδιον καὶ περὶ τῆς ἀκοῆς ἄρθρον καὶ ἐπέβαλλεν αὐτῇ ἵνα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πέν- θους ἀποφράττηται διὰ κηροῦ, ὡς ἔπραξε συνετῶς ὁ Ὅδυσ- σεὺς ἐπὶ τῶν ἑταίρων αὐτοῦ, βεβαίως οὔτε τοῦ πένθους τὰ δικαιώματα θὰ κατεπατοῦντο, οὔτε ἡ χήρα ἀκουσίως θὰ ἐγί- νετο παραβάτις τῶν ὑποσχέσεων καὶ ἐπιπορκος, οὔτε οἱ ἔρω- τικοὶ ψιθυρισμοὶ διαβάτου θὰ προσέβαλλον τὸ ἀκουστικὸν τύμπανον τῆς «βαρυπενθούσης», οὔτε τὰ γιγνόμενα θὰ ἐγί- νοντο, οὔτε δὲ καὶ τὰ γραφέντα ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ, θὰ ἐ- γράφοντο.

— Λοιπὸν;

— Λοιπὸν πρέπει ἐν τῷ περὶ πένθους κώδικι νὰ ἀναγρα-

φῆ ἴδιον κεφάλαιον, κανονίζον λεπτομερέστερον τὰ περὶ δια- τηρήσεως τῆς συνθήκης τοῦ πένθους, διότι ἄλλως μετὰ τὴν ἀκηδεῖαν θὰ ἔχωμεν «χορὸν» καὶ θὰ κατορθώσωμεν νὰ συ- νάψωμεν λεληθότως τὰ ἀντιθετὰ καὶ διεστώτα αἰσθήματα χαρᾶς καὶ λύπης, οὔτως ὥστε τῇ μὲν προίᾳ νὰ θρηνώμεν, τῇ δὲ ἐσπέρᾳ νὰ γελῶμεν!

Ἐν Πέραν Κωσ|πόλεως μηνὶ Αὐγούστῳ.

Ἰακώβος Βασιιάδης.

Ἀνέκδοτον.

Ὁ Κωστάκης εἶναι τῆς κοινωρίας ἄνθρωπος· δὲν πλα- γιάζει πρὸ τοῦ μεσουραχίου. Ἐσπέραν τιτὰ κατακλιθεὶς ἐνω- ρίς παρὰ τὸ σῆθηες δὲν ἔχει ὕπνον. Αἰθρῆς βλέπει ὅτι πη- ραν τὰ παραπετάσματα τῆς κλίτης του. Τινάξεται μακρὰν καὶ ἀρπάξει τὸ περιέχον ἐκεῖ θερμὸν ὕδωρ δοχείον.

Στογάξεται νὰ ἐκχύσῃ τὸ περιεχόμενον ἀλλ' αἰθρῆς ἀπο- σφύρομενος:

— Τί κουτὸς ποῦ εἶμαι, λέγει· αὐτὸ εἶναι ζεστὸ καὶ ἐγὼ πάγω νὰ τὸ χύσω, γὰρ ῥ' ἀνάψω περισσύτερον τὴ φωτιά.

Ο ΤΣΑΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ ΤΟΥ.

Ψυχρός, διαπεραστικός, τῶν παγωμένων θαλασσῶν καὶ διὰ τοῦ Νεῦα διοχετευόμενος ἄνεμος πνέει ἀδιαλείπτως ἐν τῇ ῥωσικῇ πρωτευούσῃ ἀπὸ ἰκανῶν ἡμερῶν. Αἱ πύλαι τῆς πόλεως φυλάσσονται, μεθ' ὅλην τὴν δριμύτητα, ἀγρύπνως καὶ ὑπὸ ἀφωσιωμένων μέχρι θανάτου στρατιωτῶν.

Ἐν μιᾷ τῶν πυλῶν, ἀποκέντρῳ σχεδόν, εἰς μόνος ἐκτελεῖ τὰ χρέη φρουροῦ στρατιώτης. Ἀπέναντι τῆς πύλης κομψὸν καὶ εὐρὺ μέγαρον κοσμεῖ τὴν ὁδὸν ποικίλλον τὴν μονοτονίαν αὐτῆς.

Τὸ μέγαρον, γερμανοῦ μεγιστᾶνος ἰδιοκτησία, οἰκεῖται ὑπὸ ὀλίγων προσώπων. Οἱ σύζυγοι μετὰ τῶν τέκνων καὶ τῶν δύο θαλαμηπόλων καὶ δύο ὑπηρετῶν ἀποτελοῦσι τοὺς ἐν αὐτῷ βιούντας.

Ἐν τοῖς τέκνοις συναριθμεῖται καὶ νεᾶνις εἰκοσαέτις περίπου, ὠραία ἢ μᾶλλον πλουσία εἰς κάλλη, ἥτις, ἐνῶ συρίζῃ ὁ βορρᾶς μανιώδης, αὕτη κύπτει ἐκτός τοῦ παραθύρου καὶ θεᾶται τοὺς ὀλίγους πεζοὺς οἵτινες σπεύδουσι τὸ βῆμα, συνεχῶς ἐμφανιζομένη.

Ὁ ἔναντι στρατιώτης ἀκόπως καὶ νωχελῶς πλανῶν τὸν βηματισμὸν καὶ τὸ βλέμμα, βλέπει τυχαίως τὴν ἐν πλαισίῳ εἰκόνα καὶ ἀγαλλιᾷ ἐξ ἐκστάσεως. Τὸ κάλλος θαμβοὶ τὴν ὄρασίν του καὶ δὲν θέλει νὰ φύγῃ. Τὸ τοιοῦτον διαρκεῖ ἡμέρας ὅλας, ὡσάκις δὲ ἀναγκάζεται νὰ ἀντικατασταθῇ, ἐν ἀδημονίᾳ ἀποχωρῶν, μετὰ δόγτια του τὸ δηλ. λεγόμενον τραβᾶ τὴν ὄραν τοῦ ἐπισήμου καὶ ποθεινοτάτου καθήκοντός του.

Μεταξὺ τῶν συστρατιωτῶν του, ψιθυρίζεται ἡ ὑπεράνθρωπος ἀφοσίωσις τοῦ νεαροῦ μουζικικοῦ ὄστις, ἀντὶ νὰ καταβληθῇ ὑπὸ τοῦ παγεροῦ ψύχους ἀνάζωγονεῖται.

Ὁ στρατιώτης ἐξακολουθεῖ ἀποθαυμάζων τὴν ἐν πλαισίῳ ἐκείνῃ εἰκόνα, συνεχῶς πρὸς πείσμα του ἐμφανιζομένη καὶ τέρπεται ἐπὶ τῇ θέᾳ, οὐδὲν κίνημα ποιῶν, εἰς οὐδεμίαν ἐκδήλωσιν ἐξωθούμενος.

Τὸ παράθυρον ἀνοίγει, κλείει καὶ ἡ νεᾶνις ἐμφανίζεται καὶ ἀποσύρεται.

Ἡμέραν τινὰ δριμυτάτου ψύχους, ὁ στρατιώτης φυλάσσει πρὸ τῆς πύλης κανονικῶς βηματίζων, ἡ ἀναπνοή του ἐξερχομένη ἀποκρυσταλλοῦται ἐπὶ τῶν τριχῶν τοῦ μύστακος, ἀλλ' αὐτὸς φυλάσσει.

Αἰφνης παρουσιάζεται τις ζητῶν νὰ ἐκβιάσῃ τὴν πάροδον ἐν προκεχωρηκυῖα ὥρᾳ. Κατ' ἀρχάς ἐν ἰκεσίαις ἀποπειρᾶται ὁ ἄγνωστος νὰ κάμψῃ τὴν ἄρνησίν του, ἀλλὰ μάτην, εἴτα δεικνύων αὐτὸ χρυσοῦν νόμισμα οὐδὲν καὶ πάλιν κατορθῶνει καὶ ἐπὶ τέλους διὰ τῆς βίας ὀρμᾷ.

Ὁ στρατιώτης ῥίπτεται πρὸ αὐτοῦ, κωλύει τὴν διάβασιν, ἐξοργίζονται ἀμφοτέραι, συνάπτεται πάλη καὶ ἐπὶ τέλους ὁ ἄγνωστος ἐπιτυγχάνει ἐκ τῆς ἐπομένης τυχαίας συμπτώσεως:

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ πιστὸς φρουρὸς ἠτοιμάζετο νὰ πυροβολήσῃ, ὡς εἶα φωνὴ γυναικὸς ἀναχαιτίζει αὐτόν.

— Μή! κρᾶζει ἢ εἰς τὸ παράθυρον τοῦ ἔναντι μεγάρου ἐμφανισθεῖσα νεάνις. Μὴ τὸν κτυπήσῃς πρὸς χάριν μου!

Ὁ στρατιώτης κατευνάζεται ὡς διὰ μαγείας καὶ πρὸς τὸν ἄγνωστον ἀποτεϊνόμενος:

— Νὰ χρεωστῆς χάριν εἰς αὐτὴν τὴν νέαν, τῷ λέγει, πήγαινε.

Ὁ ἄγνωστος ἐξαφανίζεται.

Μετὰ τινὰς ἡμέρας τὸ γεγονός καθίσταται γνωστὸν εἰς τὸ φρουραρχεῖον καὶ ὁ στρατιώτης βάλλεται εἰς εἰρκτὴν.

Ἡ τοῦ μεγάρου νεάνις ἐξακολουθεῖ ἀνοιγοκλείουσα τὸ πρὸς τὴν πύλην παράθυρον, ἀλλὰ δὲν ἐπαναβλέπει τὸν περιέργων φρουρὸν.

Παρήλθον ἡμέραι ἱκαναί, μεθ' ἃς ἐδίδετο ἐσπερὶς ἐν τῷ μεγάρῳ τοῦ γερμανοῦ μεγιστάνος.

Μεταξὺ τῶν κεκλημένων ἦν καὶ ὁ τσάρος μὲ ὀλίγους τινὰς ἐκ τῶν ἀκολουθῶν του.

Τὴν ὥραν τοῦ δείπνου ἡ Α. Μ. ἐρωτᾷ τινὰ τῶν ἀκολουθῶν του, τί ἀπέγινεν ὁ πρό τινων ἡμερῶν φρουρῶν στρατιώτης, περὶ οὗ ἐλέχθη ὅτι διηκούλυε τὴν διὰ τῆς πύλης διάβασιν εἰς τινὰ ἄγνωστον.

— Μεγαλειότατε, εἶναι ὑπὸ κάθειρξιν, ἀπαντᾷ ὁ ἀρμόδιος ἐκ τῶν ἀκολουθῶν.

— Νὰ προσέλθῃ ἐδῶ, διατάσσει ὁ αὐτοκράτωρ.

Τὸ δείπνον ἐξακολουθεῖ φαιδρὸν, τοῦ καμπανίτου ἐπιχέοντος μείζονα θέληγτρα εἰς τὴν συναναστροφὴν, ὅποτε δὲ αὕτη διετέλει ἐν παραδεισίῳ ἀγαλλιᾶσαι, παρουσιάζεται ὁ φρουρὸς τῆς ἀπέναντι τοῦ μεγάρου πύλης.

Εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ ἡ παρακαθημένη εἰς τὴν τράπεζαν νεάνις ἐρυθριᾷ καὶ εἰς ἀκούσιος στεναγμὸς ἀλλ' ἀποπεπνιγμένη ἐκ συστολῆς ἐκφεύγει τοῦ στήθους της. Τὸ βλέμμα της

συναντᾶται πρὸς τὸ βλέμμα ἐκείνου καὶ ἀμφοτέροι ἀποροῦσι, πῶς ἐνῶ, ὡκεανὸς ὅλος καλυμάτων ἐχώριζον ἀμφοτέρους, ἴσως δὲ καὶ τοὺς πόθους των, νῦν παρίστανται ἐν τῇ αὐτῇ αἰθούσῃ. Ταῦτοχρόνως ὁ αὐτοκράτωρ στρέφεται καὶ ἰδὼν παρόντα τὸν φρουρὸν, ἐγείρεται, λαμβάνει ποτήριον ἀνὰ χεῖρας καὶ προπίνει:

— Εἰς ὑγείαν τοῦ ἀφοσιωμένου μου στρατιώτου.

Ὁ τελευταῖος οὗτος μόλις δύναται νὰ συγκρατήσῃ τὴν ἐκ πληξίν του καὶ ἡ χεὶρ του ἀδυνατεῖ νὰ ὑψωθῇ πρὸς ἀντιχαιρετισμὸν.

Δευτέρα πρόποσις διαδέχεται τὴν πρώτην:

— Εἰς ὑγείαν τοῦ γενναίου μου δεκανέως.

Καὶ ἀμέσως εἰς τῶν ἀκολουθῶν τῷ προσκολλᾷ τὸν ἀριθμὸν ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ τὴν βαθμοῦχον ταινίαν ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν χειρῶν του.

Ὁ στρατιώτης ἀντιχαιρετᾷ καὶ ἐνῶ λαθραῖον διευθύνει βλέμμα πρὸς τὴν νεάνιδα, τρίτη πρόποσις ἐπαναλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ τσάρου:

— Εἰς ὑγείαν τοῦ πιστοῦ μου λοχίου.

Ὁ ἀκόλουθος τῷ προσφέρει νέαν τοῦ νέου βαθμοῦ του στολήν, ἐνῶ χειροκροτήματα ἐπιδοκιμασίας ἀντηχοῦσιν ἐν τῇ εὐρείᾳ τοῦ μεγάρου αἰθούσῃ.

Τὴν τρίτην διαδέχεται τετάρτη πρόποσις, ταύτην δὲ πέμπτη καὶ καθ' ἐξῆς μέχρι τοῦ βαθμοῦ συνταγματάρχου, ὅποτε ἐγειρόμενος διὰ τελευταίαν φορὰν ὁ ρῶσος μονάρχης:

— Ἴδού, λέγει τῷ οἰκοδεσπότη, ὁ καταλληλότερος γαμβρὸς διὰ τὴν θυγατέρα σας, ἧς τὴν χεῖρα ζητῶ διὰ τὸν ἀφοσιωμένον μου ἀξιωματικόν.

Οἱ παρεστῶτες ἀπαντες ἐνόησαν ἀμέσως τὸ ἐλαττήριον τῶν πρὸς τὸν φρουρὸν συμπαθειῶν τοῦ ρώσου μονάρχου καὶ ὅτι

αὐτὸς ἦν ὁ ἐκβιάσας τὴν διάβασιν ἄγνωστος, ὃς ἠθέλησε διὰ τούτου νὰ δοκιμάσῃ μέχρι τίνος δύναται νὰ φθάσῃ ἡ ἀφωσίωσις τῶν φυλάκων.

(Ἐξ ἀφηγήσεως Πετροπολίτου.)

Α. Γ.

Ἀνέκδοτον.

Δύο γεροντοκόραι, ἐξ ὧν ἡ μία κωφίξει, προσκαλοῦν ταπητοστρώτην δι' ἐργασίαν ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ἡ μία τούτων μεταπορίζει ἐν παραπέτασμα ἔπειτα τὸ ἐπαγαφέρει εἰς τὴν πρῶτην του θέσιν, ὕστερον πάλιν τὸ μεταθέτει καὶ ἐξακολουθεῖ τοιοῦτοτρόπως ἀλλάσσουσα τὴν θέσιν τοῦ παραπετάσματος.

Ὁ ταπητοστρώτης στεροχωρηθεὶς ἐκ τῆς μετακινήσεως ταύτης καὶ νομίζων ὅτι δὲν θὰ ἀκουσθῇ φωνάζει, οἰορεὶ ἀρακωφίζόμενος:

— Παληοκουρελοῦ ποῦ εἶσαι!

Ἡ γεροντοκόρη τὸν προσβλέπει ἠπίως καὶ τῷ ἀποκρίνεται ἀτάραχος.

— Συγγνώμη, κύριε, δὲν κωφίζω ἐγώ, ἀλλ' ἡ ἀδελφή μου.

ΤΑ ΚΑΥΜΕΝΑ!

— Μητερίτσα! μητερίτσα! ποῦ εἶσαι, καλή μου μητερίτσα; . . . ἄχ! μητερίτσα μου, γιατί μᾶς ἄφησες τὰ καυμένα μονάχα καὶ ἔφυγες; φοβοῦμαστε, χρυσὴ μας μητερίτσα! . . . ἄχ! καὶ ὁ παπάκης μας ἀκόμη δὲν ἦρτε! . . . πῶ! πῶ! κ' ἀρχίζει νὰ σκοτινιάζῃ μητερίτσα μας!

Οὕτω θλιβερῶς ἐκραύγαζον θρηνοῦντα δύο μικρὰ παιδιὰ, ἐν ἄρρην ὀκτῶ ἐτῶν καὶ ἐν θῆλυ ἕξ καὶ προσπαθοῦντα διὰ τῶν μικρῶν αὐτῶν χειρῶν νὰ ἀνοίξωσι θύραν πενιχροῦ οἰκίσκου, ἐξ ἐνὸς μόνου ἀποτελουμένου δωματίου.

Αἰφνης κρότος ἐσπευσμένων βημάτων ἀκούεται μακρόθεν διευθυνόμενος πρὸς τὸν οἰκίσκον καὶ μετ' ὀλίγον ἀνὴρ τις νέος εὐρωστος καὶ ῥωμαλέος ἵσταται πρὸ τῆς θύρας αὐτοῦ. Οἱ θρῆναι καὶ αἱ οἰμωγαὶ τῶν μικρῶν μόλις προσέβαλλον τὴν ἀκοήν του καὶ ἀμέσως ἔστη ἀποτόμως τείνων προσεκτικῶν οὖς. . . .

Εἶναι ὁ πατήρ! ἀκροᾶται ἀπλήστως τῶν κλαυθμῶν τῶν τέκνων του καὶ ἡ καρδία του πάλλει ἰσχυρῶς. Τί συμβαίνει ἄρά γε; Ποῦ εἶναι ἡ μήτηρ των; Πῶς εἰς τοιαύτην ὥραν ἐγκατέλειπεν αὐτὰ μόνα, θρηνοῦντα;

— Ἄχ! μητερίτσα, ἐπανελάβον αἱ φωναὶ μητερίτσα!

πού είσαι; Φοβούμαστε, μητερίτσα μας και ὁ παπάκης ἀκόμη δὲν ἦλθε! . . ἄχ! και πῶς πεινοῦμε! . . .

— "Ε! ἀκούεται ἐξωθεν φωνὴ βραγχνώδης· τί κλαῖτε αὐτοῦ ἐσεῖς; Δὲν ἀνοίγετε τὴν πόρτα;

— "Αχ! ὁ παπάκης! ὁ παπάκης! ἀκούονται χαρμόσουναι αἱ πρότερον θλιβεραὶ φωναί.

— Ναί! ἐγὼ εἶμαι· ἀνοίξετε, ἐπαναλαμβάνει ἡ πατρικὴ φωνή.

— "Εμεῖς, παπάκη δὲν ἔχουμε κλειδωμένα ἀπὸ μέσα, ἀποκρίνεται τὸ ἄρρεν ἢ μητέρα, ὅταν βγῆκε, ἐκλείδωσεν ἀπ' ἐξω.

— Και πού 'πῆγε ἡ μητέρα σας;

— Δὲν ξέρουμε, παπάκη. "Ηλθ' ἕνας κύριος και τὴν 'πῆρε και φύγανε.

Νέφος μέλαν ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ πατρός. Αἱ τελευταῖαι λέξεις ὡς κεραυνὸς ἐπληξάν τὸν δυστυχῆ σύζυγον. "Εκλονίσθη και διὰ τὴν μὴ πείσῃ, ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ τοίχου.

"Εν τούτοις ἠδυνήθη τὴν τραυλίση:

— Και ποῖος ἦτο αὐτὸς ὁ κύριος;

— Δὲν ἤξεύρουμε παπάκη. . . ἄχ! ἀνοιξέ μας, γιατί φοβούμαστε.

— Καλά! — Τραβηχθῆτε μακριὰ ἀπὸ τὴν πόρτα. . . πηγαίνετε ἀπὸ τὴν ἄκρα τῆς κάμαρας. . . ἀκούσατε;

— Ναί, ναί, παπάκη.

— Ποῦ εἴσαστε;

— "Εδῶ 'στὴν κώχη, κοντὰ 'ς τὴν εἰκόνα.

— Καλά· μὴ σαλεύετε ἀπ' ἐκεῖ.

— Και ταῦτα εἰπὼν ἐπιπίπτει κατὰ τῆς θύρας και δι' ἰσχυρᾶς ὠθήσεως, ἀναπεταννύει αὐτήν.

Τὰ δύο παιδία ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ εὐρέθησαν εἰς τὰς ἀγκάλας του.

"Ο πατὴρ ἐνῶ ἀνάπτει τὴν λυχνίαν, ἐρωτᾷ συγχρόνως τὰ παιδία.

— Λοιπὸν ἡ μητέρα σας πού ἐπῆγε;

— Δὲν ἤξεύρουμε παπάκη.

— "Οταν ἔφυγε δὲν σὰς εἶπε τίποτε;

— Μὰς εἶπε πῶς θὰ πηγαῖν ἐδῶ κοντὰ και σὲ 'λίγη ὥρα θὰ ἔλθῃ· μὰ τώρα εἶναι πού λείπει ἀπὸ τὸ πρῶτ' κ' ἀκόμη δὲν φάνηκε.

— Πεινᾶτε ἐσεῖς ἔ;

— "Ω! ναί, παπάκη' πολὺ, πολὺ.

"Ο πατὴρ ἀνερευᾷ ἐντὸς τοῦ ἐρμαρίου, ἀλλὰ δὲν εὐρίσκει τίποτε.

— Καθῆστε ἐδῶ μὲν στιγμὴ και τώρα ἔρχομαι.

Και ταῦτα εἰπὼν, ἐξέρχεται τοῦ οἰκίσκου. ἐνῶ τὰ παιδία ἐντρομα προσβλέπουσιν ἀλλήλα ψιθυρίζοντα:

— Φουβούμαστε! φοβούμαστε!

"Ο πατὴρ διευθύνεται πρὸς τὸν ἀρτοποιὸν τοῦ χωρίου, ἀγοράζει ἕνα ἄρτον και ἐπιστρέφει εἰς τὴν καλύβην του. Δίδει εἰς τὰ παιδία ὀλίγον, τὸν ὅποιον καταβροχθίζουσι σιωπηλῶς, ἐπειδὴ ἡ ὄψις τοῦ πατρός τιν εἶναι τόσο ἀγρία, ὥστε τὰ ταλαίπωρα κρίνουσι φρονιμώτερον νὰ σιωπῶσι.

"Αφοῦ ἔφαγον κατεκλίθησαν τῇ φροντίδι τοῦ πατρός τιν και μετ' ὀλίγον ἀπεκοιμήθησαν. Τότε ὁ σύζυγος ἐγείρεται. "Η κεφαλὴ αὐτοῦ ὑψοῦται πρὸς τὰ ἄνω, ὡς ἡ τοῦ ἐξηγρημένου λέοντος· οἱ αἱματώδεις αὐτοῦ ὀφθαλμοὶ συσπρέφονται ἐντὸς τῶν κογχῶν τιν ἐξακοντίζοντες σπινθηροβόλα βλέμματα· οἱ ὀδόντες του συσφιγγονται και ἡ δεξιὰ αὐτοῦ πυγμὴ ὑψοῦται ἀπειλητικὴ πρὸς τὰ ἄνω. Εἶτα βαίνει ἀκροποδῆτι, διευθύνεται πρὸς παλαιὸν τι κιβώτιον, ἐξ οὗ ἐξάγει μάχαιραν μακρὰν. Ταύτην προσβλέπων μετὰ χαρᾶς ἀγρίας ψιθυρίζει:

— Ξέρω ποῦ πῆγε· ναί, τὸ ξέρω· καλὰ τὸ ὑπώπτευσαι ἐγώ· πῶς αὐτὸς ὁ ἄτιμος δὲν ἔρχονταν γὰρ καλὸ σκοπὸ! μὰ ἔννοια του· ἄς μὴ νομίζει πῶς θὰ τοῦ ἀφήσω νὰ χαρῆ ἄφου ἐμένα μὲ καίει φωτιὰ καὶ λαῦρα.

Καὶ ἐξεληθὼν τῆς οἰκίας, βαδιζεῖ ἐσπευσμένως. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἀφικνεῖται ἐνώπιον οἰκίας ὠραίας καὶ μεγαλοπρεποῦς. Ἐκ τινος παραθύρου κειμένου εἰς ὕψος τριῶν μέτρων, διακρίνεται φῶς. Ὁ ἀνὴρ κατορθώνει δι' ὑπερανθρώπων προσπαθειῶν νὰ ἀναρριχηθῆ μέχρι τοῦ παραθύρου καὶ νὰ ἴδῃ ἐντὸς αὐτοῦ.

Ὅ,τι εἶδεν ἤρκεσε νὰ ἐξαγριώσῃ αὐτὸν πλειότερον. Οὐδὲν πλέον βλέπει, οὐδὲν ἀκούει. Συντρίβει τὴν ὕαλον, διασκελίζει τὸ παράθυρον καὶ ὡς κεραυνὸς ῥίπτεται πρὸ τῆς ἐνόχου γυναικὸς τοῦ κραδαίνων ἐν χερσὶ τὴν μάχαιραν. Ἐπὶ δύο λεπτὰ τρομερὸς θόρυβος ἐγένετο ἐντὸς τοῦ δωματίου, ἔπειτα ἡσυχία τρομώδης.

Ὅτε δὲ ὁ ὑπὲρ τῆς οἰκίας ἐκπληκτος ἔσπευσε νὰ ἴδῃ τί συμβαίνει, ἔντρομος ἤρξατο νὰ κραυγάζῃ βοήθειαν ἐπικαλούμενος, ἐπειδὴ παρατήρησεν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου δύο πτώματα πλέοντα εἰς τὸ αἶμα αὐτῶν. Τὸ ἐν ἦτο τοῦ κυρίου του καὶ τὸ ἄλλο τῆς γυναικὸς, ἣν τὴν πρῶταν εἶχεν ὀδηγήσει μεθ' ἑαυτοῦ.

Ἡμίσειαν ὥραν μετὰ ταῦτα, διαβάτης διερχόμενος τὴν γέφυραν ποταμοῦ διαρρέοντος τὸ χωρίον . . . παρατήρησε σκιὰν ἀνελθοῦσαν ἐπὶ τοῦ λιθίνου αὐτῆς ἀνδῆρου.

Ὑπὸ περιεργείας κινούμενος διηυθύνθη πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Πρὶν ὅμως ἀφικθῆ ἐκείσε, ἡ σκιὰ ἐποίησεν ἄλλα ἄνωθεν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐξηφανίσθη.

Ὅτε εὐρέθη πλησίον τοῦ ἀνδῆρου, ἤκουσε δούπον σώματος πεσόντος ἐντὸς τοῦ ὕδατος καὶ οὐδὲν πλέον. Ἐκυψεν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' ἔνεκα τοῦ σκότους, οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ διακρίνῃ.

Οἱ κώδωνες ἔκρουον πενήθμως. Πλήθος ἀρκετὸν συνώδευε κηδεῖαν ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, ἀμφοτέρων, ὡς ἐλέγετο, φονευθέντων τὴν παρελθοῦσαν νύκτα ὑπὸ ἀγνώστου ἐν τῇ κατοικίᾳ των. Ὅπισθεν τοῦ πλήθους δύο παιδιὰ ἐν ἄρρην καὶ ἐν θῆλυ ἠκολούθουν τὴν κηδεῖαν ἐπαιτοῦντα ἄρτον.

Βραδύτερον ἐγνώπη τίνες οἱ φονευθέντες, τίς ὁ φονεὺς καὶ τίνα τὰ παιδιὰ, τὰ ὅποια ἀπεστάλησαν εἰς τὸ ὄργανοτροφεῖον τῆς πρωτευούσης. Τὰ καυμένα! . .

Κ. Α. Γουδόπουλος.

16 Προδύμιου
H. 76.

ΤΟ ΨΑΡΕΜΑ

Μόνος μου κατέβηκε
ψάρια γὰ ψαρέψω,
Καὶ τὸ βράδυ μόνος μου
γὰ τὰ μαγερέψω.

Πέρω τρίχες, ἄγκιστρα
φελούς καὶ μολύβια
Κάθουμαι καὶ πλέκω γὰ
μὲ πολλὴ ἀκρίβεια

Ἔρχουμαι σ' ἀκρογιαλιά,
σὲ γὰ κώχη σκύφτω,
Βλέπω γὰ τὴ θάλασσα,
κιάρχιρῶ γὰ ρίχτω.

Ἔρριξα, ξανάρριξα
μὲ κρυφὴ ἐλπίδα,
Μ' ἔφαγε τὸ δόλωμα
κάτω γὰ σμαρίδα.

Ρίχγω τρίτη, τέταρτη,
σὸ λεπτὸ μὲ πείνα
Τ' ἄρπαξε καὶ ἰώφαγε
ἰώρα γὰ λαπίνα.

Ἄρχισα γ' ἀδημονῶ,
γὰ στεροχωροῦμαι,
γὰ καὶ πάλι ἔρριχτα,
κι' ἔλεγα γὰ διοῦμε.

Κι' ὅσο δόλωμα πολὺ
βάζω σὰ βελόνια,
Τόσφ' αἰὶν τ' ἄρπαξαν
ὄλο σὺν δαιμόνια.

Κι' ἀπ' τὴ ζάλη τὴν πολλὴν
σὸ θυμὸ μ' ἀπάνω,
Ἔσπασε κ' ἡ βόλτα μου!
Τώρα; τί γὰ κάμω;

Γέρισα γὰ δῶ κανεῖς
μὴ μὲ περιγέλα,
Κ' ἔξαφν' ἀντικρύζω γὰ
πίσω μου κοπέλα.

— Πρῶτα μάθαινε καλά,
μ' εἶπεν ἡ σειρήνα,
στὴ ξηρὰ καὶ ὕστερα
σὸ γυαλὸ ἀρχίνα.

—
Κ' ἔρ της βλέμμα ρίχνωντας
στέκει μοραχή της,
τὴ φιλῶ σὸ μάγουλο
γέννηκα τεχνίτης.

—
Πέταξα καὶ τὸ φελὸ
πῶμειρε σὸ χέρι
κ' ἔλα, λέγω, μάστορη,
να σὲ γείνω ταῖρι.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Α'.

ΑΠΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΕΙΣ ΣΑΜΨΟΥΝΤΑ

Κατόπιν δύο ἡμερονύκτων ταξειδίου δύναμαι πλέον νὰ ἀναφωνήσω: enfin nous voilà arrivés à Samsoun! Μόλις τὴν πρωίαν τῆς παρασκευῆς 3 Μαρτίου περὶ τὴν 6 1/2 π. μ. ἤξιώθημεν τέλος πάντων νὰ πατήσωμεν τὸ ἔδαφος τῆς πόλεως.

Τὸ ταξειδίον μας ὑπῆρξε καθ' ὅλα εὐχάριστον. Ἀλέξανδρος ὁ Β'. ὑπὸ μορφὴν ὁμοεθνοῦς του (ῥωσικοῦ), ἀτμοπλοίου, φέρων τοὺς ἐπιβάτας ἡμᾶς μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὸ πλήρωμά του ἐν γένει ἐν ταῖς ἀγκάλαις, ἀπεχειρέτισε τὴν πόλιν τοῦ Βύζαντος διὰ τῆς στενωρίας, τραχείας καὶ ὀξυτάτης φωνῆς του τῇ 8ῃ ἀκριβῶς πρωϊνῇ ὥρᾳ τῆς τετάρτης καὶ διασχίζων παταγωδῶς τὰ βαθυκύανα τοῦ Βοσπόρου ὕδατα, ἤρξατο δεικνύων ἡμῖν, ὡς ἀπ' ἀμφιθεάτρου τὰς πολυποικίλας καλλονὰς τῶν ἐναμιλλωμένων εἰς τὴν ἐαρινὴν περιβολὴν προαστείων.

Μεθ' ὀπόσων ἀναμνήσεων συνδέουσί με τινὰ ἐξ αὐτῶν ! Εἰς τοῦτο μὲν παρελθούσης ἐποχῆς μειδιάματα, ἐκεῖ ἐσπερινὰ περιδιαβάσεις, ἐδῶ μονότονον . . . καὶ ἐν γένει πολύστονος καὶ πλήρης συγκινήσεων βίος εἰς ὅλα. Ὁπισθεν ἡμῶν πρὸς τὰ βῆθη τοῦ Κερατείου, ὡς ἐν ἀπόπτῳ διακρίνεται εἰσέτι τὸ ἀστεροσκοπεῖον τῆς Μ. Σχολῆς, ὀλίγον δὲ παρέκει νομίζω ὅτι βλέπω τὰ παράθυρα τῆς οἰκίας μας καὶ εἰς ἐν ἐξ αὐτῶν τὸν μικρὸν ἀδελφὸν καὶ τὴν μητέρα μου, μεθ' ὧν ἀνταλλάσσω ἀποχαιρετισμοῦ σημεῖα.

Μηχανικῶς ἔφερον τὴν χεῖρα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ δύο μεγάλα δάκρυα ὕγραναν τοὺς δακτύλους μου.

Παρὰ τὴν πνεύσαν ἠδύπνου, πλὴν ὀλίγον ῥιγηλὴν, πρωϊνὴν αὐραν, ἐνόμιζον ὅτι εὐρισκόμεν ἐν μέσῳ πυρᾶς ἐν τῇ κεφαλῇ μου ἠσθανόμενη ζάλην.

Εὐτυχῶς κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἶχομεν ἐνώπιον ἡμῶν εὐρύτερον ὀρίζοντα, πέλαγος ἀπέραντον, τὴν Μαύρην Θάλασσαν.

Ὁπισθεν ἡμῶν τὸ εὐρὸ τοῦ Βοσπόρου στόμιον μετὰ τῶν δύο ἐπὶ τῶν ἱστορικῶν βράχων φανῶν τοῦ ὑπενθυμίζον ἡμῖν τὰς ἐνδον αὐτοῦ ἐγκαταλιμπανομένας καλλονὰς καὶ ἀναμνήσεις, ἀπεμακρύνετο ὅλον ἐν καὶ ἐχάνετο εἰς τὸν ὀρίζοντα.

Δεξιόθεν ἡμῶν ἐφαίνοντο μὲν εἰσέτι αἱ ἀνατολικαὶ ἀκταὶ ὑψηλαί, ἀλλ' ὡς ἐν μέσῳ ὁμίχλης. Ἡ Μαύρη θάλασσα μεγαλοπρεπεστάτη καὶ ἐν ἡσυχίᾳ ἐξετείνετο πανταχόθεν ἡμῶν, ὑπέκουσα ἴσως τὴν φορὰν ταύτην εἰς τὰς μυχιούς παρακλήσεις προσφιλῶν ὄντων τῶν ταπεινῶν ἐπισκεπτῶν τῆς, διαχαραττομένη μόνον ὑπὸ τῶν γαλακτοειδῶν κυμάτων τοῦ Ἀλεξάνδρου Β'. συνάμα δὲ καὶ ἀργυρουμένη ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ δύνοντος ἡλίου.

Ὁ μέλας τῆς νυκτὸς πέπλος ἤρχισε σκιαζῶν ἡμᾶς, εὐρι-

σκομένους εἰσέτι ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πρῶρας, καὶ προσπαθοῦντας διὰ φιάλης κοινῶς νὰ θῆσωμεν τὰς ὑπερπληρούσας τὰς καρδίας μας συγκινήσεις, εὐχομένους δὲ συνάμα ἀλλήλοις καλὸ ταξίδι, καλὴν ἐπιτυχίαν καὶ τὰ παρόμοια.

Ἡ τῆς ἡμέρας κόπωση, αἱ ἐκ τῶν ἀναμνήσεων συγκινήσεις καὶ εἴ τι ἄλλο φαντάζεσθε, ἠνάγκασαν ἡμᾶς μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης νὰ λησμονήσωμεν καὶ τὰς συγκινήσεις τοῦ ἀκοιμήτου στομάχου μας· ἄλλως τε ἀξιοθέατον ἄλλο οὐδὲν εἶχομεν, ἐκτὸς τοῦ πολλοῦ σκότους μετὰ τοῦ ψυχροτάτου ἀέρος καὶ τῆς πιπτούσης ὑγρασίας, τὴν θάλασσαν ὀλίγον μακρὰν ἀπαστράπτουσαν ἔστιν ὅτε ὑπὸ τῆς ἐμφανισέως τινος δελφίνος ἢ τινος ἄλλου κήτους, πάντοτε δὲ ὑπὸ τῶν κυμάτων τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ μας, καὶ αὐτὸ τὸ ἀτμόπλοιο. Ἐδεῖ λοιπὸν νὰ στρέψωμεν τὰ βλέμματα ἐντὸς αὐτοῦ. Τίποτε τὸ ποικίλον τὴν ἀνδρικήν μονοτονίαν μας, δηλ. θηλυκόν, πλὴν τῆς τροφοδοτιδος ἢ καμαρωτίδος τῆς Α' καὶ Β' θέσεως, τρεῖς ἢ τέσσαρες ἐπιβάται τῆς Α' θέσεως, ἄλλοι τόσοι τῆς Β', καμμιὰ εἰκοσαρῖα λαζοὶ ἐπὶ τῶν χωρισμάτων τοῦ καταστρώματος, ὅκτῳ πέρσαι, εἰς ἰατρὸς τραπεζούντιος, ἐγὼ μετὰ τοῦ συντρόφου φίλου μου, Σ. Ι., ὁ πλοίαρχος μετὰ τῶν ὑποδιαιρέσεων του καὶ τῶν ναυτῶν, ὁ καφετζῆς μετὰ τοῦ βοηθοῦ του, ἰδοὺ ἐν συνόλῳ τὸ πλήρωμα ὅλον τοῦ πλοίου. Μετὰ τινὰς στιγμὰς ὁ στόμαχος μας ἦτο καθ' ὅλα ἱκανοποιημένος, ἡμεῖς δὲ παρεδόθημεν εἰς τὰς θεωρίας τοῦ υἱοῦ τῆς Νυκτὸς καὶ τοῦ Ἑρέβους. Ὁξὺς συριγμός, ἀρύπνισεν ἡμᾶς περὶ τὴν 5 1/2 πρὸς τὰ χαράγματα τῆς πέμπτης. 13 μίλια διανῶν καθ' ὥραν, τὸ σκάφος ἡμῶν, ἀφοῦ παρέκαμψε τὸ ἀκρωτήριον Κερέμπε, μᾶς εἰδοποιεῖ ὅτι εὐρισκόμεθα πρὸ τῆς Ἰνεπόλεως. Ἐνεδύθη ἀμέσως καὶ ἔσπευσα νὰ κερρωθῶ ἐπὶ τῆς πλατείας. Ὅποια μεταβολὴ ἐκ τῆς ἄλλοτε αὐτὸσε ἐπι-

σκέφω μου! Κτίρια μεγάλα καὶ καινουργῆ, οἰκοδομαὶ μετὰ τὴν μεγάλην πυρκαϊάν τοῦ 1883 κατασκευασθεῖσαι, τὸ δικαστήριον, τὸ τελωνεῖον, τὸ νοσοκομεῖον καὶ τοῦτο ἐσχάτως ἀνιδρυθέν, τὸ τέμενος, ὅλα ταῦτα ἐν τῇ ἀγορᾷ. ἀπέναντι τῆς ὁποίας, εἰς ἰκανὴν πάντοτε ἀπόστασιν, ἴσταται, ὅταν εἶναι εὐδία τὸ ἀτμόπλοιον, ἐφαίνοντο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου ὡς νύμφαι πλήρεις ζωῆς καὶ θεληγῆτρων, προσκαλοῦσαι με εἰς τὸν τόπον αὐτῶν. Δυστυχῶς, δὲν εἶχομεν παρὰ μίαν μόνην ὥραν νὰ σταθμεύσωμεν, τούτου δ' ἕνεκα περιωρίσθην νὰ βλέπω ἐκ τοῦ πλοίου μόνον τὴν Ἰνέπολιν. Αἱ περὶ κατασκευῆς τοῦ λιμένος αὐτῆς ἐργασίαι ἀρκούντως προὐχώρησαν, ἐντός δ' ὀλίγων ἐτῶν θὰ δύνανται νὰ ὀρμίζωνται ἀσφαλῶς ἐκεῖσε τὰ πλοῖα, νῦν μέγαν διατρέχοντα κίνδυνον κατὰ τὴν ἐκεῖθεν διάβασίν των ἐν καιρῷ τρυκυμίας. Τὸ κλίμα τῆς Ἰνέπολεως εἶναι ὑγιεινότατον.

Κατοίκους μόλις ἀριθμεῖ αὕτη περὶ τοὺς 5 χιλ. Χριστιανούς καὶ ὀθωμανούς. Ἰσραηλίτας δὲν ἀπαντᾷτε. Ἄνω ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς Μεσφιλέας εἰς ἰκανὸν ὕψος, διακρίνεται ἡ μονὴ τῆς Παναγίας, ἐν ἣ κατοικεῖ εἰς μόνον ἡγούμενος μετὰ τῆς ἡγουμενίσσης του καὶ ἐν ἣ μεγάλη ἀνά πᾶν ἔτος κατὰ τὴν 15 Αὐγούστου τελεῖται πανήγυρις, συναθροίζουσα ἐπὶ τὸ αὐτὸ τοὺς κατοίκους τῶν ἐντεῦθεν τῆς Κασταμονῆς κωμῶν ὧν ἡ Ἰνέπολις τυγχάνει ἐπίνειον.

Ἄφου παρέδωκέ τινας ἐπιβάτας καὶ τὸν ταχυδρομικὸν σάκκον του, ἔλαβε δὲ τέσσαρας κυρίους διὰ Σινώπην καὶ Σαμφουῖντα ὁ Ἀλέξανδρος Β'. ἀπεχαιρέτισε πάλιν διὰ παρατεταμένου συριγμοῦ τὴν Ἰνέπολιν καὶ ἐξηκολούθησε τὸν πλοῦν του.

Νῦν ἐβλέπομεν τὰ ἀποτελοῦντα τὴν Ἰνέπολιν χωρία, συγκεχυμένως ὅμως, τὸ Ἀσῆδονον, ἀνωτέρω τῆς Μητροπό-

λεως: τοιοῦτον οἱ πλείστοι δίδουσι ὄνομα εἰς τὸ χωρίον Πατερῖός, διότι ἐν αὐτῷ ἱδρύεται ἡ Μητρόπολις. Ὀλίγον ἀνωτέρω τῆς ἀγορᾶς εἶναι ἡ συνοικία Τσεσμέ, εἰκοσάλεπτον δὲ πορείας, ἕτερον χωρίον, τὸ Καρδζᾶ καὶ ὄπισθεν τοῦ βουνοῦ Μεσφιλέας, τὸ Ἀσκορτάς. Ἐκαστον τῶν χωρίων τούτων ἔχει ἐκκλησίαν καὶ σχολεῖον ἀλληλοδιδασκτικόν, μόνον δὲ ἡ Μητρόπολις καὶ παρθηναγωγεῖον. Ἀδίκως γεωγράφου τινὲς Οἰνόπολιν ὠνόμασαν ταύτην, καθότι οὐδέποτε ἐξαγωγῆ οἴνων ἐκεῖθεν γίνεται ἡ ἀμπελοφυτεία ἐλλείπει. Τὸ ὄνομα Ἰνέπολις εἶναι τὸ κατὰ παραθοράν Ἰωνόπολις τὸ πάλαι Ἀθῶνον τεῦχος, ἔνθα ὁ Λουκιανὸς τίθησι τὸ μαντεῖον Ἀλεξάνδρου τοῦ ψευδομάντεως.

Ἦτο ἡ ἐβδόμη καὶ ἡμίσεια π. μ. Νέφη πανταχόθεν ἐκάλυπτον τὸν ὀρίζοντα, ὁ οὐρανὸς ἤρχισεν ἐκκενῶν ἐρ' ἡμῶν τοὺς καταρράκτας του. Ὑπέικοντες εἰς τὴν ἀνάγκην, ἀπεφασίσαμεν ἐπὶ τέλους νὰ ἀποσυρθῶμεν εἰς τὴν γωνίαν ἡμῶν. Πρὶν τούτου ὅμως ἐρριψα ἐν ἔτι βλέμμα ἐπὶ τῆς πλησίον σειρᾶς τῶν βράχων οὐς παρηρχόμεθα καὶ οἵτινες πρὸς ἀμυρὰς ἀθιγγάνων σκηνὰς ὠμιάζον, μετὰ τῶν ὑπερκειμένων ὀπισθεν ὀρέων. Ἡ βροχὴ διήρκεισε πέντε σχεδὸν ὥρας, εἰς τὸ διάστημα τῶν ὁποίων ἡμεῖς, καλέσαντες καὶ τὸν ἐκ Τραπεζοῦντος ἰατρὸν, συνταξιδιώτην, μεθ' οὗ εὐκολώτατα συνήψαμεν σχέσεις, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει πάντοτε ἐν ταξιδίῳ, ἐπεδοθημεν εἰς τὴν ἐκκενώσιν ἐτέρας φιᾶλης κονιάκ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ὁποίου ὠμιλοῦμεν περὶ φιλολογίας, περὶ ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν παντοίων, περὶ θεολογίας, περὶ, περὶ, περὶ.

Διήλθομεν εὐχαρίστους ὥρας. Ἐπαυσεν ἡ βροχὴ καὶ ἐπὶ τάχθημεν πάλιν ἐξω, ὡς κοχλία. Εὐτυχῶς ἡ θάλασσα ἐξηκολούθει γαληνιώσα, ὁ ἄνεμος ἐπίσης. Διεπλέομεν τὰς παρὰ τὴν Σινώπην ἀκτὰς.

Πόσον ὠραῖον εἶναι τὸ ταξιδεῦειν ὑπὸ τοιαύτας ἀτμοσφαι-
κὰς συνθήκας! Δύναται τις μετ' εὐχαριστήσεως νὰ βλέπῃ
καὶ νὰ μὴ θέλῃ νὰ ἀποσύρῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τῶν ἀντι-
κειμένων τῆς περιεργείας του. Ἄ. λέξανδρος ὁ Β! ἤθελεν ἐκ-
πλαγῆ καὶ ὁ ἴδιος, ἐὰν εἶζη, καὶ παρευρίσκειτο ἐν τῷ ὁμωνύ-
μῳ αὐτῷ ἀτμοπλοίῳ μετ' ἡμῶν, βλέπων πόσους συναγωνι-
στάς, ἀνταγωνιστάς, ὑπασπιστάς, ἀκολούθους, προσκόπους,
κατασκόπους, διώκτας, ἢ ὅπως θέλετε ὀνομάσατέ τους, εἶχε.
Στρατιὰ ὀλόκληρος δελφίνων, κυλιομένων δίκην βαρηνλίων
περὶ τὸ ἀτμόπλοιο, προσεπάθουν νὰ περάσωσιν, ὡς λέγεται,
αὐτό, ὥστε εἶχομεν μὲ τί νὰ γελάσωμεν. Ἐφαινετο τὸ ὄπι-
σθεν μέρος τῆς πατρίδος τοῦ Διογένης, εἰς τὸ βᾶθος κόλ-
που τινός, (Ἄκ-λιμάν) ὀνομαζομένου, ἀφ' οὗ ἐκτείνεται δι-
κην βραχίονος πρὸς τὴν θάλασσαν μικρὰ χερσόνησος, ἣν εἶδει
νὰ περιπλεύσωμεν ὅπως ρίψωμεν τὴν ἄγκυραν ἐν τῷ καθ'
αὐτῷ τῆς Σινώπης λιμένι. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ συνεπι-
θάτου ἡμῶν ἐκ Τραπεζοῦντος ἱατροῦ, ἀρκούντως ἤθελε συν-
τομευθῆ ἡ ἀπόστασις, ἐὰν ἀπὸ τοῦ (Ἄκ-λιμάν) ἠνοιγέτο
διῶρυξ διατέμνουσα τὴν μνησθεῖσαν χερσόνησον καὶ παρέ-
χουσα ταιουτοτρόπως συντομωτέραν ὁδὸν εἰς τὰ πλοῖα. Ἡ
ἰδέα ὅμως αὕτη, δι' ἣς ἐνδέχεται νὰ κερδίσωσιν ὠραίαν πο-
ρεΐαν τὰ πλοῖα, πρέπει νὰ τεθῆ ὑπὸ κάθαρσιν, τὸ κατ' ἐμὲ
ἴσως ἔχει καὶ τὰς διὰ τὸν τόπον ζημίας καὶ τὸ ἀπραγματο-
ποίητόν της. Τέλος παρατεταμένοι συριγμοὶ τοῦ ἀτμήρου
σκάφους μας ἐνεθάρρουν τὰ ὄμματά μας. Εὐρισκόμεθα ἐν τῷ
λιμένι τῆς Σινώπης.

Δεκάς καϊκιῶν, ἰκανῶν κατὰ τὸ μέγεθος καὶ δυναμένων νὰ
περιλάβωσι δεκά πέντε περίπου ἄνδρας ἐν ἐκάστῳ, ἐκτὸς τῶν
τεσσάρων κωπηλατῶν των, σωστῶν παλληκαράδων, μᾶς πε-
ριεκύκλωσαν αὐτοστιγμῆ καὶ ὡς ἄγριοι ἀναζητοῦντες τὴν

λείαν αὐτῶν, κατεπλήρωσαν τὸ ἀτμόπλοιο. Μετὰ τινὰς
στιγμὰς, ἐπιβάται καὶ φορτίον παρεδόθησαν αὐτοῖς, ἡμεῖς δὲ
ἀπησχολημένοι μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἐκ τῆς θέας των,
ἐκαθέστημεν ἐπὶ τῶν ἐδωλίων τῆς πλατείας τῆς πρύμνης,
ὅπως ἐν ἀνέσει ἀπολαύσωμεν τῶν ἐκ τῆς θέας τῆς Σινώπης
ἐντυπώσεων. Πόλις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐκ τῶν μεγα-
λειτέρων τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας, μετὰ (14) χιλ. περίπου
κατοίκων, καὶ ἱστορικῆς ἀξίας μετὰ τῶν κεντρικῶν φυλακῶν
της, ἐντὸς τειχῶν ὑψηλῶν ἀρχαίας ἐποχῆς, μετὰ τῶν οἰ-
κιῶν τῶν δεσποζόντων αὐτῶν μιναρέδων, μετὰ τῶν περίξ
ἐσπαρμένων ἀγρῶν της, πόλις τέλος τοιαύτη, ὠραία καθ'
ὄλα, ἀπ' ἀρκετῆς ἀποστάσεως ἐνδοθεν μόνον ἀτμοπλοίου ὀ-
ρωμένη.

Παρεμείναμεν ἐν τῷ λιμένι τῆς Σινώπης ἐπὶ 7. ὥρας, δη-
λαδὴ μέχρι τῆς 8 μ.μ. τοῦτο δὲ ὅπως φθάσωμεν τὴν πρωΐαν
τῆς ἐπομένης (παρασκευῆς) 3 (15) εἰς τὴν Ἄμισόν. Εἰς τὸ
διάστημα τοῦτο ἐφρόντισαν νὰ σηματολογήσωσι τὸ ἀτμό-
πλοιο πρὸς τιμὴν τῆς ἐπετείου τῆς γεννήσεως τοῦ Βασιλέως
τῆς Ἰταλίας Οὐμβέρτου τοῦ Α'.

Τὴν ἐπομένην ὄντως περὶ τὴν ἕκτην τῆς πρωΐας ὥρας ἀ-
πεβαίνομεν ἐπὶ τῆς ἀποβάθρας τῆς Σαμφούντος πρὸ τοῦ τε-
λωνείου, ἔνθα τεταγμένοι τῆς ἀστυνομίας ὑπάλληλοι ἔλαβον
τοὺς τεσκερέδες ἡμῶν καὶ ἀφήκαν ἐλευθέραν ἡμῖν τὴν εἰς τὴν
πόλιν εἰσοδόν.

Ἄμισός. — Δὲν γνωρίζω ποῖός 'μισὸς διάβολος ἔδωκεν εἰς
τὴν πόλιν αὐτὴν τὸ ὄνομά του. Τὴν λέγουσιν καὶ Σαμφούντα.
Ἴσως πάλιν κἀνένας Σαμφὼν ὡς ἐκεῖ ἐπάνω, βαρυνθεὶς νὰ
τρέχῃ καὶ νὰ ἀναβαίη τὰ παρῆκει βουνά, ἀπεφάσισε καὶ μετ'
'μέρα νὰ καταβῆ κάτω 'στὸ περιγιάλι γιὰ νὰ σεργιανίσῃ τὸ

τσανάκι τῆς Μαύρης Θαλάσσης, ἂν τοῦ κίνησε τὴν ὄρεξι. Ἡ εὐρεία πεδιάς, ἡ ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ Καρὰ-μθουρνοῦ πρὸς Δ., ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ Δεθρένδ-μθουρνοῦ τὰ δίκην βραχιόνων πρὸς τὴν Ἰθάλασσαν ἐξέχοντα ἀκρωτήρια ταῦτα, ἔχουσα, ἤρесе φαίνεται ἵστων βουνήσιο, τὸν ἐγύρισε τὸ κεφάλι, ὥστε οὗτος ἐφώναξε κι' ἄλλους συντρόφους τοῦ εἴδους του καὶ μ' ἐκείνους ἐκτίσε μερικαῖς καλύβαις. Καὶ ἐπληθύνθησαν, καὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν αἱ καλύβαι ἐνόσῳ ἐπολλαπλασιάζοντο καὶ τὰ χρόνια. Ὅπως οἱ ἄνθρωποι μεγαλώνουν κατὰ τὸ μπόγι, τοιουτοτρόπως ἐμεγάλωσαν καὶ αἱ καλύβαι, καὶ σήμερον δὲν ἔμπορεῖ πιά κανεὶς νὰ γνωρίσῃ τὴν πόλιν Σαμψοῦντα. Οἰκίαι, κατὰ τὸ εὐρωπαϊκὸν σύστημα, πλινθόκτισται, λιθόκτιστοι ἢ καὶ ξύλινοι, ἀλλ' ἀληθῶς ὠραῖαι, μὲ ὠραίας. . . . Ἐμπορικὰ γραφεῖα μὲ τοὺς Ἐμπόρους καὶ ἐμπορικούς, μεσηπτικά, κυβερνητικά, πολιτικά καὶ ἀπολίτευτα γραφεῖα, καταστήματα, μπακάλικα, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, φαρμακωπλεῖα, καφφενεῖα, καφειοπνευματοπωλεῖα, ἐκκλησίαι, σχολεῖα τεμένη, ἀρρεναγωγεῖα, παρθυναρρεναγωγεῖα, παρθυναγωγεῖα παππάδες, δεσποτάδες, πασάδες, ζαπτιεδες, φυλακαί, ἰδοῦ ἐν συνόλῳ ἡ τῶν ἡμερῶν μου Ἄμισός—Σαμψοῦς.

Κάτοικοι.— 14,000.

Οἰκίαι. Περίπου 1,200 ὧν 50 εὐρωπαϊκαί, 500 ὡς ἔγγιστα τουρκικαί, 320 σχεδὸν ἑλληνικαί (ῥωμαϊκίαι) καὶ 2,50 περίπου ἀρμενικαί.

Ἄγορά. — Ἀρκούντως μεγάλη, μετὰ Μπιζεστενίου 58 περιέχοντος καταστήματα ὑφασματοπωλῶν καὶ πολλῶν χαλιῶν.

Ἐργοστάσια. — Τὸ τοῦ μονοπωλείου τῶν καπνῶν Regie, ἔνθα οἱ πλείστοι τῶν ἐργατῶν Ἕλληνες, ὀλίγοι οἱ ἀρμένιοι, ἀρκεταὶ γυναῖκες καὶ τὰ γυναικοκρίτσα· ἄλλα ἐργοστάσια

δὲν ὑπάρχουσι. Πρὸ δύο ἐτῶν νέος τις ἀρμένιος, Ἀρτασιές Κιουρκτζιάν ἐν Ἀμερικῇ σπουδάζας, εἶχε ἀνοίξει ἐνταῦθα ἐργοστάσιον ψευδαργύρου, ἀποθανόντος ὁμοῦ κατόπιν τούτου, τὴν αὐτὴν τύχην ἔλαβε καὶ τὸ ἐργοστάσιόν του. Μῦλοι.— Νερόμυλοι μόνον 2.

Διοικητής. — Δικαίων ἐπαίων ὄντως ἀξίος ἐστὶν ὁ διοικητής Ἐξ. Ὁσμᾶν πασᾶς. Φέρει βαθμὸν μουτεσαρίφου. Λίαν εὐγενής, καλώτατος, ρέκτης, δραστήριος, πολλὰ τὰ κατὰ μέχρι τοῦδε εἰς τὴν πόλιν ἐπενεγκῶν. Νέον διοικητήριον, ἀληθῆς μέγαρον, ἀνευ πολλῶν δαπανῶν, διὰ τῆς πωλήσεως ἀδεσπότην τινῶν γαιῶν βακουφίων ταῖς φροντίαι αὐτοῦ ἀνεγείρεται νῦν, νέαι ὁδοὶ εὐρείαι ἀνοίγονται, αἱ ὑπάρχουσαι διορθοῦνται, ἡ δημοσία ἀσφάλεια καλλίστη.

Ἐκκλησίαι.— Μία ἡ τῶν ὀρθοδόξων ἑλλ., οὐ πρό πολλοῦ κτισθεῖσα ὠραιότατη, μεγάλη. Εἰς μητροπολίτης, εἰς ἐπίσκοπος, εἰς διάκονος, (καλὸς νέος) καὶ πέντε ἢ ἕξ ἱερεῖς. Μία τῶν ἀρμενίων εἰς ἐπίσκοπος καὶ ἱερεῖς 2.

Ὁ συνοδός μου, ὑπάλληλος ἐν τῷ τηλεγραφεῖῳ ἄλλοτε, νῦν δὲ τὸν κατ' οἶκος διδάσκαλον καὶ τὸν ἀνταποκριτὴν διαφόρων ἐφημερίδων μετερχόμενος, τοῦνομα Μιχράν-ἐρένδης, μὲ εἶχε συστήσει προηγουμένως εἰς τὸν ἐπίσκοπόν τους, ὡς Ἕλληνα ἐπιθυμοῦντα νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἐκκλησίαν των. Ἰδοῦ πῶς μοι μετρημήνευσε τὰ ἀρμενικὰ τοῦ ἐπισκόπου ὁ δραγουμάνος μου. Les églises grecque et armenienne sont deux soeurs de l'Orient. Soyez le bien venu! Εἶναι καὶ ἡ τῶν Λατίνων ἐκκλησία, ἀρκετὰ κομψὴ καὶ αὐτη. Τεμένη μουσουλμανικὰ πλείστα.

Σχολεῖα ἑλλ.— Ἀρρεναγωγεῖον. Παρθυναγωγεῖον. Ἐκατέρωθεν τῆς Ἐκκλησίας νεόδημοι ἀνυψοῦνται αἱ δύο αὐταὶ σχολαὶ ἀρκούντως τὴν φιλομουσίαν τῶν κατοικῶν τῆς Σαμ-

ψουδντος δεικνύουσαι. Ἐν τῷ Ἀρρεναγωγείῳ τῷ νέῳ, μὴ παραθωβήσεις ἔτι τῆς κατασκευῆς ἐσωτερικῶς, δὲν ἤρξαντο εἰσεῖτι νὰ δίδωνται τὰ μαθήματα. Ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ ἀγόρια διδάσκονται ἐν τῇ παλκιᾷ σχολῇ. Τὰ κορίτσια ὅμως, ἐπειδὴ πάντοτε ἔχουν περισσότερο χατῆρι, εἶδον πρὸ πολλοῦ τελειωμένο τὸ παρθεναγωγεῖόν τους καὶ φοιτῶσιν ἐν αὐτῷ. Διδασκάλισσαι ἐν τῷ παρθεναγωγείῳ τέσσαρες. Μία διευθύντρια. 300 μαθήτριαι.

Σχολεῖα ἀρμεν.— Ἐν ἀλληλοδιδασκτικόν, ἀρρένων, 4 διδάσκαλοι, μαθηταὶ 100, καὶ ἀναμιξ κοράσια 60' ἐν εἰδικόν κορασιῶν, 2 νεάνιδες διδασκάλισσαι, 25 μαθήτριαι.

Σχολεῖον διαμαρτυρ.— ἑλλην-ἀρμεν. Μία διδασκάλισσα, μαθηταὶ 30.

Σχολεῖα τουρκικά.— Μικρά τινα ἀλληλοδιδασκτικά.

Τουρκικὸν Ταχυδρομεῖον (Διεθνές).— Διευθυντῆς Ραῖφ ἐφένδης. Ἄμα τῷ διορισμῷ καὶ τῇ ἐνταῦθα ἐγκαθιδρύσει του ἀρκετὰς μεταρρυθμίσεις ἐν τῇ ἐσωτερικῇ διαρρυθμίσει τῶν Ταχυδρομιῶν ἐπήνεγκε. Διέταξε τὴν τοποθέτησιν γραμματοκιβωτιδίων (boites aux lettres) εἰς τὰ κεντρικώτερα μέρη καὶ εἰς τὰς μεγαλειτέρας συνοικίας πρὸς πλειοτέραν εὐκολίαν τῶν κατοίκων. Λουτφῆ ἐφένδης.— ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς διανομῆς τῶν ἐπιστολῶν καὶ παραλήπτης ὡσαύτως:

Πρόεδρος.— Φιλόμουσος ἀδελφότης, ἰδρυθεῖσα πρὸ δύο ἐτῶν. Πρόεδρος Θ. Ἀρζόγλου, μέλη περὶ τὰ 60, ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν, μετ' ἀναγνωστηρίου, καὶ βιβλιοθήκης.

Ὀντερρασασιρατζ, (φιλόβιβλος).— Ἀρμεν. ἀδελφότης, ἰδρυθεῖσα πρὸ τριῶν ἐτῶν. Διευθυντῆς Μιχαρὰν Κιουρτζιάν, μέλη 60. Ἐφημερίδες ἀρμενικαί, τουρκικαὶ καὶ γαλλικαὶ πολλαί.

(Σέρ)— (Ἀγάπη-ἔρωτος).— Ἀρμ. ἀδελφότης, μέλη 30.

Σκοπὸς αὐτῆς, διὰ θεατρικῶν παραστάσεων νὰ ἐπέρχεται ἀρωγὸς ὑπὲρ τῶν σχολῶν τῆς Σαμψούντος. Cercle de Samsoun ou Club.— Ἰδρυθεῖσα πρὸ ἑξ ἐτῶν. Μέλη ὑπὲρ τὰ 50. Εἰς Διευθυντῆς. Ἐκ τῶν μελῶν οἱ πλείστοι Ἕλληνες, ἀρμένιοι, τινὲς τοῦρκοι καὶ ξένοι.

Θέατρα.— Δύο ἑλλ. καὶ ἀρμ. Ἐντὸς τῶν ἰδίων σχολῶν. Κάποτε ὁμιλοὶ ἠθοποιῶν ἐκ Κ/πόλεως ἢ ἄλλοθεν ἐπισκίπτονται τὰ μέρη ταῦτα δίδοντες παραστάσεις, τὸ πλεῖστον ὅμως ὑποδύονται τὰ πρόσωπα τῶν δραμάτων εὐπόλητοι ἐκ τῶν μελῶν τῶν ἀδελφοτήτων κύριοι. Τελευταίως εἶχονεν une grande séance de Préstidigitation ὑπὸ τῆς D. Saint-Germain professeur des sciences occultes, antispiritiques etc. etc.

Προϊόντα.— Καπνὸς ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἰδρύθη ἡ Régie, τὸ πλεῖστον τῶν ἐνταῦθα ἄλλοτε πλουσιῶν καπνεμπόρων σχεδὸν κατεστράφη, καὶ ἐπὶ τῆς καταστροφῆς τούτων ἔθετο τὰ θεμελία τῆς ἡ Régie.

Δημητριακά.— Σίτος, προμηνύεται καλὴ ἢ ἑσοδεία, ἔνεκα τῶν τελευταίων βροχῶν Ἀραβόσιτος. βρώμη καὶ κριθή ἄλλα προϊόντα, ἢ κτηνοτροφία.

Συνοικίαι.— Μεγαλοπρεπεστάτη ἡ ἑλληνικὴ περὶ τὴν ἐκκλησιάν καὶ τὰς σχολὰς, ὠραῖαι οἰκίαι, ἐν μικρογραφίᾳ μέγαλα. Ἐρχεται εἴτα ἡ ἀρμενικὴ, ἀρκετὰ καλὴ καὶ αὐτῇ. Τὸ νόστιμον εἶν' ὅτι ἐν μὲν τῇ ἑλληνικῇ συνοικίᾳ δύναται τις νὰ εὕρῃ καὶ τινὰς ἀρμενικὰς οἰκίας, ἐνῶ ἐν τῇ ἀρμενικῇ οὐδεμίαν ἑλληνικὴν, καὶ αὐτῇ μίᾳ ἰδικῇ μου περιέργειᾳ δὲν εἶνε:

Παζάρια.— Μειῖθὰ βαζάρ, ἀρκετὰ εὐρύχωρος πλατεῖα ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ὠραῖος ἀνυψοῦται πύργος, οὐ τὴν κορυφὴν ἐπιστέφει μέγα ὠρολόγιον, δεικνύον τοῖς πολίταις τὰς ὥρας καὶ ὑπενθυμίζον αὐτοῖς διὰ τοῦ κώδωνός του ὅτι ἄλλε-

πάληλα ἀκαταπαύστως πρὸς τὸ παρελθὸν ποιοῦνται βήματα ἢ μᾶλλον πρὸς τὸ ἐνεστὼς. Δὲν πιστεύω νὰ ἐνθυμοῦνται τὴν αἰωνιότητα. Ἐν τῇ πλατείᾳ ταύτῃ καθ' ὠρισμένας ἡμέρας βλέπονται πολλοὶ χωρικοὶ ἀρσενικοὶ καὶ θυληκοὶ, μὲ τῆς γαῖ- δούραις των φορτωμένας ξύλα, κάρβουνα, γάλα, γιαγούρτι, βούτυρον, ὄρνιθας, αὐγά, κτλ. πρὸς πώλησιν, ὅλοι ξυπόλυ- τοι, ἀλλὰ εὐρωστοί, ἀλλὰ χάχαδες.

Μπουγαῖ βαζάρ. — Ἄλλη παρέκει πλατεία, τὸ κέντρον τῶν σιτηρῶν. Ἐκατέρωθεν ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ γρα- φεῖα καὶ σκὴν πολλή. Περί αὐτὴν εἰσὶ καὶ τὰ διάφορα πρα- κτορεῖα.

Ἐξοχαί. — Πλεῖσται, πρὸ πάντων ὅμως διακρίνεται τὸ Ἰρμάκι, ὁ ἱστορικὸς Ἴρις. Πλῆθος συρρέει πάντοτε κατὰ τὰς ἐσπέρας διὰ νὰ κορέσῃ τὴν δίψαν του μὲ κανένα, δρὸ ποτήρια ῥακῆς καὶ μερικά μαρούλια. Κεῖται ἡμίσειαν ὥραν μακρὰν τῆς Σαμψούντος. Πολλοὶ μεταβαίνουν καὶ εἰς τὸ Φαναρά- κι, ἄλλην ἐξοχὴν, οἰκογενειακῶς. Εἶναι εἴτα αἱ ἄνω τῆς Σαμψούντος ἐξοχαί βριθοῦσαι πάντοτε κόσμου. Ἐν αὐταῖς ὑπάρχουσι πολλὰ τὰ ἐλαιόδενδρα ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν ὁποίων γίνεται καλὸ κέρι.

Φιλαρμονικὴ εἰταιρία. — Πρὸ τίνος συστηθεῖσα πρὸς τέρ- ψιν τῶν κατοίκων, μέλη περὶ τὰ 20 ἐκ τῶν τῆς Régie.

H. X. Ραπτόπουλος.

ANA TA

(EN

Ἐνῶ διηρχόμεθα ὄρος
τος καταπίπτει, αἱ ὁδοὶ τῶν
ἡμῶν ἡμιπεπηγότα ἔχει.
καταπίπτουσα, καὶ τὸ ψ
φαπλώματων, ἅτινα μεθ
αὐξάνει. Πολλαπλασιάζο
ζεται. Ὁ συνοδοιπόρος μο
δὲ, ὅτε μὲν παρακαλῶ τὸ
στασιν, ἔν' ὡς τάχιον φθα
διανυκτερεύσει, ὅτε δὲ ἀ
καὶ ἡ χιῶν πληροὶ τὴν ἀμ
τῆς ἀμάξης καὶ περιπατε
φαπλώματα, ἅτινα καίτοι
ρύνονται, φαίνονται ἀνεπ
βάλλω ὡς κοχλίας τὴν
μέχρις ὁδοῦ τῆς πλα
τοῦντα τ

πάληλα άκαταπαύστως προς τό παρελθόν ποιοῦντ
ἤ μᾶλλον προς τό ένεστώσ. Δέν πιστεύω νά ένθω
αίωσιότητα. Έν τῇ πλαταιᾷ ταύτῃ καθ' ὃν
βλέπονται πολλοί χωρικοί άρσενικοί κ
δούρακις των φορτωμένων ξύλα, κάρβ
βούτυρον, όρνιθας, αὐγά, κτλ. προς
τοι, άλλα εὐρωστοι, άλλα χάχαδες.

Μπουγατί βαζάρ. — Άλλη παρέκ
των σιτηρών. Έκατέρωθεν έμπορικά
φρειά και σκόνη πολλή. Περι αὐτήν εί
κτορείκ.

Έξοχαί. — Πλείσται, πρό πάντο
Έρμάκι, ό ιστορικός Έρις. Πλήθος συ
εσπέρας διά νά κορίση τήν δίψαν του
βακῆς και μερικά μαρούλια. Κείται
τῆς Σαμφούντος. Πολλοί μεταβαίν
κι. Άλλην έξοχήν, οίκογενειακώς.
Σαμφούντος έξοχαί βριθουσαι πάντ
υπάρχουσι πολλά τά έλαιόδενδρα
γίνεται καλό κέρι.

Φιλαρμονική εταιρία. — Πρό τ
ψιν των κατοίκων, μέλη περι τά 2

